

**Η ηλεκτρονική έκδοση του βιβλίου
δημιουργήθηκε από
<http://www.enverhoxha.ru>**

ΕΝΒΕΡ ΧΟΤΖΙΑ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΚΕΑ
1 ΝΟΕΜΒΡΗ 1976

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «8 ΝΟΕΜΒΡΗ»
ΤΙΡΑΝΑ, 1976

ENBEP XOTZIA

Αγαπητοί σύντροφοι και συντρόφισσες,

Πέρασαν πέντε ολόκληρα χρόνια από τότε που συνήλθε τό 6ο Συνέδριο του Κόμματος και καθόρισε τις κατευθύνσεις της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας γι' αυτή την περίοδο. Τά μεγάλα καθήκοντα που ανέλαβε τό Κόμμα μας τά εκπλήρωσε μέ επιτυχία. Σήμερα τό Κόμμα μας έρχεται στό 7ο Συνεδριό του έτοιμο και άποφασισμένο νά αναλάβει καινούργια και πιο σοβαρά καθήκοντα, γιά νά όδηγει πάντα μπρός προς τή νίκη τήν ύπόθεση του σοσιαλισμού και του κομμουνισμού στην Αλβανία.

Ο λαός και τό Κόμμα έρχονται σέ τούτο τό Συνέδριο όλο ζωτικότητα και δυναμισμό, περήφανοι γιά τίς επιτυχίες που πραγματοποίησαν και μέ άκλόνητη πεποίθηση στό μέλλον. Η ζωή απέδειξε ξανά ότι ή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή του Κόμματος είναι πλέρια όρθή, ότι ό δρόμος στον όποιο τό Κόμμα καθοδηγεί τό λαό μας είναι ό σίγουρος δρόμος της οικοδόμησης του σοσιαλισμού, είναι ό δρόμος της ποραπέρα ενίσχυσης της λευτεριάς και της ανεξαρτησίας της πατρίδας.

Η εσωτερική μας κατάσταση είναι ύγιής και ακλόνητη σέ όλα τά πεδία και σέ όλα τά μέτωπα. Η μαρξιστική—λενινιστική γραμμή του Κόμματος, οι μεγαλειώδικες επιτεύξεις που πραγματοποιήθηκαν, ή διεξαγωγή σέ σωστό δρόμο της ταξικής πάλης, όδηγησαν στην παραπέρα ενίσχυση της ήθικο—πολιτι-

κής ενότητας του λαού και των ακατάλυτων δεσμών του με τό Κόμμα, στη δημιουργία μιας ζωηρής επαναστατικής ατμόσφαιρας.

Η εργατική τάξη, ή συνεταιρισμένη αγροτιά και ή λαϊκή διάνοηση, με την καθοδήγηση του Κόμματος, έκπλήρωσαν στή γενικότητα με επιτυχία τά βασικά καθήκοντα τής ανάπτυξης τής οικονομίας και του πολιτισμού πού καθόρισε τό 6ο Συνέδριο. Στή διάρκεια του προηγούμενου πεντάχρονου αναπτύχθηκαν οί παραγωγικές δυνάμεις σέ κάθε κλάδο τής οικονομίας, ένισχύθηκε ή ύλικο—τεχνική βάση του σοσιαλισμού και τελειοποιήθηκαν παραπέρα οί σοσιαλιστικές σχέσεις στήν παραγωγή.

Η πράξη επιβεβαίωσε ότι τό πρόγραμμα του Κόμματος για τήν οικοδόμηση μιας σύνθετης βιομηχανίας, βαριάς και έλαφράς, για τή διεύρυνσή της με νέους τομείς τής σύγχρονης παραγωγής ήταν πρόγραμμα πλέρια πραγματοποιήσιμο. Με ικανοποίηση διαπιστώνομε τώρα ότι ή ταχύρυθμη εκβιομηχάνιση πλησιάζει καθεμέρα περισσότερο τόν καθορισμένο από τό Κόμμα στόχο, τή μετατροπή τής Αλβανίας από άγροτική—βιομηχανική σέ βιομηχανική—άγροτική χώρα. Με τά χρυσά χέρια, με τήν επίμονη θέληση και τήν οξύνοια των εργατών, τό μεγάλο μεταλλουργικό έργοστασιακό συγκρότημα του Έλμπασάν, άρχισε νά χύνει τό πρώτο άτσάλι στήν ιστορία τής Αλβανίας. Τό εργοστάσιο επεξεργασίας πετρελαίων στό Μβάλς σύντομα άρχίζει δουλιά και τό πετρέλαιο τής πλούσιας γής μας Θά μετατραπεί σέ προϊόντα πού είναι πολύ άναγκαϊα στήν οικονομία τής χώρας. Ο υδροηλεκτρικός σταθμός τής Φιέρζα στόν ποταμό Ντρίν, μαζί με πολλά άλλα εργα, βαδίζει προς τήν άποπεράτωση. Με τά νέα εργοστάσια, πού μπήκαν και μπαί-

νουν σέ λειτουργία, πραγματοποιείται μέ επιτυχία καί ή άλλη μεγάλη επιδίωξη τοῦ Κόμματος γιά τήν όσο πιό ορθολογική εκμετάλλευση, επεξεργασία καί παραπέρα αξιοποίηση των πρώτων υλών μας.

Όλοι είμαστε μάρτυρες εκείνης τῆς ριζικής στροφῆς πού γίνεται τώρα στή γεωργία μας. Απαντώντας στην ἐκκλήση τοῦ Κόμματος, μέ τό φλογερό πατριωτισμό τους, τήν ἀκούραστη δουλιά καί τήν ακλόνητη πεποίθηση στίς δυνάμεις τους, ή συνεταιρισμένη αγροτιά καί οἱ εργαζόμενοι των κρατικῶν γεωργικῶν επιχειρήσεων γιά πρώτη φορά φέτος παρήγαγαν ὅλο τό ψωμί πού ἔχει ἀνάγκη ή χώρα. Σάν ἀποτέλεσμα τῆς ιδιαίτερης φροντίδας τοῦ Κόμματος δυνάμωσε ή μηχανοποίηση τῆς γεωργίας καί εξασφαλίστηκε μιá γρήγορη ἀνοδος ὄλων τῶν γεωργικῶν καί κτηνοτροφικῶν προϊόντων. Σύμφωνα μέ τήν παραγγελία πού ἔδωσε τό 6ο Συνέδριο, ἰδρύθηκαν οἱ συνεταιρισμοί ἀνώτερου τύπου, βελτιώθηκε παραπέρα ή οργάνωση καί διεύθυνση τῶν γεωργικῶν νοικοκυριῶν. Τά μέτρα πού πάρθηκαν οδήγησαν στόν παραπέρα περιορισμό τῆς διαφοράς ἀνάμεσα στό χωριό καί τήν πόλη. Οἱ κάμποι καί τά βουνά μας κοχλάζουν τώρα ἀπό μιá μεγάλη μεταμορφωτική δουλιά, γιά νά γίνουν πιό εὐφορα, γιά νά γίνει ή πατρίδα μας πιό πλούσια, πιό ὠραία, πιό ισχυρή.

Σημαντικές νίκες πραγματοποιήθηκαν καί στό βάθαιμα τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στό πεδίο τῆς ιδεολογίας καί τῆς κουλτούρας, σ' ὅλη τήν κομματική δουλιά γιά τήν επαναστατική διαπαιδγώγηση τῶν μαζῶν. Ἡ γραμμή τοῦ Κόμματος γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας μέ βάση τή σύνδεση τοῦ μαθήματος μέ τή ζωή, τήν προετοιμασία μιας νέας γενιάς σφυρηλατημένης μέ τήν προλεταριακή ιδεολογία, ἐξοπλισμένης μέ γνώσεις καί μόρφωση,

ικανής για δουλιά και άμυνα, εφαρμόζεται με συνέπεια και δίνει πάντοτε καλύτερα άποτελέσματα. Σέ άνώτερο επίπεδο άνέβηκε ή σοσιαλιστική μας κουλτούρα, πού άναπτύσσεται σύμφωνα μέ τά διδάγματα τού Κόμματος, σάν κουλτούρα μέ υψηλό επαναστατικό περιεχόμενο και μέ ξεκάθαρη λαϊκή εθνική φυσιογνωμία. Ζωντανή έκφραση αυτής τής πραγματικότητας είναι εκείνη ή μαζική πολιτιστική και καλλιτεχνική δημιουργία πού, ιδιαίτερα τά τελευταία χρόνια, πήρε μεγάλη όρμη και τραγουδεί μέ πάθος τήν εύτυχισμένη σοσιαλιστική ζωή, τή μαρξιστική—λενινιστική δικαιοσύνη και σύνεση τού Κόμματος, τόν ήρωισμό τού λαού μας.

Μέ τήν ιδιαίτερη φροντίδα και τήν άμεση καθοδήγηση τού Κόμματος δυνάμωσε περισσότερο ή άμυνα τής πατρίδας. Ο εργατικός και στρατιώτης λαός μας δουλεύει μέ όλες τίς δυνάμεις για νά κάμει τήν Αλβανία άκατάβλητο σοσιαλιστικό φρούριο, έξασκεΐται και έπαγρυπνει για νά είναι πάντα έτοιμος νά ύπερασπιστεΐ τήν επανάσταση και τίς νίκες του από κάθε άπειλή τών έχθρών.

Τό 6ο Συνέδριο έθεσε καθήκον στό Κόμμα, στήν εργατική τάξη και σ' όλες τίς εργαζόμενες μάζες νά δυναμώσουν παραπέρα τή δικτατορία τού προλεταριάτου, σά βασικό όρο και έγγυηση για τήν πραγματοποίηση τών μεγαλειώδικων καθηκόντων πού τίθονταν μπροστά στό Κόμμα και τό λαό. Τώρα πρέπει νά όμολογήσομε ότι τά μέτρα πού πήρε και έφάρμοσε τό Κόμμα, δυνάμωσαν παραπέρα τό κράτος μας, διεύρυναν και τελειοποίησαν τήν προλεταριακή δημοκρατία μας, άνέβασαν τό βαθμό τής άμεσης συμμετοχής τών εργαζόμενων στή διακυβέρνηση τής χώρας.

Ἡ ἀνοδος τῶν ἱκανοτήτων τῆς ἐργατικῆς τάξης καί τῆς ἐπίγνωσης τοῦ ἡγετικοῦ ρόλου που τῆς ἀνήκει στή σοσιαλιστική κοινωνία, ἡ καθιέρωση τοῦ ἐργατικοῦ καί ἀγροτικοῦ ἐλέγχου, ἡ πάλη τοῦ Κόμματος γιά τό ξερίζωμα τῶν γραφειοκρατικῶν, τεχνοκρατικῶν καί φιλελεύθερων διαστρεβλώσεων καί τάσεων, πλούτυναν παραπέρα τήν πείρα τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου στήν πάλη γιά τή διαφύλαξη καί τήν παγίωση τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας καθεστώτος. Συνέβαλαν πολύ γιά νά φράξουν τό δρόμο στόν κίνδυνο τοῦ ἀστικο—ρεβιζιονιστικοῦ εκφυλισμοῦ καί τῆς ἐπιστροφῆς στόν καπιταλισμό. Αὐτό εἶναι μιά μεγάλη νίκη τοῦ Κόμματος, τῆς ἐργατικῆς τάξης καί ὅλου τοῦ λαοῦ.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς ἐσωτερικῆς μας κατάστασης εἶναι ἡ ἀδιάσπαστη ἐνότητα τοῦ λαοῦ, ἡ συσπείρωσή του γύρω ἀπό τή γραμμή τοῦ Κόμματος. Λαμπρή ἐκφραση αὐτῆς τῆς ἐνότητας, πού στηρίζεται στή στενή συμμαχία τῆς ἐργατικῆς τάξης μέ τή συνεταιρισμένη ἀγροτιά, εἶναι ἡ ἀποφασιστικότητα καί ἡ κινητοποίηση τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν μας γιά τήν πραγματοποίηση τῶν καθηκόντων τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκοδόμησις καί τήν ὑπεράσπιση τῆς λευτεριάς καί τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδας, εἶναι τό ξέσπασμα τῶν δημιουργικῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐργατικῆς τάξης, τῆς συνεταιρισμένης ἀγροτιάς καί τῆς λαϊκῆς διανόησης σ' ὅλους τοὺς τομεῖς. Φανερῆ ἀπόδειξη αὐτῆς τῆς ἐνότητας εἶναι καί τό υψηλό πνεῦμα ἀδερφικῆς ἀλληλεγγύης καί τῆς εἰλικρινοῦς ἀμοιβαίας βοήθειας, πού ὑπάρχει ἀνάμεσα στοὺς ἐργαζομένους μας, ἀνάμεσα στήν ἐργατική τάξη καί τήν ἀγροτιά, ἀνάμεσα σ' ὅλα τά στρώματα τοῦ λαοῦ. Τό σύνθημα τοῦ Κόμματος

«όλοι για έναν και ένας για όλους» έγινε νέος κανόνας της σοσιαλιστικής ήθικης.

Η ατμόσφαιρα και τό επαναστατικό πνεύμα πού κυριαρχεί στη χώρα μας είναι σέ πλέρια αντίθεση μ' εκείνο πού συμβαίνει γύρω μας. Τούτη τήν περίοδο σοβαρών κρίσεων πού μαστίζουν τόν καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικό κόσμο, ή δύναμη και ή άνθηκτηκότητα τής σοσιαλιστικής Αλβανίας, ή πολιτική και οικονομική μας σταθερότητα, είναι απόδειξη τής υπεροχής τοῦ σοσιαλισμοῦ, τής σύνεσης τής μαρξιστικής—λενινιστικής γραμμής τοῦ Κόμματος, τής ορθότητας τής αρχής τής στήριξης στις δυνάμεις σου. Τό γεγονός ότι ή μικρή σοσιαλιστική Αλβανία, περικυκλωμένη από αὐτή τή μεγάλη θάλασσα πολιτικών, οικονομικών, χρηματιστικών κλπ. θυελλών, εἶναι σέ θέση ν' ἀντιμετωπίσει τίς δυσκολίες και νά βαδίσει μπροστά ἀσταμάτητα, γεμίζει τίς καρδιές όλων μας μέ δικαιολογημένη περιφάνεια. Μά ταυτόχρονα ή κατάσταση στήν ὅποια ζοῦμε και εργαζόμαστε ἀπαιτεῖ ὥστε, ετσι ὅπως μέχρι σήμερα, τίς δυνάμεις και τίς ἐνέργειές μας, τίς γνώσεις και τό δημιουργικό πνεῦμα, νά τά ἐξαντλήσομε για νά πραγματοποιήσομε ὡς τό τέλος ὅλα τά καθήκοντα, ὥστε τό σοσιαλιστικό μας σκάφος νά πλέει ἀσταμάτητα πρὸς σίγουρες ἀκτές.

Η εσωτερική κατάσταση τής χώρας μας δυνάμωσε και παγιώθηκε μέσω μιας ὀξυμένης ταξικής πάλης, τήν ὅποια τό Κόμμα και ὁ λαός μας διεξήγαγαν ἀποφασιστικά σέ ὅλα τά μέτωπα, ἐνάντια στήν ολόπλευρη πίεση τοῦ εχθρικού ἱμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστικοῦ περιγύρου, ἐνάντια στήν ἰδεολογική ἐπίθεσή του, πού προσκρούει καθημερινά μέ ἀγριότητα στη χώρα μας, καθώς και ἐνάντια στήν ἐπικίνδυνη εχθρική δράση μέσα στη χώρα και στίς

ιδίες τīs γραμμές τοῦ Κόμματος. Μπροστά στήν ἀτσάλινη συνοχή τοῦ Κόμματος καί τοῦ λαοῦ εγιναν στάχτη καί κουρνιαχτός οἱ ἐπιθέσεις καί οἱ συνωμοσίες τῶν ἐξωτερικῶν καί ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν ἐνάντια στό Κόμμα καί τό σοσιαλιστικό μας καθεστῶς, ἐνάντια στή λευτεριά καί τήν ἀνεξαρτησία τῆς Πατρίδας.

Οἱ κομμουνιστές καί ὅλος ὁ λαός μας εἶναι σέ γνώση ὅτι τά τελευταία χρόνια τό Κόμμα ἀνακάλυψε καί συντρίψε τήν ἀντικομματική, προδοτική καί συνωμοτική δουλιὰ τῶν Φαντίλ Πατσράμι καί Τόντι Λιουμπόνια τῶν Μπεκίρ Μπαλούκου, Πετρίτ Ντοῦμε καί Χίτο Τσιάκο τῶν Ἄμπντύλ Κελεζί, Κώτσιο Θεοδόσι καί Κίτσιο Νγκέλια, οἱ ὅποιοι σέ συνεργασία καί μέ τούς ἐξωτερικούς ἐχθρούς, ἀποσκοπούσαν ν' ἀνοίξουν τīs θύρες στό ρεβιζιονισμό, νά συντρίψουν τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου καί νά ἐξαλείψουν τήν ἀνεξαρτησία τῆς Πατρίδας.

Μά ἡ δράση καί οἱ συνωμοσίες αὐτῶν τῶν ἐπικίνδυνων ἐχθρῶν ἀπότυχαν πλέρια. Μπροστά στήν επαγρύπνηση καί τήν ἐπανοστατική πάλη τοῦ Κόμματος καί τῆς ηγεσίας του, μπροστά στή μαρξιστική—λενινιστική ἐνότητα τῶν γραμμῶν τοῦ Κόμματος, μπροστά στήν ἀκατάβλητη δύναμη τῆς δικτατορίας μας τοῦ προλεταριάτου, τά ἀντικομματικά καί συνωμοτικά στοιχεῖα ξεσκεπάστηκαν. Τό Κόμμα καί ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου τά ἐπληξε μέ σιδερένια γροθιά καί τά πέταξε στό καλάθι τῶν ἀχρήστων, ἐκεῖ πού ἔχουν τή θέση ὅλοι οἱ προδότες τῆς ἐπανάστασης.

Ἀπ' αὐτή τήν πάλη τό Κόμμα, ξεκοθαρισμένο ἀπό τά βάτα καί τά δηλητηριώδη χορτάρια, βγήκε πῶς δυνατό καί πῶς μονολιτικό, ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου καί οἱ θέσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ

εδραιώθηκαν ακόμη περισσότερο. Όλος ο λαός υποστήριξε ισχυρά τό Κόμμα και τή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή του, σύσφιξε ακόμη πιά ισχυρά τις γραμμές του γύρω στό Κόμμα και τή λαϊκή εξουσία. Τό Κόμμα πήρε όλα τά μέτρα για νά εξαλείψει ολοκληρωτικά τις βλαβερές συνέπειες τής εχθρικής και υπονομευτικής δράσης, για νά ξεριζώσει εκείνες τις ελλείψεις και αδυναμίες από τις οποίες έπωφελήθηκαν οι εχθροί. Ανώτερο επαναστατικό πνεύμα άγκάλιασε όλη τή χώρα. 'Η εργατική τάξη, ή συνεταιρισμένη άγροτιά, ή λαϊκή διάνοηση, ή νεολαία και οι γυναίκες άνασκουμπώθηκαν στή δουλιά μέ νέα όρμη και ενθουσιασμό για τήν εφαρμογή των καθκόντων τής σοσιαλιστικής οικοδόμησης και τής υπεράσπισης τής πατρίδας, για νά κατεβούν στό 7ο Συνέδριο του Κόμματος μέ νέες και μεγαλύτερες επιτυχίες. Αύτή είναι ζωντανή άπόδειξη ότι στό Κόμμα και τό λαό μας οι έσωτερικοί και εξωτερικοί εχθροί δέ θά βρουν ποτέ ρωγμές, ότι δέ θά ξεφύγει από τήν υψηλή επαγρύπνηση των κομμουνιστών και των εργαζόμενων μαζών, καμιά κακοποιά δράση όποιουδήποτε, ότι ή διχτατορία του προλεταριάτου στην Αλβανία είναι ισχυρή και έτοιμη νά πλήξει και νά συντρίψει κάθε έχθρό.

Είναι καθήκον μας ώστε τήν ύγιή εσωτερική κατάσταση πού υπάρχει στή χώρα μας, ή όποια δημιουργήθηκε μέ τή δουλιά του Κόμματος και κάτω από τήν καθοδήγησή του, μέ τις γεμάτες άυταπάρνηση προσπάθειες ολόκληρου του λαού, νά τή δυναμώσουμε περισσότερο, ετσι πού ή Πατρίδα μας νά προοδεύσει και νά άνθίσει, ό σοσιαλισμός νά προχωρεί πάντα νικηφόρος, ή ζωή του λαού νά γίνεται κάθε μέρα πιά όμορφη και πιά καλή.

Τό 7ο Συνέδριο συνέρχεται τίς μέρες τοῦ άξιοσημείωτου ιωβηλαίου, τών 35—χρονων τής ίδρυσης του ενδόξου Κόμματός μας Εργασίας. Αυτή ή μεγάλη ημερομηνία, πού γεννήθηκε ή έλπίδα τής σωτηρίας και ή εγγύηση τής νίκης τοῦ λαοῦ μας, είναι για όλους μιά χαρούμενη γιορτή, μέρα πού μάς θυμίζει τόν ηρωικό δρόμο πού διανύσαμε και μάς ώθει και μάς κινητοποιεί για καινούργιες μάχες και νίκες. 'Η ίδρυση τοῦ Κόμματος τών άλβανών κομμουνιστών σημείωσε για τό λαό μας τήν αποφασιστική καμπή στή μακραίωνα ιστορία του, εθεσε τά άτσάλινα θεμέλια πάνω στά όποια οίκοδομείται ή νέα σοσιαλιστική Αλβανία.

Τά τριάντα πέντε χρόνια τής επαναστατικής δράσης τοῦ Κόμματος είναι τριάντα πέντε χρόνια ήρωικών προσπαθειών και μαχών έπικεφαλής τής εργατικής τάξης και τοῦ άλβανικοῦ λαοῦ για τήν απελευθέρωση τής πατρίδας και τή νίκη τής Επανάστασης, για τήν άνόρθωση τής Αλβανίας άπό τή φτώχεια και τά ερείπια και τήν οικοδόμηση τούτης τής τόσο πλούσιας σέ περιεχόμενο ζωής, τόσο δίκαιης και ευτυχισμένης πού χαιρόμαστε σήμερα. Αυτή είναι μιά περίοδος νικηφόρων άγώνων ενάντια στους πολλούς εχθρούς, εσωτερικούς και εξωτερικούς, ενάντια στους άμερικάνους ιμπεριαλιστές και τους σύγχρονους ρεβιζιονιστές, μέ έπικεφαλής τους σοβιετικούς ρεβιζιονιστές, είναι ή περίοδος τών άγώνων για τήν υπεράσπιση τοῦ δικαιώματος μας να ζήσομε πάντα λεύτεροι και άνεξάρτητοι, για τήν υπεράσπιση τοῦ δρόμου τοῦ πραγματικοῦ σοσιαλισμοῦ και τοῦ κομμουνισμοῦ. 'Η ισχυρή διεθνής θέση, τό υψηλό γόητρο τής σοσιαλιστικής Αλβανία στον κόσμο, ή ύποστήριξη κι ή άλληλεγγύη τών επαναστατικών λαών και τών πολλών φίλων της, είναι

αποτέλεσμα τής σωστής γραμμής του Κόμματος στην εξωτερική πολιτική, τής συνετής πάλης αρχών που το Κόμμα και ο λαός μας διεξήγαγαν αδιάκοπα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και το ρεβιζιονισμό. Μπορούμε να πούμε με πλέρια πεποίθηση ότι οι άλβανοί κομμουνιστές έχτελεσαν πάντα με τιμή το καθήκον προς την εργατική τάξη και το λαό τους, έτσι όπως εκπλήρωσαν πάντοτε ως το τέλος και το διεθνιστικό τους καθήκον προς το διεθνή κομμουνισμό και τους λαούς.

Το Κόμμα μας μπόρεσε να πραγματοποιήσει αυτές τις περιφανείς νίκες, γιατί παρέμεινε πάντα πιστό στα συμφέροντα τής εργατικής τάξης και του λαού του, γιατί παρέμεινε πιστό στα άθανατα διδάγματα των Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, γιατί δέ χώρισε ποτέ τα λόγια από τα έργα. Σε κάθε στιγμή και σε κάθε στάδιο το Κόμμα διατήρησε τις πιο στενές σχέσεις με τις μάζες, στάθηκε στις πρώτες γραμμές τής πάλης και με τή σωστή γραμμή του συσπείρωσε γύρω του και καθοδήγησε με σίγουρο χέρι όλο το λαό μας.

Οι επιτυχίες που πραγματοποιήθηκαν σ' αυτά τα χρόνια, που ο λαός μας τα αποκαλεί χρόνια του Κόμματος, αυτές οι μεγάλες μάχες που κερδίσαμε, μάς κάνουν να ιδούμε το μέλλον με αισιοδοξία. Ερχομε επίγνωση ότι τώρα πολλές δυσκολίες ξεπεράστηκαν, πολλοί στόχοι πραγματοποιήθηκαν, μάς αναμένουν δουλιές ακόμη πιο μεγάλες, για τις όποιες θα συζητήσει και θ' αποφασίσει το 7ο Συνέδριό μας, μάς αναμένουν μάχες που πρέπει να τις διεξάγομε αποφασιστικά και να τις κερδίσομε.

ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ — ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Σύντροφοι και συντρόφισσες,

Στους αντιπροσώπους στο 7ο Συνέδριο ανήκει ή τιμή και τό καθήκον μεγάλης εύθύνης νά έκφράσουν τή γνώμη ολόκληρου τοῦ Κόμματος γιά τό νέο Θεμελιακό Νόμο τής σοσιαλιστικής Αλβανίας, γιά τό νέο Σύνταγμα τοῦ Κράτους μας.

Τό 6ο Συνέδριο τοῦ Κόμματος έθεσε τό καθήκον τής κατάρτισης τοῦ νέου Συντάγματος και παράγγειλε νά είναι συνέχιση τοῦ Συντάγματος πού υπάρχει, νά εκφράζει τή συνέχεια τής επανάστασης στήν Αλβανία, τήν άδιάκοπη πάλη γιά τήν εξασφάλιση τής λευτεριάς και τής ανεξαρτησίας τής πατρίδας και τής οικοδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ. Άπό τήν άλλη πλευρά τό νέο Σύνταγμα πρέπει νά πάρει υπόψη τήν τωρινή πραγματικότητά μας, τό στάδιο στο ὅποιο βρίσκεται ή ανάπτυξη τής επανάστασης. Στο νέο Σύνταγμα πρέπει νά επισφραγιστούν οἱ μεγάλοι επαναστατικοί μετασχηματισμοί πού συντελέστηκαν και οί νίκες πού επιτεύχθηκαν, νά καθρεφτιστεί ή γενική γραμμή τοῦ Κόμματος γιά τήν πλέρια οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ

καί γιά τήν παρατέρα ανάπτυξη τοῦ κράτους μας τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Τό πολιοῦ Σύνταγμα ἦταν Σύνταγμα τῆς οικοδόμησης τῶν βάσεων τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἐνώ τό νέο Σύνταγμα θά εἶναι Σύνταγμα τῆς πλείας οικοδόμησης τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.

Τό Σύνταγμα πού ὑπάρχει χρησίμευσε πολύ γιά τήν επίτευξη ὅλων τῶν ὡς τώρα μεγαλειώδων πραγματοποιήσεων. Μά τώρα πιά ἐκπλήρωσε τήν αποστολή του. Περιέχει ἀρκετούς νομικούς καί πολιτικούς κανόνες πού στένεψαν πάρα πολύ καί δέν ἀνταποκρίνονται στήν ανάπτυξη καί τό βάθαιμα τῆς ἐπανάστασης σέ πλατύ μέτωπο. Αὐτό συνδέεται μέ τό στάδιο καί τίς ιστορικές συνθήκες πού υἱοθετήθηκε τό πρῶτο Σύνταγμα.

Τότε μπροστά στό Κόμμα καί τή χώρα τίθονταν μεγάλα καί περίπλοκα προβλήματα πού ἐπρεπε νά λυθοῦν μέ τόλμη, μά καί μέ μεγάλη σύνεση, προβλήματα μέ ἐπείγοντα χαρακτήρα, μά πού καί οἱ περίοδες δέν ἐπρεπε νά καοῦν. Ἐπρεπε νά παγιωθεῖ καί τελειοποιηθεῖ ἡ λαϊκή ἐξουσία, πού βγήκε ἀπό τόν Ἐθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα. Ἐπρεπε νά σπάσουν καί συντρίβουν ἡ λυσσαλέα ἀντίσταση τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων πού ἀνατράπηκαν καί ο! προσπάθειές τους νά ἐπαναφέρουν τό παρελθόν. Ἐπρεπε νά ἐξαλειφτοῦν οἱ παλιές οικονομικές σχέσεις καί νά ἀντικατασταθοῦν μέ νέες σοσιαλιστικές σχέσεις. Ἐπρεπε νά τεθεῖ κάτω ἀπό ἐλεγχο, νά περιοριστεῖ καί ἀποτραπεῖ τό κύμα ἀυθορμητισμοῦ τῆς μικρῆς παραγωγῆς ἐμπορευμάτων καί νά προσελκυστοῦν στό δρόμο τοῦ σοσιαλισμοῦ τά μικροαστικά στρώματα τοῦ χωριοῦ καί τῆς πόλης καί σέ πρώτη γραμμῆ ἡ ἐργαζόμενη ἀγροτιά. Ἐπρεπε νά ξεπεραστεῖ ἡ αἰώνια καθυστέρηση πού

κληρονομήθηκε από τό παρελθόν και νά εξασφαλιστεί ή ελεύθερη και άνεξάρτητη ανάπτυξη τής χώρας στό δρόμο του σοσιαλισμού. Επρεπε νά δυναμώνει αδιάκοπα ή άμυνα τής πατρίδας για τήν άντιμετώπιση κάθε πιθανής επιδρομής άπ' έξω. Και, παράλληλα μέ όλα αυτά, επρεπε νά πραγματοποιηθεί μία βαθιά άνατροπή στον ψυχικό κόσμο των ανθρώπων μέ βάση τήν προλεταριακή κοσμοαντίληψη και ήθική.

Τό πρώτο Σύνταγμα τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας, πού τό Κόμμα εδοσε στό λαό και τή χώρα, χρησίμευσε για τήν επίλυση όλων αυτών των προβλημάτων και μεγάλων ιστορικών καθηκόντων. Εγινε βάση και πρόγραμμα για όλους εκείνους τους κολοσσιαίους επαναστατικούς μετασχηματισμούς, πού συνεβηκαν σ' αυτές τις τρεις δεκαετίες τής ελεύθερης ζωής μας, για τήν εκβιομηχάνιση τής χώρας, για τό σοσιαλιστικό μετασχηματισμό του χωριού, για τή διεξαγωγή τής ιδεολογικής, πολιτιστικής και εκπαιδευτικής επανάστασης, για τή χειραφέτηση και τήν πρόοδο όλης τής κοινωνίας.

Είαι όλες αυτές οι νίκες, όλοι αυτοί οι μετασχηματισμοί και έπιτεύξεις, καθώς και οι προοπτικές πού άνοιγονται στη χώρα μας, πού έκαμαν άπαραίτητη την άλλαγή του Συντάγματος πού άποφάσισε τό 6ο Συνέδριο.

Η Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος διεξήγαγε στη διάρκεια αυτών των ετών πολύπλευρη δουλιά για τή διεξαγωγή των άναγκαίων μελετών και για τήν προετοιμασία του νέου Συντάγματος. Η 8η Όλομέλεια τής Κεντρικής Επιτροπής άφιέρώθηκε ειδικά σ' αυτό τό πρόβλημα. Εξέτασε τό σχέ-

διο, τό όποιο τό Γενάρη τούτης της χρονιάς τό κοινοποίησε ή Λαϊκή Βουλή καί τό έδοσε γιά συζήτηση στό λαό.

Σ' αύτή τή μεγάλη πολιτική καί ιδεολογική επιχείρηση οί πλατιές εργαζόμενες μάζες έκφρασαν λεύτερα τή γνώμη τους γιά τό νέο Θεμελιακό Νόμο τοῦ κράτους μας τής δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Στις συγκεντρώσεις πήραν μέρος περίπου 1.500.000 άνθρωποι, πραχτικά όλος ό ενήλικος πληθυσμός τής χώρας καί συζήτησαν περίπου 300.000 άτομα.

Η ομόφωνη έγκριση τοῦ σχεδίου Συντάγματος ήταν στήν ουσία έγκριση τής γενικής μαρξιστικής—λενινιστικής γραμμής τοῦ Κόμματος, τοῦ επαναστατικού δρόμου πού άκολούθησε. Εκατοντάδες συσκέψεις πού έγιναν στά κέντρα δουλιás καί στους γεωργικούς συνεταιρισμούς, στά σχολεία καί τά στρατιωτικά τμήματα, στά πολιτιστικά καί διοικητικά ιδρύματα, καθώς καί χιλιάδες καί χιλιάδες γράμματα καί τηλεγραφήματα πού στάλθηκαν στήν Κεντρική Επιτροπή σέ ύποστήριξη τοῦ νέου Συντάγματος, μαρτυροῦν γιά τήν άτσάλινη ενότητα όλου τοῦ λαοῦ μας γύρω από τό Κόμμα καί τή γραμμή του, μαρτυροῦν γιά τήν επαναστατική τους αισιοδοξία, τήν εμπιστοσύνη στό σοσιαλιστικό μέλλον.

Η μεγάλη λαϊκή συζήτηση, πού τή χαρακτήρισε έλεύθερη καί καρποφόρα άνάλυση, ζωηρή καί έποικοδομητική άνταλλαγή γνώμων, ήταν ξεκάθαρη έκφραση τής δρώσας σοσιαλιστικής δημοκρατίας καί τής πραγματικής λαϊκής κυριαρχίας. Εδειξε στήν πράξη ότι στή σοσιαλιστική Αλβανία άφέντης είναι ό λαός, ότι τίποτε δέ γίνεται παρά τή θέλησή του. «Γιά τό φτωχό άνθρωπο ή λέξη νόμος,—είπε ένας ά-

πλός αγρότης κατά τή συζήτηση τοῦ σχεδίου Συντάγματος,—κάποτε ἀντηχοῦσε τρομερά. Ἦταν ἀπειλή πείνας, ἀπειλή φυλάκισης, ἀπειλή θανάτου. Σήμερα ὁ λαός κάνει ὁ ἴδιος τοὺς νόμους καί τοὺς κάνει γιά τό καλό του».

Τά πλατιά στρώματα τῶν εργαζόμενων ἔκαμαν πολλές ωφέλιμες παρατηρήσεις καί προτάσεις καί ἐδосαν πολύτιμη συμβολή γιά τή συμπλήρωση καί τή βελτίωση τοῦ σχεδίου πού υποβλήθηκε, γιά τό ἀνάβασμά του στό ὕψος τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Θεμελιακοῦ Νόμου τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας κράτους.

Τό σχέδιο Συντάγματος, πού σύντομα θά υποβληθεῖ στή Λαϊκή Βουλή γιά τελική ἐγκριση, εἶναι νομικό ντοκουμέντο μέ ιδιαίτερη βαρύτητα. Εἶναι ντοκουμέντο μέ μεγάλη θεωρητική καί πρακτική, πολιτική καί ιδεολογική ἀξία, στό ὅποιο θά στηριχτεῖ ἡ κοινωνική, οικονομική καί πολιτιστική μας ἀνάπτυξη στό στάδιο τῆς πλείριας οικοδόμησης τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.

Τό νέο Σύνταγμα διέπεται ολοκληρωτικά ἀπό τήν ιδεολογία καί τίς βασικές ἀρχές τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, ἐνσαρκώνει τά διδάγματα καί τήν ἐπαναστατική πείρα τοῦ Κόμματός μας Ἐργασίας καί φέρει τή σφραγίδα τῆς δημιουργικῆς σκέψης τῶν πλατιῶν μαζῶν τοῦ λαοῦ μας. Διακηρύσσει καί υιοθετεῖ τίς βασικές ἀρχές τοῦ ἐπιστημονικοῦ σοσιαλισμοῦ, ἀρχές ἀπαραίτητες γιά μιά πραγματική σοσιαλιστική κοινωνία, ὅπου εχει ἐγκαθιδρυθεῖ ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ὅπου ἡ ἐργατική τάξη, μέ τό κόμμα της επικεφαλής, ἀσκεῖ πραγματικά τόν ηγετικό ρόλο.

Ο νέος Θεμελιακός μας Νόμος ξαναεπικυρώνει εκείνες τις σωστές μαρξιστικές—λενινιστικές αρχές που αποτελούσαν τή βάση του πρώτου Συντάγματος τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας. Μά τό νέο Σύνταγμα σημειώνει καί τήν παραπέρα ποιοτική του ανάπτυξη, σύμφωνα μέ τό τωρινό στάδιο τής επανάστασης, στό όποιο βρίσκεται ή χώρα μας.

Επικυρώνοντας τις νίκες που επιτεύχθηκαν καί τις τάσεις ανάπτυξης τής χώρας στό δρόμο του σοσιαλισμού, τό νέο Σύνταγμα χρησιμεύει καί σάν πρόγραμμα πάλης καί δουλιάς για τό μέλλον. Σκοπός του είναι ν' άνοίξει όσο πιο πλατύ δρόμο στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων καί των σχέσεων στην παραγωγή τής άληθινής σοσιαλιστικής κοινωνίας, ν' άνοίξει δρόμο στη χειραφέτηση καί τήν επαναστατική διαπαιδαγώγηση του νέου μας ανθρώπου, νά περιφρουρήσει καί νά δυναμώσει άκόμη καλύτερα τό σοσιαλιστικό καθεστώς καί τή δικτατορία του προλεταριάτου, νά δημιουργήσει στη χώρα όσο πιο καλές συνθήκες για νά βαδίσει προς τόν κομμουνισμό.

Αυτό τό σοβαρό ντοκουμέντο, συνθέτοντας τή γραμμή καί τήν πείρα του Κόμματός μας στό πεδίο τής διεξαγωγής τής σοσιαλιστικής επανάστασης, επικυρώνει καί τις νομικές, πολιτικές, ιδεολογικές καί οικονομικές διατάξεις για νά φραχτεί ό δρόμος στό ρεβιζιονισμό καί στην παλινόρθωση του καπιταλισμού. Σ' αυτή τήν κατεύθυνση τό Σύνταγμα μας αποτελεί χρήσιμη δημιουργική συμβολή του Κόμματος Εργασίας τής Αλβανίας στη θεωρία καί τήν πράξη του επιστημονικού σοσιαλισμού.

Τό νέο Σύνταγμα δέν κρύβει τόν ταξικό χαρακτήρα του. Διακηρύσσει καί επικυρώνει τή φύση του κράτους μας σά δικτατορία του προλετα-

ριάτου στην εξουσία, διακηρύσσει και επικυρώνει τον άμοίραστο και ήγετικό ρόλο του Κόμματος στό κράτος και σ' όλη την κοινωνία, διακηρύσσει και επικυρώνει την ταξική πάλη σαν κύρια κινητήρια δύναμη όλης τής κοινωνίας μας.

Ο σοσιαλισμός, έλεγε ο Μάρξ,

«... είναι ή ταξική δικτατορία του προλεταριάτου, σαν άπαραίτητη βαθμίδα για τό πέρασμα στην εξάλειψη των ταξικών διακρίσεων γενικά, στην εξάλειψη όλων των παραγωγικών σχέσεων πάνω στις όποιες στηρίζονται αυτές οι διακρίσεις, στην εξάλειψη όλων των κοινωνικών σχέσεων που άνταποκρίνονται σ' αυτές τις παραγωγικές σχέσεις, στην άνατροπή όλων των ιδεών που προκύπτουν άπ' αυτές τις κοινωνικές σχέσεις».¹

Στήν επαναστατική πείρα τής χώρας μας έπιβεβαιώθηκε τετραγωνικά ή ορθότητα αυτών των μεγαλοφυών διδαγμάτων του Μάρξ. Η δικτατορία του προλεταριάτου άποτελεί τό ισχυρό και άποφασιστικό όπλο για την προώθηση, ως την πλέρια και τελική νίκη, τής σοσιαλιστικής επανάστασης. Διαμέσου τής δικτατορίας του προλεταριάτου πραγματοποιείται τό ζωτικό καθήκον τής επανάστασης, ή ολόπλευρη άνάπτυξη τής σοσιαλιστικής οικονομίας και κουλτούρας, ή οργάνωση και ή καθοδήγηση τής οικοδόμησης του σοσιαλισμού και τής άταξικής κομμουνιστικής κοινωνίας. Όχι λιγότερο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει στην πάλη για νά εξάλειφτούν ά-

1. Κ. Μάρξ, Φ. Ένγκελς. «Διαλεχτά Έργα», τόμος 1, σελ. 226, αλβανική έκδοση.

πό τή σοσιαλιστική κοινωνική ζωή όλα τά ίχνη τής παλιάς κοινωνίας, γιά νά ξεριζωθεί από τή συνείδηση τών εργαζόμενων καθετί τό ξένο πού τούς τραβάει πρὸς τά πίσω, γιά νά πραγματοποιηθεῖ ἡ κομμουνιστική διαπαιδαγώγησή τους, γιά νά συσπειρωθούν γύρω ἀπὸ τὴν πρωτοπόρα δύναμη, τὴν εργατική τάξη καί τό Κόμμα τῆς, ὅλοι οἱ εργαζόμενοι στό δρόμο τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἡ πείρα τῆς επανάστασης καί τῆς οικοδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν Ἀλβανία επιβεβαιώνει ὅτι ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου χρειάζεται τὴν εργατική τάξη γιά νά καταπνίξει τὴν ἀντίσταση τών παλιῶν καί νέων ταξικῶν εχθρῶν καί τίς ἀπόπειρές τους γιά παλινόρθωση, τῆς χρειάζεται γιά τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ἐξωτερικοῦ κινδύνου, πού προέρχεται τόσο ἀπὸ τίς ἐπιθετικές βλέψεις τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καί τοῦ σοσιαλιμπεριαλισμοῦ νά καταπνίξουν καί συντρίψουν τό σοσιαλιστικό καθεστῶς μέ φωτιά καί σίδερο, μέ ἀποκλεισμούς καί πείνα, καθὼς καί ἀπὸ τὴν ἰδεολογική ἐπίθεση τοῦ καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικοῦ κόσμου, πού ἐξαπολύει καθημερινά πρὸς ἐμᾶς τά κύματα τοῦ ἐκφυλισμοῦ καί τῆς ἀντεπανάστασης.

Ἡ περιφρούρηση καί τό ἀδιάκοπο δυνάμωμα τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου σ' ὅλη τὴ μεταβατική περίοδο ἀπὸ τό σοσιαλισμό στόν κομμουνισμό ὑπαγορεύεται καί ἀπὸ τὴν ἀρνητική πείρα τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης καί μερικῶν ἄλλων χωρῶν, ὅπου ἡ ἐγκατάλειψη τών ἀρχῶν τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου γέννησε τό ρεβιζιονισμό, τό πιό επικίνδυνο ὄπλο τῆς ἀντεπανάστασης, πού οδήγησε στὴ συντριβὴ τοῦ σοσιαλιστικοῦ καθεστώτος, στήν παλινόρθωση τῆς καπιταλιστικῆς σκλαβιάς, σέ σοσιαλφασισμό.

Οί εχθροί του σοσιαλισμού, εσωτερικοί και εξωτερικοί, κατεύθυναν και κατευθύνουν τα κύρια πλήγματα τους ενάντια στη δικτατορία του προλεταριάτου. Τώρα, για όλους τους ρεβιζιονιστές αποστάτες και τους λοκέδες της αστικής τάξης, έγινε της μόδας να επιτίθενται άγρια στη δικτατορία του προλεταριάτου και να κάνουν αχαλίνωτη δημαγωγία για την αποκατάσταση δήθεν της άπωλεσμένης δημοκρατίας. Σκοπός τους είναι να πλήξουν την ουσία του μαρξισμού—λενινισμού και της επανάστασης και να συντρίψουν το βασικό όργανο του προλεταριάτου για την οικοδόμηση της νέας σοσιαλιστικής ζωής. Γι' αυτό η στάση προς τη δικτατορία του προλεταριάτου ήταν και μένει τό ορόσημο που χωρίζει τους μαρξιστές—λενινιστές και τους πραγματικούς προλετάριους επαναστάτες από τους οπορτουνιστές όλων των αποχρώσεων και τους αποστάτες της εργατικής τάξης.

Στη χώρα μας η δικτατορία του προλεταριάτου ήταν πάντοτε ισχυρή και ακατάβλητη, γιατί τό Κόμμα εφάρμοσε πιστά τα διδάγματα του μαρξισμού—λενινισμού, διεξήγαγε σωστά την ταξική πάλη και διατήρησε πάντα όξυμένη την επαναστατική επαγρύπνηση. Δυνάμωσε και τελειοποίησε κάθε μέρα και περισσότερο τό προλεταριακό κράτος και την άμυνα της χώρας, καταπολέμησε επίμονα όλες τις ξένες εκδηλώσεις που οδηγούν στον ειρηνικό εκφυλισμό του σοσιαλιστικού κοινωνικού και κρατικού καθεστώτος.

Καθρεφτίζοντας και συνθέτοντας την πλούσια επαναστατική πείρα της χώρας μας, καθώς και τη διεθνή πείρα, άπορίπτοντας τις άντιμαρξιστικές θεωρητικολογίες των ρεβιζιονιστών για τάχα ξεπέρασμα της δικτατορίας του προλεταριάτου, ή για

«παλλαϊκό κράτος», στό σχέδιο τοῦ νέου Συντάγματος επιβεβαιώνεται ξεκάθαρα καί ρητά ὅτι «ἡ Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας εἶναι κράτος τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, πού εκφράζει καί ὑπερασπίζει τά συμφέροντα ὅλων τῶν εργαζομένων».

Τό σχέδιο Συντάγματος εἶναι ζωντανός καθρέφτης τῆς δημοκρατίας καί τοῦ πραγματικοῦ σοσιαλιστικοῦ οὐμανισμοῦ. Εἶναι επιβεβαίωση τῶν διδασμάτων τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ ὅτι ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου εἶναι ἀξεχώριστη ἀπό τήν πιό πλατιά, πιό βαθιά καί πιό πλέρια δημοκρατία γιά τούς ἐργαζόμενους. Ἡ εξασφάλιση μίας πλατιάς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας ἀποτελεῖ βασικό ὄρο γιά τήν ἴδια τή διαφύλαξη καί τό δυνάμωμα τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ἐτσι ὅπως ἡ τελευταία ἀποτελεῖ ἀπαραίτητο καί ἀποφασιστικό ὄρο γιά τήν ὑπαρξη μίας πραγματικῆς δημοκρατίας γιά τούς ἐργαζόμενους.

Ἡ σοσιαλιστική μας δημοκρατία εξασφάλισε στούς ἐργαζόμενους τό μεγάλο δικαίωμα νά λένε τό λόγο τους στήν ἐπίλυση τῶν κοινωνικῶν καί κρατικῶν προβλημάτων, νά ἀσκοῦν ἐλεγχο σ' ὅποιον-δήποτε καί στό καθετί, νά παίρνουν μέρος ἀποτελεσματικά, σέ πλατιά κλίμακα, οργανωμένα καί μέ τίς πιό ποικίλες μορφές στή διακυβέρνηση τῆς χώρας. Αὐτή τή συμμετοχή καί τό συνεχές βάθαιμά της τό Κόμμα τά θεωρεῖ σά βασική κατεύθυνση ἀνάπτυξης τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, σά μεγάλη κινητήρια δύναμη γιά νά προωθηθεῖ ἡ σοσιαλιστική οικοδόμηση καί σάν ἐναν ἀπό τούς σπουδαιότερους παράγοντες γιά τήν περιφρούρηση τοῦ κράτους καί τῆς κοινωνίας μας ἀπό τόν κίνδυνο τοῦ ἀ-

στικο—ρεβιζιονιστικοῦ ἐκφυλισμοῦ. Αυτή ἡ γραμμὴ τοῦ Κόμματος επικυρώνεται πλέρια στό νέο Σύνταγμα.

Τό πνεῦμα τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, πού χαρακτηρίζει ὅλη τήν κοινωνική ζωή, διαπερνάει ἀπό τήν ἀρχή ὡς τό τέλος ὅλη τή δομὴ τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας κράτους, ἀπό τὰ λαϊκά συμβούλια τῆς βάσης ὡς τή Λαϊκὴ Βουλὴ. Τό σχέδιο Συντάγματος προσδιορίζει ξεκάθαρα ὅτι ἡ ἐξουσία εἶναι μιὰ καὶ ἀδιαίρετη καὶ ἀσκεῖται πλέρια ἀπὸ τὰ ὄργανα καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους πού ἐκλέγονται ἄμεσα ἀπὸ τό λαό. Ὅλα τὰ ἄλλα κρατικά ὄργανα ἀναπτύσσουν τή δράση τους κάτω ἀπὸ τή διεύθυνση καὶ τόν ἐλεγχό των ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργάνων, εἶναι ὑπεύθυνα καὶ λογοδοτοῦν σ' αὐτά. Στό σχέδιο Συντάγματος τονίζεται ὅτι ὄχι μόνο οἱ ἐκλεγμένοι, μὰ καὶ οἱ διορισμένοι ὑπάλληλοι τοῦ κράτους μας εἶναι ὑποχρεωμένοι νά λογοδοτοῦν στις μάζες καὶ νά ὑποτάσσονται στὸν ἄμεσο ἐλεγχό τους. Μ' αὐτό τὸν τρόπο τίθεται σέ συνταγματικές βάσεις καὶ ἡ πάλῃ ἐνάντια στὸν κίνδυνο ἀπόσπασης τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργάνων ἀπὸ τό λαό, ἡ πάλῃ ἐνάντια στό γραφειοκρατισμό καὶ τίς τάσεις νά τίθονται τὰ ἐκτελεστικά ὄργανα καὶ ἡ διαχείριση πάνω ἀπὸ τὰ ἀντιπροσωπευτικά ὄργανα τῆς ἐξουσίας.

Ἡ δομὴ καὶ ἡ λειτουργία ὅλου τοῦ σοσιαλιστικοῦ κρατικοῦ καὶ κοινωνικοῦ μηχανισμοῦ σέ μᾶς ἐκτελεῖται σύμφωνα μέ τήν ἀρχὴ τοῦ δημοκρατικοῦ συγκεντρωτισμοῦ, τήν οὐσία τοῦ ὁποιοῦ ἀποτελεῖ ἡ συγκεντρωτικὴ καθοδήγηση ὅλης τῆς ζωῆς τῆς χώρας ἀπὸ τήν ἐργατικὴ τάξη, διαμέσου τοῦ Κόμματός της καὶ τοῦ προλεταριακοῦ κράτους, ὁ συνδυασμός τῆς συγκεντρωτικῆς διεύθυνσης μέ τή δημιουργικὴ πρωτοβουλία τῶν τοπικῶν ὀργάνων καὶ

τών εργαζόμενων μαζών. Ενσαρκώνοντας πλέρια αυτή τη μεγάλη μαρξιστική—λενινιστική άρχή, τό σχέδιο Συντάγματος αντιπαρατίθεται σ' όλες τις αντιμαρξιστικές αντιλήψεις και πράξεις τών ρεβιζιονιστών, τόσο στις φιλελεύθερο—άναρχικές, πού άρνούνται τόν προλεταριακό συγκεντρωτισμό, όσο και στις συγκεντρωτικο—γραφειοκρατικές, πού παραμερίζουν τις εργαζόμενες μάζες από τη συμμετοχή στη διακυβέρνηση της χώρας.

Στη σοσιαλιστική Αλβανία εξασφαλίστηκαν στους εργαζόμενους μέ νόμο και είναι εγγυημένα στην πράξη τό δικαίωμα εργασίας, τό δικαίωμα δωρεάν εκπαίδευσης και ιατρικής περίθαλψης, τά μέσα διαβίωσης στά γηρατειά, ή ελευθερία λόγου, τύπου και οργάνωσης, εξασφαλίστηκε σ' αυτούς ή πλέρια ισότητα μπροστά στό νόμο, άποκλείοντας κάθε περιορισμό ή προνόμιο στά δικαιώματα και τά καθήκοντα λόγο φύλου, φυλής, έθνικότητας, παιδείας, θέσης ή ύλικής κατάστασης κλπ. Ενα από τά μεγάλα έπιτεύγματα στό ιστορικό έργο του Κόμματος και της λαϊκής έξουσίας είναι ή χειραφέτηση της Αλβανίδας και ή πλέρια ισοτιμία της μέ τόν άντρα, στη δουλιά και στην άμοιβή, σ' όλα τά πεδία της ζωής μας. Ολες αυτές οι κολοσιαίες πολιτικές και κοινωνικές νίκες πού πραγματοποίησαν τό Κόμμα και ο λαός μας, κατέχουν σημαντική θέση στό νέο Σύνταγμα.

Η πραγματικότητά μας, ή σοσιαλιστική μας δημοκρατία, άπορίπτουν όλες τις συκοφαντίες τών άστών και τών ρεβιζιονιστών ιδεολόγων, οι όποιοι κατηγοροϋν τό σοσιαλιστικό καθεστώς για έλλειψη δημοκρατίας. Η έλευθερία και ή δημοκρατία σε μάς είναι μόνο για τις πλατιές εργαζόμενες μάζες και δέν είναι και ούτε μπορεϊ να είναι δημοκρατία

καί ελευθερία για τούς εχθρούς τής εργατικής τάξης καί τού λαού, για κείνους πού θέλουν νά υπονομεύσουν τήν προλεταριακή εξουσία καί τό σοσιαλιστικό κοινωνικό καθεστώς, όπως θά άρεγε στήν άστική τάξη καί στούς ρεβιζιονιστές προδότες. Τό Κόμμα καί ή διχτατορία μας τού προλεταριάτου, σέ πλέρια συνταύτιση μέ τά διδάγματα τού μαρξισμού—λενινισμού, ούτε επέτρεψαν καί ούτε θά επιτρέψουν ποτέ αυτό τό είδος δημοκρατίας. 'Η σοσιαλιστική μας δημοκρατία είναι πραγματική δημοκρατία για τό λαό, για τίς εργαζόμενες μάζες καί μόνο γι' αυτές.

Κατά τή λαϊκή συζήτηση τού σχεδίου Συντάγματος όλος ό λαός χαιρέτισε μ' ενθουσιασμό τό θέσιμο στά θεμέλια τού Συντάγματος τής βασικής άρχής ότι «τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας, πρωτοπορεία τής εργατικής τάξης, είναι ή μόνη ηγετική πολιτική δύναμη τού κράτους καί τής κοινωνίας».

Τό Κόμμα μας τήρησε μέ μεγάλη άφοσίωση καί μέ άκλόνητη συνέπεια τή μεγάλη άρχή ότι ή έξασφάλιση τού ήγετικού ρόλου τού μαρξιστικού—λενινιστικού Κόμματος άποτελεϊ τόν άποφασιστικό όρο για τή διεξαγωγή τής επανάστασης, για τήν εγκαθίδρυση τής διχτατορίας τού προλεταριάτου καί για τήν οικοδόμηση τού σοσιαλισμοϋ. Είχε πάντα επίγνωση ότι ή καθοδήγηση τού Κόμματος αντιπροσωπεύει τή συμπτυκνωμένη καί πιό ύψηλή έκφραση τού ήγετικού ρόλου τής εργατικής τάξης καί τόν ύπ' αριθμό ενα ύποκειμενικό παράγοντα για τήν εφαρμογή τού έπαναστατικού του προγράμματος.

Τό γεγονός ότι αυτή ή άρχή τέθηκε στα θεμέλια τού Συντάγματος, είναι μιά άκόμη μαρτυρία ότι τό Κόμμα μας, όπως πάντα, είναι άποφασισμέ-

νο νά εφαρμόζει καί νά υπερασπίζει σέ κάθε ζήτημα καί σ' όλα τά πεδία τά άθάνατα διδάγματα τών Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν καί Στάλιν. Ό ήγετικός ρόλος τοῦ Κόμματος στήν κοινωνία καί στό κράτος μας άποτελεῖ όχι μόνο βασική άπαίτηση τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, μά άντιπροσωπεύει καί μιá ιστορική πραγματικότητα.

Μέ τό Κόμμα έπικεφαλής ό λαός μας διεξήγαγε τόν Έθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα καί άπόχτησε τή λευτεριά καί τήν ανεξαρτησία, άνάτρεψε τά παλιά καθεστώτα καί έγκαθίδρυσε τή λαϊκή εξουσία. Μέ τό Κόμμα έπικεφαλής εγιναν μεγάλοι επαναστατικοί μετασηματισμοί. Κάτω άπό τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος ό λαός μας υπεράσπισε τή χώρα άπό τίς λυσσαλέες έπιθέσεις τών εξωτερικών καί εσωτερικών εχθρών, εξασφάλισε καί εδραίωσε τήν πολιτική καί οικονομική ανεξαρτησία. Μέ τό Κόμμα έπικεφαλής έγινε τούτη ή Αλβανία πού χαιρόμαστε σήμερα καί πού πρέπει νά τήν κάνομε πάντα καί άδιάκοπα πιό ισχυρή καί πιό άνθηρή.

Μά, όπως μάς διδάσκει ό μαρξισμός—λενινισμός καί όπως μάς επείσε καί ή ιστορική μας πείρα, ό ήγετικός ρόλος τοῦ Κόμματος δέν είναι άναγκαῖος μόνο γιά μιá ορισμένη περίοδο. Είναι άπαραίτητος σ' ολόκληρη τήν περίοδο τής πλέριας οικοδόμησης τής σοσιαλιστικής κοινωνίας, ως τόν κομμουνισμό. **Όσο περισσότερο προχωρεί καί βαθαίνει ή επανάσταση, τόσο περισσότερο πρέπει νά δυναμώνει καί νά τελειοποιείται ό ηγετικός ρόλος τοῦ Κόμματος σέ κάθε σφαίρα τής ζωής καί τής κρατικής καί κοινωνικής δραστηριότητας.** Μεγάλοι κίνδυνοι άπειλοῦν καί σοβαρές ήττες άναμένουν τήν επανάσταση καί τό σοσιαλισμό άν έπιτραπεί ή εξασθένηση ή ό παραμερισμός αὐτοῦ τοῦ ρόλου.

Οί ρεβιζιονιστικές θεωρίες πού ισχυρίζονται ότι ό ηγετικός ρόλος του Κόμματος στή μεταβατική περίοδο παίρνει τέλος, ή μετατρέπεται μόνο σέ διαπαιδαγωγητική λειτουργία, άποσκοπούν νά αφήσουν τήν εργατική τάξη καί τό λαό χωρίς καθοδήγηση, ώστε νά άνατραπεϊ ή διχτατορία του προλεταριάτου καί ό σοσιαλισμός καί νά θριαμβεύσει ή άντεπανάσταση.

θέτοντας στά θεμέλια του Συντάγματος τήν άρχή του ήγετικού ρόλου του Κόμματος, υπερασπίζομε τό μαρξισμό—λενινισμό άπ' αυτές τίς λυσσαλέες επιθέσεις, υπερασπίζομε καί προωθοῦμε τήν ύπόθεση του πραγματικού σοσιαλισμού στήν Αλβανία.

Μιά άλλη ιστορική πραγματικότητα άντιπροσωπεύει τό γεγονός ότι τώρα πιά στή χώρα μας ό μαρξισμός—λενινισμός εγ.νε κυρίαρχη ιδεολογία. Ολη ή πολιτική, οικονομική, κοινωνική, εκπαιδευτική καί πολιτιστική ζωή μας καθοδηγείται άπό τίς άρχές τής ιδεολογίας τής εργατικής τάξης καί διέπεται άπό τούς κανόνες τής προλεταριακής ήθικής. Σά συνέπεια τής μεγάλης δουλιás του Κόμματος, τής ιδεολογικής καί πολιτιστικής επανάστασης, οί πλατιές λαϊκές μάζες έγκολπώθηκαν τήν επαναστατική θεωρία του προλεταριάτου, πού δίνει τόν τόνο καί καθορίζει τήν κατεύθυνση τής ανάπτυξης όλης τής πνευματικής ζωής τής κοινωνίας. Ο μαρξισμός—λενινισμός μετατράπηκε σέ μεγάλη κινητήρια δύναμη, πού μάς φωτίζει τό δρόμο προς τό σοσιαλισμό καί τόν κομμουνισμό.

Η μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία, ή γραμμή του Κόμματος κάνουν τούς άνθρώπους νά κατανοούν καλύτερα τό παρόν καί νάχουν άκόμη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στό μέλλον. 'Η ζωή σ' αυτά

τά τριάντα πέντε χρόνια επεισε άκλόνητα τό λαό μας ότι μόνο πάνω στη βάση τής επαναστατικής κοσμοαντίληψης τής εργατικής τάξης είναι δυνατό νά έγκαθιδρυθεΐ, διατηρηθεΐ καί νά δυναμώνει ή διχτατορία του προλεταριάτου, νά οίκοδομηθεΐ μ' επιτυχία ό σοσιαλισμός κοί νά βαδίσουμε μέ σιγουριά πρós τήν κομμουνιστική άτοξική κοινωνία.

Αυτή ή πείρα καί αυτές οί νίκες έκαμαν ώστε ή υπεράσπιση καί ή συνεπής εφαρμογή του μαρξισμού—λενινισμού νά είναι άπασχόληση όλων των εργαζομένων, νά θεωρείται απ' όλους ζωτική υπόθεση για τίς τύχες του σοσιαλισμού. Γι' αυτό, **ό καθορισμός στό Σύνταγμα ότι στό σοσιαλιστικό μας κράτος «κυρίαρχη ιδεολογία είναι ό μαρξισμός—λενινισμός», ότι «σύμφωνα μέ τίς άρχες του αναπτύσσεται όλο τό κοινωνικό σοσιαλιστικό καθεστώς», είναι μεγάλη ιστορική νίκη του σοσιαλισμού στην Αλβανία.**

Μιά άπό τίς μεγάλες άρχές του μαρξισμού—λενινισμού καί ενα άπό τά κυριότερα πορίσματα τής επαναστατικής πείρας του Κόμματος μας είναι τό άποραίτητο τής διεξαγωγής τής ταξικής πάλης καί στην περίοδο τής πλέριας οικοδόμησης τής σοσιαλιστικής κοινωνίας, ως τόν κομμουνισμό.

Οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές, μ' έπικεφαλής τούς σοβιετικούς ρεβιζιονιστές, ισχυρίζονται ότι μέ τήν εξάλειψη των έκμεταλλευτριών τάξεων παίρνει τέλος καί ή ίδια ή ταξική πάλη. Αυτό είναι άπάτη πού άποσκοπεΐ νά άφοπλίσει καί νά άποκοιμίσει τήν εργατική τάξη, ν' άνοίξει τό δρόμο στην παλινόρθωση του καπιταλισμού. Αυτό έπιβεβαιώθηκε πολύ καλά στη Σοβιετική Ένωση καί σε άλλες πρώην σοσιαλιστικές χώρες, όπου ήρθαν στην εξουσία οί νέοι άστοί καπιταλιστές.

Ἡ πείρα τῆς χώρας μας ἀπορίπτει αὐτές τῖς κίβδηλες καὶ συνθηκόλογες θεωρίες σχετικά μέ τὸ σβήσιμο τῆς πάλης τῶν τάξεων στό σοσιαλισμό. Ὄλη ἡ ἱστορία τῆς οικοδόμησης τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν Ἀλβανία εἶναι ἱστορία μιας ἀδιάλλαχτης πάλης ἀνάμεσα στήν ἐπανάσταση καὶ τήν ἀντεπανάσταση, ἀνάμεσα στοὺς δύο δρόμους ἀνάπτυξης, μέ τοὺς ἐξωτερικούς καὶ ἐσωτερικούς ἐχθρούς, καθὼς καὶ στοὺς κόλπους τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ Κόμματος. Αὐτή ἡ πάλη διεξήχθηκε ἀδιάκοπα καὶ πάντα σκληρή, ἀλλάζοντας, σύμφωνα μέ τῖς περιστάσεις καὶ τῖς φάσεις ἀνάπτυξης, μόνο τῖς μορφές καὶ τῖς μέθοδοές της. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐξάλειψη τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων σάν τάξη, οἱ ἐσωτερικοί καὶ ἐξωτερικοί ἐχθροὶ οὔτε στιγμή δέν κατάθεσαν τὰ ὄπλα καὶ δέ διέκοψαν τὴν πάλη ἐνάντια στό σοσιαλισμό. Γι' αὐτὸ τὸ Κόμμα καὶ ὁ λαὸς μας διεξήγαγαν τὴν πάλη τῶν τάξεων σ' ὅλα τὰ πεδία μέ αὐστηρὴ συνέπεια καὶ σέ σωστὸ μαρξιστικὸ—λενινιστικὸ δρόμο, σάν αποφασιστικὸ παράγοντα γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς τελικῆς νίκης τοῦ σοσιαλιστικοῦ δρόμου πάνω στὸν καπιταλιστικὸ δρόμο.

Σύμφωνα μέ τὰ διδάγματα τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ καὶ μ' αὐτὴ τὴν πλούσια ἐπαναστατικὴ πείρα, στό σχέδιο Συντάγματος λέγεται ἀνοιχτὰ ὅτι **τὸ σοσιαλιστικὸ μας κράτος, σ' ὅλη τὴ δράση του, ἐμμένει στὴ μεγάλη μαρξιστικὴ—λενινιστικὴ ἀρχὴ τῆς ταξικῆς πάλης, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴ μεγάλη κινητήρια δύναμη γιὰ τὴν προώθηση τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.**

Στὴν κατάρτιση τοῦ νέου Συντάγματος ἡ Κεντρικὴ Επιτροπὴ φρόντισε ὥστε σ' αὐτὸ νά καθρεφτιστεῖ πλέρια καὶ νά διατυπωθεῖ ολοκάθαρα ἡ γραμμὴ τοῦ Κόμματος σχετικά μέ τὰ μεγάλα ζητήματα

τής εθνικής κυριαρχίας, τής υπεράσπισης τής λευτεριάς καί τής ανεξαρτησίας τής χώρας. Στίς συνθήκες πού ή χώρα μας βρίσκεται κυκλωμένη από τούς ιμπεριαλιστές καί τούς ρεβιζιονιστές, όταν ενάντια της άσκειται μιά ολόπλευρη πολιτική, ιδεολογική, οικονομική καί στρατιωτική πίεση, όταν στόν κόσμο διαδίδονται καί επίβάλλονται μέ τή βία σοβινιστικές θεωρίες καί πράξεις του περιορισμού τής κυριαρχίας καί τής άρπαγής τής ανεξαρτησίας τών λαών, αυτά τά προβλήματα άποχτοϋν μεγάλη σημασία όχι μόνο θεωρητική καί νομική μά καί πραχτική καί πολιτική.

Ξεκινώντας από τόν ιερό σκοπό τής αδιάκοπης περιφρούρησης καί ενίσχυσης τής λευτεριάς, τής ανεξαρτησίας, τής άμυνας τής Πατρίδας καί τών νικών τής επανάστασης, **τό σχέδιο Συντάγματος καθιερώνει ότι κανένας άλλος εκτός από τά αντιπροσωπευτικά όργανα τής έξουσίας δέ μπορεί νά ασκήσει έξ ονόματος τής Δημοκρατίας μας τήν κυριαρχία του λαού καί κάθε ιδιότητά του, ότι τό έδαφος τής Πατρίδας είναι αναπαλλοτρίωτο καί τά σύνορά της απαραβίαστα.** Συνταγματικά άπαγορεύεται ή εγκατάσταση μέ οποιαδήποτε μορφή ξένων στρατιωτικών βάσεων καί δυνάμεων στό έδαφος τής σοσιαλιστικής Αλβανίας. Επίσης, σέ κανένα δέν αναγνωρίζεται τό δικαίωμα νά υπογράψει ή νά δεχτεί τή συνθηκολόγηση ή τήν κατοχή τής χώρας.

Αυτές οι ζωτικής σημασίας επαναστατικές άρχές εκφράζουν καθαρά καί ρητά τό κυρίαρχο δικαίωμα καί τήν άποφασιστικότητα του άλβανικού λαού νά υπερασπίσει μέχρι τέλους τή ζωή του, τις νίκες πού κατάκτησε, τή λεύτερη καί ανεξάρτητη σοσιαλιστική Πατρίδα του. Ταυτόχρονα, αυτές οι

άρχές που καθιερώθηκαν στο Σύνταγμα, και ιδιαίτερα ή άρχή τής μή παραδοχής ξένων βάσεων και στρατευμάτων, αποτελούν επίσημη υπόσχεση ότι τό έδαφος τής σοσιαλιστικής Αλβανίας δέ θά χρησιμοποιηθεί ποτέ σά βάση γιά τήν εξαπόλυση επιδρομών ενάντια σέ άλλες χώρες.

Μεγάλη σημασία γιά τήν περιφρούρηση τής άνεξαρτησίας τής χώρας και τού σοσιαλιστικού καθεστώτος εχει και ή επικύρωση στό σχέδιο Συντάγματος ότι άπαγορεύεται ή παροχή εκχωρήσεων, ή δημιουργία ξένων ή κοινών εταιρειών και άλλων οικονομικών και χρηματιστικών ιδρυμάτων μέ τά μονοπώλια και τά καπιταλιστικά κράτη, άστικά ή ρεβιζιονιστικά, καθώς και ή λήψη πιστώσεων άπ' αυτά. Αυτό είναι εξαιρετικά άρχικό ζήτημα. Καμιά χώρα, μικρή ή μεγάλη, δέ μπορεί νά οικοδομήσει τό σοσιαλισμό παίρνοντας πιστώσεις και βοήθειες άπό τήν άστική τάξη και άπό τούς ρεβιζιονιστές, συγχωνεύοντας τήν οικονομία της στά γρανάζια τού συστήματος τής παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας. Μιά τέτια σύνδεση τής οικονομίας τής σοσιαλιστικής χώρας μέ τήν οικονομία των άστικών ή ρεβιζιονιστικών χωρών άνοίγει τίς θύρες στή δράση των οικονομικών νόμων τού καπιταλισμού και στόν εκφυλισμό τού σοσιαλιστικού καθεστώτος. Αύτός είναι ό δρόμος τής προδοσίας και τής παλινόρθωσης τού καπιταλισμού, που άκολούθησαν και άκολουθούν οί ρεβιζιονιστικές κλίκες.

Η ύπεράσπιση τής λευτεριάς και τής εθνικής άνεξαρτησίας θεωρείται πάντοτε άπό τό λαό μας σάν καθήκον πάνω άπ' όλα τά καθήκοντα. Γι' αυτό τό Κόμμα και ή λαϊκή εξουσία πήραν μιά σειρά πολύ σοβαρά μέτρα μέ πολιτικό, ιδεολογικό, στρατιωτικό κλιτ χαρακτήρα, τά όποια διατυπώθηκαν

καί στό σχέδιο Συντάγματος, γιά τήν οργάνωση μιας σίγουρης καί ακατάβλητης άμυνας, ικανής νά έγγυηθεί τίς σοσιαλιστικές κατακτήσεις καί νά άντιμετωπίσει κάθε επίθεση τών εχθρών, άπ' όπου κι άν προέρθει. **Στό Σύνταγμα καθιερώθηκε ή μεγάλη μαρξιστική—λενινιστική αρχή ότι ή υπεράσπιση τής Πατρίδας καί οί νίκες τοῦ σοσιαλισμοῦ εξασφαλίζονται άπό τόν ένοπλο λαό, οργανωμένο στίς ένοπλες δυνάμεις.**

Η έγγύηση τής εθνικής κυριαρχίας, τής πολιτικής καί οικονομικής ανεξαρτησίας, ή έξασφάλιση τής άμυνας τής χώρας είναι πλέρια δυνατές, γιατί στήν Αλβανία στήν έξουσία βρίσκεται ό λαός, γιατί ή πλέρια κυριαρχία άνήκει στόν εργαζόμενο λαό καί άσκείτοι μόνο απ' αυτόν, γιατί σέ μάς κυριαρχεί ή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, πού καθοδηγείται άπό τό Κόμμα Έργασίος.

Αύτες οί βασικές άρχές, πού καθιερώθηκαν στό σχέδιο Συντάγματος, καθρεφτίζουν τήν επαναστατική μαρξιστική—λενινιστική πολιτική καί γραμμή τοῦ Κόμματος καί, ταυτόχρονα, άνταποκρίνονται στοῦς φλογερούς πόθους τοῦ άλβανικοῦ λαοῦ, ό όποιος άγωνίστηκε εκατοντάδες χρόνια καί έχυσε ποτάμια αίμα γιά τή λευτεριά, τήν άνεξαρτησία καί τά κυριαρχικά του δικαιώματα. Αυτός είναι ό λόγος πού όλος ό λαός εγκρινε ομόφωνα αύτες τίς μεγάλες άρχές τοῦ Συντάγματος καί εκφρασε τήν ετοιμότητα νά υπερασπίσει σάν ένας άνθρωπος μέ κάθε θυσία καί σέ κάθε περίπτωση τήν εθνική κυριαρχία, κάθε σπιθαμή τής σοσιαλιστικής Πατρίδας.

Η πείρα τής χώρας μας δείχνει ότι ή περιφρούρηση τής οικονομικής καί πολιτικής άνεξαρτησίας καί ή υπεράσπιση τής εθνικής κυριαρχίας συνδέεται στενά μέ τή συνεπή έφαρμογή τής άρχής

τής στήριξης στίς δυνάμεις σου. Σχετικά μ' αυτό τό μεγάλο ζήτημα στό σχέδιο Συντάγματος αναφέρεται ότι **σ' όλη τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ ἢ Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία τῆς Αλβανίας ἐμμένει στήν ἀρχή τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου.**

Όπως ἡ λευτεριά καί ἡ ἀνεξαρτησία μίας χώρας δέ δωρίζονται καί ἡ επανάσταση καί ὁ σοσιαλισμός δέν εἰσάγονται. Εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ ἀποφασιστικοῦ επαναστατικοῦ ἀγώνα τῶν πλατιῶν εργαζόμενων μαζῶν κάθε χώρας, μέ επικεφαλῆς τήν εργατική τάξη καί μέ τήν κοθοδήγηση τοῦ μαρξιστικοῦ—λενινιστικοῦ Κόμματος. Ἡ ἀρχή τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου δέν ἀποκλείει τή διεθνιστική βοήθεια τοῦ προλεταριάτου, τῶν επαναστατῶν καί τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν. Όμως ὁ ἐξωτερικός παράγοντας, ἡ ἀλληλεγγύη καί ἡ διεθνιστική βοήθεια, παρά τή μεγάλη σημασία πού ἔχει, εἶναι βοηθητικό καί συμπληρωματικό στοιχείο, μά ὄχι ἀποφασιστικός παράγοντας.

Τό Κόμμα μας, τόσο στόν Εθνικοαπελευθερωτικό Ἀγώνα, ὅσο καί στήν οικοδόμηση καί τήν ὑπεράσπιση τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἐφάρμοσε ἀποφασιστικά τή μαρξιστική—λενινιστική ἀρχή τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου. Ἀκριβῶς γι' αὐτό τό λόγο ἡ χώρα μας ἀντιμετώπισε μ' ἐπιτυχία τούς ναζιφασίστες καταχτητές, καθώς καί ὅλες τίς πιέσεις καί ἀποκλεισμούς τῶν ἰμπεριαλιστῶν καί ρεβιζιονιστῶν, δημιούργησε ἰσχυρή καί ἀνεξάρτητη οἰκονομία, προετόιμασε ἰσχυρή καί σίγουρη ἀμυνα, κουλτούρα καί τέχνη μέ ὑγιές σοσιαλιστικό περιεχόμενο. Ἀκολουθώντας ἀτολάντευτα τή μαρξιστική—λενινιστική, γραμμή τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου, ἡ Αλβανία

θά δρέψει νέες ακόμα μεγαλύτερες νίκες στην πλέρια οικοδόμηση τής σοσιαλιστικής κοινωνίας.

Τό σχέδιο Συντάγματος έπικυρώνει, επίσης, μιά σειρά άλλες σημαντικές άρχές και κανόνες, πού στέκουν στά θεμέλια τής οικοδόμησης και τής λειτουργίας όλης τής οικονομικής και κοινωνικής, πολιτικής και πνευματικής ζωής, όπως είναι οί άρχές και οί κανόνες πού ρυθμίζουν τίς σχέσεις τής ιδιοκτησίας και τής διανομής, τή σχεδιοποιημένη ανάπτυξη τής οικονομίας, τή σοσιαλιστική νομοθεσία, τίς σχέσεις ανάμεσα στά στελέχη και τίς μάζες, ανάμεσα στό κράτος και τήν κοινωνία, καθώς και τίς άρχές και κανόνες πού καθορίζουν τά δικαιώματα και τά καθήκοντα τών πολιτών κλπ. Ιδιαίτερη σημασία έχει και ή καθιέρωση στό Σύνταγμα τών θεμελιακών άρχών από τίς όποιες καθοδηγείται ή εξωτερική πολιτική τού κράτους μας.

Τό νέο Σύνταγμα απεικονίζει τήν πραγματική σοσιαλιστική κοινωνία που οίκοδομείται σύμφωνα μέ τά διδάγματα τών Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, πού ενσαρκώνονται και επιβεβαιώνονται στην επαναστατική πραχτική τής χώρας μας. Γι' αυτό, άποκσλώντας τή Δημοκρατία μας Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία, τό νέο Σύνταγμα εκφράζει πιά πλέρια και πιά ξεκάθαρα τό ταξικό περιεχόμενο και τή σημερινή σοσιαλιστική πραγματικότητα τής Αλβανίας.

Ή έγκριση τού νέου Θεμελιακού Νόμου τού σοσιαλιστικού μας κράτους από τή Λαϊκή Βουλή, θά δώσει νέα και ισχυρή ώθηση σ' όλη τή δουλιά και τόν άγώνα του λαού μας για τήν οίκοδόμηση και τήν υπεράσπιση τού σοσιαλισμού. Τό νέο Σύνταγμα θά κάμει πιά ισχυρή και πιά άκατάβλητη τή διχτατορία τού προλεταριάτου στην Αλβανία, θ' άνοίξει πιά πλατιούς ορίζοντες για τήν πρόοδο και τήν άνθιση τής Πατρίδας μας.

II

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Κάτω από την καθοδήγηση του Κόμματος και έμπνεόμενες από τη σωστή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή του, ή εργατική μας τάξη, ή συνεταιρισμένη αγροτιά και ή λαϊκή διανόηση κινητοποιήθηκαν μέ όλες τής δυνάμεις και στή γενικότητα εκπλήρωσαν μέ επιτυχία τά καθήκοντα πού καθόρισε τό 6ο Συνέδριο για την ανάπτυξη τής οικονομίας και τής κουλτούρας.

Εφαρμόζοντας την οδηγία του Κόμματος για την αναλογική και άρμονική ανάπτυξη τής οικονομίας, στό πέμπτο πεντάχρονο εξασφαλίστηκε παράπέρα άνοδος και ισχυροποίηση όλων τών κλάδων τής. Τό 1975 σέ σύγκριση μέ τό 1970, ή κοινωνική παραγωγή αύξήθηκε κατά 37 τά εκατό, ενώ τό εθνικό εισόδημα κατά 38 τά εκατό, μέ μέσο ρυθμό τρείς φορές μεγαλύτερο από την αύξηση του πληθυσμού.

Στή διάρκεια αυτής τής περιόδου, βαδίζοντας στό δρόμο τής σοσιαλιστικής εκβιομηχάνισης, αύξήθηκε άκόμα περισσότερο ό ρόλος τής βιομηχανίας σάν ήγετικός κλάδος στή γενική οικονομική ανάπτυξη. Η βιομηχανική παραγωγή πιάνει τώρα πε-

ρίπον τά 65 τά εκατό τής συνολικής βιομηχανικής καί γεωργικής παραγωγής. Σέ σύγκριση μέ τό 1970, τό 1975 ή βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 52 τά εκατό, μέ μέσο ετήσιο ρυθμό 8,7 τά εκατό.

Σ' αυτά τά πέντε χρόνια έργαστήκαμε μέ επαναστατική όρμή γιά τήν εφαρμογή τής σωστής πολιτικής τού Κόμματος γιά τήν ταχεία ανάπτυξη καί τόν εκσυγχρονισμό τής σοσιαλιστικής γεωργίας σά βασικό κλάδο τής οικονομίας. Ή γεωργική παραγωγή αυξήθηκε κατά 33 τά εκατό, μέ μέσο ετήσιο ρυθμό 5,9 τά εκατό.

Σ' αυτό τό πεντάχρονο πραγματοποιήθηκε ύψος επενδύσεων κατά 50 τά εκατό μεγαλύτερο σέ σύγκριση μέ τό προηγούμενο πεντάχρονο. Εγιναν εργασίες σέ 310 σημαντικά οικονομικά καί κοινωνικά έργα, τά μισά άπό τά όποια τέθηκαν σέ λειτουργία.

Πάνω στή βάση τής γενικής αύξησης τής παραγωγής έξασφαλίστηκε ή παραπέρα άνοδος τής υλικής εύημερίας καί τού μορφωτικού επιπέδου τού λαού. Τά πραγματικά έσοδα κατά κεφαλή αυξήθηκαν κατά 14.5 τά εκατό, όσο ήταν τό καθήκον πού καθόρισε τό 6ο Συνέδριο. Αύξήθηκε ή άγοραστική δύναμη τών μαζών καί βελτιώθηκε συνεχώς ό άνεφοδιασμός τους. Τά ογδόντα πέντε τά εκατό τών άναγκών τού λαού σέ βιομηχανικά καί γεωργικά έμπορεύματα πλατιάς χρήσης άντιμετωπίστηκαν άπό τήν εγχώρια παραγωγή. Κατά τό προηγούμενο πεντάχρονο στήν πόλη καί τό χωριό χτίστηκαν 62 χιλιάδες διαμερίσματα πολυκατοικιών καί σπίτια. Η παιδεία καί ή κουλτούρα τών μαζών άνέβηκαν σέ ψηλότερη βαθμίδα. Τά πέντε τελευταία χρόνια άποφοίτησαν άνώτατες σχολές πά-

νω από 12.500 άτομα και τὰ μεσαία σχολεία 72.000. Ἡ ἀνοδος τῆς ευημερίας καί του μορφωτικοῦ ἐπιπέδου, ἡ διεύρυνση καί βελτίωση τῆς υγιεινομικῆς υπηρεσίας ἔκαμαν ὥστε νά ἀύξηθεῖ ὁ μέσος ὀρος ζωῆς καί ὁ πληθυσμός νά ἀύξηθεῖ μέ ὑψηλούς ρυθμούς.

Αὐτή ἡ ολόπλευρη ὕλική καί πολιτιστική ἀνάπτυξη συνοδεύτηκε μέ σημαντικά μέτρα γιά τήν ἐνίσχυση τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδιοκτησίας, γιά τήν τελειοποίηση μέ ἐπαναστατικό δρόμο τῶν σχέσεων διανομῆς καί ἀνταλλαγῆς.

Τά ἀποτελέσματα πού πραγματοποιήθηκαν στήν ἐκπλήρωση τῶν καθηκόντων πού ἔθεσε τό 6ο Συνέδριο τοῦ Κόμματος γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς οικονομίας καί τοῦ πολιτισμοῦ μιλούν ξεκάθαρα γιά τήν ὀρθότητα τῆς μαρξιστικῆς—λενινιστικῆς γραμμῆς τοῦ Κόμματος, γιά τήν ὑπεροχή τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας συστήματος, γιά τήν ὑψηλή συνείδηση καί τίς δημιουργικές ικανότητες τοῦ λαοῦ μας.

Ἐκτιμώντας σωστά τὰ μεγάλα ἀποτελέσματα πού πραγματοποιήθηκαν, δέ μποροῦμε νά μή ἀναφέρομε ὅτι στήν πάλη γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ πεντάχρονου σχεδίου, ἐκτός ἀπό μερικές ἀντικειμενικές δυσκολίες, εἶχαμε καί σειρά ἀπό ἐλλείψεις καί ἀδυναμίες στή διεύθυνση καί ὀργάνωση τῆς δουλιᾶς, γραφειοκρατικές καί φιλελεύθερες στάσεις καί ἐνέργειες, τεχνοκρατικές καί διανοουμενίστικες ἀπόψεις, πού ἔγιναν ἀφορμή νά δημιουργηθοῦν σέ μερικούς τομεῖς αἰσθητά ἐλλείμματα. Τά καθήκοντα τοῦ σχεδίου δέν πραγματοποιήθηκαν πλέρια στήν ἐξόρυξη πετρελαίων, μεταλλεύματος χρωμίου, χαλκοῦ καί πετροκάρβουνου, στήν παραγωγή σιτηρῶν καί βιομηχανικῶν φυτῶν. Ἡ οἰκοδόμηση μερικῶν βιομηχανικῶν ἔργων δέν τελείωσε στίς καθορισμέ-

νες προθεσμίες. Σ' αυτές τίς μή πραγματοποιήσεις επέδρασε άμεσα και ή σαμποταριστική δουλιά τών εχθρικών ομάδων πού ξεσκέπασε και καταδίκασε τό Κόμμα.

Όμως ούτε ή άγρια ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση, ούτε ό ολόπλευρος άποκλεισμός τους, ούτε ή πίεση τής οίκονομικο—χρηματιστικής κρίσης τού καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικού κόσμου και ούτε ή δράση τών εχθρών μπόρεσαν νά άνακόψουν τή θριαμβευτική πορεία τής σοσιαλιστικής Αλβανίας.

Όι μεγάλες νίκες πού επιτεύχθηκαν στην ύλική και πνευματική ανάπτυξη τής κοινωνίας μας δημιούργησαν ισχυρή βάση πού άνοίγει μεγάλες προοπτικές για νά βαδίσουμε μέ άσταμάτητη όρμή προς τά μπρός.

Η Κεντρική Επιτροπή του Κόμματος, ξεκινώντας από τή γενική μαρξιστική—λενινιστική γραμμή για τήν οικοδόμηση τού σοσιαλισμού, προετοίμασε τό σχέδιο οδηγίων για τό νέο πεντάχρονο σχέδιο ανάπτυξης τής οικονομίας και τής κουλτούρας για τήν περίοδο 1976—1980, πού τό ύποβάλλει για εξέταση στό Συνέδριο.

Αυτό τό σχέδιο οδηγίων συζητήθηκε από τίς εργαζόμενες μάζες, πού εκφρασαν γνώμες, άνακάλυψαν καινούργιες εφεδρείες και δυνατότητες, έκαμαν πολύ ωφέλιμες προτάσεις για τήν άνοδο τών δειχτών τού σχεδίου και για τόν καθορισμό τών δρόμων πού εξασφαλίζουν τήν έχτέλεση και υπερεχτέλεση τών καθηκόντων.

Τό εκτο πεντάχρονο σχέδιο είναι έπιστρατευτικό και ρεαλιστικό, στηρίζεται στις δυνάμεις μας, στις πνευματικές και σωματικές ενέργειες και ικανότητες τού λαού, στις δυνατότητες και εφεδρείες

τής οικονομίας, στην εσωτερική σοσιαλιστική συσσωρευση. Τά ως τώρα επιτεύγματα, ή ύλικο—τεχνική βάση που δημιουργήθηκε, ή μεγάλη πείρα που αποκτήθηκε, ό ενθουσιασμός, ή ετοιμότητα και ό φλογερός πατριωτισμός του λαού μας αποτελούν σίγουρη εγγύηση ότι θά πραγματοποιηθεί με επιτυχία.

Σύμφωνα μέ τούς προσανατολισμούς που εδοσε τό Κόμμα, στό σχέδιο οδηγιών για την ανάπτυξη της οικονομίας και της κουλτούρας για την περίοδο 1976—1980, τίθεται τό βασικό καθήκον:

«**Η συνέχιση μέ γρήγορους ρυθμούς της σοσιαλιστικής οικοδόμησης της χώρας, για τή μετατροπή της σοσιαλιστικής Αλβανίας σέ βιομηχανική—άγροτική χώρα μέ προσδευμένη βιομηχανία και γεωργία, σύμφωνα μέ την άρχή της στήριξης στις δυνάμεις σου, για τό παραπέρα και ολόπλευρο δυνάμωμα της οικονομικής ανεξαρτησίας της χώρας ή παραπέρα τελειοποίηση των σοσιαλιστικών σχέσεων στην παραγωγή και του έποικοδομήματος τό δυνάμωμα της διχτατορίας του προλεταριάτου και ή άνοδος της άμυντικής ικανότητας της Πατρίδας ή παραπέρα άνοδος του ύλικου και πολιτιστικού επιπέδου των εργαζόμενων μαζών, μέ τόν παραπέρα περιορισμό των διαφορών ανάμεσα στην πόλη και τό χωριό. Αυτό νά πραγματοποιηθεί μέ βάση τή συνεπή διεξαγωγή της πάλης των τάξεων και την κινητοποίηση όλων των δυνάμεων και ένεργειών του λαού, κάτω από τήν καθοδήγηση του Κόμματος»**

Για την εκπλήρωση αυτού του βασικού καθήκοντος, στό 6ο πεντάχρονο σχέδιο προβλέπεται ή παραπέρα και ολόπλευρη ανάπτυξη της σοσιαλιστικής βιομηχανίας, δίνοντας προτεραιότητα, όπως και προηγούμενα, στην ανάπτυξη της βαριάς βιομηχα-

νίας, πού είναι ή πρωτοπορεία όλου του προτσές τής σοσιαλιστικής εκβιομηχάνισης τής χώρας. Μέ τήν έναρξη τής λειτουργίας των νέων έργων, μέ υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης τής παραγωγής και του τεχνικού εξοπλισμού, ή βιομηχανία θά πάρει νέες ποιοτικές διαστάσεις και χαρακτηριστικά.

Η συνολική βιομηχανική παραγωγή θά αυξηθεί κατά 41—44 τά εκατό, από τήν όποια ή παραγωγή των μέσων παραγωγής περίπου 60 τά εκατό. Η συνολική αξία τής βιομηχανικής παραγωγής στό έκτο πεντάχρονο θά είναι μεγαλύτερη από τήν αξία πού πραγματοποιήθηκε στά τέσσερα πεντάχρονα σχέδια, από τό 1951 ως τό 1970.

Οί οδηγίες του Κόμματος για τήν εντατικοποίηση και έκσυγχρονισμό τής γεωργίας, για τήν ορμητική άνοδο τής γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής βρήκαν τήν πλέρια άντανάκλασή τους στά καθήκοντα πού τέθηκαν σ' αυτό τον κλάδο ζωτικής σημασίας. Η συνολική γεωργική παραγωγή τό 1980, σέ σύγκριση μέ τό 1975, προβλέπεται νά αύξηθει κατα 38—41 τά εκατό και για τά πέντε χρόνια θά είναι περίπου ίση μέ τήν παραγωγή πού πραγματοποιήθηκε στό πρώτο, δεύτερο και τρίτο πεντάχρονα μαζί.

Τό ύψος των επενδύσεων προβλέπεται νά είναι κατά 35—38 τά εκατό μεγαλύτερο σέ σύγκριση μέ τό προηγούμενο πεντάχρονο. Είναι περίπου ίσο μέ τό συνολικό ύψος των επενδύσεων πού έγιναν στά 20 χρόνια μαζί, από τό 1951 ως τό 1970.

Τό εθνικό εισόδημα προβλέπεται νά αύξηθει 38—40 τά εκατό. Ο άνεφοδιασμός του λαού μέ επισιτιστικά και βιομηχανικά προϊόντα θά βελτιωθεί παραπέρα. Η κυκλοφορία έμπορευμάτων λιανικής πούλησης θά αύξηθει κατά 22—25 τά εκατό, ενώ τά

πραγματικά έσοδα κατά κεφαλή 11—14 τά εκατό. Σημαντικά βήματα θά γίνουν στήν παιδεία, μόρφωση, υγιεινή καί επιστήμη. Στά 1980 θά φοιτούν στά σχολεία όλων τών κατηγοριών περίπου 730 χιλιάδες μαθητές καί φοιτητές καί θά άποφοιτήσουν τίς άνώτατες σχολές 18 χιλιάδες φοιτητές, ενώ τίς μεσαίες 91 χιλιάδες μαθητές.

Αύτες οί λαμπρές προοπτικές πού άνοίγει στή χώρα τό νέο πεντάχρονο σχέδιο, εμπνέουν όλους τούς έργαζόμενους, τούς ένισχύουν τήν πεποίθηση, τούς παρακινούν καί τούς δίνουν νέες δυνάμεις γιά νά αναλάβουν καί νά έκτελέσουν καθήκοντα πάντοτε μεγαλύτερα πρós τό καλό του λαού καί τής Πατρίδας, γιά τήν πρόοδο τής σοσιαλιστικής Αλβανίας.

Αυτοί είναι μερικοί άπό τούς βασικούς στόχους του έκτου πεντάχρονου σχεδίου. Πιό λεπτομερειακά θά μιλήσει ό σύντροφος Μεχμέτ Σιέχου, πού θά δώσει τήν έκθεση τής Κεντρικής Επιτροπής σχετικά μέ τό σχέδιο οδηγιών γιά τήν ανάπτυξη τής οικονομίας καί τής κουλτούρας στήν περίοδο 1976—1980. Έδώ θά σταθοΰμε σέ μερικά βασικά έπίκαιρα ζητήματα τής οικονομικής πολιτικής του Κόμματος.

1 — Η ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ —ΚΥΡΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΥΝΑΜΩΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στό πρόγραμμά του γιά τήν ανάπτυξη καί τό δυνάμωμα τής σοσιαλιστικής οικονομίας τό Κόμμα άπό τήν άρχή καί πάντα άκολούθησε σωστή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή, δίνοντας τήν κύρια θέση στήν οικοδόμηση καί τήν διεύρυνση τής βιομη-

χανίας, στό δυνάμωμα καί τόν εκσυγχρονισμό της. Αποτέλεσμα τής τολμηρής έφορμογής αυτής τής σωστής πολιτικής του Κόμματος γιά τή σοσιαλιστική εκβιομηχάνιση τής χώρας είναι οί νίκες πού επιτεύχθηκαν σ' όλα τά πεδία, στή βιομηχανία, στά ορυχεία, στις οικοδομήσεις, στις συγκοινωνίες κλπ. Τό 1975, σέ σύγκριση μέ τό 1960, πού άρχισε ό άγριος άποκλεισμός των σοβιετικών ρεβιζιονιστών, ή συνολική βιομηχανική παραγωγή αύξήθηκε 3,9 φορές, άπ' τήν όποία ή παραγωγή τής βιομηχανίας πετρελαίου καί χρωμίου 3,1 φορές, τής βιομηχανίας χαλκού 21 φορές, τής ήλεκτρικής βιομηχανίας 7,1 φορές, τής χημικής βιομηχανίας 24,8 φορές καί τής μηχανικής βιομηχανίας 14,4 φορές.

Όταν βλέπεις τά άποτελέσματα πού σημειώθηκαν καί τίς προοπτικές πού υπάρχουν γιά τήν παραπέρα ανάπτυξη τής χώρας μας, καταλαβαίνεις πόσο σωστή καί διορατική ήταν ή πάλη πού έκαμε τό Κόμμα ενάντια στις «ύποδείξεις» καί τίς πιέσεις των γιουγκοσλάβων καί των σοβιετικών ρεβιζιονιστών καί τίς ηττοπαθείς άπόψεις των εσωτερικών εχθρών, οί όποιοι έπεδίωκαν νά άπομακρύνουν τή χώρα μας άπό τό σωστό δρόμο πού είχε καθορίσει γιά τή σοσιαλιστική εκβιομηχάνιση. Προσπάθησαν όσο μύορεσαν νά σαμποτάρουν τήν ανάπτυξη τής βιομηχανίας, άποκρύβοντας τά γεωλογικά δοσμένα, γιά νά άποδείξουν τάχα ότι λείπουν στή χώρα μας οί πρώτες ύλες, ότι δέν άξίζει νά γίνουν επενδύσεις στήν μεταλλευτική βιομηχανία, ότι θά ήταν καλύτερα νά ξοδιύονταν αυτά τά κονδύλια γιά λιοτήρι καί πορτοκάλια.

Γιά τήν ανάπτυξη των διαφόρων κλάδων τής βιομηχανίας καί γενικά τής λαϊκής οικονομίας, τό Κόμμα στηρίχτηκε σέ πρώτη γραμμή στόν όρυ-

χτό πλούτο τής χώρας και στην αξιοποίησή του.
Η μεταλλευτική βιομηχανία, που κατέχει την κυριότερη θέση στη βαριά βιομηχανία, εξασφαλίζει στην οικονομία τίσ πολύτιμες και αναντικατάστατες πρώτες ύλες, που αποτελούν τό ψωμί τής βιομηχανίας και τήν κύρια πηγή εξαγωγών.

Στή χώρα μας γίνεται πλατιά εκμετάλλευση τέτιου πλούτου μεγάλης άξίας, όπως είναι τά όρυχτά χρωμίου και σιδηρονικελίου, χαλκού και πυριτίου, πετρελαίου, φυσικού αερίου και πετροκάρβουνου. Μέχρι σήμερα ανακαλύφθηκαν πολλά είδη μεταλλευμάτων. Τά δοσμένα μιλούν ότι δέ λείπουν στό υπέδαφος μας ούτε ο! βωξίτες και φωσφορίτες, ούτε οί πολυμεταλλίτες και άλλα όρυχτά.

Καί στό νέο πεντάχρονο σχέδιο ή γρήγορη και σέ άσφαλή δρόμο ανάπτυξη τής βιομηχανίας συνδέεται άμεσα μέ τήν διεύρυνση τής μεταλλευτικής βιομηχανίας, έξορυχτικής και επεξεργασίας, ή όποια θά εξακολουθήσει νά έχει ύψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης σέ σύγκριση μέ κάθε άλλο κλάδο τής βιομηχανίας.

Προσανατολισμός τού Κόμματος είναι νά εκμεταλλευτούμε πιό ορθολογικά στό έκτο πεντάχρονο τά γνωστά κοιτάσματα, όπου νά συγκεντρωθούν και οί κυριότερες δυνάμεις και μέσα, νά τεθούν σέ οικονομική κυκλοφορία νέα κοιτάσματα και νά άνεβεΐ ή άξία τών μεταλλευμάτων μας μέ τόν έμπλουτισμό και τήν επεξεργασία στόν τόπο.

Γιά τό παραπέρα δυνάμωμα τής οικονομίας, για τήν εξασφάλιση μιάς όσο πιό ισχυρής βάσης πρώτων και ενεργειακών ύλών για τή βιομηχανία, ιδιαίτερος ρόλος άνήκει στη γεωλογία, ή όποια πρέπει νά έχει τό προβάδισμα στην ανάπτυξη τής βιομηχανίας και νά τής άνοίξει νέους δρόμους. 'Η έπιβρά-

δυνση στis αναζητήσεις και στην ανακάλυψη μεταλλευμάτων χειρi αρνητικές συνέπειες για την οικονομία.

Τά προβλήματα της γεωλογίας είναι προβλήματα που πρέπει να απασχολούν πλατιά τις κομματικές οργανώσεις, τά κρατικά και τά οικονομικά όργανα και να μη θεωρούνται ποτέ ζητήματα που άφορουν μόνο τους ειδικούς. Οί κομματικές οργανώσεις πρέπει να δείξουν ιδιαίτερη φροντίδα για την ιδεοπολιτική και επαγγελματική διαπαιδαγώγηση των εργαζόμενων της γεωλογίας, να ύποκινούν σ' αυτούς την επιθυμία και τη θέληση να μελετούν και να αφομοιώνουν την επιστήμη και την τεχνική και να τη θέτουν όλο και καλύτερα σ' εφαρμογή, σέ όφελος της οικονομίας και της πατρίδας.

Η γεωλογία είναι επιστήμη μέ αυστηρή πειθαρχία, που άπαιτεί ελεγμένη ακρίβεια σέ κάθε ενέργεια και σέ κάθε στιγμή. Η γεωλογική μας ύπηρεσία ύπόφερε ακριβώς από ελλειψη αυστηρής επισημονικής πειθαρχίας και από ελλειψη βαθιών επιχειρηματολογημένων μελετών. Οπως σέ κάθε επιστήμη, στή γεωλογία πίο πολύ, δέ μπορείς να βανδίσεις ούτε μέ συμπερασμό, ούτε μέ έμπειρικές μέθοδες. Γι' αυτό άπαιτείται από τους γεωλόγους να στηρίζονται στή δουλιά τους όσο πίο γερά και πάντοτε σέ βαθιές και πολύπλευρες μελέτες, να κάνουν ακριβείς γενικεύσεις των πραγματικών δοσμένων, για να πετύχουν ώφέλιμες ανακαλύψεις μέ όσο τό δυνατό λιγότερες δαπάνες.

Ο λαός και ή πατρίδα ζητούν από τους γεωλόγους, από τους ειδικούς των ερευνών, άπ' όλους τους εργαζόμενους της γεωλογίας να μελετούν επιστημονικά τόν πλούτο του ύπεδάφους μας, να ανακαλύψουν πλατιά τό όρυκτολογικό του περιεχόμενο, για να αύξηθοϋν τά γνωστά γεωλογικά άποθέματα. Γι'

αυτό τό σκοπό οί γεωλόγοι νά σκαρφαλώσουν μέ θάρρος, σπιθαμή πρός σπιθαμή, στά βουνά και στους κάμπους, πλάι—πλάι μέ τούς λαϊκούς ανιχνευτές, και νά έχτιμήσουν μέ τή μεγαλύτερη σοβαρότητα κάθε ίχνος, κάθε δοσμένο και κάθε ανακάλυψη.

Γιά νά δυναμώσουν παραπέρα οί παραγωγικές δυνάμεις τής χώρας, νά δημιουργηθεῖ μιά πιά άποτελεσματική διάρθρωση τής βιομηχανίας και τών άλλων κλάδων, γιά νά ενισχυθεῖ άκομη περισσότερο ή οικονομική μας ανεξαρτησία, τό Κόμμα άφιερώνει πολύ μεγάλη προσοχή στή γρήγορη ανάπτυξη τής βιομηχανίας έξόρυξης και επεξεργασίας.

Μά ή ύπάρχουσα βιομηχανία επεξεργασίας και εκείνη πού θά οίκοδομηθεῖ, άπαιτούν συνεχώς μεγάλες ποσότητες μεταλλευμάτων χρωμίου, χαλκού, σιδηρονικελίου και άλλα μεταλλεύματα. Αύτά τά τόσο πολύτιμα γιά τή χώρα μας μεταλλεύματα, πού είναι έλλειμματικά στήν εξωτερική άγορά, εξασφαλίζουν επίσης τά κυριότερα έσοδα τού κράτους μας σέ συνάλλαγμα. Στο πεντάχρονο σχέδιο προβλέπεται ή έξόρυξη χρωμίου νά αύξηθεῖ 47%, χαλκού 55% και σιδηρονικελίου περίου 3,3 φορές. Η εκπλήρωση αυτών τών μεγάλων καθηκόντων άπαιτεῖ όσο πιά άποτελεσματική εκμετάλλευση τών ορυχείων, στηριγμένη σέ βαθιές επιστημονικές γνώσεις, άυστηρή τεχνική πειθαρχία και υψηλή σοσιαλιστική συνείδηση. Τά ύπάρχοντα κοιτάσματα ορυχτών άποτελούν μεγάλο θησαυρό, γι' αυτό έδώ δέν επιτρέπονται ούτε μή ορθολογικές και μή μελετημένες μέθοδες στήν εκμετάλλευση αυτού τού πλούτου, ούτε κυνήγι τής συνολικής ποσότητας, τά όποια, στό παρελθόν, εφεραν όχι λίγες ζημιές. Μεγάλα καθήκοντα μπαίνουν γιά τήν άνοδο τού επιπέδου τής

μηχανοποίησης της εξόρυξης και της μεταφοράς των εκατομμυρίων τόννων μεταλλευμάτων από τὰ βάθη τοῦ υπεδάφους, χρησιμοποιώντας πλέρια τοὺς μηχανισμούς και τίς μηχανές πού υπάρχουν και εκείνα πού θά παραχτοῦν στή χώρα. Μά ἡ διεύρυνση και βελτίωση τῶν μεταφορῶν στό μέλλον και ἡ κατασκευή νέων σιδηροδρόμων νά προσανατολιστοῦν σέ πρώτη γραμμή πρός τά ορυχεῖα.

Τό Κόμμα θεώρησε πάντοτε τήν ανάπτυξη τῆς βιομηχανίας πετρελαίου, φυσικοῦ ἀερίου και πετροκάρβουνου σά ζήτημα ιδιαίτερης πολιτικῆς και οικονομικῆς βαρύτητας, πού συνδέεται στενά μέ τήν ὅλη ανάπτυξη τῆς χώρας και μέ τό δυνάμωμα τῆς ἀνεξαρτησίας και τῆς ἀμυνᾶς τῆς. Ἡ ἀσταμάτητη ανάπτυξη τῆς βιομηχανίας, τῆς γεωργίας, τῶν μεταφορῶν και τῶν ἄλλων κλάδων τῆς οικονομίας, ἡ ἰσχυροποίηση και ὁ εκσυγχρονισμός τῆς ἀμυντικῆς. ικανότητος τῆς χώρας ἀυξαινουν συνεχῶς τίς ἀνάγκες γιά πετροκάρβουνο, γιά υγρά καύσιμα, μηχανέλαια και γιά φυσικό ἀέριο.

Ακριβῶς επειδή τό πετρέλαιο, τό φυσικό ἀέριο και τό πετροκάρβουνο εἶναι τόσο ζωτικά γιά τήν οικονομία και τήν ἀμυνα, οἱ ἐξωτερικοί και ἐσωτερικοί ἐχθροί προσπάθησαν πάντοτε νά ἐμποδίσουν και σαμποτάρουν μέ ὅλους τοὺς τρόπους και μέσα τή γρήγορη ἀνάπτυξή τους. Αὐτό ἔκαναν και οἱ ἐχθροί τοῦ Κόμματος και τοῦ λαοῦ Ἀμπντύλ Κελέζι και Κ. Θεοδόσι. Μέ ραφινάτες μέθοδες ἀποπροσανατόλισαν και κατεύθυναν σέ στραβό ἀντικοινωνικό και ἀντεπιστημονικό δρόμο τήν ἀναζήτηση πετρελαίου και φυσικοῦ ἀερίου. Κάνοντας γεωτρήσεις ὅπως—ὅπως και χωρίς ἀποτελέσματα, σαμποτάρησαν τήν ἀνακάλυψη νέων κοιτασμάτων. Γιά νά συγκαλύψουν τά ἴχνη τῆς σαμποταριστικῆς τους

δράσης στην εξόρυξη πετρελαίου, υποκίνησαν βάρβαρες μέθοδες εκμετάλλευσης στά υπάρχοντα κοιτάσματα, επιδιώκοντας ν' αφήσουν την πατρίδα και τό λαό χωρίς πετρέλαιο.

Οί ζημιές πού προξένησαν οί εχθροί δημιούργησαν μερικές πρόσκαιρες δυσκολίες, μά οί εργάτες πετρελαίου, καθοδηγούμενοι από τό Κόμμα, παλαίβουν επίμονα νά υπερπηδήσουν τίς συνέπειες τής σαμποταριστικής δουλιás και νά δόσουν στην πατρίδα περισσότερο πετρέλαιο και φυσικό άέριο. Δουλεύουν μέ όρμη και αισιοδοξία για τήν επέχταση τών κοιτασμάτων πού υπάρχουν και τήν ανακάλυψη νέων πετρελαιοφόρων και άεριοφόρων πεδίων.

Στίς συνθήκες τής παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης και τή στιγμή πού οί άνάγκες τής χώρας για πετρέλαιο και φυσικό άέριο αύξαινουν συνεχώς, από τούς εργαζόμενους πετρελαίων ζητείται νά εργαστούν πιο εντατικά και μέ επιστημονική πειθαρχία, ώστε ή καλή συντήρηση κοί ή εκμετάλλευση τών πετρελαιοφόρων και άεριοφόρων πεδίων νά στηρίζεται σε κσλομελετημένα σχέδια, χρησιμοποιώντας πλατιά τίς μέθοδες εκείνες πού άνεβάζουν τούς δείχτες τής εκμετάλλευσης και παρατείνουν τή ζωή τών πηγών. Όπως προσανατόλιζε πάντα τό Κόμμα, είναι αναγκαίο νά συγκεντρωθούν οί έρευνες για πετρέλαια στίς γνωστές και μέ προοπτική περιοχές για νά εξασφαλιστεί ή ανακάλυψη νέων πετρελαιοφόρων και άεριοφόρων πεδίων, για νά γίνουν ξεκάθαρες οί προοπτικές και για τά ερχόμενα πεντάχρονα. Τά πετρέλαια και τό φυσικό άέριο είναι από τά μεγαλύτερα πλούτη για τή χώρα μας. 'Η γενιά μας έχει καθήκον νά σκεφτεί και για τίς έρχόμενες γενιές.

Γιά τό πετροκάρβουνο ή οδηγία τοῦ Κόμματος ἦταν καί μένει νά τό μεταχειριστοῦμε πλατιά παντοῦ όπου μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ αὐτή ή κούσιμη ὕλη. Ἡ θερμογόνα δύναμη τοῦ πετροκάρβουνοῦ μας ικανοποιεῖ τίς ἀναγκαῖες ἀπαιτήσεις γιά τούς περισσότερους κλάδους τῆς οικονομίας. Γι' αὐτό δέν πρέπει νά υποτιμῆται μέ κανένα τρόπο, ὅπως ἔκαμαν οἱ ἐχθροί, οἱ ὅποιοι περιόρισαν σκόπιμα τήν ἐξόρυξή του, ἀντικαθιστώντας το μέ πετρέλαια. Στό πεντάχρονο σχέδιο προβλέπεται νά διπλασιαστεῖ ή ἐξόρυξη πετροκάρβουνοῦ. Γιά νά πετυχηθεῖ αὐτός ὁ ὕψηλός στόχος εἶναι ἀπαραίτητο **νά τεθούν τό γρηγορότερο σ' εκμετάλλευση τά νέα ορυχεία, νά συντηροῦνται καλά καί νά ἀύξηθεῖ ή ἐξόρυξη πετροκάρβουνοῦ ἀπό τά ορυχεία πού ὄν παρχουν,** νά μή ἐπιτραπεῖ σέ κομιά περίπτωση νά αὐτοκαίγεται τό πετροκάρβουνο στούς τόπους συσσώρευσης.

Τό Κόμμα ἀφιέρωσε πολύ μεγάλη φροντίδα στή διεύρυνση καί τήν ισχυροποίηση τῆς ἠλεκτρικῆς βιομηχανίας, ή ὁποία εχει τό προβάδισμα στήν ἐκβιομηχάνιση τῆς χώρας κοί στή γενική αἰάπτυξη τῆς λαϊκῆς οικονομίας. Μέ τήν ἐναρξη τῆς λειτουργίας τοῦ μεγάλου ὕδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ τῆς Φιέρζα καί μέ τά νέα δυναμικά πού θά προστεθοῦν στή διάρκεια τοῦ πεντάχρονου, ὁ μέσος ετήσιος ρυθμός τῆς ἀνόδου τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας στά χρόνια 1976—1980 θά εἶναι 2,4 φορές ὕψηλότερος σέ σύγκριση μέ τό μέσο ἐτήσιο ρυθμό τῆς ἀύξης τῆς κοινωνικῆς παραγωγῆς. Ἡ ούξησση μέ ὕψηλούς ρυθμούς τῆς παραγωγῆς σ' αὐτό τόν κλάδο νά συνοδεῦεται μέ αὐστηρό καθεστῶς οικονομίας τῆς ἴδιας τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας καί τῶν καυσίμων πού παράγουν. Βάση γιά τήν ἀύξη-

ση τής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως μέχρι τώρα, μένουν οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί. Ευώ θερμοηλεκτρικοί σταθμοί να οικοδομηθούν κυρίως με πετροκάρβουνο και φυσικό αέριο.

Ἡ σωστή πολιτική του Κόμματος για τήν αξιοποίηση του φυσικού μας πλούτου και τήν ισχυροποίηση τής γερῆς και σίγουρης βάσης τής σοσιαλιστικής ἐκβιομηχάνησης τής χώρας βρήκε πλείρια εφαρμογή στήν ἀνέγερση μιας πλατιάς βιομηχανίας επεξεργασίας. Ἐνα ἀπό τά κύρια χαρακτηριστικά αὐτοῦ τοῦ πεντάχρονου εἶναι ὅτι στήν ὑπάρχουσα βιομηχανία επεξεργασίας προστίθενται νέοι κλάδοι, ὅπως εἶναι ἡ μαύρη μεταλλουργία μέ πλείριο κύκλο, ἡ βιομηχανία σιδηροχρωμίου, ἡ πυρομεταλλουργία, ἡ ἐλάσματοποίηση τοῦ χαλκού. Ἐπίσης θά τεθοῦν σ' ἐκμετάλλευση νέα εργοστάσια τής χημικῆς βιομηχανίας, καθῶς και ἀρκετά εργοστάσια και φάμπρικες ἐμπλουτισμοῦ μεταλλευμάτων και καυσίμων. Αὐτά δημιουργοῦν τή δυνατότητα να γίνεται στή χώρα ἡ επεξεργασία περισσότερων ὀρυχτῶν και μῆ ὀρυχτῶν πρώτων υλῶν, δημιουργοῦν τήν ἀναγκαία βάση για να ἀναπτυχθοῦν παραπέρα οἱ ὑπάρχοντες κλάδοι τής βιομηχανίας και για να οικοδομηθοῦν στό μέλλον νέοι κλάδοι τής. Ἐτσι ισχυροποιεῖται ἀκόμα περισσότερο ἡ οικονομία, ἀυξαινουν οἱ δυνατότητες ἐξαγωγῶν και μεγαλώνει ἡ ἀξία τῶν επεξεργασμένων προϊόντων. Ἡ οικονομία τίθεται καλύτερα στήν ὑπηρεσία τής ἐνίσχυσης τής ἀμυντικῆς ικανότητας τής χώρας.

Μ' αὐτή τήν ἀνάπτυξη πού παίρνει ἡ βιομηχανία επεξεργασίας, στά 1980 θά φτάσομε ὥστε

πάνω από τὰ 65% τοῦ ὕψους τῶν εξαγωγῶν, ν' αποτελοῦνται ἀπὸ ἐμπορεύματα επεξεργασμένα στή χώρα ἐναντι 46% πού ἐπιαναν τό 1960. Αὐτός εἶναι ἓνας εὐγλωττος δείκτης τῆς σωστής πολιτικῆς πού ἀκολούθησε τό Κόμμα. Βαδίζοντας σ' αὐτό τό δρόμο, **τίθεται τό καθήκον ὥστε στό μέλλον νά φτάσομε νά επεξεργαζόμαστε στή χώρα ὅλα τὰ μεταλλεύματα καί νά τραβήξομε χέρι ἀπό τήν εξαγωγή ἀκατέργαστων μεταλλευμάτων.**

Σε' τούτο τό πεντάχρονο ἡ βιομηχανία μας δυναμώνει πολύ. Θ' ἀρχίσει σέ πλατιά κλίμακα τήν παραγωγή τό μεταλλουργικό ἐργοστασιακό συγκρότημα στό Ἐλμπασάν, τό ὅποιο, λειώνοντας τό μετάλλευμά μας, θά δώσει στήν πατρίδα, ἐκτός ἀπό χυτοσίδηρο καί ἀτσάλια ἀνώτερης ποιότητας, καί νικέλιο καί κοβάλτιο, πού ἔχουν πολύ μεγάλη ἀξία καί στήν παγκόσμια ἀγορά.

Τό Κόμμα ἀπό τό 4ο Συνέδριό του ἀποφάσισε τήν ἀνέγερση τοῦ μεταλλουργικού ἐργοστασιακοῦ συγκροτήματος. Μά ἡ ρεβιζιονιστική σοβιετική ἡγεσία σαμποτάρισε ἀπό τότε τήν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ σχεδίου. Ἀρνήθηκε νά δώσει πιστώσεις στή χώρα μας γι' αὐτό τό ἐργο, γιατί ἀκολουθοῦσε νεοαποικιοκρατική πολιτική, ἤθελε ὥστε ἡ χώρα μας νά ἐξαρτάται οἰκονομικά ἀπ' αὐτούς, νά παρεμποδιστεῖ ἡ οἰκοδόμησις τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν Ἀλβανία. Μά μέ τή διεθνιστική βοήθεια τῶν κινέζων συντρόφων, τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καί τῆς κινέζικης Κυβέρνησης, ὁ λαός μας οἰκοδομεῖ μ' ἐπιτυχία αὐτό τό μεγάλο ἐργο, ὅπως ἀποπερατώνει μέ τήν κινέζικη ἀδερφική βοήθεια καί ἀρκετά ἄλλα ἐργα. Τό Κόμμα καί ὁ λαός μας ἐκφράζουν τή βαθιά εὐγνωμοσύνη πρὸς τό Κόμμα καί τόν κινέζικο λαό γιά τήν ὑποστήριξη καί τήν πολῦτιμη βοήθειά τους.

Ἡ μαύρη μεταλλουργία εἶναι νέα βιομηχανία γιά μάς, εξοπλισμένη μέ περίπλοκη καί σύγχρονη τεχνική καί τεχνολογία. Γι' οὐτό τό Κόμμα εἶναι αναγκαίό νά πάρει καλά στά χέρια του τήν ιδεολογικοπολιτική καί επαγγελματική διαπαιδαγώγηση τών νέων μεταλλουργών, αρχίζοντας ἀπό τόν πιάό ἀπλό εργάτη καί τεχνικό ὡς τούς μηχανικούς καί τούς ἰθύνοντες, μέ σκοπό νά ἀφομοιώσουν τήν προοδευμένη τεχνολογία καί τή δύσκολη καί λεπτή τέχνη τού μεταλλουργού, νά δόσουν στή χώρα ὅσο πιάό πολύ ἀτσάλι καί ἄλλα μέταλλα ἀνώτερης ποιότητας

Ἐνα ἄλλο μεγάλο ἔργο πού θά τεθεῖ σύντομα σ' ἐκμετάλλευση εἶναι τό εργοστάσιο διύλισης στό Μπάλς, ὅπου τό πετρέλαιο θά ὑποβάλλεται σέ σύγχρονο προτσές επεξεργασίας. Μέ τήν έναρξη τῆς λειτουργίας αὐτοῦ τού εργοστασίου θά παράγονται ὑγρά καύσιμα καί μηχανέλαια ἀνώτερης ποιότητας, μέ τά ὅποια θά ικανοποιούνται καλύτερα οἱ αἰάγκες τῆς βιομηχανίας, τῆς γεωργίας καί τών μεταφορών, θά ελαττωθεῖ ἡ εἰσαγωγή μερικῶν εἰδῶν ὑγρῶν καυσίμων καί ἡ εξαγωγή ἀκάθαρτου πετρελαίου.

Τό αἶσθημα οικονομίας, ἡ χρησιμοποίηση μέ νοικοκυροσύνη τών πρώτων ὑλών, Ἰδιαίτερα τών πετρελαίων, τού φυσικοῦ ἀερίου, τού πετροκάρβουνοῦ καί τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, νά ριζωθεῖ βαθιά στή συνείδηση ὅλων τών εργαζομένων μας. Αὐτή ἡ οικονομία πρέπει νά γίνεται παντού: στίς ἐρευνες, στίς γεωτρήσεις, στήν ἐκμετάλλευση, παντοῦ ὅπου χρησιμοποιοῦνται, γιατί αὐτές οἱ ὕλες ἀντιπροσωπεύουν μεγάλο καί ἀναντικατάστατο πλοῦτο γιά τό λοό καί τήν οικονομία μας. Οἱ περιττές καί μή

αναγκαίες δαπάνες βλάπτουν την οικοδόμηση του σοσιαλισμού.

Στή βάση της εκμετάλλευσης και της επεξεργασίας στη χώρα των πρώτων υλών, όπως των πετρελαίων, του φυσικού αερίου και των φωσφοριτών, παραπέρα ανάπτυξη θά πάρει ή χημική βιομηχανία, προπαντός για την αύξηση των λιπασμάτων, τόσο αναγκαίων για την αύξηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής.

Η βιομηχανία οικοδομικών υλικών θά αυξήσει επίσης την παραγωγή της, προπαντός του τσιμέντου, για την πλείρια αντιμετώπιση των αναγκών των οικοδομήσεων και της οικονομίας, καθώς και για εξαγωγή.

Η παραγωγή στη χώρα χυτοσίδηρου και ατσαλιών δημιουργεί τους όρους και ανοίγει νέες προοπτικές για την ανάπτυξη της μηχανικής βιομηχανίας. **Τώρα, έχοντας και μιιά ισχυρή και προοδευμένη μηχανική βάση, υπάρχουν όλες οι δυνατότητες νά περάσει σέ εϋρύτερη και πίο οργανωμένη κλίμακα στην παραγωγή ιδιαίτερων και πλείριων μηχανημάτων για τά ορυχεία, για τή γεωργία και τους άλλους κλάδους της οικονομίας, για την ανέγερση μέ τίς δυνάμεις μας ολόκληρων εργοστασίων και παραγωγικών γραμμών.** Στά 1980, σέ σύγκριση μέ τό 1975, ή παραγωγή της μηχανικής βιομηχανίας θά αύξηθει 40—43%. Για νά πραγματοποιηθούν αυτοί οί στόχοι, είναι αναγκαίο νά άνεβει τό επίπεδο ειδίκευσης των εργαζόμενων αυτού του κλάδου, νά βροϋν πληρέστερη λύση τά προβλήματα της συγκέντρωσης, της ειδίκευσης και της σύμπραξης και νά εκμεταλλευόμαστε πλείρια τίς παραγωγικές ικανότητες.

Τό Κόμμα, παράλληλα μέ τή σύνθετη και μέ

προτεραιότητα ανάπτυξη τής βαριάς βιομηχανίας, πάντοτε εκτίμησε και τήν ταχύρυθμη ανάπτυξη τής βιομηχανίας παραγωγής εμπορευμάτων πλατιάς χρήσης, πού συνδέεται άμεσα μέ τή συνεχή βελτίωση τών βιοτικών συνθηκών τού λαού. Γι' αυτό τό σκοπό ή ελαφρά και ή επισιτιστική βιομηχανία, και στό 6ο πεντάχρονο σχέδιο, προβλέπεται νά αναπτυχθεί και ένισχυθεί παραπέρα, νά αυξήσει τήν παραγωγή τροφίμων, ειδών ήματισμού και ύπόδησης, οικιακών σκευών *χλπ.* Σ' αυτό τόν κλάδο νά παίρνεται πάντα ύπόψη ή παραγγελία τού Κόμματος για τήν όλο και πιά καλή Ικανοποίηση τών άναγκών τού λαού σέ όγκο, άσορτιμέντα, ποιότητα και μέ λογικές τιμές.

Η ανάπτυξη τής βιομηχανίας δίνει σ' όλους τούς κλάδους τής οικονομίας νέες όλο και μεγαλύτερες δυνατότητες για τή γρήγορη ανάπτυξή τους, δημιουργεί νέες ύλικές και χρηματιστικές πηγές. Σάν ήγετική δύναμη όλης τής οικονομίας, ή βιομηχανία θά δώσει ισχυρή ώθηση ιδιαίτερα στήν ανάπτυξη τής γεωργίας, έφοδιάζοντάς τη μέ περισσότερα χημικά λιπάσματα, γεωργικά μηχανήματα και ανταλλαχτικά.

Τό Κόμμα έχει άκράδαντη πεποίθηση ότι ή ήρωική εργατική τάξη και όλοι οί εργαζόμενοι τής βιομηχανίας θά καταβάλλουν όλες τίς δυνάμεις και τίς γνώσεις τους για τήν πραγματοποίηση και τήν υπερεκτέλεση τών σοβαρών καθηκόντων τού 6ου πεντάχρονου σχεδίου, προσφέροντας έτσι άλλη μιá πολύτιμη συμβολή για τήν ανάπτυξη και τή γενική πρόοδο τής λαϊκής οικονομίας, για τή μετατροπή τής Αλβανίας σέ βιομηχανική—άγροτική χώρα μέ αναπτυγμένη βιομηχανία και προοδευμένη γεωργία.

2.—ΝΑ ΑΝΕΒΕΙ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΗ ΒΑΘΜΙΔΑ Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑ ΒΑΣΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τό Κόμμα μας Εργασίας, φωτιζόμενο από τό μαρξισμό—λενινισμό, είχε καί έχει πάντα ύπόψη ό-τι ή οικοδόμηση τού σοσιαλισμού, παράλληλα μέ τήν αναπτυγμένη βιομηχανία, άπαιτεί προοδευμέ-νη καί σύγχρονη γεωργία. 'Η γεωργία άποτελεί τή βάση τής οικονομίας, από τήν όποια έξαρτά-ται καί καθορίζεται σέ μεγάλο βαθμό καί ή εκπλή-ρωση τών καθηκόντων στους άλλους κλάδους, ή άνοδος τής γενικής εύημερίας τού λαού καί ή ενί-σχυση τής άμυντικής ικανότητας τής πατρίδας.

Στή γεωργία μας διεξήχθηκε μιά πραγματική επανάσταση σέ όλες τίσ κατευθύνσεις. Δημιουργή-θηκε ισχυρή υλικό—τεχνική βάση, πού εξυπηρετεί όλο καί περισσότερο τήν εντατικοποίηση τής γεωρ-γίας. Τά γεωργικά καί κτηνοτροφικά προϊόντα αύξήθηκαν από χρόνο σέ χρόνο μέ ύψηλό ρυθμό, ικανοποιώντας όλα καί καλύτερα τίσ ανάγκες τού λαού καί τής οικονομίας. Μόνο στή διάρκεια τού περασμένου πεντάχρονου ή παραγωγή σιτηρών αύξήθηκε 35 τά εκατό, από τήν όποία ή παραγω-γή σταριού δυό φορές, βαμπακιού 48 τά εκατό, ζα-χαρότευτλων 76 τά εκατό, γάλατος 47 τά εκατό κλπ. Τό σοσιαλιστικό μας χωριό άλλαξε ριζικά τήν όψη του, ενώ τό βιοτικό επίπεδο καί ή εύημερία τής άγροτιάς δέ μπορεί νά συγκριθεί μέ τό παρελ-θόν. Όλες αυτές οί επιτυχίες μαρτυρούν τήν ορ-θότητα τής γραμμής τού Κόμματος, τού δρόμου πού καθόρισε τό Κόμμα γιά τό σοσιαλιστικό μετα-σηματισμό τού χωριού. 'Η κολεχτιβοποίηση τής

γεωργίας, πού έγινε οστό καιρό και βήμα προς βήμα, καθώς και τό αδιάκοπο δυνάμωμα τής κοινής ιδιοκτησίας, δείχνουν τήν άνωτερότητα και τή ζωτικότητα του σοσιαλιστικού συνεταιριστικού καθεστώτος και σήμερα, όπου παντού στον κόσμο, όχι μόνο στίς καθυστερημένες χώρες, μά και στίς λεγόμενες προοδευμενες, είναι αισθητή μεγάλη έλλειψη γεωργικών προϊόντων. Πολλές άπ' αυτές τίς χώρες, συμπεριλαβαίνοντας και τή ρεβιζιονιστική Σοβιετική Ένωση, άπλώνουν τό χέρι στον άμερικάνικο ιμπεριαλισμό για ψωμί. Οί ρεβιζιονιστικές χώρες περνούν σοβαρή κρίση στή γεωργία, άκριβώς γιατί έχουν έγκαταλείψει τό χωριό, άντιπαρατάχθηκαν στήν κολεχτιβοποίηση, αφήνοντας λεύτερο πεδίο στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής στο χωριό.

Η ορμητική ανάπτυξη τής γεωργίας άποτελεί ένα άπό τά βασικά ζητήματα για τό Κόμμα και όλη τή χώρα. Οί άνάγκες για γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα αύξαινουν όλο και πίο πολύ, τόσο για τον εφοδιασμό του λαού όσο και τής έλαφράς επισιτιστικής βιομηχανίας. Τά γεωργικά προϊόντα χρειάζονται για νά αύξηθούν περισσότερο οί εξαγωγές και νά αφαιρεθούν άπό τίς εισαγωγές εκεινες οί πρώτες γεωργικές ύλες και επισιτιστικά προϊόντα πού συνεχίζομε άκόμα νά εισάγομε. Στίς συνθήκες τής περικύκλωσης, του ιμπεριαλιστικού—ρεβιζιονιστικού άποκλεισμού και τής παγκόσμιας οικονομικής κρίσης γίνεται άκόμα πίο άπαραίτητο ώστε ή χώρα νά είναι άνεξάρτητη άπό τίς ξένες αγορές.

Ο λαός μας, οί άνθρωποι μας στο χωριό και τήν πόλη, πρέπει νά έχουν συνείδηση γι' αύτή τήν κατάσταση καθώς και για τήν εξαιρετική σημασία

πού παίρνει τώρα ή γεωργία. 'Η πάλη για τήν ολόπλευρη και γρήγορη ανάπτυξη της είναι πάλη για σοσιαλισμό και ανεξαρτησία, είναι πάλη για τή μη υποδούλωση και τή μη φτώχευση τής χώρας. Γι' αυτούς τούς λόγους τό Κόμμα έριξε από καιρό τό σύνθημα «ή γεωργία — υπόθεση όλου του λαού». Είναι καθήκον τών οργάνων και τών οργανώσεων του Κόμματος, καθώς και τών κρατικών και οικονομικών οργάνων, νά αναπτύξουν ολόπλευρη δουλιά, ετσι πού αυτή ή οδηγία νά κατανοηθεί σωστά και νά εφαρμοστεί άπ' όλους ώς τό τέλος, και νά ριζώσει ή βαθιά πεποίθηση ότι ή' χώρα μας έχει όλες τίς δυνατότητες ν' αύξήσει σέ μεγάλες διαστάσεις τά γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Ο κύριος στόχος του Κόμματος στή γεωργία σέ τούτο τό πεντάχρονο είναι ή πλέρια εξασφάλιση του ψωμιού στον τόπο. Σχεδιοποιήθηκε ώστε από τούτη τή χρονιά και σέ κάθε χρόνο του πεντάχρονου νά ικανοποιηθούν όλες οί ανάγκες τής χώρας σέ σιτηρά, ν' αύξηθούν τά κρατικά αποθέματα και νά δημιουργηθούν βαθμιαία τέτια αποθέματα και στά γεωργικά νοικοκυριά, νά εξασφαλιστεί καλύτερα ή βάση διατροφής τής κτηνοτροφίας. 'Η παραγωγή σιτηρών στά 1980 προβλέπεται νά είναι 56—60 τά εκατό μεγαλύτερη σέ σύγκριση μέ τό 1975 και τής πατάτας 48—50 τά εκατό.

'Η εξασφάλιση του ψωμιού στον τόπο αποτελεί καθήκον μέ μεγάλη οικονομική, πολιτική και στρατηγική σημασία. 'Η παραγωγή σιτηρών στον τόπο εξασφαλίζει τό ψωμί του λαού και δίνει ισχυρή ώθηση σ' όλη τήν οικονομία, τιμεντάρει άκόμα περισσότερο τά θεμέλια τής ανεξαρτησίας τής σοσιαλιστικής μας πατρίδας, άποτελεεί εγγύηση για τήν αντιμετώπιση κάθε κατάστασης, σέ καλούς και

δύσκολους καιρούς, κάνει οριστικά τή χώρα ανεξάρτητη από τήν εισαγωγή σιτηρών, άποδεσμεύει μεγάλη ποσά συναλλάγματος, τά όποία θά είναι δυνατό νά χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

Ο πρώτος χρόνος τού πεντάχρονου έκλεισε μέ μιά μεγάλη νίκη. Η συνεταιρισμένη άγροτιά καί οί άλλοι εργαζόμενοι τής γεωργίας πραγματοποίησαν μ' επιτυχία τό σχέδιο παραγωγής σιτηρών, εξασφαλίζοντας για πρώτη φορά όλο τό ψωμί στόν τόπο. Η παραγωγή σιτηρών τούτη τή χρονιά, σέ σύγκριση μέ τό 1975, πού ήταν χρόνος παραγωγής ρεκόρ, είναι περίπου 30 τά εκατό μεγαλύτερη. Τέτια άποτελέσματα μπορεϊ νά πετύχει μιά γεωργία πού άναπτύσσεται πάνω σέ ύγιεις σοσιαλιστικές βάσεις, μιά πατριωτική άγροτιά καί ένας ήρωικός λαός, πού άκολουθούν καί εφαρμόζουν πιστά τή γραμμή καί τά διδάγματα τού μαρξιστικού—λενινιστικού Κόμματός τους.

Η ορμητική άνοδος τής παραγωγής σιτηρών είναι άποτέλεσμα τών ολόπλευρων προσπαθειών τών εργαζόμενων τής γεωργίας για τήν εφαρμογή σέ άνωτερο επίπεδο καί ποιότητα τής καλλιέργειας καί τής συστηματοποίησης τής γης, είναι άποτέλεσμα τής χρησιμοποίησης διαλεχτών σπόρων καί τής προσεχτικότερης έκτέλεσης τών ύπηρεσιών. Όλα αυτά επιβεβαιώνουν άκόμα μιά φορά εκείνο πού τόνιζε συνέχεια τό Κόμμα, ότι δέν είναι ό καιρός, δέν είναι οί άτμοσφαιρικοί παράγοντες, μά σέ πρώτη γραμμή είναι ή επίμονη δουλιά τών ανθρώπων αυτή πού καθορίζει ύψηλά επιτεύγματα στή γεωργία.

Αυτή ή καλή άρχή για τήν πραγματοποίηση τού καθήκοντος τής εξασφάλισης τού ψωμιού στόν τόπο πρέπει νά στερεωθεί καί προωθηθεί από χρόνο σέ χρόνο. Οί οργανώσεις τού Κόμματος, τά όρ-

γανα τής έξουσίας καί τής οικονομίας νά γενικεύσουν καί διαδώσουν τήν πείρα πού άπόκτησαν, νά ύποκινήσουν καί ύποστηρίξουν τίς δημιουργικές πρωτοβουλίες καί νά πάρουν τά άναγκαία οργανωτικά μέτρα γιά νά χρησιμοποιήσουν όσο πιά άποτελεσματικά τήν ύλικο—τεχνική βάση, ώστε όχι μόνο νά πραγματοποιηθούν, μά καί νά ξεπεραστούν τά καθήκοντα πού καθορίστηκαν.

Ἡ προτεραιότητα πού έδωσε καί δίνει τό Κόμμα στό σιτηρά, όχι μόνο δέν αποκλείει, μά αντίθετα απαιτεῖ οπωσδήποτε τήν ολόπλευρη καί άρμονική ανάπτυξη τής γεωργικής παραγωγής σέ εὔρου μέτωπο. Ἡ οικονομία καί ο λαός έχουν άνάγκη άπό όλα τά είδη τών γεωργικών καί κτηνοτροφικών προϊόντων. Έχουν άνάγκη καί γιά βαμπάκι, ζαχαρότευτλα καί καπνά, όπως ζητούν καί τίς έλιές καί τό λιοτήρι. Αύτά τά προϊόντα χρειάζονται όχι μόνο γιά τροφή τοῦ πληθυσμοῦ, μά καί γιά τή βιομηχανία καί μερικά άπ' αύτά καί γιά εξαγωγή. Σήμερα στόν κόσμο τά βαμπακερά ύφάσματα εγιναν πολυτέλεια, ενώ οί τιμές τής ζάχαρης καί τών λιπών στήν παγκόσμια άγορά είναι πολύ ύψηλές.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτεῖ καί ή αύξηση τής παραγωγής όπωρικών καί κηπευτικών, γιατί ή αύξηση τής κατανάλωσής τους βελτιώνει τή διάρθρωση τής τροφής τών ανθρώπων καί κάνει οικονομία στό ψωμί. Τά κηπευτικά καί τά όπωρικά είναι επίσης άξιόλογη πηγή γ ά τήν εξασφάλιση εσόδων σέ συνάλλαγμα. Ἡ χώρα μας έχει όλες τίς συνθήκες γιά άφθονία όπωρικών καί κηπευτικών καί σέ κάθε έποχή τοῦ έτους. Υπάρχουν άκόμα πολλοί λόφοι άνεκμετάλλευτοι, πού μπορεί καί πρέπει νά μετατραπούν σέ οπωρώνες, άμπέλια καί ελαιώνες.

Γιά τὰ βιομηχανικά φυτά, τὶς ελιές, τὴν ὀπωροκαλλιέργεια καὶ τὰ κηπευτικά στὸ πεντάχρονο σχέδιο προβλέφθηκαν μεγάλα καθήκοντα, γι' αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται καμιὰ ὑποτίμησή τους ὅπως συμβαίνει σὲ μερικές ἐπαρχίες καὶ γεωργικά νοικοκυριά.

Ἡ κτηνοτροφία εἶναι κλάδος μεγάλης σημασίας τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας. Ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητο πλοῦτο γιὰ τὴ χώρα, ἀναντικατάστατη πηγή γιὰ τὴν παραγωγή κρέατος, γάλατος, μαλλιού καὶ δερμάτων, σημαντικό παράγοντα γιὰ τὴν ἀνοδο τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ. **Δέ μπορεῖ νά υπάρξει εντακτικὴ γεωργία χωρὶς προοδευμένη κτηνοτροφία. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ προσοχὴ τῶν κομματικῶν ὀργάνων καὶ ὀργανώσεων βάσης, τῶν κρατικῶν ὀργάνων καὶ τῶν ὀργάνων τῆς οἰκονομίας γιὰ τὴν ἀνάπτυξή της πρέπει νά εἶναι πάντοτε μεγάλη.**

Ὅπως μέχρι τώρα, ἰδιαίτερη προσοχὴ ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἀγελαδοτροφίας, ἡ ἀριθμητικὴ αὐξηση καὶ ἡ βελτίωση τῆς ράτσας τῆς ἀγελάδας, προπαντὸς στὶς πεδινὲς περιοχὲς τῆς χώρας. Αὐτὸ θά δημιουργήσῃ τὴ δυνατότητα νά ικανοποιηθοῦν καὶ οἱ ἀνάγκες σὲ βόδια δουλιᾶς, ἰδιαίτερα γιὰ τὶς ορεινὲς περιοχὲς, ὅπου ἐξ αιτίας τῆς ὑποτίμησῃς πού ὑπάρχει, ὁ ἀριθμὸς τους εἶναι ἀνεπαρκῆς. Οἱ εὐνοϊκὲς φυσικὲς συνθήκες κάνουν δυνατὴ τὴν αὐξηση μὲ πῖο γρήγορους ρυθμούς, προπαντὸς στὶς ορεινὲς περιοχὲς, τῶν γιδοπροβάτων γιὰ τὴ διατροφή τῶν ὁποίων ὁ λαὸς μας ἔχει παλιὰ παράδοση. Στὶς λοφώδικες καὶ ορεινὲς περιοχὲς, ὅπου ὑπάρχουν μεγάλες ἐχτάσεις βοσκότοπων, πού δὲν ἐκτιμούνται καὶ δὲν ἀξιοποιοῦνται πάντοτε σωστά, νά ὀργανωθοῦν νέα κοπάδια μὲ γιδοπρόβατα καθὼς καὶ νέες γεωργικὲς ἐπιχειρήσεις ἢ τομεῖς μὲ κύρια κατεύθυνση τὴν κτηνοτροφία.

Αυτά τὰ μεγάλα καθήκοντα πού τίθονται γιά τήν αύξηση καί τή βελτίωση τής κτηνοτροφίας, δέ μπορούν νά βρουν λύση χωρίς τήν ενίσχυση τής ζωοτροφικής βάσης, γιατί αυτά συνδέονται οργανικά ανάμεσα τους. **Ο δρόμος τής εξασφάλισης ζωοτροφών δέν είναι ή παραπέρα αύξηση τής καλλιεργούμενης επιφάνειας τους μέ τή δέσμευση τών πιά γόνιμων έδαφών, αλλά ή εντατικοποίηση καί ή άνοδος τών άποδοτικότητων.**

Γιά τή διατροφή τού λαού, παράλληλα μέ τήν παραγωγή κρέατος, μεγάλη σημασία έχει καί ή ιχθυοτροφία καί ή άλιεία. Είναι άπαραίτητο νά γίνει ριζική στροφή γιά τήν εκπλήρωση τών καθηκόντων πού καθόρισαν τό Κόμμα καί τό κράτος γι' αυτό τόν τομέα.

Τά καθήκοντα πού προβάλλουν στή γεωργία δέν είναι εύκολα νά πραγματοποιηθούν. Ομως ή συζήτηση τού σχεδίου οδηγιών από τούς εργαζόμενους τής γεωργίας, καθώς καί τά άποτελέσματα τούτης τής χρονιάς εδειξαν ότι τώρα δημιουργήθηκαν ρεαλιστικές συνθήκες καί δυνατότητες γιά τήν εκπλήρωση καί τό ξεπέραςμα αυτών τών καθηκόντων, γιά νά γίνει ενα παραπέρα μεγάλο βήμα στήν άνοδο τών άποδοτικότητων όλων τών γεωργικών καλλιεργειών καί τών κτηνοτροφικών προϊόντων. 'Η προώθηση τών στόχων τού σχεδίου γιά τήν πραγματοποίηση στά φυτά τών άγρών από τά πρώτα χρόνια τού πεντάχρονου, τών προβλεπόμενων άποδοτικότητων γιά τό 1980, ή πεποίθηση καί ή άποφασιστικότητα γιά νά τά εφαρμόσουν στήν πράξη, είναι ξεκάθαρη άπόδειξη τής ορθότητας τής γραμμής τού Κόμματος, ή όποια, όταν οί μάζες τήν άφομοιώνουν, μετατρέπεται σέ μεγάλη κινητήρια δύ-

ναμη για την επαναστατικοποίηση της παραγωγής και για την αύξησή της με υψηλότερους ρυθμούς.

Η όρμη και ο επαναστατικός ένθουσιασμός των μαζών απαιτούν ισχυρή οργανωτική και τεχνική βάση. Απαιτούν ώστε το Κόμμα να εργαστεί επίμονα για να διατηρεί πάντα ψηλά αυτή την όρμητικότητα που ξέσπασε στο χωριό μας, για να ενισχυθεί παραπέρα ή συνείδηση της εργασίας στις μάζες, για να άνεβει ή εύθυνη των κρατικών οργάνων και των οργάνων της οικονομίας. Ιδιαίτερο ρόλο έχουν οι ειδικοί της γεωργίας, οι οποίοι πρέπει να κάνουν επιστημονική γενίκευση της πρωτοπόρας πείρας, να διαδώσουν τις αγροτεχνικές γνώσεις στις μάζες των συνεταιριστών και να εφαρμόσουν την επιστήμη ολοένα και καλύτερα στη γεωργία.

Μεγάλα καθήκοντα τίθενται στο Υπουργείο Γεωργίας και στα υφιστάμενα όργανά του, να βρίσκονται επικεφαλής της δουλιάς για την πρόοδο της γεωργίας. Το Κόμμα κριτίκαρε και καταδίκασε τους πρώην ιθύνοντες του Υπουργείου Γεωργίας, οι όποιοι, μη έχοντας εμπιστοσύνη στην ορθότητα της γραμμής του Κόμματος και πίστη στις δυνατότητες της πραγματοποίησης των καθηκόντων που καθόρισε το 6ο Συνέδριο, παραιτούμενοι από τις βασικές αρχές της ενιαίας και συγκεντρωτικής διεύθυνσης των γεωργικών επιχειρήσεων και συνεταιρισμών και θέτοντας τον έαυτό τους στο ρόλο του συμβουλευτικού μηχανισμού, έβλαψαν βαριά και εμπόδισαν την εκπλήρωση του προηγούμενου πεντάχρονου σχεδίου στη γεωργία. Τώρα ή κατάσταση στο Υπουργείο Γεωργίας βελτιώθηκε και έξυγιάνθηκε.

Τό Κόμμα τόνιζε πάντα ότι για την αύξηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής πρωταρχική σημασία έχει ή επιστημονική καλλιέργεια τού εδάφους. Για τή βελτίωση τού εδάφους, για τήν αποστράγγιση και τήν άρδευσή του έγιναν κολοσσιαίες επενδύσεις. Εγιναν επίσης μελέτες για έδαφο-λογικά ζητήματα, για τούς δρόμους τής άνόδου τής γονιμότητας, για τό συνδυασμό τής άμειψισποράς μέ τό σύστημα τής καλλιέργειας και τής λίπανσης, για τήν προστασία τών εδαφών από τή διάβρωση και για τή συστηματοποίησή τους. Όμως σ' αυτή τήν κατεύθυνση υπάρχουν ακόμα αρκετά προβλήματα πού ζητούν λύση. **Βασικό είναι νά άφιερωθεί μεγαλύτερη φροντίδα για τή γή, ν' αυξηθεί, νά φυλαχτεί και πλουτώνει ή καλλιεργήσιμη επιφάνεια.** Διευρύνοντας τήν προσωρινή υπόγεια αποστράγγιση, νά περάσομε σέ μιά άνώτερη φάση, στή μόνιμη υπόγεια αποστράγγιση. Για νά μεταμορφώσεις τό έδαφος, για νά πάρεις ολοένα και περισσότερα προϊόντα, πρέπει νά διεισδύσεις στους νόμους τής γεωργικής επιστήμης και νά τούς εφαρμόσεις μέ άυστηρή πειθαρχία. Οί μελέτες πού έγιναν για τή βελτίωση και τήν αύξηση τής γονιμότητας τής γης νά βαθύνουν και νά τεθοῦν στή βάση όλων τών προτσές τών γεωργικών εργασιών. 'Η κατανόηση τής σοβαρότητας αυτών τών προβλημάτων από μέρους τών οργανώσεων τού Κόμματος και τών κρατικών οργάνων και προπαντός ή πραχτική επίλυσή τους, θά δημιουργήσουν τίς άναγκαίες συνθήκες ώστε τά καθήκοντα πού θέτει τό Κόμμα σέ τοῦτο τό Συνέδριο για τήν αύξηση τής γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, νά πραγματοποιηθοῦν μ' επιτυχία.

Μέ βάση τούς προσανατολισμούς τού Κόμματος, στό πεντάχρονο σχέδιο ή αύξηση τής γεωργικής καί κτηνοτροφικής παραγωγής θά επιτευχθεί μέ τήν άνοδο τών άποδοτικοτήτων καί τήν ξεχερσωση νέων εδαφών. Προβλέπεται νά ξεχερσωθούν 50 χιλιάδες έχτάρια νέα έδάφη, κυρίως σέ λοφώδικες καί ορεινές περιοχές. 'Η μεγαλύτερη όμως αύξηση τής παραγωγής, πάνω άπό 80 τά έκατό, θά ερθει άπό τήν άνοδο τών άποδοτικοτήτων. 'Η εκπλήρωση αύτών τών καθηκόντων θέτει άκόμα πιό έπιταχτικά τήν άνάγκη τής συμμετοχής στή δουλιά όλων τών συνεταιριστών καί στή διάρκεια όλης τής χρονιάς, τήν πιό τίλατιά εφαρμογή τής επιστήμης καί τή γενίκευση τής πρωτοπόρας πείρας, τό συνδυασμό τών επιστημονικών γνώσεων μέ τήν επαναστατική πραχτική τών μαζών.

'Η Αλβανία είναι μιά μικρή χώρα, μέ επικλινές ορεινό έδαφος καί μέ περιορισμένη επιφάνεια γής στήν πεδινή ζώνη. Γι' αυτό ή γραμμή τοῦ **Κόμματος ήταν καί είναι ώστε ή γεωργία ν' αναπτυχθεί μέ υψηλούς ρυθμούς καί στίς λοφώδικες καί ορεινές περιοχές.**

Στά ορεινά μέρη, φυσικά, υπάρχουν μερικές ιδιομορφίες, καί έδώ όμως οί δυνατότητες καί οί εφεδρείες για τήν αύξηση τής παραγωγής καί τή βελτίωση τών συνθηκών διαβίωσης είναι μεγάλες. 'Η Κεντρική Επιτροπή τοῦ Κόμματος καί ή Κυβέρνηση, για νά βοηθήσουν τήν ανάπτυξη τών λοφώδικων καί ορεινών περιοχών, πήραν μιά σειρά σημαντικά μέτρα, όπως είναι τά μέτρα για τήν αύξηση τών παραγωγικών επενδύσεων, για τήν άνοδο τών τιμών άγοράς άπό μέρους τού κράτους μερικών γεωργικών καί κτηνοτροφικών προϊόντων καί τήν ελάττωση τής τιμής πούλησης τών άζωτούχων λι-

πασμάτων για την άμοιβή από μέρος του κράτους της δουλιάς που γίνεται για την ξεχέρσωση νέων εδαφών, την κατασκευή άρδευτικών έργων και τό φύτεμα όπωροφόρων δέντρων κλπ. Τά μέτρα που πήρε και θά πάρει τό Κόμμα για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών, δέν τά είδε και δέν τά βλέπει ποτέ μέ τό μάτι του κέρδους, όπως κάνουν οί καπιταλιστές και οί ρεβιζιονιστές. Μέ την πολιτική του τό Κόμμα επιδίωκε και επιδιώκει ώστε ή άγροτιά αυτών των περιοχών νά ζει όσο πιο καλά, ώστε οί ορεινές περιοχές νά είναι πάντα κατοικημένες, όπως και οί πεδινές. Σήμερα σ' αυτές τις περιοχές κατοικεί σχεδόν ό μισός άγροτικός πληθυσμός της χώρας και βρίσκονται περίπου τά 45 τά εκατό της καλλιεργήσιμης επιφάνειας. Αυτό έχει μεγάλη σημασία τόσο για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού όσο και για την άμυνα της χώρας.

Η άγροτιά των ορεινών περιοχών, καθοδηγούμενη από τή σωστή γραμμή του Κόμματος και έχοντας την ισχυρή ύποστήριξη του σοσιαλιστικού κράτους, μέ τή δουλιά και τόν ιδρώτα της εκαμεσημαντικά βήματα πρός τά μπρός. Τά άποτελέσματα που επιτεύχθηκαν σέ μερικούς ορεινούς συνεταιρισμούς και επαρχίες είναι άρκετά ενθαρρυντικά. Στο συνεταιρισμό του Κατσινάρ στην επαρχία της Μιρντίτα, του Σιόσιαϊ στην επαρχία του Μάτ, της Βεντρέσα στην επαρχία του Σκραπάρ και σέ άρκετους άλλους σαν αυτούς, τώρα παίρνουν 25—30 κουϊντάλια στάρι και πάνω από 40—50 κουϊντάλια καλαμπόκι τό έχτάρι. Οί επαρχίες του Σκραπάρ, του Τεπελενιού, της Πρεμετής και της Κολώνια, που κάποτε δέν εξασφάλιζαν τό ψωμί ούτε για μισό χρόνο. τώρα, παρόλο που έχουν μεγαλύτερο πληθυσμό, ίκανοποιούν πλέρια τίς άνάγκες τους και πα-

ραδίνουν περισσεύματα στό κράτος. Σ' αυτές τις επαρχίες οἱ γεωργικοί συνεταιρισμοί μοιράζουν γιά κάθε εργατοημέρα περίπου τόσα λέκ ὅσα καί οἱ πεδινες επαρχίες. Αὐτή είναι ἡ πιό πειστική επιβεβαίωση τῆς ορθότητος τῆς οδηγίας τοῦ Κόμματος «Νά σκαρφσλώσομε στούς λόφους καί τά βουνά καί νά τά κάνομε γόνιμα σάν τούς κάμπους».

Εθνικός πλοῦτος μέ μεγάλη ἀξία είναι τά δάση. Παντοῦ, ιδιαίτερα στίς ορεινές περιοχές, υπάρχουν κατάλληλες συνθήκες γιά τήν παραπέρα ἀνάπτυξη αὐτοῦ τοῦ σημαντικοῦ τομέα τῆς οικονομίας. Ἐχοντας ὑπόψη τό μεγάλο ρόλο τῶν δασῶν γιά τήν εξασφάλιση τῆς ξυλείας, γιά τήν προστασία τοῦ εδάφους καί τή βελτίωση τοῦ κλίματος πρέπει ν' ἀφιερῶσομε μεγαλύτερη προσοχή στήν προστασία καί ἀύξησή τους, ὄχι μόνο γιά τή λύση τῶν ἀμεσῶν ἀναγκῶν, μά νάσκεφετοῦμε καί γιά τίς μελλοντικές γενιές.

Στά πλαίσια τῆς ἀνάπτυξης τῆς γεωργίας σημαντική θέση κατέχουν οἱ γεωργικές επιχειρήσεις, οἱ ὅποιες ἀντιπροσωπεύουν τήν ἀνώτερη μορφή τοῦ σοσιαλιστικοῦ συστήματος τῆς γεωργίας. Ὁμως τά ἀποτελέσματα ἀρκετῶν γεωργικῶν επιχειρήσεων εἶναι ἀκόμα κάτω ἀπό τό επίπεδο τῶν δυνατοτήτων πού τούς δημιουργήθηκαν, μάλιστα μερικές παίρνουν πιό χαμηλές ἀποδοτικότητες σέ σύγκριση μέ τούς γεωργικούς συνεταιρισμούς πού ἔχουν παρόμοιες συνθήκες. Αὐτό συμβαίνει γιατί τά ἰθύνοντα ὄργανα τῆς γεωργίας στήν ἐπαρχία καί στό κέντρο δέν ἔδωσαν τήν ἀπαιτούμενη βοήθεια καί φροντίδα σ' αὐτές καί γιατί οἱ ἡγεσίες αὐτῶν τῶν επιχειρήσεων δέν ἐργάστηκαν καί δέν πάλαιψαν μέ τόλμη γιά νά τραβήξουν πρὸς τά μπρός, νά πάρουν ἀπό τά ἄλλα γεωρ-

γικά νοικοκυριά και νά εφαρμόσουν καθετί τό θετικό.

Τό Κόμμα ζητεί νά τεθεί τέρμα σ' αυτή τήν κατάσταση. Τό πιό έπιταχτικό καθήκον τών κομματικών οργανώσεων, τών οργάνων τής εξουσίας και όλων τών εργαζόμενων τών γεωργικών έπιχειρήσεων είναι νά θέσουν τίς γεωργικές έπιχειρήσεις, σέ όσο πιό σύντομο χρονικό διάστημα, στήν πρωτοπορεία, νά τίς κάνουν παράδειγμα γιά ύψηλές άποδοτικότητες, πραγματικά κέντρα εφαρμογής τών νέων τής επιστήμης και σχολεία διάδοσης τής πρωτοπόρας πείρας.

Στό δρόμο τής αδιάκοπης ανάπτυξης τοῦ συνεταιριστικού καθεστώτος ή Κεντρική Επιτροπή τοῦ Κόμματος πήρε μέτρα γιά τήν εφαρμογή τών προσανατολισμών τοῦ 6ου Συνεδρίου γιά τή μετατροπή, μέ τήν ελεύθερη θέληση τών συνεταιριστών, τών ισχυρών οικονομικά συνεταιρισμών τής πεδινής περιοχής, σέ συνεταιρισμούς άνώτερου τύπου. Σήμερα αὐτοί οἱ συνεταιρισμοί κατέχουν τό 23% τών άγρών και παράγουν τό 25% τών σιτηρών, 40% τοῦ λιοτηριοῦ και άνω από τό μισό τοῦ ρυζιοῦ και τοῦ βαμβακιοῦ πού παράγει ό συνεταιριστικός τομέας.

Παρά τό σύντομο χρονικό διάστημα πού πέρασε από τήν ίδρυσή τους, οἱ γεωργικοί συνεταιρισμοί άνώτερου τύπου εδειξαν μιá σειρά άνωτερότητες. Επιτεύχθηκε ενα επίπεδο σχετικά ύψηλό στίς άποδοτικότητες τών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, επιταχύνθηκαν οἱ ρυθμοί αύξησης τής παραγωγής και από χρόνο σέ χρόνο δυναμώνει ή σταθερότητα τής. Οἱ συνεταιρισμοί άνώτερου τύπου πραγματοποίησαν πιό καλά τά καθήκοντα τοῦ σχεδίου σέ σύγκριση μέ τούς άλλους πεδινούς συνεταιρισμούς. Τό κράτος βοήθησε αὐτούς τούς συνεταιρισμούς μέ επενδύσεις και τούς ύποστήριξε ισχυρά μέ ύλικά και τε-

χνικά μέσα. Εφαρμόστηκαν νέα μέτρα για τό δυνάμωμα τής διεύθυνσής τους, για τήν ενίσχυση μέ παραγωγικά μέσα καί για τή συγκέντρωση τών γεωργικών καί κτηνοτροφικών προϊόντων, για τήν τελειοποίηση τής διανομής καί τής χρησιμοποίησης τών εσόδων καί για τό πέρασμα τής άμοιβής τών μελών μέ εγγυημένες καί συνδεμένες μέ τήν παραγωγή αποδοχές.

Τά προβλήματα τής οίκοномиκο—οργανωτικής ενίσχυσης, τής τελειοποίησης τής σχεδιοποίησης, τών οικονομικών καί τής λογιστικής καί τής χρησιμοποίησης μέ ύψηλή άποτελεσματικότητα τής ύλικο—τεχνικής βάσης καί τών πηγών εργασίας είναι προβλήματα για όλους τούς γεωργικούς συνεταιρισμούς πού πρέπει νά επισύρουν περισσότερο τήν προσοχή καί τή φροντίδα τών οργάνων του Κόμματος, του κράτους καί τής οικονομίας. 'Η αύξηση τής φροντίδας για τίς γεωργικές επιχειρήσεις καί για τούς συνεταιρισμούς άνώτερου τύπου, δέν πρέπει μέ κανένα τρόπο νά οδηγήσει στή μείωση τής φροντίδας καί τών προσπαθειών για τούς άλλους γεωργικούς συνεταιρισμούς τών πεδινών καί ορεινών περιοχών.

Στά πλαίσια τής επίλυσης τών οίκοномиκο—οργανωτικών προβλημάτων, **μιά πιά μελετημένη δουλιά απαιτεί ή όσο πιά σωστή κατανομή τών γεωργικών καλλιεργειών, τής κτηνοτροφίας καί τής όπωροκαλλιέργειας ανάμεσα στίς έπαρχίες, περιοχές, καί γεωργικά νοικοκυριά, τό βάθαιμα τής συγκέντρωσης καί τής ειδίκευσης τής γεωργικής παραγωγής.** 'Η πείρα πού άπόκτησαν τά πιά προοδευμένα γεωργικά νοικοκυριά τής χώρας νά μελετηθεί καλά καί νά γενικευτεί για μιά καλύτερη ταξινόμηση τών γεωργικών καλλιεργειών, στά γένι-

κά πλαίσια τής δομής τοῦ συστήματος τής ἀμειψισποράς, σύμφωνα μέ τίς συγκεκριμένες συνθήκες κάθε νοικοκυριού καί επαρχίας ξεχωριστά, γιά νά δημιουργηθοῦν ετσι όσο πιά σωστές σχέσεις ανάμεσα στους βασικούς κλάδους καί στους άλλους παραγωγικούς κλάδους, μέ σκοπό τήν εξασφάλιση οπωσδήποτε τής πραγματοποίησης τοῦ σχεδίου σέ όλα τά εἶδη τών γεωργικῶν προϊόντων.

Ἡ πραγματοποίηση τοῦ βου πεντάχρονου σχεδίου θά ἀνεβάσει τή γεωργία καί τό χωριό μας σέ ὑψηλότερο καί προοδευμένο επίπεδο, θά δυναμώσει πιά πέρα τήν οικονομία καί θά βελτιώσει τή διαβίωση τοῦ λαοῦ. Τό Κόμμα εκφράζει τή βαθιά πεποίθηση ὅτι ἡ συνεταιρισμένη ἀγροτιά, οἱ εργαζόμενοι τής γεωργίας, ὅλος ὁ λαός μας, εφαρμόζοντας τούς προσανατολισμούς καί τή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή τοῦ Κόμματος, θά δουλέψουν μέ ενθουσιασμό, μέ επαναστατική ὁρμή καί κινητοποίηση γιά νά εξασφαλίσουν σταθερότητα καί παντοτεινή ἀνοδο τών γεωργικῶν καί κτηνοτροφικῶν προϊόντων.

3.—ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΜΕ ΥΨΗΛΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Ἡ ορμητική ἀνάπτυξη τών παραγωγικῶν δυνάμεων, ἡ ισχυροποίηση τής ὑλικο—τεχνικής βάσης τοῦ σοσιαλισμοῦ, τό δυνάμωμα τής ἀμυντικῆς ικανότητας τής πατρίδας, ἀπαίτησαν καί ἀπαιτοῦν τήν εκτέλεση μεγάλων κεφαλαιώδικων επενδύσεων καί τή χρησιμοποίησή τους μέ ὑψηλή ἀποτελεσματικότητα.

Στό προηγούμενο πεντάχρονο τό ὕψος τών επενδύσεων ἀυξήθηκε συνολικά 50% καί τών οἰκοδο-

μήσεων. 49% σέ σύγκριση μέ τό τέταρτο πεντάχρονο. Σ' αυτή τήν περίοδο στή βιομηχανία προστέθηκαν νέα ορυχεία καί εργοστάσια, στή γεωργία γεωβελτιωμένοι κάμποι καί άρδευτικά εργα, στίς συγκοινωνίες νέοι δρόμοι καί σιδηροδρομικές γραμμές. Οίκοδομήθηκαν ύδραγωγεία, σχολεία, νοσοκομεία, κατοικίες γιά τό λαό καί πολλά κοινωνικο—πολιτιστικά εργα. Αύτές οί επενδύσεις δυνάμωσαν περισσότερο τή λαϊκή οικονομία, ομόρφυναν τή σοσιαλιστική μας πατρίδα καί βελτίωσαν τή διαβίωση τοῦ λαοῦ.

Παρ' όλα αυτά, τό συνολικό ὕψος τών προβλεπόμενων επενδύσεων στό πέμπτο πεντάχρονο σχέδιο δέν πραγματοποιήθηκε πλέρια. Σέ μερικά σημαντικά βιομηχανικά καί γεωργικά εργα δέν έκπληρώθηκαν στόν καθορισμένο χρόνο τά καθήκοντα πού καθόρισε τό έκτο Συνέδριο τοῦ Κόμματος. Ἡ Κεντρική Επιτροπή τοῦ Κόμματος καί τό Ὑπουργικό Συμβούλιο εδοσαν έντολή στό Ὑπουργεῖο Οίκοδομήσεων καί στούς επενδυτές νά δόσουν τέλος στήν κατανομή χωρίς κριτήριο τών βασικών δυνάμεων καί μέσων οίκοδόμησης, στήν παράταση τής προθεσμίας στήν οίκοδόμηση τών έργων καί στό ξεπέρασμα τών κονδυλίων καί τής ὕλικής βάσης. Κόστισε καί κοστίζει πολύ στή λαϊκή οικονομία ἡ πραχτική τής έναρξῆς τών οίκοδομήσεων χωρίς πλέριες μελέτες, χωρίς άκριβή σχέδια καί προϋπολογισμούς, πού διαπιστώθηκαν σέ πολλές περιπτώσεις στό προηγούμενο πεντάχρονο. Αυτό άνοιξε δρόμο στήν παραβίαση τής πειθαρχίας τοῦ σχεδίου καί στή σπάταλη χρησιμοποίηση τών κονδυλίων. Οί επενδυτές καί οί οίκοδόμοι έβγαλαν πολύτιμα διδάγματα από τίς ελλείψεις καί τά λάθη πού διαπιστώθηκαν.

Ἡ πολιτική τοῦ Κόμματος ἐπιδίωκε πάντα νά χρησιμοποιούνται οἱ ἐπενδύσεις, σέ πρώτη γραμμή, γιά τήν ἀνάπτυξη τῶν κλάδων τῆς υλίκης παραγωγῆς, δίνοντας προτεραιότητα στη βιομηχανία καί στή γεωργία. Σύμφωνα μ' αὐτό τόν προσανατολισμό στό νέο πεντάχρονο προβλέφτηκε μεγάλο ὕψος κεφαλαιώδινων ἐπενδύσεων. Τό συνολικό ὕψος τῶν κρατικῶν ἐπενδύσεων, σέ σύγκριση μέ τό πέμπτο πεντάχρονο, προβλέπεται νά ἀύξηθεῖ κατά 43% καί ὁ ὅγκος οἰκοδομήσεων—συναρμολογήσεων κατά 48%. Ἡ ἀντιμετώπιση αὐτῶν τῶν μεγάλων ἐπενδύσεων μαρτυρεῖ τή διαρκῶς ἀξζανόμενη οἰκονομικο—χρηματιστική δύναμη καί τήν ἀύξηση τῶν δυνατοτήτων στό πεδίο τῆς συσσώρευσης.

Στή διάρκεια τούτου τοῦ πεντάχρονου θά ἀποπερατωθοῦν ἀρκετά μεγάλα ἔργα πού ἀρχισαν στό προηγούμενο πεντάχρονο. Ἐχτός ἀπ' αὐτά θ' ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ τοῦ Κόμαν στόν ποταμό Ντρίν, τοῦ θερμοηλεκτρικοῦ σταθμοῦ στό Φίερι, τῶν νέων ἐργοστασίων οὔριας καί σόδας, τῶν ορυχείων καί ἐργοστασίων ἐμπλουτισμοῦ τῶν μεταλλευμάτων, τῶν μηχανουργείων, τῶν ἐργοστασίων ἐλαφράς καί ἐπισιτιστικῆς βιομηχανίας, τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Φίερι—Αὐλώνα, τῶν νέων αὐτοκινητόδρομων, ἀρκετῶν γεωβελτιωτικῶν καί ἀρδευτικῶν ἔργων κλπ.

Ἡ πραγματοποίηση τοῦ μεγάλου προγράμματος τῶν ἐπενδύσεων ἀπαιτεῖ ὥστε οἱ κομματικές οργανώσεις νά παλαίψουν γιά μιά ἀυστηρή πειθαρχία. γιά μιά οργανωμένη διεύθυνση καί δουλιὰ ἀπ' ὅλα τά κρατικά καί οἰκονομικά ὄργανα. **Γιά κάθε ἔργο, πρὶν συμπεριληφθεῖ στό σχέδιο, νά γίνουν ἀκριβεῖς μελέτες, σχέδια καί προϋπολογισμοὶ πού**

νά βασίζονται πάνω σέ προοδευτικές τεχνικο—οικονομικές νόρμες. Ιδιαίτερη σημασία έχει ώστε οί εργασίες νά διεξάγονται πάντα μέ ποιότητα, χωρίς περιττά, στίς απαιτούμενες προθεσμίες, μέ τά προβλεπόμενα κονδύλια καί κάνοντας οικονομία σ' αυτά.

Γιά τήν πραγματοποίηση τής στροφής πού απαιτεί τό Κόμμα στό πεδίο τών βασικών επενδύσεων καί οικοδομήσεων, μεγάλα καί υπεύθυνα καθήκοντα έχουν όλα τά ύπουργεία πού κάνουν τίς επενδύσεις καθώς καί τό Υπουργείο τών Οικοδομήσεων, ή Επιτροπή Κρατικού Σχεδίου καί τό Υπουργείο τών Οικονομικών, τά όποια πρέπει νά ενδιαφερθούν περισσότερο καί νά δυναμώσουν τόν έλεγχο σ' όλο τό προτσές τής δουλιάς, από τή φάση τής μελέτης καί σχεδιοποίησης ως τήν άποπεράτωση καί παραλαβή τών έργων. Κάθε ύποτίμηση αύτών τών καθηκόντων έχει σοβαρές συνέπειες όχι μόνο οικονομικές, μά καί πολιτικές καί κοινωνικές γιά τό παρόν καί τό μέλλον τής οικοδόμησης τού σοσιαλισμού στή χώρα μας.

Σημαντικά καθήκοντα προβάλλουν στούς σχεδιαστές, άρχιτέχτονες, προϋπολογιστες, οικονομολόγους, τεχνολόγους καί εφαρμοστές νά σχεδιάσουν καί οικοδομήσουν οικονομικά καί κοινωνικά έργα πού νά λύνουν όσο πιό σωστά τή λειτουργική πλευρά καί νά παλαίψουν άποφασιστικά γιά τήν όσο πιό άπλή, όμορφη καί λιγότερο δαπανηρή πραγματοποίησή τους.

Τό Κόμμα έχει εμπιστοσύνη ότι οί οικοδόμον μας έχουν όλες τίς δυνάμεις καί δυνατότητες νά εκπληρώσουν μέ έπιτυχία τά μεγαλειώδικα καθήκοντα, πού τίθονται σ' αύτούς, δουλεύοντας σύμφωνα μέ τό σύνθημα τού Κόμματος «Νά οικοδομούμε πιό γρήγορα, πιό καλά καί πιό φτηνά».

Γιά νά άνταποκριθοῦμε όσο καλύτερα στήν άνάπτυξη όλων τών κλάδων τής οικονομίας καί τής κοινωνικής δραστηριότητας τής χώρας, προβλέπεται τό δυνάμωμα τών μεταφορών καί ή βελτίωση τής διάρθρωσής τους. Τό 1980, σέ σύγκριση μέ τό 1975, τό συνολικό ύψος στίς μεταφορές τών εμπορευμάτων θά αύξηθει κατά 32%.

Τό Κόμμα καί τό κράτος έχουν πάρει όλα τά μέτρα γιά τή διεύρυνση τοῦ σιδηροδρομικού διχτύου, τό όποιο έπεχτάθηκε καί έπεχτείνεται στίς κυριότερες κατευθύνσεις κυκλοφορίας τών εμπορευμάτων καί τών επιβατών. Προοπτική αύτοῦ τοῦ διχτύου είναι νά καταλάβει τήν κυριότερη θέση σ' όλα τά είδη τών μεταφορών. Εχοντας ύπόψη ότι ή κυριότερη αύξηση τοῦ ύψους τής κυκλοφορίας εμπορευμάτων στό εκτο πεντάχρονο θά άντιμετωπιστεί άπό τίς σιδηροδρομικές μεταφορές, τίθεται τό καθήκον νά δυναμώσει καί νά τελειοποιηθεί ή οργάνωση τής δουλιάς σέ αύτό τόν τομέα, **νά ένταθει ή αξιοποίηση τών σιδηροδρομικών γραμμών, νά βῦρυνθει ό βαθμός τής μηχανοποίησης τών φορτοεκφορτώσεων καί νά αυξηθούν οί διακλαδώσεις παντού δπου υπάρχει ή δυνατότητα.**

Μεγαλύτερη προσοχή νά άφιερωθεί στίς εσωτερικές καί εξωτερικές θαλάσσιες μεταφορές γιά τήν αντιμετώπιση τοῦ αύξανόμενου όγκου της κυκλοφορίας εμπορευμάτων καί γιά τήν όσο τό δυνατό μεγαλύτερη μείωση τών συναλλαγματικών δαπανών τοῦ κράτους. Γιά τήν αύξηση τοῦ δυναμικού τών λιμανιών προβλέπεται ή έχτέλεση έργων γιά τή διεύρυνση καί τήν ενίσχυση τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Δυραχίου καί τοῦ Σενγκίν καί ή μελέτη καί σχεδίαση γιά τήν κατασκευή τοῦ νέου λιμανιοῦ τής Αύλώνας.

Περισσότερη δουλιά χρειάζεται για τήν αύξηση τής ορθολογικής εκμετάλλευσης τού δυναμικοῦ τών αυτοκινητιστικῶν μεταφορῶν, καταπολεμώντας τήν άντοικονομική πραχτική χρησιμοποίησης τών αυτοκινήτων ἐκεῖ πού μπορεῖ νά χρησιμοποιηθοῦν οἱ σιδηροδρομικές καί θαλάσσιες μεταφορές.

Τά ὄργανα καί οἱ οργανώσεις τού Κόμματος εἶναι ἀναγκαῖο νά ἀφιερῶσουν ἰδιαίτερη προσοχή στήν ἰδεοπολιτική διαπαιδαγώγηση τών εργαζόμενων τών οικοδομήσεων καί τών μεταφορῶν, ἔχοντας ὑπόψη τό χαρακτήρα τής δουλιας τους, νά διαδύσσουν τήν πρωτοπόρα πείρα σ' αὐτούς τούς τομείς καί νά παλαίψουν ὡστε νά εφαρμοστοῦν ἀστηρά οἱ ἀπαιτήσεις τής τεχνικής καί τής ἐπιστήμης.

4.— ΝΑ ΑΝΕΒΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΠΑΡΑΠΕΡΑ Η ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἡ φροντίδα γιά τή συνεχή βελτίωση τών συνθηκῶν διαβίωσης καί τού πολιτιστικοῦ επιπέδου ὄλου τού λαοῦ ἦταν καί μένει στό κέντρο τής προσοχής ὅλης τής δράσης τού Κόμματος. Εφαρμόζοντας μέ συνέπεια τίς οδηγίες τού βου Συνεδρίου, κατά τό προηγούμενο πεντάχρονο ἡ γενική εὐημερία τού λαοῦ ἀνέβηκε βαθμιαία καί σταθερά. Τά πραγματικά ἔσοδα κατά κεφαλή κατοίκου στήν πόλη ἀύξήθηκαν 8,7% καί στό χωριό 20,5%. Ἡ ἀγορά μας ἦταν καί εἶναι σταθεροποιημένη. Οἱ τιμές τών ἐπισιτιστικῶν καί βιομηχανικῶν ἐμπορευμάτων σέ καμιά περίπτωση δέν ἀνέβηκαν, μάλιστα σέ μερικά εἶδη ἔλαττώθηκαν.

Καί σέ τούτο τό πεντάχρονο ή ενημερία τού λαού θά βελτιωθεί βήμα πρὸς βήμα. Τό Κόμμα εργάστηκε καί εργαζεται γιά νά εἶναι ὄλο καί πιό εὐήμερη ή ζωή τού λαού μας, στό χωριό καί στήν πόλη. Ἡ εὐημερία, τό εὐτυχισμένο καί αισιόδοξο μέλλον εξασφαλίζονται ἀπό ὄλη τή δυναμική ἀνάπτυξη τῆς σοσιαλιστικῆς μας κοινωνίας. Στή βάση τους στέκει ή ἐλεύθερη δουλιά τών ἀπαλλαγμένων ἀπό κάθε καταπίεση καί εκμετάλλευση ἐργαζομένων μας. Ἡ εὐημερία εκφράζεται καί καθρεφτίζεται σέ ὄλες τίς ἀπόψεις τῆς ζωῆς τού λαού, εἶναι εὐημερία υλική καί πνευματική, γιά ὄλους. Ἡ σοσιαλιστική Ἀλβανία εἶναι ή πρώτη χώρα στόν κόσμο πού κατάργησε τούς φόρους, παρέχει δωρεάν παιδεία καί ὑγειονομική περίθαλψη σ' ὄλο τόν πληθυσμό τῆς πόλης καί τοῦ χωριού.

Στά πέντε προσεχή χρόνια ὁ λαός θά εφοδιαστεί καλύτερα μέ επισιτιστικά καί βιομηχανικά προϊόντα, τό επίπεδο τών πολιτιστικῶν καί κοινωνικῶν δραστηριοτήτων θά ἀνεβεῖ ὑψηλότερα, οἱ ὑπηρεσίες καί τά ὑγειονομικά ἰδρύματα θά διευρυνθούν καί θά πάνε πιό κοντά στό λαό.

Ἡ βελτίωση τών συνθηκῶν στέγασης τοῦ λαοῦ ἀποτελεῖ πρόβλημα μεγάλης σημασίας γιά τό Κόμμα καί τό κράτος. Σ' αὐτό τό πεδίο καί στό μέλλον θά χρειαστοῦν μεγάλες προσπάθειες, προπαντός στό χωριό. Ἐχτός ἀπό τή βελτίωση τών συνθηκῶν κατοικίας τών συνεταιριστῶν, ἐκεῖ θά πάνε νά ἐργαστοῦν καί νά ζήσουν γιά πάντα πολλοί νέοι καί νέες ἀπό τήν πόλη. Γι' αὐτό τό σκοπό προβλέπεται νά οἰκοδομηθοῦν περίπου 65.000 διαμερίσματα πολυκατοικιῶν καί κατοικίες, ἀπό τά ὅποια περίπου 42 χιλιάδες στούς συνεταιρισμούς καί στίς γεωργικές επιχειρήσεις.

Ἡ εφαρμογή τῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος γιά τήν ἀνοδο τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν καθρεφτίζεται συμπεκνωμένα στήν αὐξηση τῶν πραγματικῶν ἐσόδων κατά κεφαλή, πού στά 1980, σέ σύγκριση μέ τό 1975, θά εἶναι 11—14% υψηλότερα, μέ προτεραιότητα αὐξήσεώς τους στό χωριό.

Στά ὄργανα καί στούς ἐργαζόμενους τοῦ ἐμπορίου τίθεται τό καθήκον νά βελτιώσουν ριζικά τήν ἐξυπηρέτηση τοῦ λαοῦ καί νά εξασφαλίσουν ὄλο καί καλύτερα τόν ἀνεφοδιασμό του. Ἡ Κεντρική Ἐπιτροπή καί ἡ Κυβέρνηση πήραν μέτρα γιά τήν ἐξάλειψη τῆς ἐχθρικής σαμποταριστικῆς δουλιᾶς τοῦ Κίτσιο Νγκέλια στό Ὑπουργεῖο Ἐμπορίου. Τώρα γίνεται πλατιά δουλιᾶ γιά τό δυνάμωμα τῆς διεύθυνσης τοῦ ἐμπορίου σύμφωνα μέ τά διδάγματα καί τίς οδηγίες τοῦ Κόμματος.

Τά ἰθύνοντα ὄργανα τῆς παραγωγῆς καί τῆς διανομῆς εἶναι ἀναγκαῖο νά κάνουν πλέριες καί σύνθετες μελέτες γιά νά συνταυτίσουν ὅσο πιό καλά τήν παραγωγή μέ τήν κατανάλωση, νά διασαφίσουν τά προβλήματα πού προβάλλει ἡ αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ αὐξηση τῶν ἀπαιτήσεων καί τῆς αγοραστικῆς δυνάμεώς του καί ἡ κατανομή τῶν παραγωγικῶν κονδυλίων. Αὐτά τά ὄργανα, προπαντός τά ὄργανα τοῦ ἐμπορίου, πρέπει νά γίνουν ισχυρό οδόφραγμα ἐναντία στή δημιουργία ἐμπορευμάτων στόκ, πού προκαλοῦν μεγάλες οἰκονομικο—χρηματιστικῆς ἀνωμαλίες καί ζημιές.

Ἡ φροντίδα γιά τή συνεχή βελτίωση τῶν υλικῶν καί βιοτικῶν συνθηκῶν τῶν μαζῶν ἐπιβάλλει τήν ἀνάγκη τῆς ποιοτικῆς ἀνόδου τῆς δουλιᾶς ἀπό ὄλους τούς ἐργαζόμενους τῆς σφαίρας τῶν ἐξυπηρετήσεων. Ὁ λαός νά ἐξυπηρετεῖται πολιτι-

σμένα και γρήγορα και να δημιουργηθούν συνθήκες ώστε οι άνθρωποι να μη χάνουν καιρό κατά την εξυπηρέτηση και τις επισκευές. Τα όργανα της βιομηχανίας και του εμπορίου να φροντίζουν και να βοηθούν περισσότερο στην επίλυση των προβλημάτων που συνδέονται με τη διευκόλυνση της δουλιάς της γυναίκας στην οικογένεια. Για την προστασία της υγείας του λαού να δυναμώσουν και να διευρυνθούν τα υγειονομικά και προφυλαχτικά μέτρα, ιδιαίτερα στο χωριό και στις απόμακρες περιοχές, αυξάνοντας περισσότερο τη φροντίδα για την προστασία της υγείας της μητέρας και του παιδιού.

Τό Κόμμα θεώρησε και θεωρεί την άπασχόληση με ωφέλιμη κοινωνική εργασία όλου του έικανού για δουλιά πληθυσμού σαν έναν από τους κυριότερους δρόμους για τή συστηματική άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Μεγάλη νίκη είναι ή μαζική συμμετοχή των γυναικών σε όλα τά μέτωπα της σοσιαλιστικής οικοδόμησης. Σήμερα οι γυναίκες αποτελούν 46% του συνολικού άριθμού των έργαζομένων της χώρας.

Στό νέο πεντάχρονο θ' άπασχοληθούν σε κρατικές δουλιές 95 χιλιάδες νέα εργατικά χέρια, ενώ στους γεωργικούς συνεταιρισμούς 130 χιλιάδες. Ο σοσιαλισμός εξασφαλίζει δουλιά σε όλους. Πλατιά μέτωπα δουλιάς άνοίγουν στά ορυχεία, στη μεταλλουργία, στην άνεγερση ύδροηλεκτρικών σταθμών και άλλων σημαντικών έργων. Ένα άλλο πολύ πλατύ και μεγάλο μέτωπο δουλιάς είναι ή γεωργία. **Γι' αυτό οι νέες εργατικές δυνάμεις να κατευθυνθούν εκεί που δημιουργούνται τά μέτωπα δουλιάς και που οι άνάγκες είναι μεγαλύτερες.** Αυτό ζητάει να άναπτύξει τό Κόμμα μιá πλα-

τιά διαπαιδαγωγητική και πειστική δουλιά προπαντός στις πόλεις και νά παλαίψει ενάντια στις αντιλήψεις και εκδηλώσεις πού ύποτιμοῦν τή δουλιά στή γεωργία, στά ορυχεία, στά δάση και στήν οικοδόμηση.

Ἡ ἀπασχόληση μέ δουλιά τού ενεργού πληθυσμού είναι σημαντικός δείκτης πού μιλάει ξεκάθαρα γιά τή μεγάλη δύναμη τού οἰκονομικο—κοινωνικού μας καθεστώτος, τό ὅποιο, μέ τούς ὑψηλούς ρυθμούς ἀνάπτυξης, ἐξάλειψε μιά γιά πάντα τήν ἀνεργία και τή μετανάστευση, αὐτές τίς βαριές πληγές τού παρελθόντος, πού ἔκαναν ἀθλία τή ζωή και ἀποσπούσαν ἀπό τούς κόλπους τῆς οικογένειας τούς ἀγαπημένους ἀνθρώπους γιά νά ἀφήσουν τά κόκκαλά τους σέ ξένα χώματα. Ἡ ἀνεργία και ἡ μετανάστευση στόν καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικό κόσμο σήμερα έγιναν χρόνιες ἀρώστιες. Προξενοῦν στούς ἀπλοῦς ἀνθρώπους τό φόβο τῆς ἀβεβαιότητας γιά τό παρόν και τό μέλλον, τήν πτώση τού βιοτικού επιπέδου.

Ἡ ἐπαναστατική μας πραχτική ἀποδείχνει τήν ορθότητα τού δρόμου πού ἀκολούθησε τό Κόμμα γιά τήν ἀνοδο τῆς εὐημερίας τού λαού και μέσω τῆς ἀύξης τῆς κοινωνικῆς κατανάλωσης μέ γρηγορότερους ρυθμούς ἀπό τήν ἀύξηση τῶν κονδυλίων τῶν ἀμεσῶν ἀποδοχῶν. Σά συνέπεια τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τῆς πολιτικῆς τά κονδύλια τῆς κοινωνικῆς κατανάλωσης συνολικά στά 1975 ἦταν 2,1 φορές μεγαλύτερα σέ σύγκριση μέ τό 1965. Αὐτό ἔκαμε μπορετή τήν ὄλο και καλύτερη εκπλήρωση τῶν κοινῶν ἀναγκῶν τῶν ἐργαζόμενων στό πεδίο τῆς παιδείας, τῆς κουλτούρας, τῆς ὑγιεινῆς και σέ μιά σειρά ἄλλες κοινωνικο—πολιτιστικῆς ὑπηρεσίες.

Σύμφωνα με τούς προσανατολισμούς του βου Συνεδρίου του Κόμματος πάρθηκαν σοβαρά μέτρα για τή βελτίωση του συστήματος των αποδοχών. Μέ τήν απόφαση τής Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος και του Υπουργικού Συμβουλίου του Απρίλη του 1976 οί ύψηλοί μισθοί πάνω άτό 900 λέκ ελαττώθηκαν, αύξήθηκαν οί άποδοχές των έργατών στίς γεωργικές επιχειρήσεις και πάρθηκαν νέα μέτρα σέ όφελος του χωριού. Η εφαρμογή αυτών των μέτρων συνοδεύτηκε μέ καλύτερο έφοδιασμό τής αγοράς μέ εμπορεύματα πλατιάς χρήσης σέ καλύτερα είδη και ποιότητα και μέ σταθερές τιμές.

Περιορίστηκε παραπέρα ή διαφορά στίς άποδοχές ανάμεσα σέ διάφορες ομάδες και κατηγορίες εργαζόμενων, καθώς και στά έσοδα ανάμεσα στό χωριό και τήν πόλη. Ο συσχετισμός ανάμεσα στή μέση άποδογή των έργατών και στίς υψηλές άποδοχές των ύπαλλήλων τώρα είναι 1 πρός 2, άπό πρός 2,5 πού ήταν. Αύτή είναι μιá σωστή, επαναστατική γραμμή πού τό Κόμμα μας τήν εφαρμόζει μέ συνέπεια.

Ενα άπό τά προβλήματα πού άπασχόλησε συνεχώς τό Κόμμα ήταν και είναι ό περιορισμός των διαφορών ανάμεσα στήν πόλη και τό χωριό. Σ' αυτό τό ζήτημα τό Κόμμα καθοδηγείται άπό τήν άρχή ότι **ό σοσιαλισμός δέν οίκοδομείται μόνο στήν πόλη και ούτε μόνο για τήν εργατική τάξη, αλλά οίκοδομείται και στό χωριό, και για τήν άγροτιά.**

Οί διαφορές στά πραγματικά έσοδα κατά κεφαλή ανάμεσα στό χωριό και τήν πόλη, πού προκλήθηκαν άπό τίς άντικειμενικές συνθήκες τής μεγάλης οικονομικής και κοινωνικής καθυστέρησης πού κληρονόμησε τό χωριό μας άπό τό παρελθόν, άποτελοϋν άντίθεση, πού ξεπερνιέται βήμα πρός βήμα.

Τά εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και υγειονομικά ιδρύματα έχουν εξαπλωθεί και στά πιά απόμακρα χωριά. Υστερα από τή μεγάλη νίκη του έξηλεχτρισμού όλης τής χώρας, άποπερατώθηκε και ή τηλεφωνική σύνδεση όλων τών χωριών και γίνεται δουλιά ώστε παντού νά πάει ό αυτοκινητόδρομος. Στο χωριό καθιερώθηκαν οί συντάξεις και για τούς συνεταιριστές και λύθηκαν μιά σειρά άλλα προβλήματα μέ κοινωνικό χαρακτήρα. Μέ τήν άπόφαση του Άπρίλη του 1976 τό κράτος άνέλαβε νά άντιμετωπίσει στό χωριό, όπως και στην πόλη, τς δαπάνες για τά κοινωνικο-πολιτιστικά μέτρα. Τό ποσοστό τών συντάξεων τών συνεταιριστών άνέβηκε και εξισώθηκε μέ τό ποσοστό τών έργαζόμενων τής πόλης. Επίσης αύξήθηκε και τό κατώτερο όριο συντάξεων τους. Στίς συνεταιρίστριες παρέχεται άμοιβή για τήν άδεια τοκετού συγκεντρωτικά.

Γιά τόν παρατέρα περιορισμό τών διαφορών άνάμεσα στό χωριό και τήν πόλη ή πολιτική του Κόμματος άνέβλεπε και άποβλέπει ώστε τά έσοδα του άγροτικού πληθυσμού νά αύξηθούν γρηγορότερα από τά έσοδα του άστικού πληθυσμού. Στο προσεχές πεντάχρονο οί ρυθμοί τής αύξησης τών πραγματικών έσόδων κατά κεφαλή στό χωριό θά είναι πάνω από 3 φορές μεγαλύτερα σε σύγκριση μέ τήν πόλη.

Η έφαρμογή όλων αυτών τών μέτρων σε όφελος του χωριού, χωρίς νά θιχτεί τό βιοτικό επίπεδο τών κατοίκων τών πόλεων, δυνάμωσε και θά δυναμώσει άκόμα περισσότερο τή συμμαχία τής έργατικής τάξης μέ τή συνεταιρισμένη άγροτιά και τή διχτατορία του προλεταριάτου στη χώρα μας.

Τό Κόμμα άποσκοπει νά κάνει τή ζωή του λαού όσο πιά εύτυχισμένη, νά εξασφαλίσει τή γενική

άνοδο τής ευημερίας. Μά σημασία έχει νά κατανοήσουν ολοι οτι, γιά τήν επίτευξη αύτών τών στόχων, ό κύριος παράγοντας ήταν καί μένει ή ολόπλευρη κινητοποίηση τών εργαζόμενων τής πόλης καί τού χωριού γιά τήν αύξηση τής σοσιαλιστικής παραγωγής, γιά τήν αύξηση τής άποδοτικότητας στή δουλιά, καθοδηγούμενοι από τήν επαναστατική μας άρχή ότι, πρίν άπαιτήσομε από τήν κοινωνία, νά τής δόσομε όσο πιό πολλά.

5.—ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΟΜΕ ΠΙΟ ΨΗΛΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τό Κόμμα άφιερωσε ιδιαίτερη φροντίδα στήν άνύψωση τού επιστημονικού επιπέδου διεύθυνσης καί σχεδιοποίησης τής οικονομίας καί στήν τελειοποίησή τους διαμέσου τής εφαρμογής τής άρχής. τού δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, τής ενιαίας διεύθυνσης καί τής γραμμής τών μαζών.

Η διεύθυνση τής οικονομίας βελτιώνονταν συνεχώς καί άνέβηκε σέ υψηλότερο επίπεδο, δυνάμωσαν παραπέρα ή πειθαρχία, ό έλεγχος καί ή συναίσθηση εύθύνης στή δουλιά από τή βάση ως τό κέντρο καί μεγάλωσε ό ρόλος τών μαζών. Σ' αυτό έπέδρασαν Θετικά τά μέτρα πού πήρε τό Κόμμα γιά τήν αύξηση τού ρόλου τών οργάνων τής εξουσίας καί τής οικονομίας στή βάση, γιά τήν άπλοποίηση τών μηχανισμών καί γιά τήν πιό πλατιά προσέλκυση τών εργαζόμενων στή διεύθυνση τής οικονομίας.

Τό Κόμμα έργάστηκε καί πάλαιψε επίμονα γιά νά έννοηθεϊ καλά καί άπ όλους όχι, όπως σέ κά-

Θε άλλο τομέα, και στην οικονομία, ή διεύθυνση έχει βαθύ πολιτικό και ιδεολογικό χαρακτήρα.

Διαφορετικά παίρνει μονόπλευρο χαρακτήρα και κινδυνεύει από τόν οίκονομισμό και τόν τεχιοκρατισμό. Ή πλέρια και σωστή εφαρμογή τής μαρξιστικής—λενινιστικής οικονομικής πολιτικής του Κόμματος, τών προσανατολισμών και τών οδηγιών του, ήταν και μένει βασική υπόθεση σ' όλο τό προτσές: τής διεύθυνσης τής οικονομίας.

Στήν πάλη γιά τήν τελειοποίηση τής οργάνωσης και τής διεύθυνσης τής οικονομίας, άποφασιστικός παράγοντας ήταν και μένει ή συνεχής αύξηση του καθοδηγητικού ρόλου του Κόμματος σ' όλη τή δραστηριότητα τών επιχειρήσεων, τών γεωργικών συνεταιρισμών, τών οργάνων τής εξουσίας και τής: οικονομίας. Παλαιβοντας γιά τό δυνάμωμα του καθοδηγητικού ρόλου του Κόμματος στήν οικονομία, οί κομματικές οργανώσεις νά άποτρέψουν τίς εκδηλώσεις πού παρατηρούνται σέ μερικές περιπτώσεις, όταν ντουμπλάρουν τά κρατικά και τά οικονομικά όργανα.

Τό Κόμμα θεωρούσε και θεωρεί τήν πλατιά συμμετοχή τών εργαζόμενων στή διεύθυνση τής οικονομίας σά βασικό ζήτημα άρχής του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Κριτίκαρε και καταδίκασε σάν ξένες τίς τεχνοκρατικές και διανοουμενιστικές αντίληψεις πού θεωρούν τίς μάζες άπλά σάν εργατική δύναμη, καθώς και τίς εκδηλώσεις φορμαλισμού στο άκουσμα και στήν προσέλευση τής γνώμης τους. Ή εργατική μας τάξη, διαπαιδαγωγούμενη και καθοδηγούμενη από τό Κόμμα, παίζει άναντικατάστατο ρόλο στήν οργάνωση και τή διεύθυνση τής πα-

ραγωγής και όλης τής πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής τής χώρας. Οί μηχανισμοί τής διαχείρισης και τής οικονομίας βρίσκονται στην υπηρεσία τής εργατικής τάξης και τών άλλων εργαζόμενων μαζών και, σάν τέτιοι, πρέπει νά υποτάσσονται ολοκληρωτικά στά συμφέροντα, τή θέληση, τήν πειθαρχία και τόν έλεγχο τους.

Σήμερα, όταν ή κοινωνική παραγωγή παίρνει πλατιές διαστάσεις, όταν τά οίκονομικο—κοινωνικά προβλήματα γίνονται πιό περίπλοκα, **είναι απαραίτητο ιδιαίτερα τά υπουργεία και τά κεντρικά ιδρύματα νά τελειοποιήσουν τήν επιστημονική διεύθυνση και οργάνωση τής οικονομίας**, νά επαναστατικοποιήσουν παραπέρα τή μέθοδο και τό στύλ τής δουλιάς τους, νά φέρουν πλέρια ευθύνη για τήν πραγματοποίηση τών καθηκόντων του σχεδίου και για τήν εφαρμογή στην πράξη τών οδηγιών και τών προσανατολισμών του Κόμματος. Νά δυναμώσουν τόν έλεγχο και τή βοήθεια προς τά όργανα τής βάσης, νά γνωρίσουν από κοντά τήν κατάσταση, νά δόσουν έγκαιρα λύση στά αιτήματα που εγείρει ή βάση και νά αναλάβουν επιστημονικές μελέτες για τήν ανάπτυξη τών κλάδων και τών τομέων τους.

Τό Κόμμα φρόντισε συνεχώς για τήν άνύψωση του επιστημονικού επιπέδου τής σχεδιοποίησης, ώστε στό οίκονομικο—κοινωνικό σχέδιο νά βρίσκουν όσο πιό πλέρια συγκεκριμενοποίηση ή οικονομική πολιτική, οί προσανατολισμοί και οί οδηγίες του για τήν άδιάκοπη ανάπτυξη τών παραγωγικών δυνάμεων και για τήν τελειοποίηση, σέ επαναστατικό δρόμο, τών σοσιαλιστικών σχέσεων στην παραγωγή.

Τό σύστημά μας σχεδιοποίησης ήταν και είναι

σωστό. Βελτιώθηκε συνεχώς, παγιώθηκαν ή βάση και τό υγιές επαναστατικό πνεύμα, ό ταξικός χαρακτήρας του. Ο εχθρός Άμπντύλ Κελέζι αποπειράθηκε μέ όλους τούς τρόπους νά διαστρεβλώσει τίς άρχές τής σοσιαλιστικής μας σχεδιοποίησης, γιά νά τήν άπογυμνώσει άπό τό σοσιαλιστικό της περιεχόμενο και νά μπάσει τήν οικονομία στό δρόμο τής ρεβιζιονιστικής αυτοδιαχείρισης. Αύτή ή εχθρική και άντιμαρξιστική δράση χτυπήθηκε σκληρά και ισχυρά άπό τό Κόμμα και δέν έπετράπηκε νά βρει πεδίο δράσης.

Ή κατάρτιση ενός μελετημένου σχεδίου καταρτισμένου σέ πιό γερές επιστημονικές βάσεις έχει άποφασιστική σημασία γιά τήν οικοδόμηση μ' έπιτυχία τού σοσιαλισμού. Ή παραπέρα τελειοποίηση τού έπιστημονικού χαρακτήρα του συνδέεται στενά μέ τήν πλατιά δραστηριοποίηση τών μαζών στό προτσές τής σχεδιοποίησης, μέ τήν πλέρια άπεικόνιση στά κρατικά σχέδια τής δημιουργικής σκέψης και τών χρήσιμων προτάσεων τών εργαζομένων. **Ή πρωτοπόρα πείρα νά εφαρμόζεται σάν υποχρεωτικός δείκτης γιά τή σχεδιοποίηση τής παραγωγής, τής εργασίας, τών υλικών και τού κόστους σ' όλους τούς τομείς τής οικονομίας.** Αύτός είναι και ό δρόμος γιά τήν καταπολέμηση τών εκδηλώσεων ύποκειμενισμού και βουλευσιαρχίας, ρουτίνας και στενού πραχτικισμού στή σχεδιοποίηση. Ή κατάρτιση ενός έπιστημονικού σχεδίου πού νά βασίζεται στή γραμμή τού Κόμματος και στους οικονομικούς νόμους τού σοσιαλισμού βοηθεϊ ώστε τά οικονομικά και κοινωνικά προτσές νά βαδίζουν σέ σωστό δρόμο, ή οικονομία νά δυναμώνει άδιάκοπα.

Σοβαρά καθήκοντα γιά τήν τελειοποίηση τής σχεδιοποίησης και τήν άνυψωση τού έπιστημονι-

κού επιπέδου της προβάλλουν ιδιαίτερα στην Επιτροπή Κρατικού Σχεδίου, στο Υπουργείο Οικονομικών και σ' όλα τα ιθύνοντα όργανα τής οικονομίας. Τά όργανα σχεδιοποίησης πρέπει νά γνωρίζουν βαθύτερα τήν οικονομική πολιτική τού Κόμματος, τίς απαιτήσεις τών οικονομικών νόμων τού σοσιαλισμού, τή σφριγηλή ζωή και επαναστατική πείρα τών μαζών. Νά παρακολουθούν καλύτερα τά προτσές τής διευρυμένης σοσιαλιστικής αναπαραγωγής και νά τά καθρεφτίζουν αυτά μέ όσο πιό αρμονικό τρόπο στό ενιαίο και γενικό σχέδιο τής οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης καθώς και στό γενικό άπολογισμό τής λαϊκής οικονομίας.

Η άνοδος τού επίπεδου διεύθυνσης τής οικονομίας συνδέεται στενά μέ τήν άσκηση άυστηρού ελέγχου άπ' όλα τά όργανα και σέ κάθε κρίκο τής οικονομίας. Αύτός ό έλεγχος, πού πρέπει νά άνεβεί σέ ύψηλότερο επίπεδο, εξασφαλίζει τή σωστή εφαρμογή τής οικονομικής πολιτικής και τών άποφάσεων τού Κόμματος και τών νόμων τού κράτους.

Η Κεντρική Επιτροπή τού Κόμματος και τό Υπουργικό Συμβούλιο έπέσυραν μερικές φορές τήν προσοχή τού Υπουργείου Οικονομικών και τής Γενικής Διεύθυνσης τής Τράπεζας για νά εφαρμόσουν παντού έλεγχο και άυστηρή οικονομική πειθαρχία. Μά δέν έκτέλεσαν όπως πρέπει αύτή τή σοβαρή λειτουργία. Μέ τά μέτρα πού πάρθηκαν, παραμερίζονται οί έπιζήμιες γραφειοκρατικές και φιλελευθεριστικές άντιλήψεις και πραχτική πού διαπιστώθηκαν σ' αυτούς τούς τομείς.

Τό Κόμμα τόνισε ότι τά οικονομικά και λογιστικά όργανα σ' όλους τούς κρίκους τής οικονομίας νά μή μένουν ποτέ σάν άπλοι καταγραφείς, ύπολογιστές και διανομείς τών νομισματικών κονδυλίων, μά

νά δροῦν ενεργά σ' όλες τίς φάσεις τῆς κατάρτισης τοῦ σχεδίου καί τῆς πραγματοποιήσεώς του. **Τά οικονομικά καί τραπεζιτικά ὄργανα, ἐνισχύοντας τό δυναμικό ἔλεγχου διαμέσου τοῦ λέκ, νά γίνουν ὁ δόφραγμα γιά τήν πρόληψη κάθε ἐνέργειας πού ἐρχεται σέ ἀντίθεση μέ τήν πειθαρχία τοῦ σχεδίου καί τῶν οικονομικῶν.**

Τό κρατικό σχέδιο περιλαμβάνει ολόκληρο σύμπλεγμα ἀπό οικονομικούς καί χρηματιστικούς δείχτες. Γι' αὐτό καί ἡ **πάλη καί οἱ προσπάθειες τῶν κομματικῶν οργανώσεων, τῶν κρατικῶν ὀργάνων καί ὄλων τῶν εργαζόμενων πρέπει νά συγκεντρωθοῦν στήν πραγματοποίηση τοῦ σχεδίου ὄχι μόνο ολικά, μά ἀπαραίτητα σ' ὅλους τοὺς δείχτες, σέ ποσότητα, σέ ἀσορτιμέντα καί ποιότητα, σέ ἀποδοτικότητα καί κόστος.** Τό Κόμμα πρέπει νά διαπαιδαγωγήσει τίς μάζες ὥστε νά καταλάβουν βαθιά ὅτι αὐτοί οἱ δείχτες τοῦ σχεδίου συνδέονται στενά καί εἶναι σέ οργανική ἐνότητα μεταξύ τους.

6.— ΝΑ ΕΝΝΟΗΘΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ ΣΩΣΤΑ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΟΥ

Ἡ πλέρια οικοδόμησις τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωvίας συνδέεται στενά μέ τήν κατανόησι καί τήν ἐφαρμογή σέ κάθε βῆμα καί πεδίο τῆς ζωῆς τῆς ἀρχῆς τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου. Αὐτή ἡ μεγάλη μαρξιστική—λενινιστική ἀρχή, μέ βαθύ επαναστατικό περιεχόμενο, εἶναι ὄχι μόνο νομοτέλεια τῆς οικοδόμησις τοῦ σοσιαλισμοῦ, μά καί ἐπιταχτική ἀναγκαιότητα στίς συνθήκες τῆς χώρας μας γιά τήν ἀντιμετώπισιν μ' ἐπιτυχία τῶν ἀποκλεισμών καί τῆς ἐχθρικῆς περικύκλωσις.

Ἡ στήριξη στίς δυνάμεις σου εἶναι ἀρχή, ἀπό τήν ὁποία τό Κόμμα καί ὁ λαός μας καθοδηγούνταν πάντοτε, ἀπό τόν καιρό του Ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ Αγώνα, ἀπό τότε πού πολεμούσαμε μέ τό σύνθημα «Ἡ λευτεριά δέ δωρίζεται, μά καταχτιέται ἀπό τόν ἴδιο τό λαό». Καί στήν πάλη γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τήν υπεράσπιση τῆς πατρίδας τό Κόμμα ἀκολουθεῖ καί εφαρμόζει μέ συνέπεια αὐτή τήν ἀρχή. Ἡ λευτεριά πού ἀποχτήθηκε, ὅλες οἱ επιτυχίες πού καταχτήθηκαν, ἡ ἀνεξάρτητη σοσιαλιστική ζωή μας εἶναι ἀπόδειξη στήν πράξη τοῦ λενινιστικοῦ συμπεράσματος ὅτι ἡ στήριξη στίς δυνάμεις σου, ὁ εσωτερικός παράγοντας, εἶναι ἀποφασιστικός παράγοντας τόσο στόν ἀγώνα γιά τή νίκη τῆς επανάστασης καί γιά τήν κατάχτηση τῆς εξουσίας, ὅσο καί στήν πάλη γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τήν υπεράσπιση τῆς πατρίδας.

Τό Κόμμα μας υπεράσπισε καί υπερασπίζει τήν ἀποψη ὅτι ἡ στήριξη στίς δυνάμεις σου δέν εἶναι πρόσκαιρη καί συγκυριακή πολιτική, μά ἀντικειμενική ἀναγκαιότητα γιά κάθε χώρα, μεγάλη ἢ μικρή, προοδευμένη ἢ καθυστερημένη, ἀρχή εφαρμόσιμη τόσο στούς ἀπελευθερωτικούς ἀγώνες καί τήν προλεταριακή ἐπανάσταση, ὅσο καί στήν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τήν υπεράσπιση τῆς πατρίδας. Μέ τήν εφαρμογή αὐτῆς τῆς ἀρχῆς φράζονται ὅλοι οἱ δρόμοι στήν εισροή πιστώσεων τῶν ἀστικών καί ρεβιζιονιστικῶν τραπεζῶν καί κρατῶν, μέ τίς ὁποῖες οἱ ἱμπεριαλιστές καί οἱ σοσιαλιμπεριαλιστές υποδουλώνουν χώρες καί λαούς, ἀπομυζοῦν τό αἷμα καί τόν ἰδρώτα τους. Οἱ λεγομενες βοήθειες τῶν ἱμπεριαλιστῶν καί σοσιαλιμπεριαλιστῶν πρὸς τίς ἀναπτυσσόμενες χώρες ἀποτελοῦν μεγάλη ἀπά-

τη και επιδιώκουν την εκμετάλλευση τής οικονομίας αυτών τών χωρών και τήν υπαγόρευση τής ιμπεριαλιστικής πολιτικής.

Η άστικο—ρεβιζιονιστική προπαγάνδα προσπαθεί νά διαδόσει και νά καλλιεργήσει στους λαούς, προπαντός στις αναπτυσσόμενες χώρες, τό αίσθημα τής υπόκλισης και τής ύποταγής άπέναντι στις μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές, προπαντός, διαστρεβλώνουν τήν επαναστατική ούσία τής άρχής τής στήριξης στις δυνάμεις σου και θεωρούν αυτή τήν άρχή «γλίστρημα στις θέσεις στενού εθνικισμού», «άπομάκρυνση άπό τίς θέσεις τού προλεταριακού διεθνισμού», «παραίτηση άπό τήν άμοιβαία βοήθεια ανάμεσα στις σοσιαλιστικές χώρες». Μ' αυτές τίς αντιμαρξιστικές θέσεις ζητούν νά δικαιολογήσουν τήν πολιτική τους τής ιμπεριαλιστικής επέχτασης και τήν πραχτική καπιταλιστικής εκμετάλλευσης τών άλλων χωρών. Επιδιώκουν νά έξασθενίσουν τήν πεποίθηση τών λαών στή δυνατότητα τής οικοδόμησης μιας άνεξάρτητης ζωής και γενικά τής ύπαρξής τους σάν ελεύθερα έθνη.

Δουλεύοντας γιά τήν οίκοδόμηση τού σοσιαλισμού σύμφωνα μέ τήν άρχή τής στήριξης στις δυνάμεις σου, τό Κόμμα μας δέ σκέφτηκε ποτέ γιά τή δημιουργία μιας οικονομίας αútάρκειας, κλεισμένης στον εαυτό της. Ταυτόχρονα, παλαίβοντας ενάντια σέ κάθε αίσθημα μειονεχτικότητας και υπόκλισης μπροστά στό ξένο, δέν άρνήθηκε τήν ώφελιμότητα τής παγκόσμιας προοδευτικής σκέψης, τά επιτεύγματα τής επιστήμης και τής τεχνικής τών άλλων χωρών. Έχτίμησε και έχτιμάει πάντοτε τήν επαναστατική πείρα όλων τών λαών, καθετί πού ύ-

πηρετεί τήν υπόθεση τής χειραφέτησης καί τής προόδου τής ανθρωπότητας.

Ἡ στήριξη στίς δυνάμεις σου ὄχι μόνο δέν ἀποκλείει τή συνεργασία καί τήν ἀμοιβαία βοήθεια ἀνάμεσα στίς επαναστατικές καί σοσιαλιστικές δυνάμεις, μά καί τήν προϋποθέτει. Ἡ βοήθεια πού ἡ νικηφόρα επανάσταση δίνει στίς χώρες καί τούς λαοούς πού ἀγωνίζονται γιά τήν εθνική καί κοινωνική ἀπελευθέρωση, ἡ ἀμοιβαία βοήθεια ἀνάμεσα στίς χώρες πού οικοδομοῦν τό σοσιαλισμό, εἶναι διεθνιστικό καθήκον. Αὐτή ἡ βοήθεια εἶναι ἀπαλλαγμένη ἀπό κάθε εἶδους ιδιοτέλεια καί διαπνεεται ἀπό τά ὑψηλά συμφέροντα τοῦ μαρξισμού—λενινισμού. Εἶναι πρός τό συμφέρον ὄχι μόνο τής χώρας πού τήν παίρνει, μά καί εκείνης πού τή δίνει, γιατί ἡ νίκη τοῦ σοσιαλισμοῦ σέ κάθε χώρα εξυπηρετεῖ τή νίκη τής επανάστασης καί στίς ἄλλες χώρες, τή νίκη τής πάνω στόν καπιταλισμό καί τό ρεβιζιονισμό.

Ὁ δρόμος στόν ὅποιο βάδισε ἡ χώρα μας, ἐνίσχυσε καί ενισχύει κάθε μέρα καί περισσότερο τήν πεποίθηση καί τήν εμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ στήν ὀρθότητα τής γραμμῆς πού ἀκολούθησε τό Κόμμα, στίς μεγάλες δυνατότητες πού ὑπάρχουν γιά τήν προώθηση τής πλερίας οικοδόμησης τής σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, μέ τή στήριξη στίς ὑλικές καί τίς ἐμψυχες πηγές μας.

Ἡ ἀρχή τής στήριξης στίς δυνάμεις σου ἀπαιτεῖ, πρῶτα ἀπ' ὅλα, νά στηριζόμαστε γερά στίς πνευματικές καί σωματικές δημιουργικές δυνάμεις τοῦ λαοῦ πού καθοδηγεῖται ἀπό τό Κόμμα. Ὁ σοσιαλισμός εἶναι ἐργο τῶν μαζῶν, γι' αὐτό καθετί πού παράγεται καί δημιουργεῖται εἶναι καρπός τής δουλιᾶς, τοῦ ιδρώτα καί τοῦ νοῦ τοῦ λαοῦ.

Ἡ κατανόηση τής ἀρχῆς τής στήριξης στίς δυ-

νάμεις σου είναι πλέρια όταν κάθε κολεχτίβα και άτομο εκπληρώνει και ὕπερεκτελεῖ τὰ καθήκοντα πού τού ἀνατέθηκαν, χωρίς νά ζητεῖ ἀπό τό κράτος καί τήν κοινωνία συμπληρωματικά μέσα. Αυτό βάζει τό καθήκον, σέ πρώτη γραμμή, νά γίνεται πάλι παντού μέ ἀποφασιστικότητα γιά τήν αύξηση τῆς ἀποδοτικότητας τῆς δουλιᾶς, γιά τήν αύξηση τῆς παραγωγῆς καί τήν ελάττωση τῶν δαπανῶν, γιά τή διαφύλαξη, τήν αύξηση καί τήν εκμετάλλευση μέ ὕψηλή ἀποτελεσματικότητα τῶν μηχανημάτων καί τῶν εξοπλισμῶν, γιά τήν ἀνοδο τῶν τεχνικό—ἐπαγγελματικῶν ικανοτήτων τῶν εργαζόμενων καί τό βάθαιμα τῆς τεχνικό—επιστημονικῆς επανάστασης.

Ἡ ἀρχή τῆς στήριξης στίς δυνάμεις σου κατανοεῖται σωστά όταν εφαρμόζεται σέ κάθε πεδίο τῆς κοινωνικῆς δραστηριότητας, σέ ἔθνικη καί επαρχιακή κλίμακα, όταν ἐχτείνεται σέ κάθε κρίκο καί κύτταρο τῆς ζωῆς μας, σέ κάθε ἐπιχείρηση καί συνεταιρισμό, σέ κάθε ἴδρυμα καί στρατιωτικό τμήμα, όταν παντού δουλεύουν καί ζοῦν σά σέ πολιorkία.

III

ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΣΥΝΕΧΩΣ ΤΟ ΚΟΜΜΑ, ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΤΟΝ ΗΓΕΤΙΚΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟ

Σφυρηλάτης όλων των νικών που κατάχτησε ο αλβανικός λαός στον αγώνα για την εθνική απελευθέρωση, στη λαϊκή επανάσταση και στη σοσιαλιστική οικοδόμηση της χώρας, είναι το Κόμμα Εργασίας της Αλβανίας.

35 χρόνια συνέχεια το μαρξιστικό—λενινιστικό μας Κόμμα καθοδηγεί τον αλβανικό λαό με θάρρος και σύνεση στο δρόμο της επανάστασης και του σοσιαλισμού. Ξεπερνώντας αναρίθμητες δυσκολίες και εμπόδια, αντιμετώπιζοντας άγριους εχθρούς, εξωτερικούς και εσωτερικούς, οδήγησε τη χώρα μας από νίκη σε νίκη.

Η μεγάλη δουλιά και οι ολόπλευρες προσπάθειες για την εκτέλεση των καθηκόντων του βου Συνεδρίου δυνάμωσαν και επαναστατικοποίησαν παραπέρα το Κόμμα, άτσάλωσαν την ιδεολογική και οργανωτική ενότητα των γραμμών του, ανέβασαν σε ανώτερη βαθμίδα τον ηγετικό του ρόλο σ' όλη τη ζωή της χώρας. Η πάλη για την εφαρμογή στην πράξη των αποφάσεων και των προγραμματικών του καθηκόντων σ' όλες τις κατευθύνσεις, για την επαναστατική εφαρμογή των αρχών και των κα-

νόνων τοῦ Κόμματος, ἡ πάλη ἐνάντια στοὺς ταξικoὺς εχθροὺς, ἐνάντια στὴν ολόπλευρη ἰμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική πίεση, ἔκαμαν τὸ Κόμμα πιό μαχητικό, πιό ὄριμο καί πιό διορατικό.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βου πεντάχρονου σχεδίου, γενικά τὰ μεγάλα καθήκοντα πού προβάλλουν στή χώρα στό σημερινό στάδιο ἀνάπτυξης τῆς κάνουν ἀναγκαία τὴν παραπέρα ἐνίσχυση τοῦ Κόμματος, τὴν ἀνοδο τοῦ ἡγετικοῦ του ρόλου σέ υψηλότερο ἐπίπεδο. Ἐνα κόμμα ἐξοπλισμένο μέ τὴ μαρξιστική—λενινιστική ἰδεολογία καί μέ τὴν ἴδια τὴν πείρα του, μέ ἐνότητα σκέψης καί δράσης καί συνδεμένο στενά μέ τίς μάζες, ἀποτελεῖ τὴ βασική προϋπόθεση γιὰ τὴν κινητοποίηση τοῦ λαοῦ γύρω ἀπὸ τὴ γραμμὴ του καί γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἐπαναστατικοῦ του προγράμματος. Τὸ Κόμμα εἶναι ἐκεῖνη ἡ συνειδητὴ δύναμη πού δίνει τὸ πολιτικό καί ἰδεολογικό περιεχόμενο στὴν καθημερινὴ πάλη τῶν μαζῶν, καθορίζει τοὺς σκοποὺς, ἐξηγεῖ τοὺς στόχους καί δειχνεῖ τοὺς δρόμους γιὰ τὴν ἐπίτευξή τους.

1.— Η ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ Σ' ΟΛΗ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ — ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΡΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΑΣΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ἡ θεωρία καί ἡ πραχτική τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἡ ζωὴ καί ἡ ἐπαναστατικὴ δράση τοῦ Κόμματός μας ἀπέδειξαν καί ἀποδείχνουν πλέρια ὅτι ἡ διατήρηση καί τὸ ἀδιάκοπο δυνάμωμα τοῦ ἡγετικοῦ ρόλου τοῦ Κόμματος εἶναι ἀποφασιστικό γιὰ τίς τύχες τοῦ λαοῦ καί τῆς ἐπανάστασης. Μόνο κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος μπορεῖ νὰ δυναμώσει

καί νά παγιωθεί ή λαϊκή εξουσία, νά περιφρουρηθεί ή χώρα, νά αναπτυχθεί ή σοσιαλιστική οικονομία, νά προοδεύσει ή κουλτούρα, νά διαπαιδαγωγηθεί ό νέος άνθρωπος, νά εξασφαλιστεί ή άσταμάτητη πορεία πρós τόν κομμουνισμό. Δέν είναι τυχαίο πού όλοι οί εχθροί, εσωτερικοί καί εξωτερικοί, πάντοτε, κατεύθυναν τήν αιχμή τής πάλης τους πρώτα άπ' όλα ενάντια στό Κόμμα καί τόν ήγητικό του ρόλο. Αυτό τό μαρτυρεί καί ή δουλιά τών εχθρικών ομάδων πού άνακαλύφθηκαν καί καταδικάστηκαν τά τελευταία χρόνια άπό τό Κόμμα, οί όποιες, παντού όπου έδρασαν, άποπειράθηκαν, σέ πρώτη γραμμή, νά έξασθενίσουν τίς κομματικές οργανώσεις, νά τίς εκτοπίσουν άπό τόν ήγετικό τους ρόλο.

Στήν προηγούμενη πεντάχρονη περίοδο ό ήγετικός ρόλος του Κόμματος μεγάλωσε καί δυνάμωσε άπό κάθε άποψη, σ' όλα τά πεδία καί τίς κατευθύνσεις, στή βάση καί στό εποικοδόμημα.

Αύτή ή πραγματικότητα ενσαρκώθηκε σ' όλες τίς προόδους καί τίς επιτυχίες πού καταχτήθηκαν, στή μεγάλη επαναστατική όρμή στή δουλιά καί στήν πάλη πού συμπεριέλαβε τίς λαϊκές μάζες, για τήν εφαρμογή τής γραμμής του Κόμματος, τών καθόντων τής σοσιαλιστικής οικοδόμησης καί τής άμυνας τής Πατρίδας.

Τό δυνάμωμα τής κομματικής καθοδήγησης στήν κρατική εξουσία έδωσε σ' αύτή τήν εξουσία μεγαλύτερες διευθυντικές καί εκτελεστικές ικανότητες, τήν ξεσκόνισε άπό τό φιλελευθερισμό καί τό γραφειοκρατισμό, τήν έφερε πίο κοντά στις μάζες, τήν εθεσε πίο καλά κάτω άπό τόν έλεγχο τους.

Η άνοδος του ήγετικού ρόλου του Κόμματος στήν οικονομία δυνάμωσε παραπέρα τή σοσιαλιστική βάση, έκαμε άκόμα πίο ξεκάθαρες τίς προαπτι-

κές ανάπτυξης της μέ γρήγορους ρυθμούς, αύξησε την πεποίθηση και την κινητοποίηση των μαζών στην εκπλήρωση των καθηκόντων του σχεδίου, ανέβασε τό επιστημονικό επίπεδο διεύθυνσης τής οικονομίας πάνω σέ μαρξιστικές—λενινιστικές βάσεις, προλαβαίνοντας τόν κίνδυνο άστικο—ρεβιζιονιστικών διαστρεβλώσεων.

Στήν κουλτούρα και τήν παιδεία, στή λογοτεχνία και τίς τέχνες ή ύγιής καθοδήγηση του Κόμματος έδωσε βαθύτερη επαναστατική ταξική ανάπτυξη, κατεύθυνση και περιεχόμενο, μεγαλύτερη διαπαιδαγωγική και έπιστρατευτική δύναμη, τίς σύνδεσε περισσότερο μέ τό λαό, μέ τήν εργατική τάξη και μέ τή συνεταιρισμένη άγροτιά, μέ τά μεγάλα καθήκοντα τής σοσιαλιστικής μας επανάστασης.

Τό δυνάμωμα τής κομματικής καθοδήγησης ανέβασε σέ άνώτερη βαθμίδα και τήν άμυντική ίσχή τής Πατρίδας, τελειοποιώντας από κάθε άποψη τήν εφαρμογή του μαρξιστικού—λενινιστικού διδάγματος του εξοπλισμού και τής προπαρασκευής για άμυνα όλου του λαού, ένισχύοντας τό λαϊκό χαρακτήρα των ενόπλων δυνάμεων.

Ή άνοδος του ήγετικού ρόλου του Κόμματος καθρεφτίζεται στην παραπέρα τελειοποίηση τής μεγάλης δουλιάς που διεξάγει τό Κόμμα για τήν ταξική ιδεοπολιτική διαπαιδαγωγή των μαζών, για τήν άνύψωση του επιπέδου τής συνείδησής τους όσο πιο κοντά στο επίπεδο τής συνείδησής του, καθώς και για τήν οργάνωση και τήν κινητοποίηση των μαζών σέ πάλη για τήν εκτέλεση των προγραμματικών του καθηκόντων.

Ο ήγετικός ρόλος του Κόμματος δέν εξασφαλίζεται και δέν επικυρώνεται από μόνος του, μόνο ά-

πό τό γεγονός ότι τό Κόμμα βρίσκεται στην έξουσία. Ἡ άνοδος καί τό δυνάμωμα του ήγετικού ρόλου του Κόμματος εξασφαλίζεται διαμέσου τής έπίμονης πολιτικής, ιδεολογικής, οργανωτικής πάλης για τήν εφαρμογή τής γενικής γραμμής του, τών αποφάσεων καί τών οδηγιών, τών άρχών καί τών κανόνων του. Αυτός ό ρόλος δυναμώνει διαμέσου τής σκληρής ταξικής πάλης ενάντια σέ κάθε παραβίαση καί διαστρέβλωσή τους, ενάντια στην άστική καί τή ρεβιζιονιστική ιδεολογία, ενάντια στους εξωτερικούς καί τούς εσωτερικούς εχθρούς, καθώς καί ενάντια στους εχθρούς στους κόλπους του. Αυτός ό ρόλος δυναμώνει καί παγιώνεται στην καθημερινή πάλη έπικεφαλής τών μαζών για τή σοσιαλιστική οικοδόμηση τής χώρας.

Ἡ καθοδήγηση του Κόμματος είναι μιά καί αδιαίρετη. Πραγματοποιείται μόνο όταν εφαρμόζεται μ' επιτυχία ή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία καί πολιτική, οί αποφάσεις καί οί οδηγίες του σ' όλα τά πεδία καί σ' όλες τίς κατευθύνσεις, στην εξουσία καί στην οικονομία, στην κουλτούρα καί στό στρατό, όταν όλοι οί κρατικοί θεσμοί, οί κοινωνικές οργανώσεις, όλα τά στελέχη καί οί εργαζόμενοι καθοδηγούνται σ' όλη τή δράση τους άπ' αυτή τήν ιδεολογία καί πολιτική, άπ' αυτές τίς οδηγίες καί αποφάσεις.

Ἡ οίχημή τής πάλης για τό δυνάμωμα καί τήν τελειοποίηση του ήγετικού ρόλου του Κόμματος κατευθύνθηκε ιδιαίτερα ενάντια στους δύο μεγάλους κινδύνους πού μπορεί νά άποναρκώσουν καί μετά νά εκμηδενίσουν εντελώς αυτό τό ρόλο, ενάντια στό φιλελευθερισμό καί τό γραφειοκρατισμό μέ τά γονίδια τους, τόν τεχνοκρατισμό καί τό διανοουμενισμό.

Τό Κόμμα καταπολέμησε μέ επαναστατικές ταξικές μέθοδες τίς εκδηλώσεις αύτών τών άσθενειών, παντού όπου εμφανίστηκαν, άνακάλυψε καί χτύπησε αδίσταχτα τά λάθη καί τίς διαστρεβλώσεις, κάθε ενέργεια καί στάση πού θίγει τή σωστή γραμμή καί τούς κανόνες του.

Καταπολεμήθηκε σά φιλελευθεριστική εκδήλωση ή στάση εκείνων τών οργανώσεων βάσης καί ήγετικών οργάνων τού Κόμματος πού κάνουν παραχωρήσεις καί δέν παλαίβουν μέχρι τέλους για τήν εκτέλεση τών οδηγιών. Ο φιλελευθερισμός εκδηλώνεται καί στίς περιπτώσεις εκείνες πού δέ ζητείται επίμονα ή εκπλήρωση τών αποφάσεων πού παίρνονται, πού παραμελείται ό έλεγχος τής εκτέλεσης αύτών τών αποφάσεων, πού τό ίδιο πρόβλημα εξετάζεται μερικές φορές, παίρνονται γι' αυτό άλλεπάλληλες αποφάσεις, μά μένει άλυτο καί τά καθήκοντα δέν πραγματοποιούνται. Τό ίδιο καταπολεμήθηκαν καί οί εκδηλώσεις εκείνες όταν δέν παίρνονται καθόλου αποφάσεις, δέν καθορίζονται καθόλου καθήκοντα ή διατυπώνονται μέ γενικές φράσεις καί δέ μπορεϊ νά ελεγχθεί ή συγκεκριμένη εκτέλεσή τους.

Ο ηγετικός ρόλος τού Κόμματος σ' όλους τούς κρίκους του δυνάμωσε συνεχώς σέ πάλη ενάντια σέ κάθε γραφειοκρατική καί τεχνοκρατική επίδραση των κρατικών, οικονομικών, στρατιωτικών μηχανισμών άνω στίς οργανώσεις βάσης. Μιά τέτια επίδραση ήταν αισθητή ισχυρά σέ μερικές οργανώσεις βάσης κεντρικών ιδρυμάτων, όπως στήν Επιτροπή Κρατικού Σχεδίου, στό Υπουργείο Βιομηχανίας καί Όρυχείων, στό Υπουργείο Εμπορίου, στό Υπουργείο Γεωργίας, στίς επιχειρήσεις πετρελαίου, στό στρατό καί σέ μερικά εκπαιδευτικά καί πολιτιστικά ιδρύματα. Αύτή ή επίδραση οδήγησε στήν έξασθέ-

νιση τοῦ ρόλου αὐτῶν τῶν ὀργανώσεων, σέ τάσεις νά τίθεται ἡ τεχνική πάνω ἀπό τήν πολιτική, ὁ ρόλος του εἰδικοῦ πάνω ἀπό τὸ ρόλο τοῦ Κόμματος. Ἐδῶ εκδηλώθηκαν καί μὴ μαρξιστικές νοοτροπίες ὅτι καθοδηγούν καί διευθύνουν τὰ στελέχη καί ὄχι τὸ Κόμμα μέ τὰ ὄργανα καί τίς ὀργανώσεις του.

Δέν ἔχουν ἀνοσία ἀπό τίς γραφειοκρατικές ἐπιδράσεις οὔτε οἱ κομματικοὶ μηχανισμοί, οἱ ὅποιοι, ὅπως οἱ κρατικοὶ καί οἱ οικονομικοὶ μηχανισμοί, μπορεῖ νά προσβληθῶν ἀπό τὸ γραφειοκρατισμὸ καί νά γίνουν φορεῖς του. Καί ὁ εργαζόμενος τοῦ Κόμματος μπορεῖ νά μετατραπῆ σέ γραφειοκράτη καί τεχνοκράτη, ἀν ξεκοπεῖ ἀπὸ τίς ἀρχές καί θέτει σέ πρώτη μοῖρα τήν τεχνική, τὴ δουλιὰ μέ ἔγγραφα, τὴ γραφειακὴ ρουτίνα. Αὐτὸ δέν εἶναι κάτι τὸ ἀγνωστο. Τὸ μπολσεβίκικο κόμμα τὸ ἐπνίζαν οἱ κακόφημοι «ἀπαρατσίκ». Αὐτοὶ μαζί μέ τὰ ἄλλα γραφειοκρατικοποιημένα στελέχη τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, πού εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς εργατικῆς τάξης, ἀπὸ τὰ διδάγματα τοῦ Λένιν καί τοῦ Στάλιν, εἶναν τὸ κυριότερο στήριγμα τοῦ Χρυσιστίοφ, τοῦ Μπρέντζιεφ καί τῶν ἄλλων σφετεριστῶν, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν τήν ἀντεπανάσταση, ἀρπάζοντας ἀπὸ τὰ χέρια τῆς εργατικῆς τάξης καί τοῦ Κόμματός της τήν καθοδήγηση.

Παρά τὰ συντριφτικὰ χτυπήματα πού δόθηκαν στὶς εκδηλώσεις φιλελευθερισμοῦ καί γραφειοκρατισμοῦ, πού βλάπτουν τὸν ἡγετικὸ ρόλο τοῦ Κόμματος, αὐτές οἱ ἐκδηλώσεις μπορεῖ νά σηκώσουν κεφάλι σέ κάθε στιγμή ἀν ἡ πάλι ἐναντίον τους δέ διεξάγεται ἀδιάκοπα σ' ὅλους τοὺς κρίκους τοῦ κόμματος, ἀν δέν κατανοεῖται βαθιά καί δέν ἐφαρμόζεται σέ κάθε ὀργάνωση βάσης καί σέ κάθε ἡγετικό κομματικὸ ὄργανο, πάντοτε καί σέ κάθε περί-

στάση, ή άρχή σύμφωνα μέ τήν όποία στό Κόμμα κανένας δέ μπορεί νά ύπαγορεύσει τή θέληση και τίς επιθυμίες του. Έκεϊ καθετί άποφασίζεται μόνο μέ βάση τήν ιδεολογία και τήν προλεταριακή πολιτική του Κόμματος, τούς κανόνες του.

Ενας από τούς κύριους παράγοντες πού έδωσε τή δυνατότητα στό Κόμμα μβς νά εξασφαλίσει σ' όλη του τή ζωή τόν καθοδηγητικό του ρόλο, τήν ήγβμονία τής εργατικής τάξης κατά τρόπο τόσο πλεριο, τόσο μονολιθικό και άποτελεσματικό, είναι ή ατσάλινη ιδεολογική και οργανωτική του ενότητα. Αύτή ή ενότητα ήταν τό ισχυρότερο όπλο στά χέρια του Κόμματος για νά αντιμετώπισει τά πλήγματα τών εχθρών άπ' έξω και άπό μέσα, για νά ύπερνηκήσει κάθε δυσκολία και για νά εκπληρώσει μέ τιμή τά καθήκοντά του στην επανάσταση και στη σοσιαλιστική οικοδόμηση.

Μπροστά σ' αύτή τήν ενότητα συντρίφτηκαν και οϊ εχθρικές ομάδες πού άνακαλύφτηκαν στην περίοδο άνάμεσα στό 6ο και τό 7ο Συνέδριο. 'Η έκμηδένιση τής εχθρικής δράσης αύτών τών ομάδων εκαμε άκόμα πιό μονολιθική, άκόμα πιό μαχητική τήν ιδεολογική και οργανωτική ενότητα του Κόμματος.

Πολλές φορές στην ιστορία του τό Κόμμα συγκρούστηκε μ' εχθρούς και προδότες πού είχαν μπει στίς γραμμές του. Ολοι αύτοί οί προδότες, μαζί μέ έξωτερικούς εχθρούς, έξύφαναν σχέδια και συνωμοσίες ενάντια στό Κόμμα και τή χώρα μας, μά δέ μπόρεσαν νά τά πραγματοποιήσουν, γιατί τούς άνακάλυψαν και ξεσκεπάσαν ή Κεντρική Επιτροπή και όλο τό Κόμμα, πετάχτηκαν έξω από τό Κόμμα,

τούς χτύπησαν και τούς καταδίκασαν τό Κόμμα και όλος ό λαός και, όταν χρειάστηκε, και οί νόμοι τής διχτατορίας τού προλεταριάτου. Τό Κόμμα μας δέν επέτρεψε και δε θά επιτρέψει ποτέ νά υπάρχουν φράξιες στους κόλπους του, είχε και έχει μιá και μόνη γραμμή, μαρξιστική—λενινιστική γραμμή, τήν όποία υπεράσπισε πιστά και εφάρμοσε άποφασιστικά.

Όπως άποδείχτηκε άπό τήν άρνητική πείρα τού Κομμουνιστικού Κόμματος τής Γιουγκοσλαβίας, τού Κομμουνιστικού Κόμματος τής Σοβιετικής Ένωσης και μιας σειράς άλλων κομμουνιστικών και εργατικών κομμάτων, πού πρόδωσαν τήν υπόθεση τού μαρξισμού—λενινισμού, ό άστικός εκφυλισμός τού κόμματος τής εργατικής τάξης συνδέεται άμεσα και μέ τήν παραίτηση άπό τίς άρχές και τούς κανόνες τού προλεταριακού κόμματος ή μέ τή μετατροπή τους σέ νεκρές φόρμουλες.

Γι' αυτό, για νά διαφυλαχτεί και δυναμώσει ή ενότητα, για νά πραγματοποιηθεί ή αναμφισβήτηη καθοδήγηση τής εργατικής τάξης, άποφασιστική βαρύτητα έχει ή εφαρμογή μέ άφοσίωση και μέ επαναστατικό τρόπο τής γραμμής τού Κόμματος, τών λενινιστικών άρχών και κανόνων στή δράση κάθε ήγετικού οργάνου, κάθε οργάνωσης βάση και κάθε κομμουνιστή. Μόνο έτσι δέν αφήνεται έδαφος ν' άνθίσουν οί ελλείψεις και οί άδυναμίες και νά μετατραπούν σέ αγιάτρευτες άρώστιες, τίς όποιες εκμεταλλεύεται ό ταξικός εχθρός για τούς σκοπούς του ενάντια στό Κόμμα και ενάντια στό σοσιαλισμό.

Σέ μερικές οργανώσεις βάση, παρατηρήθηκαν έριδες και φατρίες, πού έχουν τήν πηγή στό στενό άτομικό συμφέρον, στους άρωστους δεσμούς συγγένειας και οίκογενειακότητας κλπ. Για τήν εξάλειψη

αυτόν των επιζήμιων εκδηλώσεων απαιτείται μεγάλη διαπαιδαγωγική δουλιά, συνδιασμένη και με οργανωτικά μέτρα, ώστε να δυναμώσει παντού ή ενότητα, να τηρείται σε κάθε περίπτωση σωστή στάση αρχών.

Η ενότητα του Κόμματος είναι αγωνιστική ενότητα, ενότητα δράσης, ενότητα επαναστατών. Η γεμάτη σφρίγος ζωή του Κόμματός μας δεν άνέχεται να υπάρχουν οργανώσεις βάσης με τυπική ενότητα, όπου να κυριαρχεί ατμόσφαιρα «ήσυχίας», χλιαρή ζωή, όπου στη σύσκεψη είναι όλοι σύμφωνοι, μά εξω δεν κινητοποιούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων και στέκουν αδιάφοροι. Η πραγματική και ή σταθερή ενότητα του Κόμματος της εργατικής τάξης και κάθε οργάνωσής του διαφυλάσσεται και δυναμώνει συνεχώς μόνο με την πάλη των αντιθέτων στους κόλπους του κόμματος, με συζητήσεις, με κριτική και αυτοκριτική αρχών, με την πλέρια εφαρμογή της γραμμής του Κόμματος, των αποφάσεων και των οδηγιών, των αρχών και των προληταριακών κανόνων του.

Η μέχρι τώρα επαναστατική πράξη μάς διδάσκει ότι ή καθοδήγηση του κόμματος πραγματοποιείται πλέρια και τελειοποιείται αδιάκοπα, όταν όλα τά ήγετικά όργανα, κάθε βαθμίδας, και όλες οι οργανώσεις βάσης είναι στον ήγετικό ρόλο, όταν όλη ή μάζα των κομμουνιστών βρίσκεται στην πρωτοπορεία.

Αποφασιστική σημασία για την πραγματοποίηση της καθοδήγησης του Κόμματος έχει ή οργάνωση βάσης. Διαμέσου της οργάνωσης βάσης εξασφαλίζεται ό ήγετικός ρόλος του Κόμματος σε κάθε κύτταρο της ζωής της χώρας. Η οργάνωση βάσης είναι τό θεμέλιο του Κόμματος. Οσο πίο ά-

τσάλινο θά είναι αυτό τό θεμέλιο, τόσο πιό ισχυρό, τόσο πιό άτσάλινο θά είναι όλο τό Κόμμα.

Ο ρόλος τών οργανώσεων βάσης μεγάλωσε προπαντός στό προτσές τής ταξικής πάλης γιά τήν εφαρμογή τών αποφάσεων τής 4ης, 5ης, 6ης και 7ης Όλομέλειας τής Κεντρικής Επιτροπής. Έπαναστατικοποιήθηκε ή εσωτερική ζωή τους, καταπιάνονται καλύτερα μέ τά πιό σοβαρά προβλήματα τών κέντρων δουλιάς και παραγωγής, αύξησαν παραπέρα τήν πρωτοβουλία γιά τήν εκπλήρωση τών καθηκόντων. Αύτή ή ενίσχυση και ζωογόνηση τών οργανώσεων βάσης, πού άποτελει εναν άπό τούς πιό σημαντικούς παράγοντες τών επιτυχιών πού σημείωσαν τό Κόμμα και οι λαϊκές μάξες στό προηγούμενο πεντάχρονο, είναι γερή εγγύηση γιά τήν πλέρια εκτέλεση τών καθηκόντων πού θά θέσει τούτό τό Συνέδριο.

Παρά τίς επιτυχίες πού επιτεύχθηκαν, είναι άπαραίτητο νά εχομε ύπόψη και τίς άδυναμίες πού διαπιστώθηκαν, μέ σκοπό νά μή επαναληφτούν οι πικρές περιπτώσεις εκείνων τών οργανώσεων βάσης, πού έπέτρεψαν στους εχθρούς νά δράσουν και νά βλάψουν τή δουλιά του Κόμματος, τής εξουσίας, τής οικονομίας και τής κουλτούρας. Ελλείψεις και άδυναμίες παρατηρήθηκαν και σε μερικές άλλες οργανώσεις, πού έπέτρεψαν παραβιάσεις και διαστρεβλώσεις τών οδηγιών και τών κανόνων του Κόμματος, τή μή εκτέλεση τών καθηκόντων του σχεδίου, ξένες εκδηλώσεις γιά τήν προλεταριακή ιδεολογία, πού δέν εξασφάλισαν τόν πρωτοποριακό ρόλο του κάθε κομμουνιστή.

Τό Κόμμα πάλαιψε και θά παλαίβει άδιάκοπα όστε οι οργανώσεις βάσης νά γίνουν και νά μείνουν πάντοτε φλογερές επαναστατικές εστίες, όπου

στήν επίλυση κάθε προβλήματος νά κυριαρχεί ή ταξική σκέψη, ή προλεταριακή ιδεολογία καί τό μαρξιστικό—λενινιστικό θάρρος. Στήν οργάνωση βάσης οἱ κομμουνιστές εξοπλίζονται γιά νά παλαίβουν, γιά νά εφαρμόζουν τή στρατηγική καί τήν ταχτική πού οδηγούν τό Κόμμα, τήν εργατική τάξη καί όλες τίς εργαζόμενες μάζες στή νίκη. Ἐκεῖ σφυρηλατοῦνται οἱ ιδιότητες τών κομμουνιστών, ἐκεῖ αὐτοί ζυμώνονται μέ τήν προλεταριακή κομματικότητα, μέ τήν ἀκατάβλητη θέληση στή δουλιά καί τή ζωή.

Ἡ οργάνωση βάσης εκπληρώνει τόν ἡγετικό της ρόλο όταν καταπιάνεται μέ τά πιό σημαντικά προβλήματα, παλαίβει γιά τήν υπεράσπιση καί τή σωστή εφαρμογή τῆς γραμμῆς τοῦ Κόμματος, δρά πάντα μέ πρωτοβουλία, χωρίς νά περιμένει νά τῆς υπαγορευέται ἀπό πάνω τό καθετί, εξασφαλίζει τόν πρωτοποριακό ρόλο κάθε κομμουνιστή. Αὐτή πρέπει νά εἶναι καί ή μεγαλύτερη ἀπασχόληση τών επιτροπών τοῦ Κόμματος στίς επαρχίες καί στό στρατό.

Ἡ οργάνωση βάσης μπορεῖ νά δρά πλέρια σάν ἡγετικός οργανισμός, όταν γίνονται συζητήσεις καί ἀντιπαραθέσεις, όταν ζητιέται λογαριασμός γιά τή δουλιά καί όταν ὑπάρχει σέ όλους τούς κομμουνιστές τό θάρρος νά κριτικάρουν ἀδίσταχτα καί ἀνεπιφύλαχτα όσους σφάλλουν, ἀνεξάρτητα ἀπό τό ἡγετικό πόστο στό Κόμμα, στό κράτος, στό στρατό καί παντοῦ. Ὁ κάθε προϊστάμενος, ὑπουργός, διευθυντής, διοικητής ή γραμματέας κι ἄν εἶναι, εἶναι ὑποχρεωμένος νά λογοδοτεῖ ὡς τό ενα γιά τή δράση του σάν κομμουνιστής καί σά στέλεχος.

Δέν επιτρέπεται σέ κανένα νά σπεκουλάρει καί νά επιδιώκει νά θέσει τόν εαυτό του πάνω ἀπό τήν οργάνωση βάσης, νά επιβάλλει σ' αὐτή τίς σκέψεις

του, νά περιορίζει καί νά πνίγει τήν κριτική τών κομμουνιστών πού κάνουν σ' αυτόν ή στόν τομέα δουλιάς πού αυτός διευθύνει. Στήν οργάνωση τού Κόμματος δέν υπάρχει ιεραρχία, δέν υπάρχουν βαθμοί καί τίτλοι. Οί άρχές καί οί κανόνες τού Κόμματος είναι υποχρεωτικοί καί πρέπει νά εφαρμοστούν από κάθε κομμουνιστή, διαφορετικά δέν περιφρουρείται καί δέ δυναμώνει τό Κόμμα.

Είναι καθήκον κάθε κομματικής οργάνωσης καί κάθε κομμουνιστή νά κατανοήσει βαθιά ιδεολογικά τή σημασία τού άκονισμένου όπλου τής κριτικής καί αυτοκριτικής καί νά τό χρησιμοποιεί μέ τόλμη, όταν πρόκειται γιά τήν υπεράσπιση τής υπόθεσης τού Κόμματος. Νά κάμεις αυτοκριτική δέ θά πει μόνο νά παραδεχτείς τά σφάλματα. Εχει μεγάλη σημασία νά αναλύσεις τό σφάλμα, νά εξάγεις τίμια τά αίτιά του. Τό Κόμμα πρέπει νά διαπλάσσει όλους άνεξάρτητα τούς κομμουνιστές, γενναίους, πού νά έχουν θάρρος νά ανακαλύπτουν καί νά κριτικάρουν άδίσταχτα τά λάθη τους καί τά λάθη τών συντρόφων τους. Έκεί πού υπάρχει συνεχώς σωστή καί άυστηρή κριτική καί αυτοκριτική, δέ ριζώνουν άρώστιες πού άπειλούν τό Κόμμα, δέ βρίσκει έδαφος ή δουλιά τού ταξικού εχθρού, έκεί εξασφαλίζεται μεγαλύτερη κινητοποίηση γιά τήν εφαρμογή τών αποφάσεων καί τών οδηγιών, μεγαλώνει ό πρωτοποριακός ρόλος τών κομμουνιστών καί ένισχύεται ή καθοδήγηση τού Κόμματος γενικά.

Βασικός παράγοντας πού άνεβάζει τήν οργανωτική καί ηγετική δύναμη τών οργανώσεων τού Κόμματος είναι ή άδιάκοπη παρακολούθηση τής πραγματοποίησης τών καθηκόντων, ό έλεγχος τής εφαρμογής τών οδηγιών καί τών αποφάσεων τού Κόμματος. Χωρίς έλεγχο δέ μπορεί νά επιβεβαιωθεί

ή ορθότητα της οδηγίας, τό αποτέλεσμα της δου-
λιάς πού έγινε, δε μπορεί νά γίνουν γνωστές και
νά ανακαλυφτούν οί δυσκολίες, τά εμπόδια, οἱ άδυ-
ναμίες, οί αντιθέσεις και νά παρθοῦν μέτρα γιά τό
ξεπέρασμά τους. Χωρίς έλεγχο δέν υπάρχει ζήτηση
λογαριασμού, δέν υπάρχει κριτική και αυτοκριτική,
δέν υπάρχουν προσπάθειες και πάλη γιά τήν πραγ-
ματοποίηση τών καθηκόντων. Νά ελέγχεις δέ θά
πει νά αμφιβάλλεις γιά καθετί, νά μή έχεις έμπιστο-
σύνη στό σύντροφο. Ο έλεγχος είναι κομματικό κα-
θήκον και γίνεται γιά τήν υπεράσπιση και τήν έ-
φαρμογή της γραμμής, τών άρχών και τών κανόνων
του Κόμματος.

Ο ηγετικός ρόλος τών οργανώσεων βάσης και
όλου του Κόμματος θά μεγαλώνει και θά δυναμώ-
νει μεγαλώνοντας και δυναμώνοντας παραπέρα τόν
πρωτοποριακό ρόλο τών κομμουνιστών, κάνοντας τό
κάθε μέλος του Κόμματος έναν πραγματικό ηγέτη
τών μαζών. Χωρίς τόν πρωτοποριακό ρόλο τών κομ-
μουνιστών δέ μπορεί νά υπάρχει πρωτοποριακό
κόμμα της εργατικής τάξης, δέ μπορεί νά υπάρχει
ηγετικό κόμμα τών λαϊκών μαζών.

Ο κομμουνιστής έχει καθήκον νά παλαίψει ό ί-
διος γιά νά κρατήσει ψηλά αυτό τό όνομα. Αυτό
πετυχαίνεται μέ δουλιά και επαναστατική πάλη, μέ
ταξική στάση και παραδειγματική συμπεριφορά, μέ
αδιάκοπες προσπάθειες γιά τήν ιδεοπολιτική, πολι-
τιστικό—εκπαιδευτική και επαγγελματική εξύψωση.
Ετσι θά αισθάνεται τόν έαυτό του πάντοτε πιστό
στρατιώτη του Κόμματος, άξιο γιά τόν ύψηλό τί-
τλο πού φέρει.

Ιδιαίτερη προσοχή άφιέρωσε ή Κεντρική Επι-
τροπή **στό δυνάμωμα και τήν τελειοποίηση του
ηγετικού ρόλου τών ολομελειών τών έπιτροπών**

τοῦ Κόμματος τῶν επαρχιῶν καί τῶν επιτροπῶν τοῦ Κόμματος στό στρατό, γιά νά διευθύνουν ἀκόμα καλύτερα ὅλη τή δράση τῶν οργανώσεων βάσης, τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, τῆς οικονομίας, τοῦ στρατοῦ, τῶν μαζικῶν οργανώσεων, τῶν ἰδρυμάτων τῆς κουλτούρας καί τῆς παιδείας.

Μιά ἀπό τίς σημαντικές ἀπαιτήσεις πού ἔθεσε τό Κόμμα, ἦταν καί μένει τό θέσιμο τῆς ολομέλειας σέ σωστό συσχετισμό μέ τό κομματικό γραφεῖο. Τό Κόμμα τό ἀπασχόλησε ἡ μή σωστή τάση, πού ἐκδηλώθηκε σέ μερικές περιπτώσεις, νά τίθεται πραγματικά τό γραφεῖο πάνω ἀπό τήν ολομέλεια, νά ὑπερτιμάται ὁ ρόλος τῶν γραφείων καί ὑποτιμάται ὁ ρόλος τῶν ολομελειῶν. Τό Κόμμα καταπολέμησε κάθε ἐκδήλωση τῆς λατρείας τῶν γραφείων καί τῶν γραμματέων.

Σά συνέπεια μεγάλωσε πιο πολύ τό κύρος τῶν ολομελειῶν, ἀνέβηκε σέ ἀνώτερο βαθμό ἡ ἡγετική, ὀργανωτική καί ἐλεγχτική ικανότητά τους σ' ὅλα τά πεδία. Τά μέλη τῶν ολομελειῶν νοιώθουν πιο βαθιά τήν εὐθύνη πού φέρουν γιά τήν πραγματοποίηση τῆς συλλογικῆς καθοδήγησης.

Ἡ ολομέλεια εἶναι τό ἀνώτερο φόρουμ, ἀνάμεσα σέ δύο συνδιασκέψεις, πού καθοδηγεῖ ὅλη τή δουλιά τοῦ Κόμματος στήν ἐπαρχία. Τό κομματικό γραφεῖο δέ μπορεί νά ἀντικαταστήσει ποτέ τήν ολομέλεια καί δέ μπορεί νά ἐκπληρώσει μέ κανένα τρόπο τά καθήκοντά του ἐξω ἀπό τίς ἀποφάσεις τῆς, ἐξω ἀπό τόν ἐλεγχό τῶν μελῶν τῆς ολομέλειας. Εἶναι ὑποχρεωμένο νά λογοδοτεῖ γιά τή δράση του μπροστά στήν ολομέλεια. Ἄπ' αὐτές τίς ἀρχές δέν ἐξαιρεῖται οὔτε ἡ Κεντρική Επιτροπή καί τό Πολιτικό τῆς Γραφείου.

Γιά τήν ἀνοδο τοῦ ρόλου τῶν ολομελειῶν εἶναι

άναγκαίο νά γίνεται πίο επίμονη καί συστηματική πάλη γιά νά επιτευχθεί πλέρια ή μετατόπιση τού κέντρου του βάρους τής καθοδήγησης από τά γραφεία στίς ολομέλειες. Αυτό άπαιτεί ιδιαίτερα τό παραπέρα βάθαιμα τής κριτικής καί αυτοκριτικής στίς ολομέλειες γιά όλα τά μέλη, χωρίς νά εξαιρούνται τά μέλη του γραφείου καί οί γραμματείς, καταπολεμώντας κάθε εκδήλωση μεγαλομανίας καί άυταρχικότητας. Ιδιαίτερη σημασία έχει ώστε, στή δουλιά τους, οί ολομέλειες τών επαρχιών νά καθορίζουν ξεκάθαρα τά καθήκοντα γιά τά γραφεία καί νά τά επιφορτίζουν μέ ευθύνη γιά τήν εφαρμογή-των οδηγίων τής Κεντρικής Επιτροπής καί τών άποφάσεων πού παίρνουν οί ίδιες. Στήν πράξη παρατηρούνται περιπτώσεις πού μερικοί μηχανισμοί τών επιτροπών τού Κόμματος επωμίζονται εσφαλμένα λειτουργίες πού άνήκουν στά εκλεγμένα όργανα. Αυτό τό παραμέρισμα συνεπάγεται σοβαρές συνέπειες γιά τόν ηγετικό ρόλο τών επιτροπών τού Κόμματος. Οί μηχανισμοί δημιουργήθηκαν γιά νά εξυπηρετούν τά εκλεγμένα όργανα, γιά νά διευκολύνουν καί βοηθούν τή δουλιά τους καί όχι νά τά άντικαθιστούν.

Τό Κόμμα μας ένέμενε πάντα στήν άρχή τής συλλογικότητας στή δουλιά τών ηγετικών οργάνων του. Ή συλλογική σκέψη καί δράση είναι ή πίο βαθιά καί ή πίο σωστή σκέψη καί δράση, πού έχει άποφασιστικό ρόλο στήν πραγματοποίηση τής καθοδήγησης τού Κόμματος. Ή συλλογικότητα παραμερίζει τή γραφειοκρατία καί τήν άυθαιρεσία, ζωογονεί ταυτόχρονα καί τήν άτομική σκέψη καί δράση, δέν επιτρέπει νά δημιουργηθεί ρουτίνα καί νά διαδοθεί ό κομφορμισμός.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ή εφαρμογή τής άρχής

της συλλογικότητας στην πολιτική των στελεχών σά μονοπάλιο του Κόμματος. Ολοι είναι υποχρεωμένοι νά υποτάσσονται στη γενική γραμμή του Κόμματος, στά κριτήρια, προσανατολισμούς, ονοματολογία και διαδικασίες πού έχει καθορίσει τό Κόμμα γιά τά στελέχη. Τίποτε δεν πρέπει νά γίνει άτομικά σ' αυτό τό πεδίο. Ή άρχή της συλλογικότητας δέν είναι μόνο μιά βασική ιδεολογική άρχή, αλλά δυναμώνει και την πεποίθηση σέ όλους ότι ή θέση του καθένα είναι στό χέρι του Κόμματος και της τάξης. Διαφορετικά, όχι μόνο δέν αποφεύγεται ό υποκειμενισμός, μά καλλιεργούνται πολλές άρνητικές εκδηλώσεις, όπως ή δουλοπρέπεια, ό φόβος, ή αύθάδεια, ή αύταρχικότητα κλπ.

Ή συλλογική καθοδήγηση της επιτροπής του Κόμματος εξασφαλίζεται και δυναμώνει όταν τό κάθε μέλος της αισθάνεται βαθιά τή μεγάλη εύθύνη πού του άνατέθηκε, παίρνει μέρος δραστήρια στην παρουσίαση και τή συζήτηση των προβλημάτων, στη λήψη αποφάσεων και την εφαρμογή τους.

Ή ενίσχυση του ηγετικού ρόλου και όλης της συλλογικής δουλιάς της επιτροπής του Κόμματος άπαιτεί ώστε αυτά τά όργανα και κάθε μέλος ξεχωριστά νά παρακολουθούν μέ προσοχή τή δουλιά πού γίνεται σέ κλίμακα επαρχίας ή στρατιωτικής μονάδας γιά όλα τά προβλήματα και νά παλαίβουν γιά την επίλυσή τους. Όταν ενεργούμε ετσι, τότε μπορούμε νά πούμε ότι αυτά τά φόρουμ πραγματικά λειτουργούν συνεχώς όλο τόν καιρό. Ή εσφαλμένη πραχτική πού περιορίζει τόν ηγετικό ρόλο των επιτροπών του Κόμματος μόνο σέ συγκεκριμένες, πρέπει νά καταπολεμηθεί αποφασιστικά, γιατί είναι γραφειοκρατική, αντικαθιστάει μέ συγκεκριμένες τή ζωντανή δουλιά μέ τούς άνθρώπους

καί δέ βοηθεῖ οὔτε τήν ενίσχυση τῆς συλλογικῆς δουλιᾶς σ' αὐτά τά ὄργανα, οὔτε τήν ἀύξηση τῆς προσωπικῆς εὐθύνης τῶν μελῶν τους.

Μερικά μέλη τῶν φόρουμ ἀκόμα δέν κατανόησαν ὅπως πρέπει ὅτι ἡ προετοιμασία τῆς συγκέντρωσης, ἡ διεξαγωγή της καί ἡ λήψη τῆς ἀπόφασης, παρά τή μεγάλη σημασία πού ἔχουν, σημειώνουν μόνο τήν ἀρχή τῆς δουλιᾶς, ἐνώ ἡ οργάνωση στήν πράξη τῆς πάλης γιά τήν εφαρμογή τῶν ἀποφάσεων εἶναι τό πιό πλατύ μέτωπο, ὅπου τό κάθε μέλος πρέπει νά δείξει πρωτοβουλία καί ἰκανότητα σάν οργανωτῆς καί καθοδηγητῆς. Ὅμως, ὑπάρχουν μέλη φόρουμ πού, μόλις τελειώνει ἡ συγκέντρωση καί παρθούν οἱ ἀποφάσεις, ἡσυχάζουν, νομίζουν ὅτι ἐκτέλεσαν τό καθήκον καί τή δουλιά πρέπει νά τήν κάνουν οἱ ἄλλοι. Κάθε μέλος τῆς ολομέλειας εχει καθήκον νά ἀπασχολεῖται καί νά παλαίβει γιά τήν ὡς τό τέλος εφαρμογή τῶν ἀποφάσεων, νά μή περιμένει νά δραστηριοποιηθεῖ κάποιος ἄλλος, νά μή λησμονεῖ ὅτι εἶναι καθοδηγητῆς καί φέρει συλλογική καί ἀτομική εὐθύνη γιά ὅλες τίς δουλιές. Αὐτό εἶναι ἀπαραίτητος ὅρος ὥστε ἡ επιτροπή τοῦ Κόμματος νά βρίσκεται πλέρια στήν καθοδήγησή.

2. —ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΑΔΙΑΚΟΠΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Σέ κάθε περίοδο τῆς ζωῆς του τό Κόμμα μας ἀγωνίστηκε γιά ὑψηλά προσόντα καί ιδιότητες τῶν κομμουνιστῶν, σάν πρωτοπόροι ἀγωνιστές. Αὐτά δυνάμωσαν ἀπό χρόνο σέ χρόνο στήν πάλη γιά τήν ἰκπλήρωση τῶν καθηκόντων τῆς σοσιαλιστικῆς οἰ-

κοδόμησης, σέ σκληρές ταξικές μάχες, διάμεσου τής ενίσχυσης τής σύνθεσής του.

Στά χρόνια ύστερα από τό 6ο Συνέδριο μήκαν στό Κόμμα χιλιάδες νέα μέλη από τίς καλύτερες θυγατέρες καί γιούς του λαού, τούς πίο συνειδητούς καί πίο σφαιρηλατημένους σάν επαναστάτες, τούς πίο πιστούς καί πίο άποφασισμένους για τήν υπόθεση του κομμουνισμού, δοκιμασμένους στην επαναστατική δράση, διακριμένους στον άγώνα για τή σοσιαλιστική οικοδόμηση καί τήν άμυνα τής Πατρίδας.

Τώρα στις γραμμές του Κόμματος άγωνίζονται 101.500 κομμουνιστές, από τούς οποίους 13.500 δόκιμα μέλη, ή 14.500 κομμουνιστές περισσότεροι από τό προηγούμενο Συνέδριο. Οί κομμουνιστές άποτελούν πάνω από 4 τά εκατό του πληθυσμού. Στο Κόμμα τά 37,5 τά εκατό είναι εργάτες καί 29 τά εκατό συνεταιριστές.

Οί εργάτες πίνουν πάντα τήν πρώτη θέση στην κοινωνική κατάσταση του Κόμματος. Οί οργανώσεις καί τά όργανα του Κόμματος ενέμειναν στον προσανατολισμό για τήν αύξηση των γραμμών του Κόμματος περισσότερο από τήν εργατική τάξη: πάνω από 41 τά εκατό εκείνων που μήκαν στό Κόμμα προέρχονται άπ' αυτή τήν τάξη, ενώ 38 τά εκατό από τή συνεταιρισμένη άγροτιά καί περίπου 21 τά εκατό από τούς υπάλληλους, τή διανοήση καί τούς στρατιωτικούς.

Καί στό μέλλον τό Κόμμα θα δώσει προτεραιότητα στην εργατική τάξη για τήν αύξηση των γραμμών του.

Οί οργανώσεις του Κόμματος των επαρχιών γενικά εκπλήρωσαν καί τήν εντολή του 6ου Συνεδρίου για τήν παραδοχή περισσότερων συνεταιριστών, για τό παραπέρα δυνάμωμα του Κόμματος στό χωριό

καί τή βελτίωση τής καθοδήγησής του στους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Τά δόκιμα μέλη τού Κόμματος από τίς γραμμές τών συνεταιριστών πιάνουν τή δεύτερη θέση ύστερα από τούς εργάτες καί άποτελούν περίπου τό διπλάσιο τών δόκιμων μελών από τούς υπάλληλους.

Παρόλα αυτά από τίς γραμμές τών συνεταιριστών έπρεπε νά μπουν περισσότεροι στό Κόμμα, προπαντός σέ μερικές επαρχίες όπου διαπιστώνεται άδικαιολόγητη μείωση τού ποσοστού τών συνεταιριστών κομμουνιστών.

Η αύξηση καί τό δυνάμωμα τών γραμμών τού Κόμματος μέ συνεταιριστές κομμουνιστές μένει πάντα σοβαρό καθήκον. Η επιδίωξη είναι ώστε στό μέλλον οί κομμουνιστές μ' αυτή τήν κοινωνική κατάσταση νά πιάσουν τή δεύτερη θέση ύστερα από τούς εργάτες.

Αδιάκοπη προσοχή άφιερώθηκε γιά τήν παραδοχή τών γυναικών στό Κόμμα. Τώρα οί συντρόφισσες κομμουνίστριες άποτελούν περίπου τά 27 τά εκατό τού συνολικού άριθμού τών κομμουνιστών, σέ σύγκριση μέ 22 τά εκατό πού ήταν στά 1971 καί 12,5 τά εκατό στά 1966.

Η ορμητική ύλική, πολιτιστικο — εκπαιδευτική, ιδεολογική καί κοινωνική ανάπτυξη τής χώρας μας, τό άδιάκοπο βάθαιμα τής σοσιαλιστικής επανάστασης σ' όλα τά πεδία, δημιούργησαν πίο εύνοϊκές συνθήκες ώστε ή γυναίκα νά πάρει δραστήρια μέρος σάν έπαναστάτρια άγωνίστρια στήν πλέρια οικοδόμηση τής σοσιαλιστικής κοινωνίας καί στή διεύθυνση τής χώρας. Αυτό θέτει τό καθήκον νά βαδίσουμε μέ πίο γρήγορους ρυθμούς στήν αύξηση τών γραμμών τού Κόμματος μέ κομμουνίστριες.

Η συντριπτική πλειοψηφία εκείνων πού μπήκαν

στό Κόμμα στη διάρκεια του 1971—1976 είναι ηλικίας 30 χρόνων και κάτω. Αυτό τό γεγονός μαρτυρεί τούς άτσάλινους δεσμούς τής νεολαίας μας μέ τό Κόμμα και τόν κομμουνισμό, καθώς και τή συνεχή φροντίδα του Κόμματος ώστε, συνδιάζοντας τίς ηλικίες, νά μή γεράζει ποτέ, νά μένει πάντα ώριμο και ταυτόχρονα νέο, τόσο άπό τή σκέψη, όσο και άπό τήν επαναστατική δράση, κόμμα του παρόντος και του μέλλοντος.

Τό ζήτημα τής αδιάκοπης ενίσχυσης τής κοινωνικής σύνθεσής του τό Κόμμα τό εβλεπε πάντοτε σέ στενή σύνδεση μέ μιά σειρά παράγοντες, μά, πρώτα άπ' όλα, μέ τήν ιδιότητα τών κομμουνιστών σάν πρωτοπόροι προλετάριοι άγωνιστές. Τό Κόμμα έχει ανάγκη για καινούργιο αίμα, μά για καθαρό αίμα. Τό Κόμμα δέν επιδιώξε και δέ θά επιδιώξει ποτέ τήν ποσότητα. Τόν άποφασιστικό ρόλο στό μαρξιστικό—λενινιστικό κόμμα τόν παίξει πάντα ή ποιότητα.

«Μέλη του Κόμματος για τά μάτια δέ μάς χρειάζονται και σάμπως νά μάς τά χαρίσεις» —μάς διδάσκει ό Β. Ι. Λένιν.¹⁾

Αυτή τή γραμμή άκολουθήσαμε μέ συνέπεια και άποφασιστικότητα και στήν περίοδο ύστερα άπό τό 6ο Συνέδριο. Μά αυτό δέ σημαίνει ότι δέν ύπήρχαν άδυναμίες και έλλείψεις. Υπάρχουν οργανώσεις βάσης και κομματικές επιτροπές πού έκαμαν κάπου—κάπου ανεπίτρεπτες ύποχωρήσεις στήν εφαρμογή τών αιτημάτων πού καθορίστηκαν άπό τό Κόμμα, πού εξασφαλίζουν τήν αναγκαία ποιότητα τών κομμουνιστών σάν πρωτοπόρων επαναστατών. Σέ αλ-

1) (Β. Ι. Λένιν, Άπαντα, τόμος 30, σ. 54).

λες περιπτώσεις δέν αφιερώθηκε όσο πρέπει προσοχή στή δοκιμασία καί τήν ιδεολογική καί οργανωτική κατάρτιση τών δόκιμων μελών, τόσο μπροστά: από τήν παραδοχή όσο καί κατά τήν περίοδο δοκιμασίας.

Οἱ προσανατολισμοί γιά τήν ενίσχυση τῆς σύνθεσης τού Κόμματος μέ εργάτες, μέ συνεταιριστές καί μέ γυναίκες, καθώς καί τό αίτημα γιά τήν παράπερα τελειοποίηση τῆς ἐξάπλωσῆς του, εἶναι ἀπαραίτητο νά εφαρμοστούν ὄχι μηχανικά, μά πάντα: σέ πλέρια συνταύτιση μέ τίς ἀρχές καί τούς κανόνες τού Καταστατικού, γιά νά μή θίγεται σέ καμιά περίπτωση ἡ ποιότητα τών παραδοχών. Ἐχοντας ὑπόψη τά καθορισμένα κριτήρια, οἱ νέες καί ὑγιεῖς παραδοχές εἶναι οἱ παραδοχές πού φέρνουν στό Κόμμα διακριμένους ἀχτιβίστες, ἀποφασισμένους καί ἀφοσιωμένους ἀνθρώπους γιά τήν ὑπόθεση τοῦ Κόμματος, κυρίως ἀπό τούς τομείς πού παράγονται τά ὑλικά ἀγαθά, ἀπό τούς πῖο σημαντικούς κλάδους τῆς παραγωγῆς, ἀπό τά πῖο δύσκολα μέτωπα, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν οἱ συνθήκες γιά μεγαλύτερη δοκιμασία, πού κοσκινίζουν τούς ἀνθρώπους ἀπό ιδεολογική καί πολιτική πλευρά, ἀπό τήν πλευρά τών ιδιοτήτων καί τῆς επαναστατικῆς δράσης.

Περίπου τά 82 τά ἑκατό τών εργατῶν κομμουνιστῶν πού ἔγιναν δεχτοί στό Κόμμα ἀπό τό προηγούμενο Συνέδριό προέρχονται ἀπό τή σφαῖρα τῆς ὑλικῆς παραγωγῆς. Παρόλα αὐτά, εἶναι ἀναγκαῖο νά παλαιΐσωμε καλύτερα, ὥστε νά γίνουν δεχτοί στό Κόμμα ἀπό τήν εργατική τάξη περισσότεροι εργάτες ἀπό τούς κυριότερους κλάδους τῆς παραγωγῆς, προπαντός ἀπό τή βαριά βιομηχανία, τή βιομηχανία ἐξόρυξης καί ἐπεξεργασίας, ἀπό τά μεγάλα ἔργα, εργάτες μέ ὅσο πῖο υψηλή ταξική συν-

είδηση. Από αυτά τὰ μέτωπα νά γίνουν δεχτά στό Κόμμα περισσότερα μέλη, γιατί αποδώ ένα μέρος απ' αυτά θά πάνε, σύμφωνα μέ τίς ανάγκες, σέ άλλους τομείς καί κλάδους δράσης.

Γιά τήν ποιότητα τών παραδοχών άναμφισβήτητη σημασία έχει ή περίοδος δοκιμασίας τοῦ δόκιμου μέλους, τήν αναγκαιότητα καί ορθότητα τής όποίας επιβεβαίωσε πλέρια ή πράξη. Προκύπτει ή άνάγκη νά τελειοποιήσουμε παραπέρα αυτό τό δοκιμασμένο σύστημα έπαναστατικής σφυρηλάτησης, σύμφωνα μέ όλες τίς άπαιτήσεις καί όδηγίες τοῦ Κόμματος.

Ο λαός μας γνώρισε πάντα τόν κομμουνιστή σάν τόν πιό τίμιο άνθρωπο, τόν πιό άποφασισμένο άγωνιστή για τήν υπόθεση τής επανάστασης καί τοῦ σοσιαλισμοῦ, τόν είδε πάντα στήν πρώτη γραμμή, πάντα πρόθυμο νά πάει εκεί πού είναι ή πιό δύσκολη πάλη καί δουλιά. Τό Κόμμα δέ μπορεί νά έπιτρέψει νά υπάρχουν στίς γραμμές του άνάξιοι άνθρωποι για τόν ύψηλό τίτλο τοῦ κομμουνιστή. Γι' αυτό ή έκκαθάριση εκείνων πού κηλιδώνουν τή φυσιογνωμία τοῦ κομμουνιστή, πού χάνουν τίς ιδιότητες τοῦ επαναστάτη πρωτοπόρου άγωνιστή, ή πού μήκαν λαθραία στό Κόμμα, είναι ένας άπό τούς δρόμους τής αδιάκοπης ένίσχυσής του. Ο Λένιν θεωροῦσε τήν έκκαθάριση νόμο τής ανάπτυξης τοῦ κόμματος τής εργατικής τάξης νέου τύπου. Αύτή ή έκκαθάριση στό Κόμμα μας γίνεται σέ συνηθισμένο δρόμο, σύμφωνα μέ τίς άρχές καί κανόνες τοῦ Καταστατικού, εφαρμόζοντας τήν έσωτερική δημοκρατία καί προσελκύοντας τή σκέψη τών εργαζόμενων μαζών.

Ανάμεσα σ' αὐτούς πού διαγράφονται, είναι πολύ λίγα τά εχθρικά καί άντικομματικά στοιχεία.

Οί άλλοι, παρόλο πού διαγράφηκαν, διατηρούν τήν αγάπη γιά τό Κόμμα καί τή σοσιαλιστική Πατρίδα, βαδίζουν μοζί μέ τό λαό στό δρόμο τοῦ Κόμματος. Τό Κόμμα εδοσε εντολή αὐτούς νά τούς κρατούμε πάντα κοντά, νά τούς δραστηριοποιούμε, νά τούς βοηθοῦμε, νά τούς διαπαιδαγωγούμε καί νά μή επιτρέπομε καμιά εκδήλωση σεχταριστικής στάσης ἀπέναντί τους.

Ἡ ἀδιάκοπη ἀνάπτυξη τοῦ Κόμματος βαδίζει παράλληλα μέ τή διεύρυνση καί τήν ἀνάπτυξη τῶν μετώπων καί τῶν καθηκόντων τῆς σοσιαλιστικής οικοδόμησης καί τῆς ἀμυνας τῆς χώρας. Ἡ ἱκανοποίηση τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν τῶν μετώπων μέ κομμουνιστές δέ μπορεῖ νά ἀντιμετωπιστεῖ μόνο μέ τίς νέες παραδοχές. **Εἰδική σημασία ἔχει γι' αὐτό τό σκοπό ἡ ἐξάπλωση καί ἡ κατανομή τῶν δυνάμεων τοῦ Κόμματος.**

Τώρα εἶναι σπάνιοι οἱ παραγωγικοί τομεῖς, διαμερίσματα καί ταξιαρχίες πού δέν ἔχουν κομμουνιστές, ὁμάδα κομμουνιστῶν, κομματική ὁμάδα ἢ οργάνωση βάσης. Προτεραιότητα στήν ἐξάπλωση καί τήν κατανομή δόθηκε στήν παραγωγική σφαῖρα καί, μέσα σ' αὐτή τή σφαῖρα, στά κυριότερα μέτωπα, ὅπως εἶναι τά ορυχεία, ἡ βαριά βιομηχανία ἐπεξεργασίας, ἡ οικοδόμηση τῶν μεγάλων ἐργῶν, ἡ γεωργία κλπ.

Στό προηγούμενο πεντάχρονο, περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλο πεντάχρονο, στάλθηκαν κομμουνιστές ἀπό τή διαχείρηση στήν παραγωγή καί ἀπό τήν πόλη στό χωριό. Σήμερα περίπου 62 τά εκατό τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν κομμουνιστῶν ἐργάζονται στή σφαῖρα παραγωγῆς, ἐνώ τά 82 τά εκατό ἀπ

αυτούς άμεσα στην παραγωγή. Στους γεωργικούς συνεταιρισμούς ό άριθμός τών κομμουνιστών πού εργάζονται άμεσα στην παραγωγή άποτελεί τά 87 τά εκατό.

Στό μέλλον θά προκύψει άνάγκη νά σταλούν σχετικά περισσότεροι κομμουνιστές άπό ό, τι μέχρι τώρα άπό τήν πόλη στό χωριό. Επίσης νά τελειοποιηθεί παραπέρα ό συσχετισμός τών κομμουνιστών πού εργάζονται άμεσα στην παραγωγή, σέ σύγκριση μέ τούς κομμουνιστές πού εργάζονται στίς διαχειρίσεις τών οικονομικών τομέων, ύπέρ τών πρώτων, προπαντός στίς οικοδομήσεις καί τίς γεωργικές επιχειρήσεις, όπου τό ποσοστό τών κομμουνιστών πού εργάζονται άμεσα στην παραγωγή είναι σχετικά πιο χαμηλό άπό τούς άλλους τομείς τής οικονομίας.

Ό σκοπός είναι νά εφαρμοστεϊ όσο πιο καλά ή μαρξιστική—λενινιστική άρχή, σύμφωνα μέ τήν όποια, τό κόμμα τής εργατικής τάξης, ή πρωτοπορεία αύτής τής τάξης, νά είναι στην πρώτη γραμμή τής πάλης, τής δουλιάς, στην παραγωγή, παντού όπου υπάρχει άνάγκη. Ετσι τό Κόμμα θά πραγματοποιοει ολοένα μ' έπιτυχία τόν ήγετικό του ρόλο, θά πραγματοποιοει τήν ήγεμονία τής τάξης του.

Ετσι όπως για τή σύνθεση του Κόμματος στη γενικότητα, ή **Κεντρική Επιτροπή** εδειξε **αδιάκοπη φροντίδα καί για τό δυναμωμα τής κοινωνικής σύνθεσης τών ηγετικών στελεχών** στό Κόμμα, στην εξουσία, στην οικονομία, στίς μαζικές οργανώσεις.

Σήμερα στά ήγετικά φόρουμ του Κόμματος στίς επαρχίες καί τά στρατιωτικά τμήματα 44,2 τά εκατό είναι μέ κατάσταση, προέλευση καί καταγω-

γή εργάτη. Αυτό τό ζήτημα καί τό άλλο γεγονός ότι ενα σημαντικό μέρος τών μελών τών ολομελειών τών επιτροπών τού Κόμματος συνεχίζουν νά δουλεύουν σάν εργάτες καί συνεταιριστές άμεσα στήν παραγωγή, καί ύστερα από τήν εκλογή τους σ' αυτά τά φόρουμ, μιλούν γιά τήν παντοτεινή φροντίδα πού δείχνει τό Κόμμα, γιά τή διαφύλαξη καί τό δουλιάωμα τού επαναστατικού χαρακτήρα τών ήγετικών οργάνων του. Καί στά υπουργεία καί τά άλλα κεντρικά ιδρύματα τής εξουσίας 40 τά έκατό τών εργοζόμενων είναι επίσης μέ εργατική προέλευση. Στά εκλεγμένα όργανα τού κράτους, τών μαζικών οργανώσεων καί τών γεωργικών συνεταιρισμών πάνω από 70 τά έκατό τών εκλεγμένων είναι εργάτες καί συνεταιριστές. Εξάλλου, τά 72 τά έκατό άπ' αυτούς είναι εξωκομματικοί. Αύτά άποτελούν μεγάλη νίκη τής πολιτικής τού Κόμματος καί έκφράζουν ξεκάθαρα τή συνεπή έφορμογή τών λενινιστικών διδαγμάτων.

Τό αντίθετο συμβαίνει στό ρεβιζιονιστικό κόμμα τής Σοβιετικής Ένωσης καί στά άλλα ρεβιζιονιστικά κόμματα, όπου τά στελέχη άνήκουν στά άνώτερα στρώματα τής τεχνοκρατικής άστικής διανοήσης. Έκει, τά μέλη τών κομματικών επιτροπών τών διάφορων βαθμιδών στή συντριπτική πλειοψηφία είναι γροφειοκράτες υπάλληλοι, ενώ οί γραμματεείς τους σχεδόν έκατό τά έκατό διανοούμενοι καί τεχνοκράτες.

Η σωστή έφαρμογή τών προσανατολισμών τού Κόμματος νά έρβουν παντού στά διευθυντικά όργανα περισσότερο στελέχη μέ κατάσταση καί προέλευση εργάτη, καί από τά πιό δύσκολα μέτωπα τής παραγωγής, βοήθησε πολύ στήν άνοδο τού ρόλου καί τής δράσης τους. Τά νέα αύτά μέλη πού ερχο-

νται από τη βάση, φέρνουν την πρωτοβουλία, τό θάρρος και τό επαναστατικό πνεύμα τής τάξης.

Σύμφωνα μέ τό καθήκον πού εθεσε τό 6ο Συνέδριο τοῦ Κόμματος, ἀναδειχτήκαν πολλά νέα στελέχη. Στό συνολικό ἀριθμό τών στελεχών όλων τών ονοματολογίων 40 τά ἑκατό εἶναι ἡλικίας μέχοι 30 χρονών 31 τά ἑκατό ἀπό 31 μέχρι 40 χρονών 21 τά ἑκατό ἡλικίας 41 μέχρι 50 χρονών καί 8 τά ἑκατό πάνω τών 51 χρονών. Αὐτά τά στοιχεῖα δείχνουν ὅτι ἡ ἀνοδος καί ἡ ἀνανέωση τών στελεχών γίνεται κανονικά καί πραγματοποιεῖται ολοένα καί καλύτερα ἡ ἐναρμόνιση ἀνάμεσα στά νέα καί παλιά στελέχη.

Εἶναι ἀναγκαῖο νά δίνεται στά νέα στελέχη, πού ἐρχονται στά φόρουμ τοῦ Κόμματος καί στά ἄλλα διευθυντικά ὄργανα, μεγάλη καί ολόπλευρη βοήθεια γιά νά ἀναδειχτοῦν σάν καθοδηγητές, καταπολεμώντας κάθε συντηρητική καί ἀνασταλτική ἀντίληψη. Τά νέα στελέχη νά ἐπιφορτίζονται μέ συγκεκριμένα καθήκοντα, νά ὀδηγοῦνται καί νά ἐλέγχονται, νά βοηθοῦνται καί νά ὑποστηρίζονται, ὥστε νά μαθαίνουν στήν ἀμεση επαναστατική πραχτική νά γίνουν πραγματικοί καθοδηγητές.

Μέ τήν πάλη πού διεξήχθη ἐνάντια στά ἐμπόδια, προπαντός ἐνάντια στίς συντηρητικές νοοτροπίες, τώρα ὑπάρχει φανερή βελτίωση καί στήν ἐφαρμογή τής οδηγίας τοῦ Κόμματος γιά τήν ἀνάδειξη τών γυναικῶν στά ἡγετικά ὄργανά του. Οἱ συντρόφισσες, στίς ὀλομέλειες τών ἐπαρχιακῶν καί ἀχτιδικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Κόμματος καί στό συνολικό ἀριθμό τών ἐκλεγμένων καί διορισμένων στελεχών, ἀποτελοῦν περίπου 40 τά ἑκατό. Ἡ αὐξηση τοῦ ἀριθμοῦ τών γυναικῶν μέ ὑπεύθυνες θέσεις εἶναι θετική τάση, πού πρέπει νά προωθεῖται συνεχῶς.

3. —ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΑΔΙΑΚΟΠΑ ΤΟΥΣ ΔΕΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΜΑΖΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Ἡ δύναμη τοῦ μαρξιστικοῦ—λενινιστικοῦ μας Κόμματος ἐγκείται στοὺς ἀτοάλινους δεσμούς μέ τό λαό. Χωρίς αὐτούς τοὺς δεσμούς τό Κόμμα δε θά εἶχε ζωή. Ἡ ἐνότητα Κόμματος—λαοῦ δημιουργήθηκε ἱστορικά στόν ἀγώνα γιά τήν ἐθνική καί κοινωνική ἀπελευθέρωση κοί τή σοσιελιστική οἰκοδόμηση. Στά θεμέλια αὐτῆς τῆς ἐνότητας στέκει ἡ ἀκλόνητη πεποίθηση τῶν μαζῶν στήν ορθότητα τῆς πολιτικῆς γραμμῆς τοῦ Κόμματος, στήν ἀφοσίωση καί τό θάρρος του νά υπεροσπιστεῖ τά συμφέροντα τοῦ λαοῦ, στήν ἡγετική, ὀργανωτική καί ἐπιστρατευτική του ικανότητα.

Ἡ γραμμή τοῦ Κόμματος ποτέ δέν ἐμεινε μόνο γραμμή του, ἐγινε γραμμή τῶν μαζῶν. Σέ κάθε περίοδο τῆς ζωῆς του, γιά τή λύση κάθε προβλήματος, γιά τήν ἐκτέλεση κάθε καθήκοντος τό Κόμμα ἀγωνίστηκε μαζί μέ τό λαό.

Ἡ πεντάχρονη περίοδος πού πέρασε ἦταν μιά ἄλλη ἰσχυρή ἀπόδειξη τῶν ἀκατάλυτων δεσμών τοῦ Κόμματος μέ τό λαό, τῆς ἀτσάλινης ἐνότητας κόμματος—λαοῦ. Γιά τό παραπέρα δυνάμωμα αὐτῆς τῆς ἐνότητας, ἡ Κεντρική Επιτροπή ἔλυσε μιά σειρά προβλήματα καί ἔθεσε σοβαρά καθήκοντα γιά τήν ἀνοδο τοῦ ρόλου τῶν μαζῶν, γιά τήν εξασφάλιση πάντα σωστών σχέσεων ανάμεσα στίς μάζες καί τό Κόμμα, γιά τήν ἐνταση τῆς πάλης ἐνάντια στίς γραφειοκρατικές, φιλελευθεριστικές καί σεχταριστικές ἐκδηλώσεις πού θίγουν τοὺς δεσμούς τοῦ Κόμματος μέ τίς μάζες.

Αυτό δυνάμωσε ακόμα περισσότερο τήν πεποίθη-
ση του λαού ότι μόνο μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμ-
ματος μπορεί νά μείνει γιά πάντα κύριος τών τυχών
του καί νά εξασφαλίσει ενα ὄλο καί πιό σίγουρο,
ὄλο καί πιό ευτυχισμένο μέλλον.

Τά προβλήματα τῆς παραπέρα ενίσχυσης τῆς
σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, τῆς ἀνόδου τοῦ ρόλου
τῆς ἐργατικῆς τάξης καί ὄλων τών εργαζόμενων
στή ζωή τῆς χώρας, τῆς τελειοποίησης τών σχέ-
σεων ἀνάμεσα στό Κόμμα, τήν ἐργατική τάξη καί
τίς μάζες ὑποβλήθηκαν σέ πλατιές συζητήσεις στό
Κόμμα καί τό λαό.

Ολη ἡ ἐπαναστατική πραχτική τῆς περασμέ-
νης περιόδου επιβεβαιώνει ἀκόμα μιά φορά ὅτι **οἱ
δεσμοί τοῦ Κόμματος μέ τίς μάζες διαφυλάσσο-
νται καί δυναμώνουν πάντα μέ βάση τήν πεποι-
θησή τους στήν ὀρθότητα τῆς γραμμῆς τοῦ Κόμ-
ματος**, πού δημιουργεῖται καί βαθαίνει ἀδιάκοπα ἀ-
πό τήν ἴδια τήν πείρα τών μαζών.

Τό Κόμμα δέ διοικεῖ, μά καθοδηγεῖ τίς μάζες.

«Νά καθοδηγεῖς...,—διδάσκει ὁ Στάλιν,—σημαί-
νει νά πείθεις τίς μάζες στήν ὀρθότητα τῆς
πολιτικῆς τοῦ Κόμματος, νά ρίχνεις καί νά ε-
φαρμόζεις συνθήματα πού ὀδηγοῦν τίς μάζες
στίς θέσεις τοῦ Κόμματος καί τίς βοηθοῦν νά
γνωρίσουν μέ τήν ἴδια τήν πείρα τους τήν ὀρ-
θότητα τῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος, σημαίνει
ν' ἀνεβάζεις τίς μάζες ὡς τό ἐπίπεδο τῆς συνεί-
δησης τοῦ Κόμματος καί νά εξασφαλίζεις, ἔτσι,
τήν ὑποστήριξη τών μαζών, τήν ετοιμότητα
τους γιά ἀποφασιστικό ἀγώνα.¹

1. I. B. Στάλιν. Ἀπαντα, τόμος 8, σ. 52—53 αλβανική ἐκδοσι.

Οποιοσδήποτε πού προσπαθεί νά επιβληθεί στις μάζες μέ τή δύναμη τής διαταγής, μέ τό κύρος τού αξιώματός του στό Κόμμα καί τό κράτος, παραβιάζει τή γραμμή τού Κόμματος, άπομακρύνεται άπό τή γραμμή του τών μαζών. Ενάντια σέ μιά τέτια στάση τό Κόμμα πάλαιψε καί πρέπει νά παλαιβει πάντα μέ δύναμη, γιατί μιά τέτια στάση είναι πηγή γιά τήν άνθιση τού γραφειοκρατισμού καί τής επιζήμιας προσωπολατρίας, συνεπώς, γιά τήν εξασθένηση τών δεσμών τού Κόμματος μέ τίς μάζες.

Τό Κόμμα πειθει τίς μάζες, πρώτα άπ' όλα, ταυτίζοντας τα λόγια μέ τά έργα, τίς πειθει μέ τό παράδειγμα τών κομμουνιστών, μέ τή στάση τους στις πρώτες γραμμές τής πάλης καί τής δουλειάς. Γι' αυτό τό Κόμμα κριτικάρει άυστηρά εκείνους τούς κομμουνιστές καί στελέχη πού δέ δίνουν τό προσωπικό παράδειγμα, κριτικάρει κάθε στάση πού δέ συμβιβάζεται μέ τό επαναστατικό πνεύμα πού χαρακτηρίζει τό Κόμμα μας καί πού δέ βοηθεϊ τούς δεσμούς τού Κόμματος μέ τίς μάζες.

Μεγάλη καί συνεχή σημασία γιά τό δυνάωμα τής ενότητας Κόμματος—λαοῦ έχει πάντα ή ιδεολογική, διαφωτιστική καί διαπαιδαγωγική δουλιιά μέ τίς μάζες, ή όποία βελτιώθηκε κατά τό προηγούμενο πεντάχρονο, όπως όλες οι άλλες δουλιές, μά πού πρέπει νά τελειοποιηθεί παραπέρα ώστε νά άποχτήσει μεγαλύτερη πειστική καί έπι-στρατευτική δύναμη. Αν κάπου—κάπου συμβαίνει πού νά μή κινητοποιείται όσο πρέπει μιά εργαζόμενη κολεχτίβα, στό ένα ή στό άλλο κέντρο δουλειάς, γιά τήν εφαρμογή τής άπόφασης καί τής οδηγίας, αυτό προέρχεται καί άπό τό ότι ή οργάνωση ή ή επιτροπή δέν κατατόπισαν καλά αυτούς τούς

εργαζομένους, ή υποτιμούν τή μέθοδο τής πειθούς και στηρίζουν τή δουλιά τους στις γραφειοκρατικές διοικητικές μέθοδες.

Απαραίτητος όρος για τήν άνοδο του ρόλου των μαζών είναι ή κανονική ενημέρωσή τους σχετικά με τις αποφάσεις και τις οδηγίες του Κόμματος. Οί εργαζόμενοι ενημερώνονταν συνεχώς για τις αποφάσεις των οργανώσεων βάσης, των επιτροπών και των συνδιασκέψεων του Κόμματος, τής Κεντρικής Επιτροπής και των Συνεδρίων του Κόμματος και κινητοποιήθηκαν για τήν εκτέλεση των καθηκόντων που προκύπτουν απ' αυτές τις αποφάσεις. Οί μάζες έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν τί αποφασίζεται στις οργανώσεις βάσης και στα διάφορα όργανα του Κόμματος και τής εξουσίας. Ετσι έχουν τή δυνατότητα να κρίνουν σχετικά με τις αποφάσεις και να κινητοποιηθούν για τήν εφαρμογή τους.

Τό Κόμμα θεώρησε τή συστηματική προσέλευση τής γνώμης των μαζών για τά διάφορα προβλήματα σαν εναν από τους πιο σημαντικούς δρόμους για τήν άνοδο τής πολιτικής συνείδησης των εργαζόμενων και τή συμμετοχή τους στη διακυβέρνηση τής χώρας. Είναι καθήκον του Κόμματος και στο μέλλον ν' αφιερώσει ιδιαίτερη προσοχή για τήν όσο πιο πλατιά προσέλευση τής γνώμης των μαζών διαμέσου των διαβουλεύσεων, των λαϊκών συζητήσεων, των γραμμάτων προς τήν Κεντρική Επιτροπή, προς όλα τά όργανα του Κόμματος και τής εξουσίας. Αυτό θα εξυπηρετήσει τό παραπέρα δυνάμωμα τής σοσιαλιστικής μας δημοκρατίας και τήν εκπλήρωση των δίκαιων αιτημάτων των εργαζομένων.

Από χρόνο σε χρόνο οργανώθηκε καλύτερα και

ή λογοδοσία των οργάνων και των οργανώσεων του Κόμματος, των κομμουνιστών και των στελεχών στις μάζες. Διαμέσου αυτής της πρακτικής, υποτάσσοντας τη δράση τους στον άμεσο έλεγχο των μαζών, κατόρθωσαν να εκτιμήσουν πίο αντικειμενικά τη δράση τους με τις καλές και αδύνατες πλευρές της. Κατά συνέπεια ανέβηκε ή εύθνη των φόρουμ και τού κάθε κομμουνιστή και στελέχους μπροστά στό Κόμμα και στις μάζες.

Τά όργανα και οϊ οργανώσεις τού Κόμματος, στηριζόμενα στην πείρα πού άπόκτησαν, νά αναζητούν και νά χρησιμοποιούν τις πίο διάφορες μορφές και τρόπους για τη συστηματική λογοδοσία στις μάζες, νά μή επιτρέψουν με όποιοδήποτε πρόσχημα καμιά ύπεκφυγή άπ' αυτή την πρακτική. Κανένα στέλεχος και κομμουνιστής δέν πρέπει νά μείνει έξω άπό τόν έλεγχο των μαζών.

Υστερα άπό τό 6ο Συνέδριο οϊ οργανώσεις και τά όργανα τού Κόμματος έκαμαν μεγαλύτερη δουλιά και πάλη για νά εξαλείψουν κάθε ύπόλειμμα της μεθόδου κλειστής δουλιάς, για νά βγούν στον πλατύ δρόμο της κρίσης, της κριτικής και τού ελέγχου της τάξης και των μαζών. Κάθε κλειστή δουλιά και κάθε δισταγμός νά κάνουν τά ζητήματα τού Κόμματος ζητήματα των μαζών, δέ θά έφερνε τίποτε άλλο παρά εξασθένιση των δεσμών τού Κόμματος με τις μάζες.

Οϊ διαβουλεύσεις με τις μάζες, ή ένημέρωση και ή λογοδοσία σ' αυτές, ό έργατικός και άγροτικός έλεγχος, είναι άνυπολόγιστη βοήθεια για τό Κόμμα, για νά παίρνει σωστές και έγκαιρες άποφάσεις, νά επαληθεύει την όρθότητά τους στην έπαναστατική πρακτική, νά εξαγει διδάγματα και νά τελειοποιεί συνεχώς την καθοδήγησή του.

Γιά τό δυνάμωμα τής ενότητας τοῦ λαοῦ γύρω από τό Κόμμα επιδρουν σέ μεγάλο βαθμό οί σχέσεις τών στελεχών μέ τίς μάξες. Οί στενοί δεσμοί τών στελεχών μέ τό λαό είναι ἀπαραίτητοι γιά νά τά προφυλάξομε από τόν υποκειμενισμό, από τό γραφειοκρατισμό καί γιά νά ἀνεβάσομε τίς ικανότητες καί τήν ώριμότητά τους. Αυτοί οί δεσμοί διαφυλάσσονται καί δυναμώνουν όταν τά στελέχη διαφυλάσσουν καί ἀναπτύσσουν τίς επαναστατικές ιδιότητες πού καλλιεργεί σ' αὐτά τό Κόμμα, ὅπως είναι ἡ ἀπλότητα, ἡ τιμιότητα, ἡ σύνεση, τό πνεῦμα θυσίας καί αὐταπάρνησης. ἡ ετοιμότητα νά ὑπηρετοῦν πάντα τό σοσιαλισμό. Αὐτές τίς ἀρετές τίς σφυρηλατοῦν στήν καθημερινή ζωή, κάνοντας συνεχῶς τό σχολεῖο τής εργατικῆς τάξης, πού σημαίνει νά ἀκούνε τή φωνή τής τάξης καί νά δρουν πρὸς τό συμφέρο της, νά κουράζονται ὅπως ἡ τάξη καί νά δουλεύουν, μέ τήν ὁρμή καί τήν πειθαρχία της, νά καθοδηγούνται σέ κάθε περίπτωση από τήν προλεταριακή ιδεολογία καί τήν πολιτική τοῦ Κόμματος.

Τά μέτρα πού ἀποφάσισε τό Κόμμα γιά τήν ἐπαναστατικοποίηση τών στελεχών, ὅπως ἡ συστηματική κυκλοφορία τους, ἡ δουλιὰ στήν παραγωγή, τό σύστημα τής λογοδοσίας κλπ, πρέπει νά εφαρμόζονται ἀποφασιστικά καί συνεχῶς. Αὐτά τά μέτρα χρησιμεύουν γιά τό δυνάμωμα τών δεσμών τών στελεχών μέ τό λαό. προφυλάγουν τά στελέχη από τήν ἀρώστια τοῦ γραφειοκρατισμοῦ, ἀυξάνουν τίς ικανότητες καί τίς γνώσεις τους, τά διατηροῦν πάντα επαναστάτες.

Πολύ σημαντικό ρόλο γιά τό δυνάμωμα τών δεσμών τοῦ Κόμματος μέ τίς μάξες ἐπαιξαν καί παίζουν οί κοινωνικές οργανώσεις, τό Δημοκρατι-

κό Μέτωπο τής Αλβανίας, οί Επαγγελματικές Ενώσεις, ή Ενωση Νεολαίας Εργασίας, ή Ενωση Γυναικών, πού είναι ισχυροί μοχλοί τοῦ Κόμματος. Περιλαβαίνοντας στούς κόλπους τους όλο τό λαό, πηγαίνουν τή φωνή τοῦ Κόμματος μέ οργανωμένη καί κατάλληλη μορφή σέ κάθε άνθρωπο, διαμορφώνουν τή σωστή κοινή γνώμη σχετικά μέ τά καθήκοντα πού θέτει τό Κόμμα. Εξάλλου, φέρνουν στό Κόμμα τή φωνή τών μαζών, τίς σκέψεις καί τίς υποδείξεις τους, τήν πείρα τής πάλης γιά τήν εκτέλεση τών οδηγιών. Διαμέσου αὐτῶν τών οργανώσεων τό Κόμμα διαπαιδαγωγεῖ τίς μάζες μέ τή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία καί τίς κινητοποιεῖ στήν πάλη γιά τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Μά, γιά νά ἐκτελέσουν ὅπως πρέπει οί μαζικές οργανώσεις αὐτό τό σημαντικό ρόλο, ἀπαραίτητος ὅρος είναι ή καθοδήγηση τοῦ Κόμματος σ' ὅλη τή δράση τους. Αὐτό ἀπαιτεῖ, σέ πρώτη γραμμή, νά εκτιμήσουν μέ τή μεγαλύτερη σοβαρότητα οί επιτροπές καί προπαντός οί κομματικές οργανώσεις τίς κοινωνικές οργανώσεις καί τή δουλιά τους, νά κάνουν σ' αὐτές ξεκάθαρες τίς ἀποφάσεις καί τίς οδηγίες τοῦ Κόμματος, νά τοὺς ἀνοίγουν νέους ὀρίζοντες δουλιάς, νά τοὺς ἀναπτύσσουν τήν πρωτοβουλία καί νά τίς κοινητοποιοῦν σ' ἐξορμήσεις. Είναι καθήκον κάθε κομμουνιστή, ὄχι μόνο ἐκείνων πού εἶναι επιφορτισμένοι νά ἐργάζονται ειδικά σ' αὐτές τίς οργανώσεις, νά είναι διακριμένος κοινωνικός ἀχτιβίστας καί νά ἐργάζεται ἀκούραστα μέ τοὺς ἀνθρώπους, νά πάει παντού τή γραμμή τοῦ Κόμματος, νά δουλεύει γιά τή διαπαιδαγώγηση καί τήν κινητοποίηση τών εργαζομένων, γιά τό ολόπλευρο δυνάμωμα τών ἴδιων τών μαζικῶν οργανώσεων.

Τό Κόμμα αφιέρωσε ιδιαίτερη φροντίδα στό ά-

διάκοπο δυνάμωμα τών οργάνων τής εξουσίας και τών άλλων οργάνων τής δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, τά όποια παίζουν πρωταρχικό ρόλο γιά τή σύνδεση τοῦ Κόμματος μέ τίς μάζες και γιά τήν εφαρμογή τής πολιτικής του. Ἡ Λαϊκή Βουλή και ἡ Κυβέρνηση, τά λαϊκά συμβούλια και οἱ εκτελεστικές τους επιτροπές, τά δικαστήρια και οἱ εισαγγελίες, ὁ λαϊκός στρατός, τά όργανα τοῦ Υπουργείου Εσωτερικών, είναι τά ισχυρότερα χέρια τοῦ Κόμματος και τής ἐργατικής τάξης γιά τήν ἀδιάκοπη ἀνάπτυξη τής επανάστασης, γιά τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ και τήν ὑπὴράσπιση τής χώρας.

Σάν ἀποτέλεσμα τής πάλης πού εκαμε τό Κόμμα μαζί μέ τίς μάζες, ἀνέβηκε σέ υψηλότερη βαθμίδα ἢ δράση τών διαφόρων οργάνων τής δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, δυνάμωσε ὁ λαϊκός επαναστατικός χαρακτήρας, βελτιώθηκε ἡ καθοδηγητική, ὀργανωτική, διαπαιδαγωγική ικανότητά τους. Ἰδιαίτερα καθαρίστηκαν ἀπό τή σκόνη τοῦ φιλελευθερισμοῦ και τοῦ γραφειοκρατισμοῦ, βελτίωσαν τήν προλεταριακή τους σύνθεση, τέθηκαν πιό ἀμεσα κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τών μαζών, ἀνέβασαν τό κύρος και ἀπόχτησαν τό βαθύτατο σεβασμό και ἀγάπη τοῦ λαοῦ.

Μιά ἀπό τίς σοβαρότερες κατευθύνσεις όπου πρέπει νά συγκεντρωθεῖ ἡ προσοχή και ἡ φροντίδα τοῦ Κόμματος, είναι ἡ συνεχῆς ἀνοδος τοῦ ρόλου τών ἀντιπροσωπευτικών οργάνων τής εξουσίας, πού ἀσκούν τή λαϊκή θέληση και κυριαρχία. Αὐτά τά όργανα, σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα, φέρουν εὐθύνη γιά ὅλες τίς ὑποθέσεις τής εξουσίας στήν περιοχή όπου συγκροτήθηκαν και ὅλα τά άλλα κρατικά όργανα είναι πλέρια κάτω ἀπό τή διεύθυνση και τόν ἔλεγχό τους. Καμιά δραστηριότητα τών ἐκτελεστικῶν

οργάνων και των μηχανισμών τους, των ιθυνόντων και των εργαζόμενων αυτών των μηχανισμών δεν πρέπει να ξεφύγει από τον έλεγχο των εκλεγμένων οργάνων, από τη λογοδοσία σ' αυτά και στις μάζες.

Τα αντιπροσωπευτικά όργανα, σαν όργανα της κρατικής εξουσίας, είναι και σχολεία διακυβέρνησης. Εκεί μαθαίνουν να λύνουν τα ζητήματα της εξουσίας πολλοί σύμβουλοι και βουλευτές. Έμεις έχουμε τώρα σχεδόν τρεις φορές περισσότερα εκλεγμένα στελέχη παρά διορισμένα, ανάμεσα σ' αυτά πάνω από 70% εργάτες και συνεταιριστές. Χιλιάδες άλλοι δραστηριοποιούνται σ' αυτά τα όργανα. Όσο πιο γερά και πιο καλά στηρίζονται τα όργανα της εξουσίας στο κέντρο και στις έπαρχίες, στους εκλεγμένους, στους βουλευτές και στους συμβούλους τους, καθώς και στη μεγάλη στρατιά των άχτιβιστών, τόσο πιο καρποφόρα θά είναι η δράση τους, τόσο περισσότερο κλείνονται οι θύρες στον κίνδυνο του γραφειοκρατισμού, του τεχνοκρατισμού και του φιλελευθερισμού, που απειλούν τους κρατικούς μηχανισμούς.

Ένα άλλο ζήτημα που είναι ανάγκη να τονιστεί, είναι ή σύνδεση και ή στενή συνεργασία των αντιπροσωπευτικών και εκτελεστικών οργάνων της κρατικής εξουσίας με τις μαζικές οργανώσεις. Αυτή ή σύνδεση και αυτή ή κοινή δράση δεν ήταν πάντοτε και σε κάθε βαθμίδα τόσο γερές και τόσο συνεχείς. Τό δυνάμωμά τους βοηθεί πολύ για τη σωστή και γρήγορη επίλυση των προβλημάτων και καθηκόντων της διακυβέρνησης της χώρας, ιδιαίτερα για τό δυνάμωμα των σχέσεων της εξουσίας με τό λαό. Έτσι πραγματοποιείται καλύτερα και ή σύνδεση ανάμεσα στους κρίκους και τά συστατικά μέ-

ρη τού συστήματος μας τής δικτατορίας τού προλεταριάτου. Χωρίς ύγιή συνεργασία ανάμεσα στά όργανα τής κρατικής εξουσίας και τίς μαζικές οργανώσεις είναι δύσκολο νά πραγματοποιηθεί ή μεγάλη άρχή τής άσκησης τής εξουσίας, όχι μόνο από τά αντιπροσωπευτικά όργανα, μά και άμεσα από τήν εργατική τάξη, από τή συνεταιρισμένη άγροτιά και από τούς άλλους εργαζομένους.

Τά λαϊκά συμβούλια είναι άναγκαϊο νά δείχνουν περισσότερη φροντίδα για τήν επίλυση τών κοινωνικών προβλημάτων και νά προωθήσουν τήν καλη παράδοση τών έθνικοαπελευθερωτικών συμβουλίων, καθώς και τήν πείρα τους σ' αυτό τό πεδίο. Σέ συνεργασία μέ τίς μαζικές οργανώσεις έχουν τή δυνατότητα νά λύνουν σωστά και καλά μία σειρά τέτια προβλήματα πού σχετίζονται μέ παραβάσεις τών κανόνων τής κοινωνίας μας, μέ ξένη στάση πρός τή δουλιά και τήν κοινωνική ιδιοκτησία και νά μή αφήνουν αυτά τά ζητήματα σέ κάθε περίπτωση νά πσραπέμπονται στά όργανα τής δικαιοσύνης. Μία τέτια δουλιά άσκει μεγάλη διαπαιδαγωγική επίδραση στίς λαϊκές μάζες.

'Η κομματική καθοδήγηση, όπως για κάθε άλλο πεδίο, είναι βασικός παράγοντας και για τήν πραγματοποίηση τών διοφόρων λειτουργιών πού έχουν τά όργανα τής δικτατορίας τού προλεταριάτου. Τό Κόμμα καταπολέμησε και θά καταπολεμεί κάθε εκδήλωση πού θίγει έστω και λίγο τήν πλέρια καθοδήγησή του σ' αυτούς τούς οργανισμούς. 'Η εργατική τάξη άσκει τήν καθοδήγησή της και διαμέσου τής δικτατορίας τού προλεταριάτου, μά ή άνώτατη ήγεσία πού διευθύνει τή δικτατορία τού προλεταριάτου και καθετί στή σοσιαλιστική μας χώρα είναι τό μαρξιστικό—λε-

νινιστικό κόμμα, τό όποίο δέν έπιτρέπει δυαδισμό σ' αυτό τό ζήτημα.

Τό Κόμμα, ή τάξη καί οί μάζες έδειξαν τή θέση σέ κείνα τά ιθύνοντα στελέχη, όσοδήποτε λίγα κι άν ήταν, πού, λησμονώντας ποιός τά κατάρτισε, ποιός τά άνέβασε σέ ιθύνοντα λειτουργήματα καί ποιός ήγείται στό σύστημά μας τής διχτατορίας τού προλεταριάτου, τό πήραν άπάνω τους, γραφειοκρατικοποιήθηκαν καί άποπειράθηκαν νά άνεβούν στό σβέρκο τών κομματικών οργανώσεων, δρούσαν άπό θέσεις λειτουργού καί τεχνοκράτη καί όχι άπό τίς θέσεις τού Κόμματος, τής εργατικής τάξης, τού σοσιαλισμού.

Στά διάφορα κρατικά όργανα έργάζεται σημαντικός άριθμός κομμουνιστών. Όποιοδήποτε ιθύνον λειτουργήμα κι άν έχουν, γιά τήν έχτέλεση τών καθηκόντων, γιά τήν εφαρμογή τής γραμμής τού Κόμματος στόν τομέα όπου όργάζονται, εύθύνονται σέ πρώτη γραμμή μπροστά στό Κόμμα, μπροστά στις άντίστοιχες οργανώσεις βάσης. Κανένας άπ' αυτούς δέν πρέπει νά λησμονεί ότι πρώτα—πρώτα είναι κομμουνιστής, μετά είναι ιθύνον στέλεχος. Μά αυτό δέ σημαίνει ότι δέν πρέπει νά εύθύνεται καί νά λογοδοτεί πλέρια μπροστά στά κρατικά όργανα, τίς έργαζόμενες κολεχτίβες καί τίς μάζες.

Ιδιαίτερα σοβαρά καθήκοντα γιά τό δυνάμωμα τής διχτατορίας τού προλεταριάτου προβάλλουν στά όργανα τής Δικαιοσύνης. Αύτά τά όργανα πάλαιψαν μέ συνέπεια γιά τήν εφαρμογή τής γραμμής τού Κόμματος, γιά τό παραπέρα βάθαιμα τού λαϊκού τους χαρακτήρα, γιά τήν πραγματοποίηση τής έπαναστατικής νομοθεσίας.

Καί στό μέλλον τά όργανα τής Δικαιοσύνης είναι άπαραίτητο νά συνεχίσουν τήν πάλη γιά τήν

παραπέρα έπαναστατικοποίησή τους, νά άνεβάσουν τό βαθμό τής ειδικευσης, νά δυναμώσουν άκόμη περισσότερο τούς δεσμούς μέ τό λαό. Μένει ειδικό καθήκον νά διεξάγεται εύρύτερη δουλιά γιά τήν προπαγάνδιση τών νόμων στίς εργαζόμενες μάξες, μέ σκοπό νά τούς γνωρίσουν όσο πίο καλά και νά γίνουν πίο συνειδητές γιά τήν εφαρμογή και τήν υπεράσπισή τους. Αυτό είναι ταυτόχρονα καθήκον και γιά τά όργανα τής εξουσίας και τίς μαζικές οργανώσεις.

Ἡ υπεράσπιση τής Πατρίδας ήταν και μνει πάντα καθήκον πόνω άπ' όλα τά καθήκοντα, μεγάλη υπόθεση όλου τού λαοῦ. Οί εχθροί είχαν και θά έχουν πάντοτε στόχο τουςτή σοσιαλιστική Αλβανία. Αυτό νά μή τό λησμονούμε ποτέ. Ολοι νά είμαστε στό πόδι, έτοιμοι και προετοιμασμένοι γιά τήν υπεράσπιση τής λευτεριάς και τών καταχτήσεων τής επανάστασης.

Τό Κόμμα στήριζε πάντα τήν υπεράσπιση τής Πατρίδας όχι μόνο στό στρατό πού υπάρχει, μά σ' όλο τόν εξοπλισμένο και οργανωμένο στρατιωτικά λαό. Εδειξε συνεχή φροντίδα γιά τίς ένοπλες δυνάμεις, ώστε νά στέκουν πιστός φρουρός και ισχυρό όπλο τής διχτατορίας τού προλεταριάτου.

Ἡ καθοδήγηση τού επαναστατικού μαρξιστικού—λενινιστικού Κόμματος είναι ό άποφασιστικός όρος γιά τήν ύπαρξη ενός λαϊκού στρατού, γιά τήν οργάνωση και τή διεύθυνση τής άμυνας τής σοσιαλιστικής Πατρίδας. Μόνο ή καθοδήγηση ενός τέτιου κόμματος κάνει τό στρατό συνειδητό και σίγουρο όπλο τής επανάστασης και τής διχτατορίας τού προλεταριάτου. Οί οργανώσεις και τά ήγετικά όργανα τού Κόμματος στό στρατό, όντας πάντοτε έπικεφαλής, νά εξασφαλίσουν ώστε καθετί νά τό δια-

περνάει ή πολιτική του Κόμματος, τό πνεύμα, οί άρχές και οί κανόνες του, καθετί νά υποτάσσεται στην καθοδήγηση και στον επάγρυπνο έλεγχο του.

Ένα από τά βασικά καθήκοντα των οργάνων και των οργανώσεων του Κόμματος είναι ή δουλιά για τή διαπαιδαγώγηση και τήν επαναστατική σφυρηλάτηση των ενόπλων δυνάμεων μέ τίς ιδέες του μαρξισμού—λενινισμού, μέ τά επαναστατικά διδάγματα του Κόμματος μας.

Η ιδεοπολιτική διαπαιδαγώγηση νά άποβλέπει στή συνεπή εφαρμογή τής γραμμής του Κόμματος παντού στό στρατό και στην εκτέλεση μ' επιτυχία όλων των καθηκόντων. Τά στρατιωτικά μας στελέχη, σαν πιστά παιδιά του Κόμματος και του λαού, πρέπει νά τά χαρακτηρίζει ή επιμονή νά άφομοιώσουν όλο και βαθύτερα τήν πολιτική και τήν ιδεολογία του Κόμματος, τή Λαϊκή Στρατιωτική μας Τέχνη, νά κατέχουν πλέρια τά όπλα και τά πολεμικά τεχνικά μέσα.

Η υπεράσπιση τής Πατρίδας και του σοσιαλιστικού καθεστώτος θέτει μπροστά στό Κόμμα και τό κράτος μας τήν ανάγκη παραπέρα επαναστατικοποίησης και τελειοποίησης τής δράσης των οργάνων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στή σκληρή ταξική πάλη για τήν άνακάλυψη και τό χτύπημα τής εχθρικής δράσης, για τήν περιφρούρηση του καθεστώτος και των συνόρων τής Πατρίδας, τά όργανα τής Κρατικής Ασφάλειας, τής Λαϊκής Πολιτοφυλακής και οί Δυνάμεις των Συνόρων κατάχτησαν επιτυχίες και άπόχτησαν πλούσια πείρα. Μά στίς συνθήκες έντασης τής πάλης πού κάνουν εναντίον μας οί έξωτερικοί και έσωτερικοί έ-

χθροί, τίθεται τό καθήκον σ' αὐτά τά ὄργανα νά ἀνεβάσουν σέ υψηλότερη βαθμίδα τήν επαναστατική επαγρύπνηση καί τήν ἀποτελεσματικότητα τῆς δράσης τους, νά τελειοποιήσουν παραπέρα καί νά θέσουν πάνω σέ πιά επιστημονικές βάσεις τίς μέθοδες αὐτῆς τῆς δράσης.

Ἡ ἐχτέλεση τῶν καθηκόντων τῶν ὀργάνων τοῦ Υπουργείου Εσωτερικῶν δέ μπορεῖ νά ἐννοηθεῖ χωρίς νά εξασφαλιστεῖ ἡ ολόπλευρη καί συνεχῆς ὑποστήριξη τοῦ λαοῦ. Ακριβῶς ἐδῶ ἐγκεῖται μιὰ ἀπό τίς κυριότερες πηγές τῆς δυνάμει τους. Τό ἀδιάκοπο δυνάμωμα τοῦ ἡγετικοῦ ρόλου τοῦ Κόμματος σ' αὐτά τά ὄργανα, ἡ συνεχῆς ἀνοδος τοῦ πολιτικο—ιδεολογικοῦ καί ἐπαγγελματικοῦ ἐπιπέδου τῶν στελεχῶν καί ὅλων τῶν ἀνδρῶν τους, ἀποτελοῦν ἀπαραίτητο ὄρο γιά νά ἐχτελέσουν, ὅπως πάντα, καί στό μέλλον, μέ ὑψηλή συνείδηση καί ἐντιματό καθήκον πού τοῦς ἐμπιστεύθηκαν τό Κόμμα καί ὁ λαός.

IV

Η ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

Τά χρόνια πού πέρασαν ήταν χρόνια μεγάλης δουλιάς και πάλης για τήν αδιάκοπη επαναστατικοποίηση όλης τής ζωής τής χώρας. Αυτό τό μεγάλο μετασχηματιστικό προτσές οδήγησε στό δυνάμωμα τοῦ Κόμματος και τής εξουσίας, στήν ενίσχυση τής οικονομικής βάσης, στήν ανάπτυξη τής παιδείας και τής κουλτούρας και τής άμυντικής ικανότητας τής πατρίδας. Οδήγησε στήν άνύψωση τής συνείδησης τών εργαζομένων, τούς εξόπλισε μέ τίς πίο βαθιές μαρξιστικές—λενινιστικές πεποιθήσεις, δημιούργησε ύψηλό άγωνιστικό και έπιστρατευτικό πνεύμα στή δουλιά, ύποκίνησε τήν πρωτοβουλία και τήν άυτενέργεια τών μαζών, άνέβασε τήν πολιτικό—ιδεολογική επαγρύπνηση και δυνάμωσε άκόμα περισσότερο τήν εμπιστοσύνη στίς δυνάμεις μας. Σ' αύτή τήν ολόπλευρη πάλη δυνάμωσε ή άγωνιστική ενότητα τοῦ λαοῦ γύρω άπό τό Κόμμα, περιφρουρήθηκε και δυνάμωσε ή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου.

1.— ΝΑ ΔΙΕΞΑΓΟΜΕ ΣΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

Η οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ είναι προτσές σκληρής ταξικής πάλης άνάμεσα στούς δύο δρόμους, τό σοσιαλιστικό και τόν καπιταλιστικό δρόμο, πάλη

πού διεξάγεται σέ κάθε μέτωπο, πολιτικό καί οικονομικό, ιδεολογικό καί στρατιωτικό.

Καί στό σοσιαλισμό αυτή ή πάλη είναι άντικειμενικό φαινόμενο, είναι κύρια κινητήρια δύναμη πού προωθεί τήν επανάσταση καί τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, πού προφυλάσσει τό Κόμμα, τό κράτος καί ὅλη τή χώρα ἀπό τόν άστικο—ρεβιζιονιστικό εκφυλισμό καί τήν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ, πού καθαρίζει τή συνείδηση τών εργαζόμενων καί δυναμώνει τό προλεταριακό τους πνεύμα.

Οί μεγάλες επιτυχίες καί νίκες πού πραγματοποίησε ὁ λαός μας μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος, στήν πάλη του γιά τή διεξαγωγή τής επανάστασης καί τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, συνδέονται μέ τό γεγονός ὅτι τό Κόμμα ἐνέμεινε άποφασιστικά στή γραμμή τής πάλης τών τάξεων καί διεξήγαγε μέ συνέπεια αὐτή τήν πάλη τόσο ενάντια στούς εξωτερικούς καί εσωτερικούς εχθρούς, ὅσο καί στούς κόλπους τοῦ λαοῦ καί στίς γραμμές του.

Στό προτσές αὐτῆς τής πάλης συγκεντρώθηκε πλούσια επαναστατική πείρα, μέ μεγάλη θεωρητική καί πραχτική άξια, ἀπό τήν ὅποια τό Κόμμα ἐξήγαγε πολύτιμα διδάγματα καί συμπεράσματα γιά τήν υπεράσπιση καί τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τό δυνάμωμα τοῦ Κόμματος καί τής διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου.

Ἡ ταξική πάλη πού διεξήχθηκε στή διάρκεια ὅλης τής ζωῆς τοῦ Κόμματος, καθώς καί τόν τελευταίο καιρό, ἔδειξε ὅτι ὁ κυριότερος κίνδυνος καί ἐχθρός γιά τό Κόμμα μας, ἔτσι ὅπως γιά ὅλο τό διεθνές κομμουνιστικό καί εργατικό ἐπαναστατικό κίνημα, ἦταν καί παραμένει ὁ δεξιός ομορτουνισμός, ὁ ρεβιζιονισμός. Αὐτός ὁ κίνδυνος είναι πά-

να απειλητικός για μία χώρα που οικοδομεί τό σοσιαλισμό στις συνθήκες τής καπιταλιστικής περικύκλωσης, μά αύξήθηκε περισσότερο, ιδιαίτερα ύστερα από τήν εξάλειψη τού σοσιαλιστικού καθεστώτος στή Σοβιετική Ένωση καί τήν άστικοποίηση πολλών κομμουνιστικών κομμάτων τού κόσμου. Σέ μία χώρα που οικοδομεί μ' επιτυχία τό σοσιαλισμό, είναι δύσκολο στους έχθρους νά βγούν άνοιχτά με τή σημαία τού άντικομμουνισμού. Προτιμητέο όπλο τους για τήν άνατροπή τού σοσιαλισμού είναι ό ψευτομαρξισμός, ή ρεβιζιονιστική άντεπανάσταση.

Ή διεθνής πείρα καί ή πείρα τής χώρας μας δείχνουν ότι οί ελπίδες τής άστικής τάξης καί τής άντίδρασης για τήν επιστροφή στόν καπιταλισμό δέ στηρίζονται μόνο στά ύπολείμματα τών παλιών έκμεταλλευτριών τάξεων, ούτε μόνο στους ξένους πράχτορες καί άντιπερισπαστές. Τίς ελπίδες τους τίς στηρίζουν προπαντός σέ άλλους έχθρους τού σοσιαλισμού, που γεννιούνται στους ίδιους τούς κόλπους τής σοσιαλιστικής κοινωνίας, σ' εκείνους τούς άνθρώπους που είναι σοβαρά μολυσμένοι από τά ύπολείμματα τών παλιών ιδεολογιών μέ έντονες άτομικιστικές, καριεριστικές τάσεις, εκφυλισμένοι από τίς επιδράσεις τών σημερινών άστικο—ρεβιζιονιστικών ιδεολογιών, που λυγίζουν μπροστά στην πίεση τών εξωτερικών καί εσωτερικών εχθρών, που, τέλος, άπομακρύνονται από τήν επανάσταση καί εκφυλίζονται σέ άντεπαναστάτες.

Στή σοσιαλιστική κοινωνία ύπάρχει ό κίνδυνος τού εκφυλισμού ξεχωριστών άνθρώπων, τής γέννησης νέων άστικών στοιχείων, τής μετατροπής τους σέ άντεπαναστάτες. Όπως μάς διδάσκει ό μαρξισμός—λενινισμός, αυτό συμβαίνει όχι μόνο γιατί ή νέα σοσιαλιστική κοινωνία διατηρεί άκόμα παραδόσεις,

συνήθειες, τρόπους συμπεριφοράς και άντιλήψεις του τρόπου διαβίωσης τής αστικής κοινωνίας από τήν όποια βγήκε, αλλά και έξ αιτίας μερικών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, πού στή μεταβατική περίοδο υπάρχουν σ' αυτή τήν κοινωνία. Οί παραγωγικές δυνάμεις και οί σχέσεις παραγωγής, ό τρόπος διανομής, πού βασίζεται σ' αυτές, απέχουν άκόμα πολύ από του νά είναι όλότελα κομμουνιστικές. Οί διακρίσεις πού υπάρχουν σέ διάφορα πεδία, όπως άνάμεσα στό χωριό και τήν πόλη, στή σωματική και τή διανοητική δουλιά, στήν ειδικευμένη και άνειδίκευτη έργασία κλπ., οί οποίες δέ μπορεί νά εξαλειφτούν μονομιάς, επιδρούν επίσης σ' αυτή τήν κατεύθυνση. Σ' αυτά πρέπει νά προστεθεί ή μεγάλη και ολόπλευρη πίεση πού άσκει από τά έξω ό καπιταλιστικός και ρεβιζιονιστικός κόσμος. Ο σοσιαλισμός μπορεί νά περιορίσει πολύ τή γέννηση των άρνητικών φαινομένων, πού δέν είναι τής φύσης του, μά δέ μπορεί νά τά παραμερίσει εντελώς.

Γι' αυτό ή άνακάλυψη και ή συντριβή των ξεχωριστών στοιχείων ή μιας ομάδας έχθρών, σ' έναν καθορισμένο χρόνο, δέ θά πρέπει νά μάς αποκοιμήσει και νά σκεφτοϋμε ό τι μέ τόσο οί εχθροί πήραν τέλος. Έφόσον συνεχίζεται ή πάλη των τάξεων, έφόσον υπάρχει ή εχθρική αστική πίεση από μέσα και από έξω, υπάρχει πάντοτε και ό κίνδυνος τής γέννησης νέων έχθρών και τής δράσης τους ενάντια στό σοσιαλισμό. Τό Κόμμα και ό λαός πρέπει νά είναι πάντα στό πόδι, έπάγρυντοι και έπαναστάτες, νά διεξάγουν άποφασιστική και άδιάλλακτη ταξική πάλη και νά φράξουν τίς δίοδες άπ' όπου μπορεί νά προβάλουν και νά μάς βλάψουν οί εχθροί.

Ή σοσιαλιστική Αλβανία δίνει μεγάλο πα-

ράδειγμα πού δείχνει ότι ή γέννηση τού ρεβιζιονισμού και ή επιστροφή στον καπιταλισμό δεν είναι κάτι τό μοιραίο, όπως προσπαθούν νά πορουσιάσουν τό ζήτημα οί άστοί ιδεολόγοι. Μορτυρεί τή ζωτικότητα του σοσιαλισμού, τήν άκατάβλητη δύναμη των μαρξιστικών—λενινιστικών ιδιών, οί όποιες όταν εφαρμόζονται μέ συνέπεια, οδηγούν σίγουρα προς τά μπρός τήν υπόθεση τής επανάστασης και τής δικτατορίας του προλεταριάτου. Η σωστή κατανόηση αυτού τού προβλήματος, ή διαλεχτική του θεώρηση έχει μεγάλη σημασία από άποψη άρχών και συνδέεται άμεσα μέ τίς τύχες τού σοσιαλισμού.

Άνάμεσα στό εσωτερικό και τό εξωτερικό μέτωπο τής πάλης των ταξικών εχθρών ύπάρχει πολύ στενή σύνδεση και συνεργασία. Τους ενώνει ή άντικομμουνιστική ιδεολογία και ή άνάγκη πού έχουν για άλληλούποστήριξη στην πάλη ενάντια στό Κόμμα και τό σοσιαλιστικό καθεστώς. Σημασία έχει όχι μόνο ή γνώση αυτού τού γεγονότος, πού θά εξακολουθεί νά ύπάρχει ώσπου θά ύπάρχουν ή ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση και τά ίχνη του καπιταλισμού μέσα στή χώρα, μά ιδιαίτερα τό γεγονός ότι αυτή ή συνεργασία μπορεί νά δυναμώσει και νά γίνει έξαιρετικά επικύνδυνη, αν στοθούμε άδιάφοροι, μάς λείπει ή επαγρύπνηση και δέ διεξάγομε άποφασιστική πάλη εναντίον της.

Τό Κόμμα διεξήγαγε μεγάλη και επίμονη δουλιά για τή σωστή κατανόηση τής ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστικής περικύκλωσης και τής πάλης πού πρέπει νά διεξάγει ενάντια σ' αυτή. Τά άποτελέσματα αυτής τής πάλης είναι έκδηλα σ' όλα τά μέτωπα. Μέ τήν καθοδήγηση του Κόμματος ό λαός μας άντιμετώπισε άποφασιστικά τίς πολιτικές πιέ-

σεις, τούς οικονομικούς αποκλεισμούς, τīs στρατιωτικές απειλές και τήν ιδεολογική επίθεση τών εχθρών. Δέν έξαπατήθηκε ποτέ από τīs κολακειές και τή δημαγωγία, ούτε και από τούς διπλωματικούς τους έλιγμούς.

Μολαταύτα, και στό μέλλον για τό Κόμμα παραμένει μεγάλο και παντοτεινό καθήκον νά κάνει ολοένα και πίο ενσυνειδητους, μεγάλους και μικρούς, σχετικά μέ τόν εχθρικό χαρακτήρα τής ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστικής περικύκλωσης, τούς κινδύνους πού προέρχονται άπ' αυτή και τά καθήκοντα πού προβάλλουν για τήν επιτυχή αντιμετώπιση τής ολόπλευρης πίεσης πού άσκει αυτή ή περικύκλωση στή χώρα μας. Οί πολλοί εχθροί έχουν στό μάτι τους τή σοσιαλιστική Αλβανία και προσπαθούν μέ όλους τούς τρόπους νά τήν ύπονομεύσουν και τή συντρίψουν. Ανεξάρτητα από τήν ταχτική πού χρησιμοποιούν και τīs συγκυρίες πού δημιουργοῦνται, οί εχθροί μένουν πάντα εχθροί, γι' αυτό δέν πρέπει νά τρέφομε καμιά άυταπάτη γι' αυτούς.

Η ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση δέν είναι καθόλου παθητική και άπλά γεωγραφική, μά άπειλητική και δρώσα περικύκλωση, ή όποια μας καταπολεμάει σ' όλα τά πεδία και κατευθύνσεις. Μά ύπάρχουν ακόμα άνθρωποι οί όποιοι έχουν μιάρηχη και άπλή κατανόηση γι' αυτή τήν περικύκλωση, ύποτιμούν πότε τόν κίνδυνο τής στρατιωτικής επίθεσης, πότε τīs δυσκολίες πού προέρχονται από τόν οικονομικό αποκλεισμό και πότε την άπειλή τού ξένου ιδεολογικού αντιπερισπασμού. Μιά τέτια στάση είναι πολύ επιζήμια.

Τή σοσιαλιστική μας πατρίδα τήν άπειλούσε και τήν άπειλεί συνεχώς στρατιωτική έπίδρομή τού ιμπεριαλισμού και τού σοσιαλιμπεριαλισμού. Η αίχ-

μή τής επιθετικής πολιτικής των υπερδυνάμεων κατευθύνεται σέ πρώτη γραμμή ενάντια στό σοσιαλισμό, τήν επανάσταση καί τήν άπελευθέρωση των λαών, ενάντια σ' εκείνες τίς δυνάμεις πού ξεσκεπάζουν καί άντιτάσσονται στήν ήγεμονιστική καί έπεχτατική γραμμή τους. Γι' αυτό ό κίνδυνος τής ξένης στρατιωτικής επίθεσης ενάντια στή σοσιαλιστική Αλβανία είναι πραγματικός καί δέν πρέπει ούτε νά ύποτιμηθεΐ, ούτε νά υπερτιμηθεΐ.

Οϊ ιμπεριαλιστές καί οϊ ρεβιζιονιστές έχθοι, έχτός από τά δυναμικά μέσα, χρησιμοποιούν καί τήν ταχτική ειρηνικού εκφυλισμού του σοσιαλιστικού καθεστώτος, δίνοντας Ιδιαίτερη σημασία στήν ιδεολογική επίθεση, άκριβώς στόν άντεπαναστατικό δρόμο, πού εδοσε τόσους καρπούς στή Σοβιετική Ένωση καί σέ άλλες πρώην σοσιαλιστικές χώρες.

Η ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση δρά μέ μεγάλη δύναμη καί στό οικονομικό πεδίο. Ο άγριος οικονομικός άποκλεισμός, ή διάκριση στίς εμπορικές σχέσεις, οϊ προσπάθειες νά εμποδίσουν τήν ανάπτυξη τής παραγωγής είναι όπλα των έχθρών γιά τό σαμποτάρισμα τής οικοδόμησης του σοσιαλισμού καί τήν ύπονόμευση τής οικονομικής καί πολιτικής άνεξαρτησίας τής χώρας.

Σκοπός των έξωτερικών έχθρών είναι νά εξαρθρώσουν τό εσωτερικό μας μέτωπο, νά ύποκινήσουν καί ενθαρρύνουν τά άντισοσιαλιστικά καί άντεπαναστατικά στοιχεία μέσα στή χώρα. Γι' αυτό τό ενιαίο μέτωπο των έχθρών πρέπει νά τό άντιμετωπίσομε ένισχύοντας τό έσωτερικό μας μέτωπο σέ όλες τίς κατευθύνσεις, στό πεδίο τής άμυνας καί τής οικονομίας, τής πολιτικής καί τής ιδεολογίας, διεξάγοντας πάντα μέ συνέπεια τήν πάλη των τάξεων. Νά άγωνιστούμε αποφασιστικά ενάν-

τια σέ κάθε πνεύμα ευφορίας και ύπερτίμησης τών δυνάμεών μας, ενάντια σέ κάθε έλλειψη σοβαρότητας και ολοκληρωτικής κινητοποίησης στήν πάλη ενάντια στήν ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση.

Οί άνθρωποι μας πρέπει νά ζοῦν καθημερινά τήν εξωτερική και εσωτερική κατάσταση τής χώρας, νά βλέπουν πάντα τά καθήκοντά τους στενά συνδεμένα μ' αὐτή τήν κατάσταση, νά εργάζονται μέ υψηλό πνεύμα αὐταπάρνησης και θυσίας, νά είναι πάντα έτοιμοι, έπάγρυνοι και άποφασισμένοι άγωνιστές ενάντια σέ όλες τι προσπάθειες και τις πιέσεις τών εχθρών. Ενάντια στήν ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση δέ γίνεται πάλη μόνο μιά φορά ή μέ καμπάνες, μά καθημερινά και άδιάκοπα.

Τό Κόμμα μας τόνισε ότι ή πάλη στό ιδεολογικό μέτωπο άποτελεϊ μιά άπό τις κυριότερες κατευθύνσεις τής πάλης τών τάξεων. Αὐτή ή πάλη διεξάγεται έντονα και σέ εύρύ μετωπο ενάντια σέ όλες τις ξένες ιδεολογίες, παλιές και νέες, οί όποιες διατηρούνται, έμπνέοντο και υποκινούνται άπό τήν εσωτερική και εξωτερική άστική πίεση. Αὐτό είναι ένα μεγάλο μέτωπο πάλης, πολύ σημαντικό και περιίπλοκο, πού άπαιτεϊ τήν παντοτεινή προσοχή τού Κόμματος.

Οί επιτυχίες πού επιτεύχθηκαν σ' αὐτό τό πεδίο άποτελουν μιά άπό τις πιό σημαντικές νίκες τού Κόμματος και τού λαού. Ισχυρά και συντριφτικά πλήγματα δόθηκαν στή μικροαστική ψυχολογία και νοοτροπία, στις πισωδρομικές συνήθειες και θρησκευτικές προλήψεις, στις εκδηλώσεις επίδρασης τών ξένων άστικο—ρεβιζιονιστικών ιδεολογιών. Όλη αὐτή ή δουλιά απέβλεπε ώστε οί άνθρωποι μας νά βρίσκονται πάντα σέ έπανάσταση, νά μή άποσποῦνται ούτε στιγμή άπ' αὐτή, νά άγωνίζονται και νά

εργάζονται σ' όλη τή ζωή τους μέ αυταπάρνηση γιά τή μεγάλη υπόθεση τοῦ Κόμματος, γιά τό σοσιαλισμό καί τόν κομμουνισμό. Τούς έργαζόμενους μας τούς χαρακτηρίζει ύψηλή πολιτική συνείδηση, ηρωισμός στή δουλιά, αίσθημα εὐθύνης καί πνεύμα θυσίας. Αυτό μαρτυρεῖ τήν ἀκατάβλητη δύναμη τοῦ μαρξισμού—λενινισμού καί τοῦ σοσιαλισμοῦ, τήν ορθότητα τῆς γραμμῆς τοῦ Κόμματος.

Μά αὐτή ἡ ὑγιῆς καί επαναστατική πραγματικότητα δέν πρέπει νά μάς κάνει νά ἐξασθενίσουμε ἐστῶ καί λίγο τήν πάλη μας στό ιδεολογικό μέτωπο, γιὰτί καί σήμερα τό ζήτημα τίθεται ἐτσι ὅπως τό χει θέσει ὁ Λένιν πρὶν ἀπό πολλές δεκαετίες:

«ἡ ἀστική ιδεολογία, ἡ σοσιαλιστική ιδεολογία. Μέσος δρόμος ἐδῶ δέν ὑπάρχει... Γι' αὐτό κάθε ὑποτίμηση τῆς σοσιαλιστικῆς ιδεολογίας, κάθε ἀπομάκρυνση ἀπ' αὐτή εἶναι ταυτόχρονα ἐνίσχυση τῆς ἀστικῆς ιδεολογίας».¹

Τό γεγονός ὅτι ἡ πάλη τῶν τάξεων στό ιδεολογικό μέτωπο διεξάγεται καί στοὺς κόλπους τοῦ λαοῦ καί τοῦ Κόμματος, στή συνείδηση τοῦ καθενός, κάνει μερικούς ὥστε νά μὴ διακρίνουν τό ἐχθρικό περιεχόμενο αὐτῶν τῶν ξένων ἐκδηλώσεων. Ἄλλοι ὑποτιμοῦν αὐτή τήν πάλη, νομίζοντας ὅτι τὰ ὑπολείματα τῶν παλιῶν ιδεολογιῶν ἀποτελοῦν περισσότερο πιθανό παρά πραγματικό κίνδυνο. Λησμονοῦν ὅτι αὐτά τὰ ὑπολείματα καί ἐπιδράσεις δέν ἦταν καί δέν εἶναι μόνο καρκίνωμα στή συνείδηση-

1. Β. Ι. Λένιν Ἀπαντα, τόμος 5. σ. 452—453, ἀλβανικὴ ἐκδοσι.

ση τών ανθρώπων, αλλά και πηγή πού υποκινεί την άντισοσιαλιστική στάση και ενέργειες, όπως είναι οί κλοπές και οί ζημιές πού γίνονται στη σοσιαλιστική ιδιοκτησία, οί παραβιάσεις τής προλεταριακής πειθαρχίας στη δουλιά, τά χατίρια και τούς νεποτισμούς, οί γραφειοκρατικές και φιλελευθεριστικές, πατριαρχικές και συντηρητικές στάσεις κλπ. Ολα αυτά, και όταν δέ γίνονται από έχθρους και ούτε από την άμεση επίδρασή τους, ξανά είνου τό ίδιο επιζήμια και γίνονται σοβαρό έμπόδιο για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού. Τά ύπολείμματα τών ξένων ιδεολογιών, οί μικροαστικές νοοτροπίες, τό αίσθημα τής άτομικής ιδιοκτησίας και τό θέσιμο του άτομικού συμφέροντος πάνω από τό γενικό συμφέρο, άποτελούν εκείνο τό θερμοκήπιο όπου φυτρώνουν και άναπτύσσονται ό άστικός εκφυλισμός, οί ρεβιζιονιστικές και συνθηκόλογες άπόψεις. Γι' αυτό ή πάλη στο ιδεολογικό μέτωπο δέν είναι προσωρινή καμπάνια, μά άδιάκοπη πάλη για τό θρίαμβο τής προλεταριακής ιδεολογίας και ήθικής, πάλη για τό θρίαμβο του σοσιαλισμού και του κομμουνισμού.

Ή πραχτική τής έπανάστασής μας και τής οικοδόμησης του σοσιαλισμού μάς διδάσκει ότι ποτέ δέν είναι πλέρια εκείνη ή ταξική πάλη πού δέ διεξάγεται σ' όλες τίς κύριες κατευθύνσεις της, πολιτική, οικονομική και ιδεολογική. Αύτές οί τρεις μορφές τής ταξικής πάλης πλέκονται και άλληλοσυμπληρώνονται. Σέ καθορισμένες περιόδους μπορεί νά βγει σέ πρώτη μοίρα πότε ή μία και πότε ή άλλη μορφή τής ταξικής πάλης, μά σέ κάθε περίπτωση αύτή ή πάλη πρέπει νά διεξάγεται μετωπικά. Νά μή ξεχνούμε ότι και ό εχθρός διεξάγει την πάλη του σ' όλες τίς κατευθύνσεις. Μάς καταπολεμάει και στην ιδεολογία, και στην οικονομία, και στην πο-

λιτική. Αυτό τό επιβεβαίωσε ξεκάθαρα καί ή πραχτική τών τελευταίων χρόνων.

Ή υποτίμηση της μιάς ή τής άλλης άποψης έχει άρνητικές συνέπειες, οδηγεί σε διάφορες διαστρεβλώσεις, στην εξασθένιση τής πάλης τών τάξεων γενικά. Στην πράξη δέν υπάρχει καί δέ μπορεί νά υπάρξει ταξική πάλη σε κανένα μέτωπο έξω από τήν πάλη για τό δυνάμωμα τής διχτατορίας του προλεταριάτου, για τήν εξασφάλιση του ήγαιτικού ρόλου του Κόμματος, για τήν υπεράσπιση τής πατρίδας. Ή ταξική πάλη δέ μπορεί νά κατανοηθεί ξεκομμένη από τίς προσπάθειες για τήν πραγματοποίηση του οίκονομικού σχεδίου καί τών καθηκόντων σε κάθε άλλο πεδίο τής κοινωνικής δράσης, από τήν πάλη για τό ρίζωμα τής προλεταριακής ιδεολογίας.

Ο ταξικός εχθρός προσπαθεί νά εξασθενήσει τήν επαγρύπνηση τών μαζών, ζητεί περιόδους ήρεμίας καί παύσεις στη διεξαγωγή τής ταξικής πάλης, για νά συγκεντρώσει τίς δυνάμεις καί νά πλήξει αιφνιδιαστικά. Καθήκον τών οργανώσεων του Κόμματος, όλων τών εργαζομένων, μ' έπικεφαλής τήν εργατική τάξη, είναι νά μή επιτρέψουν τή δημιουργία τέτιων εύνοικών καταστάσεων για τόν εχθρό, μά νά είναι πάντα σε έφοδο, νά διατηρούν πάντα άκονισμένη τήν αιχμή τής ταξικής πάλης, νά είναι άδιάλλαχοι μέ τούς εχθρούς καί μέ τήν ιδεολογία τους.

Τό Κόμμα μας διεξήγαγε πάντα σωστά καί άλάθευτα τήν ταξική πάλη, σύμφωνα μέ τά διδάγματα του μαρξισμού—λινινισμού. Αυτό ήταν καί μένει ζήτημα μέ ιδιαίτερη σημασία, γιατί κάθε παρέκκλιση στη διεξαγωγή τής ταξικής πάλης έχει σοβαρές συνέπειες στη δράση του Κόμματος καί τών μαζών. Απαιτεί σε κάθε περίπτωση νά τηρηθεί στάση άρ-

χών, χωρίς νά πέφτεις ούτε στόν οπορτουνισμό και ούτε στό σεχταρισμό. Στή ζωή συναντοῦνται τά δύο αυτά φαινόμενα.

Όπορτουνιστική ήταν εκείνη ή παθητική, μή μαχητική στάση, πού παρατηρήθηκε σέ μερικές κομματικές οργανώσεις βάσης και στελέχη τών τομέων όπου ανέπτυξαν τήν υπονομευτική τους δράση οί διάφορες εχθρικές ομάδες πού καταδικάστηκαν. Οί εχθροί παραβίαζαν τή γραμμή του Κόμματος, τίς οδηγίες και τούς προσανατολισμούς του, εκδήλωναν χαρακτηριστικά εκφυλισμένων ανθρώπων, μά εναντίον τους δέν υψώθηκε μέ δύναμη ή φωνή αὐτῶν τών οργανώσεων και στελεχῶν και νά ἔλεγαν ἐγκαιρα ἄλλ σ' αὐτή τήν κακοποιά δράση. Όπορτουνιστική εἶναι ή «καλόψυχη» στάση πρὸς τόν ταξικό εχθρό, ὁ μικροαστικός συναισθηματισμός πού τηρεῖται σέ μερικές περιπτώσεις πρὸς τούς ἀνθρώπους πού εκφυλίζονται, πού παραβιάζουν τούς κανόνες τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας και τούς νόμους τοῦ κράτους, εἶναι οί ἀνεχτικές και συμφιλιοτικές στάσεις μέ τίς ξένες εκδηλώσεις γιά τήν ιδεολογία μας.

Τή γραμμή τοῦ Κόμματος τή βλάπτει και ή δύσκαμπτη και σεχταριστική στάση. Τέτιες στάσεις εμφανίστηκαν τελευταία σέ μερικούς κομμουνιστές και στελέχη, τά ὅποια ὅταν τό Κόμμα ἀνακάλυψε και καταδίκασε στοιχεῖα μέ φιλελεύθερο—όπορτουνιστικό και εχθρικό πνεῦμα, ἄρχισαν νά βλέπουν μέ περιττή καχυποψία και καμιά μικρή και ἀσήμαντη κηλίδα. Σεχταριστικές εἶναι και οί τάσεις πού παρατηροῦνται καμιά φορά σέ μερικούς ἀνθρώπους γιά νά χρησιμοποιοῦν διοικητικές μέθοδες ἐκεῖ πού πρέπει νά χρησιμοποιεῖται ή πειθῶ και ή διαπαιδαγώγηση. Οἱ σεχταριστές, προσποιοῦνται συχνά τό «συνεπή επαναστάτη», «τόν ἀνθρώπο ἀρχῶν». Μά

στήν πραγματικότητα είναι οπορτουνιστές και ενεργούν έτσι «γιά νά είναι μέσα».

Αυτές οί οπορτουνιστικές ταλαντεύσεις έχουν τήν πηγή τους στή μή σωστή κατανόηση τού χαρακτήρα τών δυό τύπων αντίθέσεων πού υπάρχουν στήν κοινωνία μας, στή σύγχυση τών ανταγωνιστικών αντίθέσεων μέ τίς μή ανταγωνιστικές αντιθέσεις. Τό Κόμμα πρέπει νά διασαφηνίσει αυτά τά ζητήματα και νά ἐξηγήσει ότι **δε μπορεί νά καταπολεμηθεί μ' ἐπιτυχία ό οπορτουνισμός, άν δέν καταπολεμηθεί ταυτόχρονα και ό σεχταρισμός, και αντίστροφα**. Εξάλλου είναι απαραίτητο ώστε ή πάλη τών τάξεων νά μή διεξάγεται σέ κλειστές μορφές και ούτε μόνο από τά πάνω, αλλά μαζί μέ τίς μάζες, μέ τήν πλατιά και ενεργό συμμετοχή τους. Σ' αυτόν τό δρόμο γίνεται και ή επαναστατική διαπαιδαγώγηση τών εργαζομένων, δυναμώνει και άτσαλώτεται και ή ενότητα τού Κόμματος και τού λαού.

Τό Κόμμα τόνισε ότι μιά από τίς σημαντικότερες κατευθύνσεις τής ταξικής πάλης είναι ή πάλη ενάντια στό γραφειοκρατισμό και φιλελευθερισμό, σά δύο επικίνδυνοι εχθροί τής δικτατορίας τού προλεταριάτου και τού σοσιαλισμού. Ενάντια σ' αυτά τά άρνητικά φαινόμενα τό Κόμμα διεξήγαγε μεγάλη και αδιάκοπη δουλιά και πήρε μιά σειρά συγκεκριμένα μέτρα, όπως είναι τά μέτρα γιά τήν προσέγγιση τής εξουσίας μέ τό λαό και τήν περικοπή τών διοικητικών μηχανισμών, γιά τήν πιό δραστήρια προσέλευση τών μαζών στή διακυβέρνηση, γιά τό δυνάμωμα και τήν τελειοποίηση τού άμεσου εργατικού και άγροτικού έλέγχου, γιά τό ξερίζωμα τού πνεύματος τής γραφειοκρατικής ιεραρχίας και τόν εκδημοκρατισμό τής ζωής στό στρατό, γιά τό φρά-

ξιμο τών δίοδων άπ' όπου μπορεί νά διεισδύσει ή ξένη ιδεολογία, γιά τήν έπαναστατικοποίηση τοϋ σχολείου, τής λογοτεχνίας καί τών τεχνών.

Ομως, παρά τίσ επιτυχίες πού επιτεύχθηκαν καί τά βαριά πλήγματα πού δόθηκαν στό γραφειοκρατισμό καί τό φιλελευθερισμό, τό Κόμμα δέ θεωρεί ξεπερασμένη τήν πάλη εναντίον τους. Μένουν πάντα ένας σοβαρός κίνδυνος καί ή πάλη εναντίον τους μένει πάντα επίκαιρη. Είναι όπλα στά χέρια τών ταξικών έχθρών γιά νά υπονομεύσουν τό Κόμμα, τό προλεταριακό κράτος καί τή σοσιαλιστική μας ζωή.

Οϊ άναλύσεις πού έκαμε ή Κεντρική Επιτροπή στους τομείς τής κουλτούρας, τής οίκονομίας, τοϋ στρατού κλπ, έδειξαν ότι όλα τά εχθρικά στοιχεία, από τή μιá μεριά, στηρίχτηκαν στό φιλελευθερισμό καί τό γραφειοκρατισμό καί, από τήν άλλη, τους έτρεφαν μέ όλους τους τρόπους γιά τους άντεπαναστατικούς τους σκοπούς. Στίς προσπάθειές τους νά υπονομεύσουν τό σοσιαλισμό καί τή δικτατορία τοϋ προλεταριάτου προσπάθησαν νά θέσουν παντού στή διεύθυνση όχι τή γραμμή καί τήν καθοδήγηση τοϋ Κόμματος, μά τήν τεχνοκρατία, νά έξασθενίσουν καί εξαλείψουν τόν έλεγχο τοϋ Κόμματος, τοϋ κράτους καί τών μαζών, νά έχουν τά χέρια λεύτερα καί νά άλωνίσουν σύμφωνα μέ τήν όρεξή τους, νά υποκινήσουν τόν άναρχικό άποκεντρωτισμό καί νά δημιουργήσουν ξεκομμένους καί άνεξάρτητους οργανισμούς, νά έξογκώσουν τους κρατικούς μηχανισμούς καί ιδρύματα, νά έξασθενίσουν τήν προλεταριακή σύνθεσή τους καί νά. ένθάρρυναν τήν ύπάλληλία, ν' άνοίξουν τίσ θύρες στό ξένο, νά υπονομεύσουν τήν εμπιστοσύνη στίς δυνάμεις μας κλπ.

Όμως οί φιλελευθεριστικές καί γραφειοκρατικές αντιλήψεις καί πραχτικές δέ συνδέονται μόνο μέ τή δράση τών έχθρών. Συναντιούνται καί στους άνθρωπους μας, στή δουλιά τών οργάνων καί τών μηχανισμών μας. Ή πάλη ενάντια στό γραφειοκρατισμό καί τό φιλελευθερισμό θά είναι μακρά, γιατί έχουν βαθιές τίς ρίζες, συνδέονται μέ οικονομικούς, κοινωνικούς καί ιδεολογικούς παράγοντες καί υποκινούνται από τούς εσωτερικούς καί έξωτερικούς εχθρούς. Ο βαθμός τής έξάπλωσής τους έξαρτάται από τό πολιτικό καί πολιτιστικό επίπεδο τών άιθρώπων, από τή δουλιά του Κόμματος γιά τή διαπαιδαγώγηση καί τήν επαναστατική σφυρηλάτηση τών εργαζομένων, από τήν κατανόηση του κινδύνου καί από τούς δρόμους πού άκολουθούνται γιά τήν καταπολέμησή τους.

Ο γραφειοκρατισμός καί ο φιλελευθερισμός είναι ιδεαλιστικοί καί άντιδραστικοί, άντιλαϊκοί καί άντισοσιλιστικοί τρόποι σκέψης καί δράσης. Ή προπαγάνδα του Κόμματος έχει καθήκον νά ξεσκεπάσει μέ θεωρητικά καί πραχτικά έπιχειρήματα τήν ιδεολογική ταξική φύση του φιλελευθερισμού καί γραφειοκρατισμού. **Οί κομμουνιστές, οί εργάτες καί οί πλατιές εργαζόμενες μάζες πρέπει νά ξησηκωθούν μέ βαθιά πεποίθηση, ενάντια στίς φιλελευθεριστικές εκδηλώσεις, τίς διαστρεβλώσεις καί τη γραφειοκρατική ρουτίνα, νά τίς άνακαλυψουν καί καταπολεμήσουν σέ κάθε κρίκο καί σέ κάθε μορφή εμφάνισής τους.**

Είναι άναγκαίο νά δυναμώνει καί βαθύνει παραπέρα ή πάλη ενάντια στόν τεχνοκρατισμό καί διανοητικισμό, σάν άπεικόνιση του γραφειοκρατισμού, πού όδηγοϋν στήν άπομάκρυνση από τήν

προλεταριακή ιδεολογία και πολιτική του Κόμματος, στην εξασθένιση του ήγετικού ρόλου της εργατικής τάξης στην κοινωνία μας, στην υποτίμηση του ρόλου και της δημιουργικής σκέψης των μαζών. Οι τεχνοκρατικές και διανοητικιστικές επιδράσεις, προπαντός τα τελευταία χρόνια, εκφράστηκαν, εκτός των άλλων, στην υπερτίμηση της τεχνικής και της ειδικότητας, στη μή θεώρηση των προβλημάτων από πολιτική και ιδεολογική σκοπιά, στην έλλειψη εμπιστοσύνης στην όρμη και την αισιοδοξία των μαζών.

Πρέπει να ένταθει όλο και περισσότερο ή πάλη ενάντια στο φιλελευθερισμό, σαν έκφραση του ιδεολογικού και πολιτικού οπορτουνισμού, των παραχωρήσεων προς τον ταξικό εχθρό, της συμφιλίωσης με τις επιδράσεις των ξένων ιδεολογιών, με τις ελλείψεις και τις αδυναμίες. Ή ανάγκη για τό βάθαιμα αυτής της πάλης γίνεται άκόμα πιο άπαραίτητη γιατί τούτα τα τελευταία χρόνια οι φιλελευθεριστικές έκδηλώσεις και επιδράσεις πρόβαλλαν με άρκετή οξύτητα και έβλαψαν τή δουλιά σε άρκετούς τομείς, όπως στην κουλτούρα, στο στρατό, στην οικονομία και άλλου. Ποτέ και σε καμιά περίπτωση να μή υποτιμούμε αυτούς τούς κινδύνους, μά να διατηρούμε πάντα όξυμένη τήν πολιτική και ιδεολογική επαγρύπνηση, να δυναμώνομε τόν έλεγχο από τά πάνω και από τά κάτω, ν' ανεβάζομε σε όλους τήν προλεταριακή πειθαρχία και συνείδηση.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει ν' άφιερώσει τό Κόμμα για τό ξερίζωμα των φιλελευθεριστικών και άναρχικών άντιλήψεων σχετικά με τή δημοκρατία και τή λευτεριά στη σοσιαλιστική κοινωνία. Μερικοί σκέπτονται ότι, μιά πού βρισκόμαστε στη δημοκρατία, έχουν μόνο δικαιώματα και καθόλου κα-

θήκοντα, ότι μόνο τό κράτος καί ή κοινωνία έχουν άπέναντί τους υποχρεώσεις, τίς όποιες δέν παραλείπουν νά τίς άπαιτοϋν, ενώ αυτοί είναι λεϋτεροι νά συμπεριφέρονται καί νά δροϋν όπως θέλουν, νά παραβιάζουν σά νά μή συμβαίνει τίποτε τό κακό τήν πειθαρχία τής δουλιάς καί τήν κοινωνική πειθαρχία, τούς νόμους τοϋ κράτους καί τούς κανόνες τής κοινωνίας. Αϋτές οί επιζήμιες άπόψεις πρέπει νά καταπολεμηθοϋν άποφασιστικά, γιατί είναι ξένες πρός τίς άρχές τοϋ σοσιαλισμοϋ.

Στίς γραμμές τοϋ Κόμματος καί στό λαό μας ύπάρχει ύγιές καί σφριγηλό πνεϋμα πολιτικής μαχητικότητας καί αϋτό άποτελεϊ μεγάλη νίκη τοϋ Κόμματος. Μά, αϋτό δέν πρέπει νά μάς οδηγήσει σέ αϋτοϊκανοποίηση καί νά κλείνομε τά μάτια μπροστά στίς εκδηλώσεις άδιαφορίας, πού παρατηροϋνται σέ άρκετούς έργαζόμενους, μάλιστα καί σέ μερικούς κομμουνιστές καί στελέχη. Ή πάλη ενάντια στίς έκδηλώσεις άδιαφορίας παραμένει επίκαιρο καθήκον τοϋ Κόμματος καί τών μοχλών του.

Τό Κόμμα τόνιζε πάντοτε ότι ή πάλη τών τάξεων στό ιδεολογικό πεδίο πρέπει νά είναι μετωπική καί νά διεξάγεται τόσο ενάντια στό φιλελευθερισμό, όσο καί ενάντια στό γραφειοκρατισμό, τόσο ενάντια σά ύπολείμματα τής ιδεολογίας τών παλιών έκμεταλλευτριών τάξεων, όσο καί ενάντια στίς έπιδράσεις καί εκδηλώσεις τών σημερινών αστικών καί ρεβιζιονιστικών ιδεολογιών. Παλαίβοντας ενάντια στόν έκφυλιστικό μέ αστικό—ρεβιζιονιστική προέλευση φιλελευθερισμό δέν πρέπει νά ύποτιμοϋμε καί τήν πάλη ενάντια στίς διάφορες εκδηλώσεις τοϋ συντηρητισμοϋ, ό όποιος, έξ αιτίας τών ιστορικών μας συνθηκών, έχει άκόμα βαθιές ρίζες καί επιδράσεις.

Μεγάλο σχολείο τής ταξικής πάλης στήν περίοδο ανάμεσα στα δύο συνέδρια ήταν ή 4η, 5η, 6η και 7η Όλομέλεια τής Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος. Αύτές οί ολομέλειες ανακάλυψαν και συντριψαν τίς εχθρικές ομάδες τών Φαντίλ Πατσράμι και Τόντι Λιουμπόνια, Μπεκίρ Μπαλούκου, Πετρίτ Ντούμε και Χίτο Τσιάκο, Αμπντούλ Κελέζι, Κώτσιο Θεοδόσι, Κίτσιο Νγκέλια κλπ, πού διεξήγαγαν πλατιά υπονομευτική και σαμποταριστική δράση στό πεδίο τής ιδεολογίας και τής κουλτούρας, στό στρατό, στή βιομηχανία, στή σχεδιοποίηση, στό εμπόριο κλπ.

Αύτή ήταν μιά μεγάλη και πάρα πολύ επικίνδυνη συνωμοσία. Αυτοί οί εχθροί, σέ στενή σύνδεση και συνεργασία ανάμεσά τους και σέ συντονισμό μέ μερικά ξένα ρεβιζιονιστικά κράτη, άποσκοπούσαν νά έξαλείψουν τό Κόμμα, νά άνατρέψουν τή λαϊκή έξουσία, ν' άνοιξουν τό δρόμο στό ρεβιζιονισμό και νά παλινορθώσουν τόν καπιταλισμό στήν Αλβανία.

Στό πεδίο τής ιδεολογίας και τής κουλτούρας ή προδοτική ομάδα τών Φαντίλ Πατσράμι και Τόντι Λιουμπόνια και συντροφιά άποπειράθηκε νά διαδόσει τήν άστικο—ρεβιζιονιστική ιδεολογία, κουλτούρα και τρόπο ζωής, γιά νά δημιουργήσει τό κατάλληλο έδαφος στήν πολιτική άντεπανάσταση. Απέβλεπαν, σέ πρώτη γραμμή, νά εκφυλίσουν τή νεολαία και τή διανόηση, νά τίς ρίξουν ενάντια στό Κόμμα και τό σοσιαλισμό, έτσι όπως έκαμαν οί εχθροί τού μαρξισμού—λενινισμού στίς ρεβιζιονιστικές χώρες.

Η προδοτική και πραξικοπηματική ομάδα τών Μπεκίρ Μπαλούκου, Πετρίτ Ντούμε και Χίτο Τσιάκο ήταν φράξια στήν κορυφή τού στρατού, ομάδα

συνωμοτών για τή βίαιη άνατροπή τής Κεντρικής Επιτροπής μέ ένοπλο πραξικόπημα και για τήν έξόντωση του Κόμματος Εργασίας τής Αλβανίας και τής δικτατορίας του προλεταριάτου, στηριζόμενη και στην ένοπλη εξωτερική επέμβαση. Για να πετύχουν αυτούς τους σκοπούς, εργάστηκαν για τήν εξασθένηση τής κομματικής οργάνωσης και του ήγαιικού της ρόλου στο στρατό, για τήν άντικατάσταση τής μαρξιστικής—λενινιστικής ιδεολογίας του Κόμματος μας μέ τή ρεβιζιονιστική ιδεολογία, για τό σαμποτάρισμα τής στρατιωτικής γραμμής του Κόμματος και τήν άντιπαράθεση των συνθηκόλογων και προδοτικών θέσεων τους σ' αυτή τή γραμμή. Προσπάθησαν να ύπονομεύσουν τήν άμυντική ίσχή τής χώρας και να μπάσουν στο στρατό μισητές μέθοδες των άστικών και ρεβιζιονιστικών στρατών.

Πλατιά εχθρική δράση άνέπτυξε στο πεδίο τής οικονομίας ή προδοτική ομάδα των Άμπντύλ Κελέζι, Κώτσιο Θεοδόσι, Κίτσιο Νγκέλια και συντροφία. Αυτή ή ομάδα άποπειράθηκε να διαστρεβλώσει τή γραμμή του Κόμματος για τήν άνάπτυξη τής οικονομίας, τίς άρχές τής οργάνωσης και διεύθυνσής της και να μπάσει ρεβιζιονιστικές μορφές και μέθοδες άυτόδιαχείρισης κλπ. Αυτοί άνάπτυξαν ύπονομευτική δράση μέ σοβαρές συνέπειες σε τέτοιους τομείς κλειδιά, όπως είναι ή σχεδιοποίηση, τά πετρέλαια, τό εξωτερικό εμπόριο κλπ. Προσπαθούσαν να έξασθενίσουν και να ύπονομεύσουν έτσι τή βάση του σοσιλιστικού μας καθεστώτος, ν' άνοίξουν τό δρόμο τής οικονομικής και πολιτικής ύποταγής και ύποδούλωσης τής χώρας στους ξένους.

Αυτές οί ομάδες ήταν ίμπεριαλιστικο—ρεβιζιονιστικά πραχτορεία στους κόλπους του Κόμματος και

του κράτους, αποτελούμενες από στοιχεία εκφυλισμένα πολιτικά και ηθικά, που είχαν άστικοποιηθεί και είχαν συνθηκολογήσει μπροστά στην πίεση των εξωτερικών και εσωτερικών εχθρών, μπροστά στην περικύκλωση και την ιδεολογική επίθεση του διεθνούς ιμπεριαλισμού και ρεβιζιονισμού.

Ο κίνδυνος που παρουσίαζαν αυτές οι εχθρικές ομάδες, ήταν πάρα πολύ σοβαρός, γιατί κατείχαν σημαντικές θέσεις στο Κόμμα και στην εξουσία και εκμεταλλεύονταν τό μεγάλο κύρος του Κόμματος για να συγκαλύψουν την εχθρική τους δουλιά. Συγκάλυπταν την άντεπαναστατική δράση προσποιούμενοι ότι έκαναν τό καθετί έξ ονόματος του Κόμματος, τάχα για τό καλό του και για τό καλό του λαού, τάχα για τή δημιουργική εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών. Δρούσαν ύπουλα, δέν τολμούσαν να βγούν άνοιχτά ενάντια στη γραμμή του Κόμματος, γιατί, όπως όλοι οι άλλοι εχθροί, δέν είχαν καμιά βάση στο Κόμμα και στο λαό. Η δύναμη και ή άτσάλινη ενότητα του Κόμματος τούς καταπίεζε. Οί ύγιεις δεσμοί του μέ τό λαό τούς κατατρόμαζαν.

Οί εχθροί κατόρθωσαν να δράσουν και να προξενήσουν ζημίες για ένα χρονικό διάστημα χωρίς ν' άνακαλυφτούν, γιατί βρήκαν και κενά στη δουλιά του Κόμματος και τής εξουσίας. Εκμεταλλεύτηκαν τά λάθη και τίς ελλείψεις, τίς εκδηλώσεις γραφειοκρατισμού, φιλελευθερισμού και εύφορίας, τίς όποιες ύποκίνησαν και διέδωσαν όσο μπόρεσαν, έπωφελήθησαν από την εξασθένιση τής επαγρύπνησης και του ελέγχου, από τή μή επίμονη εφαρμογή των άρχών και των κανόνων του Κόμματος και του κράτους, από τίς διάφορες ελλείψεις στη διαπαιδαγωγική δουλιά, από τό γεγονός ότι δέν παίρνονταν σοβαρά ύπόψη τά διδάγματα του Κόμματος

σχετικά με την πάλη των τάξεων και με την ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικύκλωση.

Γι' αυτά πού συνέβηκαν φέρουν εύθνη όλα τα ηγετικά όργανα, περιλαμβάνοντας και την Κεντρική Επιτροπή και την Κυβέρνηση. Ιδιαίτερη συλλογική και άτομική εύθνη, έχουν εκείνες οι κομματικές οργανώσεις, οι κομμουνιστές και τα στελέχη εκείνων των τομέων πού οι εχθροί ανάπτυξαν την πιο έντονη δράση τους. Αύτοί φέρουν εύθνη γιατί επέτρεψαν την εξασθένηση του ήγετικού ρόλου των οργανώσεων του Κόμματος, δέν ένεμειναν μέ συνέπεια στις αποφάσεις και τις οδηγίες του Κόμματος και στους νόμους του κράτους, γιατί μερικοί απ' αυτούς έδειξαν πολιτική μυωπία και φιλελευθερισμό, ενώ μερικοί άλλοι δέν είχαν την έπεναστατική τόλμη νά ύψώσουν τή φωνή, νά καταγγείλουν και νά βάλλουν στή θέση τους τους εχθρούς.

Η εχθρική δράση ανακαλύφτηκε και συντρίφτηκε μπροστά στην άτσάλινη ενότητα, την πολιτική όσφρηση και ώριμότητα, την ιδεολογική σαφήνεια και την έπεναστατική άποφασιστικότητα του Κόμματος και τής ήγεσίας τους. Η σοσιαλιστική Αλβανία σώθηκε από μιά μεγάλη και έπικίνδυνη συνωμοσία. Απ' αυτή τή σκληρή ταξική σύγκρουση τό Κόμμα βγήκε πιο ισχυρό και πιο σφουρηλατημένο, ή ενότητα των γραμμών του Κόμματος γύρω από την Κεντρική Επιτροπή, καθώς και ή ενότητα του λαού μέ τό Κόμμα άνέβηκαν σέ υψηλότερο βαθμό. Ανέβηκε και δυνάμωσε ή έπεναστατική επαγρύπνηση του Κόμματος και των μαζών. Η οικονομία μας παγιώθηκε παρατέρα και σημείωσε νέες έπιτυχίες στό δρόμο τής σοσιαλιστικής τής άνάπτυξης, οι τέχνες και ή κουλτούρα μας άπόχτησαν μεγαλύτερη κομματικότητα και μαχητικότητα. Ο στρατός,

όλες οί ενοπλες δυνάμεις συσπειρώθηκαν άκόμα πιο ισχυρά γύρω άπό τό Κόμμα, άνέβηκαν σέ άνώτερη βαθμίδα ή ιδεοπολιτική σφυρηλάτηση, τό έπαναστατικό πνεύμα και ή πολεμική ετοιμότητά τους για την άντιμετώπιση και τή συντριβή κάθε εχθρού πού θά τολμούσε νά επιτεθεί στή σοσιαλιστική μας πατρίδα. Σ' αυτή την πάλη ή εργατική μας τάξη, ή συνεταιρισμένη άγροτιά, ή νεολαία, οί γυναίκες, ή διανόηση και τά στελέχη μας εδειξαν τόν ύψηλό τους πατριωτισμό, την άκλόνητη εμπιστοσύνη προς τό Κόμμα και την ηγεσία του, την άφοσίωσή τους στή σωστή γραμμή του.

Η άνακάλυψη και συντριβή τής συνωμοσίας τών εσωτερικών και εξωτερικών εχθρών είναι μεγάλη νίκη τοῦ Κόμματος και τοῦ λαοῦ μας, νίκη τοῦ μαρξισμού—λενινισμού ενάντια στό ρεβιζιονισμό.

2 . — Ο ΗΓΕΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΑΖΩΝ

Η εργατική τάξη, καθοδηγούμενη άπό τό Κόμμα, στάθηκε πάντα μπροστάρισσα στά μεγάλα ιστορικά γεγονότα σέ τούτα τά 35 χρόνια πάλης και δουλιás για την άπελευθέρωση τής Αλβανίας και τό θρίαμβο τής λαϊκής επανάστασης, για τόν ολόπλευρο επαναστατικό μετασχηματισμό τής χώρας σέ σοσιαλιστικές βάσεις. Αυτό είναι ένας άπό τούς κυριότερους παράγοντες πού ή επανάστασή μας άναπτύχθηκε μέ συνέπεια σέ σωστό μαρξιστικό—λενινιστικό δρόμο.

Ἡ εργατικὴ τάξη εἶναι ἡγέτρια τάξη τῆς κοινωνίας. Ἐχει τὸ πολιτικὸ τῆς Κόμμα πού τὴν καθοδηγεῖ καὶ τὴ μαρξιστικὴ—λενινιστικὴ Ἰδεολογία πού τῆς φωτίζει τὸ δρόμο, εἶναι φορέας τῶν ιδανικῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ. Εἶναι συνδεμένη μὲ τὴν ὑψηλότερη μορφή τῆς σοσιαλιστικῆς ἰδιοκτησίας καὶ μὲ τοὺς ἡγετικούς τομείς τῆς οικονομίας, εἶναι ἡ πιό συνειδητὴ, ἡ πιό οργανωμένη καὶ ἡ πιό πειθαρχικὴ τάξη. Τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς στήν παραγωγή καὶ στή σύνθεση τοῦ πληθυσμοῦ ἀυξάνει συνεχῶς.

Ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ μαρξισμὸς—λενινισμὸς, δέ. μπορεῖ νὰ εκπληρώσει τὸν ἡγετικὸ ρόλο καμιά ἄλλη τάξη ἢ κοινωνικὸ στρώμα εκτός ἀπὸ τὴν εργατικὴ τάξη, τόσο στήν πάλη γιὰ τὴν εγκαθίδρυση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ὅσο καὶ στήν οἰκοδόμηση τῆς νέας σοσιαλιστικῆς κοινωνίας. Αὐτὸς ὁ ρόλος θά διατηρηθεῖ καὶ θά δυναμώσει καὶ στὸ μέλλον, ἐφόσον ὑπάρχουν οἱ τάξεις καὶ τὸ κράτος τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου.

Στὴν περίοδο ἀνάμεσα στὰ δύο συνέδρια τὸ Κόμμα διεξήγαγε ολόπλευρη δουλιὰ ὥστε ὁ ρόλος τῆς εργατικῆς τάξης νὰ εἶναι αισθητὸς καὶ νὰ ἀσκεῖται ἰσχυρὰ παντοῦ, ὥστε ἡ ἐργατικὴ τάξη μὲ τὴν ἰδεολογία, μὲ τὴν ἐπαναστατικὴ ὄρμη καὶ μὲ τὸ παράδειγμά της νὰ δίνει τὸν τόνο σ' ὅλη τὴ ζωὴ τῆς χώρας. Συνεπῶς, ἀυξήθηκε ἡ πολιτικὴ δράση τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἡ ενεργὸς συμμετοχὴ τῆς στή λύση τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ κράτους, διευρύνθηκε καὶ δυνάμωσε ὁ ἄμεσος ἐλεγχὸς τῆς γιὰ τὴν εφαρμογὴ τῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος σ' ὅλα τὰ πεδία. Πολύ σημαντικὸς δείκτης τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ρόλου τῆς ἐργατικῆς τάξης εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι στὰ ὄργανα καὶ στοὺς

μηχανισμούς του Κόμματος, τής εξουσίας, τής οικονομίας και τής κουλτούρας ήρθε μεγάλος αριθμός στελεχών, βγαλμένων από τίσ γραμμές τής εργατικής τάξης, τά όποία ζωογόνησαν και έπαναστατικοποίησαν παραπέρα όλη τή δουλιά.

Αυτά τά άποτελέσματα πραγματοποιήθηκαν διαμέσου σκληρής πάλης μέ τίσ φιλελευθεριστικές και γραφειοκρατικές, τεχνοκρατικές και διανοητικιστικές αντιλήψεις και στάσεις, πού εκφραζαν δυσπιστία στίς ικανότητες τής εργατικής τάξης, πού δέ δέχονταν ή πού δέχονταν όσο γιά τά μάτια τόν έλεγχο τής, πού μέ διάφορες μορφές και τρόπους υπερτιμοϋσαν τό ρόλο τών μηχανισμών, τών ύπαλλήλων και τών ειδικών.

Τό Κόμμα και στό μέλλον θά εργαστεί άκούραστα γιά τήν κατοχύρωση και τό όλο και μεγαλύτερο δυνάμωμα του ήγετικού ρόλου τής έργατικής τάξης σ' όλη τή ζωή τής χώρας. Αύτός ό ρόλος τής τάξης πραγματοποιείται διαμέσου του Κόμματος και του προλεταριακού κράτους τής. Χωρίς τό Κόμμα ό ηγετικός ρόλος τής εργατικής τάξης θά εμενε μιά δημαγωγική, έξαπατητική φράση. **Μόνο τό επανάστατικό κόμμα τής έργατικής τάξης, εξοπλισμένο μέ τή μαρξιστική—λενινιστική θεωρία, κάνει τήν τάξη συνειδητή τής ιστορικής της αποστολής, τής καθορίζει ξεκάθαρα τούς αντικειμενικούς στόχους τής πάλης και τούς δρόμους γιά τήν επίτευξή τους. Τό Κόμμα οργανώνει, διαπαιδαγωγεί, κινητοποιεί και διευθύνει τήν τάξη και όλους τούς συμμάχους της στην περίπλοκη πάλη γιά τήν εγκαθίδρυση τής δικτατορίας του προλεταριάτου και τήν οικοδόμηση του σοσιαλισμού.**

Οί ρεβιζιονιστές όλων τών αποχρώσεων, παλιοί και νέοι, διέδωσαν και διαδίδουν κάθε λογής από-

ψεις για την άρνηση της ιστορικής αποστολής της εργατικής τάξης, για την εξάλειψη προπαντός του ήγησητικού ρόλου της πρωτοπορείας της, του μαρξιστικού—λενινιστικού κόμματος, στην επανάσταση και στην οικοδόμηση του σοσιαλισμού.

Με τις «θεωρίες» τους το παλλαϊκό κόμμα και κράτους, το κόμμα σά μόνον ιδεολογικός παράγοντας ή σά συντονιστικό όργανο, με τά κηρύγματα τους της αύθορμησίας στό εργατικό κίνημα, το πλουραλισμού και της μετάβασης στό σοσιαλισμό κάτω από τή διεύθυνση άλλων τάξεων και πολιτικών δυνάμεων, οί ρεβιζιονιστές επιδιώκουν νά αφήσουν τήν εργατική τάξη χωρίς ήγεσία, άφοπλισμένη μπροστά στόν εχθρό πού είναι οργανωμένος και οπλισμένος ως τά δόντια, νά σαμποτάρουν τήν επανάσταση νά έκμηδενίσουν τή θεωρία και τήν πραχτική της διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου.

Τό Κόμμα μας άπέριψε μέ περιφρόνηση αυτές τις άντιδραστικές θεωρίες, όπως και τις άντιμαρξιστικές και αναρχικές άπόψεις σχετικά μέ τήν «αύτοδιαχείριση», σχετικά μέ τήν «άμεση ήγεσία» της εργατικής τάξης. Έθεσε τήν εργατική τάξη μας στόν ιστορικό ρόλο πού της άνήκει στή σοσιαλιστική κοινωνία. Αυτό άντιβαίνει πλέρια στίς άντλήψεις και στην πραχτική των χρουστσιοφικών ρεβιζιονιστών πού μεταχειρίζονται τήν εργατική τάξη στίς χώρες τους σαν άπλά παραγωγική δύναμη, πού τή μετάτρεψαν σε τάξη κάτω από καταπίεση και εκμετάλλευση, σε βάρος της όποίας πλουτίζει ή νέα άστική τάξη.

Στή χώρα μας δέν υπάρχουν ζητήματα της πολιτικής τοῦ Κόμματος και τοῦ κράτους, για τά όποια ή εργατική τάξη και οί άλλες εργαζόμενες

μάζες νά μή λένε τό λόγο τους καί νά μή παίρνουν ενεργό μέρος στήν επίλυσή τους. Τό Κόμμα έδωσε καί δίνει μεγάλη σημασία στίς διοβουλευσεις μέ τήν εργατική τάξη καί μέ τίς άλλες εργαζόμενες μάζες, στήν πλατιά ανάπτυξη τής κριτικής τών μαζών γιά τίς ελλείψεις καί τίς αδυναμίες στή δουλιά, στήν ενεργό συμμετοχή τής τάξης στή διακυβέρνηση τής χώρας.

Ιδιαίτερη προσοχή άφιέρωσε καί άφιερώνει τό Κόμμα στόν άμεσο έλεγχο τής εργατικής τάξης καί τών άλλων εργαζόμενων μαζών, στήν εφαρμογή στήν πράξη αὐτοῦ τοῦ μεγάλου λενινιστικοῦ διδάγματος. Αυτό τόν έλεγχο πού άσκεΐται μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος σ' όλη τήν κρατική καί κοινωνική δραστηριότητα, τόν θεωρεΐ γενική καί παντοτεινή άρχή τής σοσιαλιστικής μας κοινωνίας σέ κάθε σφαίρα καί κρίκο της, έκφραση τής άσκησης τής διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου άπό τήν εργατική τάξη σέ συμμαχία μέ τήν άγροτιά. Ο εργατικός έλεγχος είναι μιά άπό τίς σπουδαιότερες κατευθύνσεις τής ταξικής πάλης γιά νά εξασφαλιστεΐ ή νίκη τοῦ σοσιαλισμοῦ, γιά νά μή έπιτραπεΐ ό εκφυλισμός τοῦ σοσιαλιστικοῦ καθεστώτος, είναι μεγάλο σχολείο γιά τήν επαναστατική διαπαιδewγή τής εργατικής τάξης καί τών άλλων εργαζόμενων μαζών.

Ο άμεσος εργατικός καί άγροτικός έλεγχος έδωσε πολύτιμα άποτελέσματα γιά τήν ανάκαλυψη καί τήν παραμέριση άρκετών ελλείψεων καί αδυναμιών, εκδηλώσεων φιλελευθερισμοῦ, διαστρεβλώσεων καί παραβιάσεων τών νόμων τοῦ κράτους καί τών κανόνων τής κοινωνίας μας. Χρησίμευσε σάν ισχυρό μέσο γιά νά ξεσκονιστοῦν άπό τό γραφειοκρατισμό καί τή ρουτίνα άρκετές διαχειρήσεις, οικονομικές έ-

πιχειρήσεις και πολιτιστικά ιδρύματά, στελέχη και κομματικές οργανώσεις, για να δημιουργηθεί σ' όλη τη χώρα ζωνρή επαναστατική ατμόσφαιρα, για να εφαρμοστεί σωστά η γραμμή τού Κόμματος και να εκτελεστούν μ' επιτυχία τά καθήκοντα σ' όλα τά πεδία τής σοσιαλιστικής οικοδόμησης.

Τελευταία τό Κόμμα πήρε σημαντικά μέτρα για να θέσει τόν εργατικό και άγροτικό έλεγχο σέ γερές οργανωτικές βάσεις και για να τόν άνεβάσει σέ νέο ποιοτικό επίπεδο. **Τώρα μπαίνει σέ πρώτη μοίρα ή παγίωση τής οργάνωσης τών ομάδων εργατικού και αγροτικού ελέγχου, ή ειδικευμένη καθοδήγηση αὐτοῦ τοῦ ελέγχου ἀπό μέρος τών κομματικών οργανώσεων και έπιτροπών, ό προσανατολισμός και ή κατεύθυνσή του στά ούσιωδέστερα ζητήματα πού σχετίζονται με τήν εφαρμογή τής γραμμής και τών αποφάσεων τού Κόμματος, ό καλύτερος συνδυασμός τοῦ εργατικού και άγροτικού ελέγχου ἀπό τά κάτω με τόν κρατικό έλεγχο ἀπό τά πάνω, ή γενίκευση τής επαναστατικής πείρας αὐτοῦ τοῦ ελέγχου, με σκοπό να βαθαίνει και να πλουταίνει όλο και περισσότερο σέ περιεχόμενο και να βρεθούν νέες καρποφόρες μορφές για τήν άσκησή του.**

Η άνοδος και τό παραπέρα δυνάμωμα τού ηγετικού ρόλου τής εργατικής τάξης, ή αύξηση τής ιδεοπολιτικής επίδρασης και τής άποτελεσματικότητας τής δουλιάς της, έξαρτοῦνται πολύ ἀπό τήν επαναστατική διαπαιδαγώγηση και σφυρηλάτηση, ἀπό τό άνέβασμα τής συνείδησής της στό επίπεδο τής άποστολής πού έχει στή σοσιαλιστική κοινωνία.

Σ' αὐτό τό ζήτημα τό Κόμμα έχει υπόψη ότι ή εργατική μας τάξη είναι σχετικά νέα, ότι τό μεγαλύτερο μέρος τών εργατών προέρχεται ἀπό μη

προλεταριακά στρώματα, ότι οι γραμμές της συμπληρώνονται καθημερινά με νεους εργάτες που έρχονται από τα θρανία του σχολείου, χωρίς πείρα δουλιάς και ζωής. Αύτά, καθώς και οι αδυναμίες στη διαπαιδαγωγική δουλιά, είναι μερικά από τα αίτια που άρκετοί εργάτες δέ στέκουν πάντοτε και όπως πρέπει στο ρόλο που ανήκει στην τάξη τους, δέ λένε θαρραλέα και μέ ώριμότητα τό λόγο τους, δέν αισθάνονται τή μεγάλη ευθύνη που έχουν για τή σωστή εφαρμογή τής γραμμής και τών αποφάσεων του Κόμματος άπ' όποιονδήποτε, μέσα και έξω από τήν έπιχείρηση, δέν εργάζονται πάντοτε μέ υψηλό επαναστατικό πνεύμα, μέ προλεταριακή οργάνωση και πειθαρχία.

Γι' αυτό θά χρειαστεί στο Κόμμα νά εργαστεί και στο μέλλον έπίμονα για νά διαπαιδαγωγήσει τήν τάξη μέ τή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία, για νά τήν κάμει συνειδητή σχετικά μέ τό ρολο και τά καθήκοντά της, ώστε νά εΐναι άλύγιστη μαχήτρια για τήν οικοδόμηση του σοσιαλισμού, για τό δυνάμωμα τής διχτατορίας του προλεταριάτου και για τήν υπεράσπιση τής πατρίδας. Ή ίδια ή εργατική τάξη νά στέκει μπροστάρης στην πάλη για τήν εκπλήρωση τών καθηκόντων του κρατικού σχεδίου, νά θέτει πάνω άπ' όλα τό γενικό συμφέρο, νά περιφρουρεί τήν κοινή ιδιοκτησία, νά δουλεύει μέ ύψηλή άποδοτικότητα και ποιότητα, νά δυναμώνει τήν πειθαρχία στην δουλιά, νά είναι καινοτόμος και δημιουργός, νά διαφυλάσσει και νά αναπτύσσει παραπέρα τά προλεταριακά της χαρακτηριστικά, νά άνεβάζει άδιάκοπα τό εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και έπαγγελματικό της επίπεδο. Ετσι ή εργατική τάξη μπορεί νά διαπαιδαγωγήσει μέ τό παράδειγμα και στο πνεύμα της

τή συνεταιρισμένη αγροτιά, τή νεολαία, τή διανοή-
ση, όλους τούς εργαζόμενους τής χώρας μας.

Οί Έπαγγελματικές Ενώσεις, πού κάνουν μεγάλη δουλιά για τή διαπαιδαγώγηση και τήν κινητοποίηση τών εργατών και τών άλλων εργαζόμενων για τήν οικοδόμηση τής νέας κοινωνίας, έχουν ιδιαίτερο ρόλο και ευθύνη για νά βαθύνουν και προωθήσουν αυτή τή δουλιά. Κύριο καθήκον τής οργάνωσης τών Επαγγελματικών Ενώσεων ήταν και μένει ή κομμουνιστική διαπαιδαγώγηση τών εργαζομένων. Κάθε τάση πού ύποτιμάει τή διαπαιδαγωγική δουλιά τών επαγγελματικών οργάνωσης και έπιδιώκει νά τίς μετατρέψει σέ ύποκατάστατα τών διαχειρίσεων και τών οικονομικών οργάνων, είναι πολύ επιζήμια και οδηγεί στην άπομάκρυνση τών Επαγγελματικών Ενώσεων από τή λειτουργία τους σά σχολεία του κομμουνισμού.

Πολύ λαθεμένη είναι και ή γνώμη πού άπαντάται σέ μερικές περιπτώσεις, κατά τήν όποία οί Επαγγελματικές Ενώσεις πρέπει νά άσχολούνται μόνο μέ διαπαιδαγώγηση και νά παραμελούν τά οικονομικά προβλήματα. Ασφαλώς οί Επαγγελματικές Ενώσεις δέν έχουν για ποιό λόγο νά κάνουν τή δουλιά τών κρατικών και οικονομικών οργάνων, ούτε νά τά ντουμπλάρουν. Μά θά ήταν εντελώς άσυγχώρητο άν δέν ένδιαφέρονταν για τήν παραγωγή, για τήν έχτέλεση τών καθηκόντων του κρατικού σχεδίου. Αυτό θά δημιουργούσε κίνδυνο έκγραφειοκρατισμού τής διεύθυνσης τής οικονομίας. 'Η άποτελεσματικότητα τής διαπαιδαγωγικής δουλιάς τών επαγγελματικών οργάνωσης έξαρτάται πολύ από τή στενή σύνδεσή της μέ τήν παραγωγή, πράγμα πού δέ μπορεί νά γίνει καλά χωρίς νά γνωρίσεις τά προβλήματα τής οικονομίας. Ταυτό-

χρονα ανήκει στις Επαγγελματικές Ενώσεις νά παλαίψουν καλύτερα έναντιά σέ κάθε γραφειοκρατική ενέργεια πού θίγει εστώ κái λίγο τά κατοχυρωμένα μέ νόμο δικαιώματα τών εργαζομένων.

Αναγνωρίζοντας τόν ήγετικό ρόλο τής εργατικής τάξης, τό Κόμμα έχτίμησε πάντα σωστά κái τή θέση κái τή μεγάλη δύναμη τής **αγροτιάς** στήν κοινωνία μας. Στή φωτιά τού πολέμου γιά τήν άπελευθέρωση τής Αλβανίας κái τήν εγκαθίδρυση τής λαϊκής εξουσίας, στίς σκληρές ταξικές μάχες γιά τήν οικοδόμηση τού σοσιαλισμού, τό Κόμμα δημιούργησε κái σφυρηλάτησε τήν ισχυρή συμμαχία τής εργατικής τάξης μέ τήν εργαζόμενη άγροτιά, κάτω άπό τήν καθοδήγηση τής εργατικής τάξης. Αύτή ή συμμαχία ήταν κái μένει ή βασική άρχή τής δικτατορίας τού προλεταριάτου, τό θεμέλιο τής ενότητας τού λαού γύρω άπό τό Κόμμα.

Τό Κόμμα κái τό κράτος τής εργατικής τάξης εφάρμοσαν ενα εύρύ πρόγραμμα μέ ολόπλευρο πολιτικό κái ιδεολογικό, οικονομικό κái κοινωνικό—πολιτιστικό χαρακτήρα, πού οδήγησε σέ βαθιούς επαναστατικούς μετασχηματισμούς στό χωριό κái στό δυνάμωμα τής συμμαχίας τής εργατικής τάξης μέ τήν άγροτιά. Όλο τό χωριό μας σήμερα, άνεξαίρετα, έχει μπει στό δρόμο τού σοσιαλισμού. Αυτό είναι μεγάλη ιστορική νίκη τής γραμμής τού Κόμματος, τής επανάστασης μας.

Παρ' όλα αυτά, τό Κόμμα έχει ύπόψη ότι άνάμεσα στό χωριό κái τήν πόλη ύπάρχουν κái θά διατηρηθοϋν άκόμα γιά άρκετό καιρό οί ούσιώδικες διαφορές. 'Η πάλι γιά τόν περιορισμό τους είναι άκυριότερος δρόμος γιά τό δυνάμωμα τής συμμαχίας τής εργατικής τάξης μέ τή συνεταιρισμένη άγροτιά κái άπαραίτητος όρος γιά νά φραχτεί ά δρόμος

στόν άστικό εκφυλισμό. Τό Κόμμα πήρε καί θά πάρει μέτρα συνεχώς ώστε οί διαφορές άνάμεσα στό χωριό καί τήν πόλη νά περιορίζονται συνεχώς.

Στήν άγροτιά μας, γιά τό μεγάλο ρόλο πού έπαιξε καί παίζει στή σοσιαλιστική κοινωνία, άξιζε καί άξίζει καθετί πού εγινε καί γίνεται γιά τήν πρόοδο καί τήν άνθιση τού χωριού. Αύτή κράτησε τό μεγαλύτερο βάρος τών προηγούμενων άπελευθερωτικών άγώνων καί τού Αντιφασιστικού Έθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα, εγινε άποφασιστική δύναμη τής άνοικοδόμησης τής χώρας, άπό τούς κόλπους της βγήκε ή νέα εργατική τάξη, φάνηκε πάντοτε πατριώτισσα, έπαναστατική καί πιστή στό Κόμμα καί στήν υπόθεση τής εργατικής τάξης.

Τό Κόμμα καί στό μέλλον θά δείξει ιδιαίτερη φροντίδα γιά νά προσελκύσει όλο καί πιό δραστήρια τήν αγροτιά στήν πολιτική, οικονομική καί κοινωνική ζωή τής χώρας, γιά νά τή διαπαιδαγωγήσει πολιτικά καί ιδεολογικά, γιά νά παγιώσει όλο καί περισσότερο τό συνεταιριστικό σύστημα καί γιά νά ανεβάσει τό εκπαιδευτικό, πολιτιστικό καί επαγγελματικό της επίπεδο. Στή διαπαιδαγωγική δουλιά νά μή λησμονούμε ότι οί εκδηλώσεις τού αισθήματος τής άτομικής ιδιοκτησίας καί τά ύπολείμματα τής μικροαστικής ψυχολογίας, γιά τούς λόγους πού είναι γνωστοί, έχουν άκόμη γερές ρίζες στό χωριό. Αύτά γίνονται πηγή πολλών κακών, όπως είναι τό κυνήγι τού στενού άτομικού συμφέροντος, οί άπουσίες άπό τή δουλιά, οί ζημίες στήν κοινωνική ιδιοκτησία κλπ. 'Η άγροτιά πρέπει νά παλαίψει μέ άποφασιστικότητα ένάντια σ' ουτές τίς ξένες έκδηλώσεις, νά

δυναμώσει τό συλλογικό πνεῦμα, νά πάρει ενεργό μέρος στήν ταξική πάλη, νά δουλέψει ορμητικά γιά τήν πρόοδο τής γεωργίας καί τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας χωριοῦ.

Ἡ εργατική τάξη, ὅπως πάντα, πρέπει νά παραστέκει στή σύμμαχό της, νά ἀσκεῖ τόν ἐλεγχό της σ' ὅλους τούς οργανισμούς τοῦ κράτους καί τής οἰκομίας γιά τήν ἐφαρμογή τής πολιτικῆς τοῦ Κόμματος πρὸς τό χωριό, νά βαθύνει τό μεγάλο επαναστατικό κίνημα «Ἡ γεωργία εἶναι ὑπόθεση ὅλου τοῦ λαοῦ». Μέ τό παράδειγμά της νά διαπαιδαγωγεῖ ὅλους τούς εργαζόμενους νά ἀγαποῦν τό χωριό, νά σέβονται καί νά τιμοῦν τή δουλιά στή γεωργία, νά καταπολεμοῦν κάθε ἐκδήλωση περιφρόνησης γιά τό χωριό καί γιά τή δουλιά στό χωριό. Ταυτόχρονα εἶναι ἀναγκαῖο νά διεξάγεται πάλη καί ἐνάντια σέ κάθε ἐκδήλωση δυσπιστίας τοῦ χωριοῦ πρὸς τήν πόλη, γιά νά δυναμώσει ὅλο καί περισσότερο ἡ ἀγωνιστική συμμαχία ἀνάμεσα στήν εργατική τάξη καί τή συνεταιρισμένη ἀγροτιά.

Ἡ **διανόηση** τής χώρας μας, πού βγήκε ἀπό τούς κόλπους τῶν εργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν, ἐπαιξε καί παίξει σημαντικό ρόλο στήν ολόπλευρη ἀνάπτυξη τής σοσιαλιστικῆς Ἀλβανίας. Διαφορετικά ἀπό τίς ρεβιζιονιστικές χώρες, ὅπου ἡ κυριότερη δύναμη τής ἀντεπανάστασης πού ἐξάλειψε τίς καταχτήσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἡ διανόησή μας υπηρετεῖ τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, τό λαό καί τήν επανάσταση, στέκει ἐνωμένη γερά μέ τό Κόμμα. Αὐτό εἶναι μιᾶ ἄλλη μεγάλη νίκη τής πολιτικῆς τοῦ Κόμματος.

Σέ πάλη μέ τίς φιλελευθεριστικές καί τεχνοκρατικές ἀντιλήψεις, μέ τίς ἐκδηλώσεις γραφειοκρατισμοῦ καί διανοητικιστικῆς ὑπεροψίας, μέ τίς τάσεις γιά διαταγές καί προνόμια πού ἀπαντοῦν-

ται σέ μερικές περιπτώσεις στίς γραμμές τών διανοουμένων, **τό Κόμμα ζυμώνει όλο και πιο καλά τή διανόηση με τή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία, μέ τά χαρακτηριστικά και τίς ήθικές ιδιότητες τών έργατών και τών άγροτών.** Τή διαπαιδαγωγεί και τήν κάνει πιο συνειδητή για τό ρόλο της στην κοινωνία, τή θέτει σέ τέτιες συνθήκες δουλειάς και ζωής πού νά είναι πάντα κοντά στό λαό και κάτω από τό συνεχή έλεγχο τών μαζών. Ταυτόχρονα τό Κόμμα ζητεί από τή διανόηση νά αύξαινει συνεχώς τίς γνώσεις της και νά τίς θέτει στην ύπηρεσία τής σοσιαλιστικής οικοδόμησης τής χώρας, νά παίρνει δραστήρια μέρος στην τεχνικό—επιστημονική επανάσταση και σ' όλη τήν ανάπτυξη τής σοσιαλιστικής κουλτούρας.

Σφριγηλή δύναμη τής επανάστασης και πιστός βοηθός του Κόμματος ήταν και μένει ή ήρωική **νεολαία** τής χώρας μας. Η 35—χρονη πείρα του Κόμματος δείχνει ότι όταν ή άστείρευτη επαναστατική ενεργητικότητα τής νεολαίας ενώνεται μέ τήν ενεργητικότητα τής εργατικής τάξης και τών άλλων εργαζόμενων μαζών, κάτω από τήν καθοδήγηση του προλεταριακού Κόμματος, δεν υπάρχει δύναμη νά σταματήσει τό θρίαμβο τής επανάστασης και του σοσιαλισμού.

Η νεολαία μας περιβάλλεται από τήν ιδιαίτερη φροντίδα του Κόμματος και όλης τής κοινωνίας. Στην νεολαία ανοίχτηκαν μεγάλες προοπτικές, πού τής κάνουν βέβαιο τό παρόν και τό μέλλον και δίνουν ύψηλό περιεχόμενο και νόημα στην ζωή της. Τό Κόμμα ικανοποίησε όλο και καλύτερα τους πόθους και τά διάφορα ύλικά, πολιτιστικά και πνευματικά αιτήματα τής νεολαίας, τήν κινητοποίησε σέ επαναστατική δράση και τήν έθεσε

στό ρόλο ενός δραστήριου και σημαντικού συμμετόχου στην επανάσταση και στην οικοδόμηση τής σοσιαλιστικής κοινωνίας. Γι' αυτό κι ή νεολαία μας ακολούθησε πάντα τό Κόμμα μέ ενθουσιασμό, αισιοδοξία και άφοσίωση, εθεσε στην υπηρεσία τής άνθισης τής πατρίδας και τής υπεράσπισής της όλες τές δυνάμεις της.

Εντελώς διαφορετική εικόνα βλέπομε στις άστικές και τές ρεβιζιονιστικές χώρες, όπου ή άβεβαιότητα για τό παρόν και τό μέλλον είναι καθημερινή άνησυχία τής νεολαίας. 'Η συνείδησή της δηλητηριάζεται ώρα και στιγμή από τήν έκφυλιστική προπαγάνδα, πού τήν παρακινεί νά κυνηγάει μία κενή, εκτραηλισμένη ζωή χωρίς ιδανικά, πού τήν άπομακρύνει από τήν επανάσταση, πού τήν ώθει στό δρόμο τής εγκληματικότητας και τής άλητείας και τή ρίχνει σέ άναρχισμό και τυχοδιοχτισμό, σέ ούτοπία και άπόγνωση.

Τό Κόμμα μας επιδιώκει νά κρατεί πάντα άναμμένα στό νοϋ και στην καρδιά τής νεολαίας τά κομμουνιστικά ιδανικά και τό υγιές επαναστατικό πνεϋμα, νά τή διαπαιδαγωγεί για νά είναι πιστή μαχήτρια του Κόμματος, έτοιμη νά αφιερώσει τές δυνάμεις, τό ταλέντο και τή ζωή της στην οικοδόμηση του σοσιαλισμού και τήν υπεράσπιση τής πατρίδας. Καθοδηγούμενη από τό Κόμμα, ή νεολαία νά αναπτύσσει άδιάκοπα τό πνεϋμα πρωτοβουλίας και επαναστατικών εξορμήσεων στην παραγωγή και σ' όλα τά πεδία. Νά δυναμώνει τήν άδιάλλακτη στάση και νά βρίσκεται πάντα σ' έπίθεση ενάντια στον ταξικό έχθρό, ενάντια σέ κάθε επίδραση τής άστικο—ρεβιζιονιστικής ιδεολογίας, ενάντια στις φιλελευθεριστικές και συντηρητικές εκδηλώσεις, που έμποδίζουν τήν πορεία προς τά μπρός. Νά ά-

ναπτύσσει τή θέληση καί τήν επιμονή γιά τήν άφομοίωση τών γνώσεων καί τής κουλτούρας, νά γίνει ισχυρό στήριγμα γιά τήν τεχνική καί επιστημονική πρόοδο. Τό γεγονός ότι υπάρχουν άκόμα μερικοί νέοι πού μιμούνται καμιά άποψη του άστικου καί ρεβιζιονιστικού τρόπου ζωής, πού έκδηλώνουν κάτι τό ξένο γιά τήν προλεταριακή ήθική, πού ζητούν περισσότερο άπ' όσο δίνουν στήν κοινωνία, μιλάει κυρίως γιά τά κενά καί τίς άδυναμίες τής διαπαιδαγωγικής δουλιás. Όλη ή κοινωνία, ή οικογένεια καί οί εργαζόμενες κολεχτίβες, τά σχολεία καί τά διάφορα ιδρύματα, οί μαζικές οργανώσεις καί τά κρατικά όργανα, κάτω άπό τήν καθοδήγηση του Κόμματος, πρέπει νά εργαστούν ώστε ή νέα μας γενιά νά είναι πάντα μονάδα κρούσης στίς πρώτες γραμμές τής επανάστασης.

Τίς μεγάλες επιχειρήσεις τής νεολαίας γιά τήν κατασκευή μέ εθελοντική δουλιά σιδηροδρομικών γραμμών, δρόμων, γιά τήν ξεχέρσωση νέων εδαφών κλπ, όπου πέρασε σχεδόν όλη ή νέα γενιά, καθώς καί τά κινήματά της «Νά διδαχτούμε άπό τήν εργατική τάξη», «Νά εργαστούμε παντού όπου χει ανάγκη ή Πατρίδα», «Νά πάμε νά δουλέψομε καί νά ζήσομε στό χωριό» κλπ, τό Κόμμα τά έχτιμάει, τά χαιρετίζει καί τά ύποστηρίζει ισχυρά σά μεγάλες επαναστατικές επιχειρήσεις καί κινήματα, σά σχολεία τής κομμουνιστικής διαπαιδαγώγησης καί σφυρηλάτησης τής νεολαίας. Τό Κόμμα καί στό μέλλον θά έμπιστευθεί στή νεολαία καί στή μαχητική της οργάνωση, τήν Ένωση Νεολαίας Εργασίας τής Αλβανίας, σημαντικές έπιχειρήσεις, έχοντας άκράδαντη πεποίθηση ότι ή νέα μας γενιά θά τίς έκτελέσει όπως πάντα μ' έπιτυχία. Επιτρέψτε μου νά χαιρετίσω ιδιαίτερα τίς χιλιάδες νέους καί νέες πού

απάντησαν στην έκκληση του Κόμματος να εργαστούν και να ζήσουν στο χωριό και να εκφράσω την πεποίθηση ότι χιλιάδες άλλοι Θά ακολουθήσουν τό παράδειγμά τους για τό δυνάμωμα και τήν πρόοδο του σοσιαλιστικού μας χωριού.

Η Ενωση Νεολαίας Εργασίας τής Αλβανίας, κάτω από τήν καθοδήγηση του Κόμματος, έπαιξε μεγάλο ρόλο στη διαπαιδαγώγηση τής νέας γενιάς. Απόκτησε πλατιά πείρα στην οργάνωση και τήν κινητοποίηση τής νεολαίας για τήν οικοδόμηση του σοσιαλισμού. Η οργάνωση τής νεολαίας στο μέλλον απαιτείται να τονώσει περισσότερο τή ζωή και τήν πολιτική και ιδεολογική της δραστηριότητα, να διευρύνει τή σφαίρα αυτής τής δράσης σύμφωνα μέ τήν ηλικία και μέ τά πλατιά ενδιαφέροντα τής νεολαίας για δουλιά και άμυνα, παιδεία και μόρφωση, επιστήμη και τεχνική, άθλητισμό και φυσική άγωγή, εκμεταλλεζόμενη καλύτερα όλη τή μεγάλη ύλική βάση πού δημιούργησε τό Κόμμα και ή Λαϊκή Εξουσία.

Τό Κόμμα και ό λαός θέλουν μιά νεολαία υγιή και ρωμαλέα, ικανή για δουλιά και για άμυνα. Ιδιαίτερη σημασία γι' αυτό έχει ή ανάπτυξη σε πλατιά κλίμακα τής φυσικής άγωγής και του άθλητισμού, για τά όποια ή οργάνωση τής νεολαίας πρέπει να δείχνει ιδιαίτερη φροντίδα.

Η Ενωση Νεολαίας πρέπει να παλαιώνει για τό δυνάμωμα τής ίδιας τής οργάνωσης, άπορίπτοντας σαν έπικίνδυνη κάθε τάση για φιλελευθεροποίηση τής ζωής της, όπως τίς τάσεις πού έμφανίστηκαν πρίν από τήν 4η Όλομέλεια τής Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος και πού καταδικάστηκαν έντονα άπ' όλη τή νεολαία. Η οργάνωση τής Νεολαίας ήταν και θά μείνει πάντα πολιτική, μαχητι-

κή οργάνωση, άφοσιωμένος βοηθός του Κόμματος.

Η σωστή μαρξιστική—λενινιστική πολιτική του Κόμματος οδήγησε σ' εκείνη την άληθινή, βαθιά και πολύ πλατιά επανάσταση, που πραγματοποιήθηκε στη ζωή της **Αλβανίδας**.

Η πείρα μας επιβεβαίωσε πλέρια τό άπαραίτητο της σύνδεσης του προβλήματος της πλέριας χειραφέτησης της γυναίκας μέ τό πρόβλημα της εθνικής άπελευθέρωσης και μέ την ύπόθεση του προλεταριάτου. Χωρίς τή συμμετοχή της γυναίκας δέ μπορεί νά διεξαχθεί μ' επιτυχία ή σοσιαλιστική επανάσταση και χωρίς τή σοσιαλιστική επανάσταση δέ μπορεί νά επιτευχθεί ή, πλέρια χειραφέτηση της γυναίκας.

Οί δυνάμεις και οί ικανότητες της γυναίκας, που ήταν άποναρκωμένες και στραγγαλισμένες στό παρελθόν, ξέσπασαν ισχυρές και άσυγκράτητες σ' όλα τά πεδία της σοσιαλιστικής μας ζωής. Η Αλβανίδα βγήκε στό στίβο της πάλης για σοσιαλισμό γεμάτη άξιοπρέπεια, διακρίνεται για τό υψηλό επαναστατικό πνεύμα, για την άποφασιστικότητα και τον πατριωτισμό, διακρίνεται στη δουλιά και στη ζωή. Τή βρίσκεις σήμερα παντού, στα χωράφια και στα εργοστάσια, στα σχολεία και στα εργαστήρια. Της εμπιστεύτηκαν θέσεις μέ άνώτερη υπευθυνότητα στό Κόμμα και στό κράτος. Δημιουργήθηκαν και δημιουργούνται νέες σχέσεις ισότητας ανάμεσα στον άντρα και τή γυναίκα στη δουλιά και στην οικογένεια. Η χειραφέτηση της γυναίκας ένίσχυσε και ένισχύει καθημερινά τή σοσιαλιστική δημοκρατία. Αυτό επαληθεύει τή διακήρυξη του Μάρξ ότι ό βαθμός της χειραφέτησης της γυναίκας αντιπροσωπεύει τό φυσικό μέτρο της γενικής χειραφέτησης.

Η πραγματικότητα μας άπορίπτει όλες τις άστικο—ρεβιζιονιστικές «θεωρίες» σχετικά με τούς δρόμους τής χειραφέτησης τής γυναίκας. Οί προσπάθειες τής άστικής τάξης στίς καπιταλιστικές χώρες νά κατευθύνει τήν πάλη γιά τή χειραφέτηση τής εργαζόμενης γυναίκας ενάντια στόν άντρα, στό παιδί καί τήν οικογένεια, άποσκοπούν νά άπομακρύνουν τή γυναίκα άπό τήν έπαναστατική πάλη καί νά διασπάσουν τό κοινό μέτωπο τής έργατικής τάξης καί τών εργαζόμενων ενάντια στους πραγματικούς καταπιεστές καί έκμεταλλευτές. Καί ή δημαγωγία τών σύγχρονων ρεβιζιονιστών νά συνδέσουν τή λύση αύτοϋ τού μεγάλου κοινωνικού προβλήματος με τήν πολιτική «ειρήνης» καί «άφοπλισμου», επιδιώκει ώστε ή γυναίκα νά παραιτηθεί άπό τήν επανάσταση.

Τό Κόμμα θά παλαίψει καί στό μέλλον γιά νά πραγματοποιηθεί με συνέπεια τό πρόγραμμά του γιά τήν πλέρια χειραφέτηση τής γυναίκας. **Είναι καθήκον τών κομματικών οργανώσεων, τών κρατικών οργάνων καί όλων τών μαζικών οργανώσεων νά έχτιμοϋν πάντα σωστά τίς πραγματικές αξίες τής γυναίκας, αξίες πού με τόση φροντίδα ξύπνησε, καλλιέργησε καί άνάπτυξε τό Κόμμα, μά είναι καθήκον καί τών ίδιων τών γυναικών νά παλαίψουν σάν έπαναστάτριες γιά νά άναγνωριστει όλο καί καλύτερα ή προσωπικότητά τους.** Ταυτόχρονα, με βάση τίς δυνατότητες πού εξασφαλίζει ή οικονομική άνάπτυξη τής χώρας, νά δημιουργηθοϋν άκόμα καλύτερες υλικές συνθήκες γιά νά ξαλαφρωθει άκόμα περισσότερο ή γυναίκα άπό τίς κουραστικές σπιτικές εργασίες, ώστε νά άνεβεί σε ύψηλότερη βαθμίδα ή άποτελεσματικότητα τής δουλιάς στό μέτωπο τής

παραγωγής και ή δράση της στήν πολιτή, κοινωνική και πολιτιστική ζωή.

Διαπιστώνομε μέ ιδιαίτερη Ικανοποίηση ότι οι γυναίκες, μέ τίς προσπάθειές τους και μέ τή φροντίδα του Κόμματος, περιορίζουν όλο και περισσότερο τή διαφορά στό έκπαιδευτικό, μορφωτικό και τεχνικό—επαγγελματικό επίπεδο ανάμεσα σ' αϋτές και τούς άντρες. Τώρα 37% του συνόλου των στελεχών μέ μέση και άνώτατη εκπαίδευση είναι γυναίκες. Στο μέλλον νά παλαίψομε για νά πετύχομε πλέρια ισότητα και σ' αϋτό τό πεδίο. Οί συντρόφισσες πού τούς άνατέθηκαν διευθυντικές θέσεις, διακρίθηκαν για τήν άφοσίωση στή γραμμή του Κόμματος, για καθοδηγητικές και οργανωτικές ικανότητες, για γνώση και μόρφωση. Αϋτό άποδείχνει τήν ορθότητα τής οδηγίας του Κόμματος νά άνυψωθούν θαρρολέα οι γυναίκες σε υπεύθυνες θέσεις, άπό τά χαμηλότερα πόστα ως τά άνώτατα όργανα του Κόμματος και του κράτους. Είναι πολύ επίζημια ή υποτιμητική και σεχταριστική στάση πού εμποδίζει τήν εφαρμογή αϋτής τής πολιτικής του Κόμματος.

Οί ξένες πατριαρχιακές και συντηρητικές, άστικές και φιλελευθεριστικές αντίληψεις είναι άκόμα μεγάλο φράγμα για τήν ολόπλευρη επιβεβαίωση τής προσωπικότητας τής γυναίκας. Κάτω άπό τήν καθοδήγηση του Κόμματος, ή δραστήρια οργάνωση τής Ένωσης Γυναικών Αλβανίας, τό κράτος και όλες οι μαζικές οργανώσεις, τό σχολείο και ή κοινωνία έχουν καθήκον νά διαπαιδαγωγήσουν τίς γυναίκες και τούς άντρες μέ τό πνεϋμα τής πάλης για τήν πλέρια χειραφέτηση όλων των ανθρώπων στή σοσιαλιστική μας κοινωνία, για νά βαδίσουν μπροστά νικητές, όλοι μαζί, άντρες και γυναίκες, νέοι και νέες.

Ἡ διαφύλαξη καί τό αδιάκοπο δυνάμωμα τῆς ἐνότητος τοῦ λαοῦ γινώ ἀπό τό Κόμμα ἀποτελοῦν ενα ἀπό τά βασικότερα ζητήματα γιά ὅλη τή δουλιά τοῦ Κόμματος καί τῶν μοχλῶν του, ἀποφασιστικό ὄρο γιά τή νίκη τῆς ἐπανάστασης, τήν οἰκοδόμηση τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας καί τήν υπεράσπιση τῆς πατρίδας.

Ἡ ἐνότητα τοῦ λαοῦ μας δέν εἶναι συγκυριακή ἐνότητα καί ἐνότητα πρόσκαιρων συμμαχιῶν. Εἶναι ζωνή καί ἀγωνιστική συσπείρωση τοῦ λαοῦ γύρω ἀπό τό Κόμμα, πού δημιουργήθηκε στόν ἀγῶνα γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς χώρας καί πού ἀτσαλώθηκε στήν πάλη γιά τήν εφαρμογή τῆς πολιτικῆς καί τῆς μαρξιστικῆς—λενινιστικῆς ἐπαναστατικῆς ἰδεολογίας τοῦ Κόμματος.

Μά ἡ ἐνότητα δέν εἶναι δοσμένη μιά γιά πάντα. Ἡ πάλη γιά τό δυνάμωμά της πρέπει νά εἶναι συνεχῆ καί μόνιμη. Οἱ ἐχθροί προσπάθησαν καί θά προσπαθήσουν καί στό μέλλον νά πλήξουν αὐτή τήν ἐνότητα, νά δημιουργήσουν ρωγμές ἀνάμεσα στό λαό καί τό Κόμμα. Θίγουν τήν ἐνότητα, ἐπίσης, καί οἱ ἐκδηλώσεις γραφειοκρατισμοῦ καί φιλελευθερισμοῦ, ἡ στάση καί οἱ ἐνέργειες σ' ἀντίθεση μέ τίς ἀποφάσεις τοῦ Κόμματος, πού βλάπτουν τίς σωστές σχέσεις τοῦ Κόμματος μέ τίς μάζες. Τή θίγουν τά υπολείμματα καί οἱ ἐπιδράσεις τῶν ξένων ἰδεολογιῶν, πού ἀντιτάσσονται στούς νέους κανόνες τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας.

Ἀπό δώ ἀπορέουν καί τά μεγάλα καθήκοντα πού προβάλλουν στό Κόμμα νά φυλάξει σάν τήν κόρη τῶν ματιῶν τήν ἐνότητα τοῦ λαοῦ, νά τήν ἀτσαλώσει καί νά τήν κάμει ἀκόμα πιό ἀδιάρηκτη. Αὐτό ἀπαιτεῖ νά κρατήσομε ψηλά τήν ἐπαναστατικῆ ἐπαγρύπνηση, νά διεξάγομε σωστά καί ἀδιάκοπα

τήν ταξική πάλη, νά εφαρμόζομε μέ ακρίβεια τίς οδηγίες τοῦ Κόμματος, νά λύνομε ἐγκαιρα τίς διάφορες αντιθέσεις πού γεννιούνται στους κόλπους τοῦ λαοῦ.

Εὐρύ πεδίο δράσης εχει ἐδώ τό **Δημοκρατικό Μέτωπο τῆς Ἀλβανίας**, αὐτή ἡ μεγάλη πολιτική οργάνωση, πού πραγματοποιεῖ τή συσπείρωση τοῦ ἄλβανικοῦ λαοῦ κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος. Ἀνήκει στό Μέτωπο νά διεξάγει, σέ συνεργασία μέ τίς ἄλλες κοινωνικές οργανώσεις, ολόπλευρη δουλιὰ μέ τίς μάζες τῆς πόλης καί τοῦ χωριοῦ γιά νά τούς ἐξηγεί τήν πολιτική, τίς κατευθύνσεις καί τίς οδηγίες τοῦ Κόμματος, γιά νά τίς διαπαιδαγωγεῖ μέ τό πνεῦμα τοῦ σοσιαλιστικοῦ πατριωτισμοῦ, τῆς επαναστατικῆς επαγρύπνησης, τῆς μαχητικῆς ετοιμότητος καί τῆς ἀδιάλλαχτης στάσης ἀπέναντι σέ κάθε ξένη ἐκδήλωση, γιά νά δυναμώνει καί σφυρηλατεῖ συνεχῶς τήν ἐνότητα τοῦ λαοῦ. Τό Δημοκρατικό Μέτωπο ἦταν καί μένει μεγάλο βῆμα τῆς επαναστατικῆς σκέψης τῶν μαζῶν, ἰσχυρός μοχλός τοῦ Κόμματος γιά τήν προσέλευση τῶν εργαζόμενων στή διακυβέρνηση τῆς χώρας, στή λύση τῶν προβλημάτων τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκοδόμησής καί τῆς υπεράσπισης τῆς πατρίδας.

3. —ΝΑ ΑΦΟΜΟΙΩΘΟΥΝ ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ —ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΤΕΝΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

Στή βάση ὅλης τῆς ἰδεοπολιτικῆς διαπαιδαγωγικῆς δουλιᾶς πού κάνει τό Κόμμα μέ τούς κομμουνιστές καί τίς εργαζόμενες μάζες, ἦταν καί μένει ἡ νικηφόρα ἰδεολογία μας, ὁ μαρξισμός—λενινισμός. Τό Κόμμα διεξήγαγε μεγάλη καί ολόπλευρη

δουλιά για την προπαγάνδισή των επιστημονικών ιδεών των Μάρξ, Εγκελ, Λένιν και Στάλιν. Τά έργα των κλασικών του μαρξισμού—λενισμού, καθώς και πολλά ντοκουμέντα και ύλικά του Κόμματός μας, που εκδόθηκαν από τό Ίνστιτούτο μαρξιστικών—λενιστικών Μελετών, τέθηκαν στη διάθεση των κομμουνιστών και των εργαζομένων. Για τή διαπαιδαγώγησή τους δημιουργήθηκε ολόκληρο σύστημα μορφών, φροντιστηρίων και σχολείων. Όλα τά μέλη του Κόμματος μελετούν οργανωμένα τό μαρξισμό—λενισμό, ενώ χιλιάδες κομματικά μέλη τελείωσαν τή Σχολή του Κόμματος «B. I. Λένιν». Ή μαρξιστική—λενιστική Θεωρία διδάσκεται πλατιά: σ' όλο τό σύστημα των σχολείων μας, από τά κατώτερα ως τά άνώτατα. Οί εργάτες, οί άγρότες, όλη ή νεολαία μας περιελήφθηκαν σέ κύκλους μελέτης, όπου διαπαιδαγωγούνται μέ τίς ιδέες του σοσιαλισμού, μέ τά επαναστατικά διδάγματα και πραχτική του Κόμματός μας. Όλη ή πνευματική, λογοτεχνική, καλλιτεχνική, έπιστημονική ζωή διέπεται δλο και πιο καλά από τήν προλεταριακή μας ιδεολογία.

Όλες αυτές οί μορφές και όλη αυτή ή δουλιά που διεξάγεται για τή διαπαιδαγώγησή των κομμουνιστών και των μαζών, έδωσαν και δίνουν άποτελέσματα. Μά τό ζήτημα είναι νά επωφελούμαστε περισσότερο άπ' αυτές τίς μορφές, ή διαπαιδαγώγησή νά συνδέεται καλύτερα μέ τή ζωή και μέ τή δουλιά, νά εξυπηρετεί όπως πρέπει τήν ιδεολογική και πολιτική διάπλαση των κομμουνιστών και των μαζών. Αύτά που μάς συνέβηκαν στό στρατό, στό πεδίο τής κουλτούρας και τής οικονομίας μιλούν για σοβαρές άδυναμίες στη διαπαιδαγωγική δουλιά του Κόμματος. Σ' αυτές τίς άδυναμίες πρέπει νά ι-

δούμε και να βρούμε μιά από τις κυριότερες πηγές εκείνων των άρνητικών φαινομένων από τά όποια έπωφελήθηκαν οί εχθροί για να διεξάγουν άντικομ-ματική δράση σ' αυτούς τούς τομείς.

Νά μή ικανοποιούμαστε πού συνέρχονται κανο-νικά οί μορφές διαπαιδαγώγησης, πού γίνονται ο-μιλίες και διαλέξεις, πού γίνεται λόγος για τούς κα-νόνες τού Κόμματος, για τήν κριτική και αυτοκρι-τική, για τήν επαγρύπνηση κλπ. Βασικό είναι να κατανοηθεί τό γιατί τους, τό ιδεοπολιτικό περιεχό-μενο, να κάτανοηθεί ότι αυτά μάς χρειάζονται για να ριχτούμε στήν πάλη για μιά μεγάλη υπόθεση, όπως είναι ή οικοδόμηση τού σοσιαλισμού, ή υπε-ράσπισή του, ή νίκη τής επανάστασης στή χώρα μας. Αν δέν εννοηθούν έτσι, ή πειθαρχία, οί κανό-νες, ή επαγρύπνηση, ή ταξική πάλη κλπ, μένουν ά-φηρημένες φόρμουλες. Στήν προπαγάνδα μας υπάρ-χουν ακόμα αρκετές εκδηλώσεις μιάς τέτιας επιφα-νειακής δουλιάς, οί όποιες πρέπει να ξεριζωθούν τό γρηγορότερο, ώστε αυτή ν' αφήσει βαθιά ίχνη στή συνείδηση των ανθρώπων και να δημιουργήσει σταθερές πεποιθήσεις.

Ο μαρξισμός—λενινισμός δέ διδάσκεται για πο-λυμάθεια. Διδάσκεται για να εφαρμοστεί στή ζωή, ώστε να καθοδηγούμαστε από τις άρχές του σε κάθε ενέργεια, ώστε να κρίνομε τό καθετί μέ τό πνεύμα του. Μιά τέτια μελέτη τής θεωρίας, συνδε-μένη στενά μέ τή ζωή, μέ τήν επαναστατική πρα-χτική εξυπηρετεί τήν πραγματική κομμουνιστική διάπλαση, τή δημιουργία όχι μόνο μιάς έπιστημο-νικής κοσμοαντίληψης, μά και ενός επαναστατικού χαρακτήρα, ώστε οί άνθρωποι μας να στέκουν πάν-τα άποφασισμένοι μαχητές για τήν υπόθεση τού σοσιαλισμού, άσυμβίβαστοι μέ τούς έχθρους και τις

ιδεολογίες τους.

Αυτό απαιτεί σοβαρή μελέτη του μαρξισμού—λενινισμού, πού είναι ή επιστήμη, ή θεωρία πού μας διδάσκει πώς νά καταλάβομε τή γραμμή και τίς οδηγίες του Κόμματος και πώς νά παλαιώομε γιά τήν εφαρμογή τους στή ζωή. Μπροστά στό Κόμμα τίθεται τό καθήκον νά δυναμώοει και νά βελτιωθεί παραπέρα ή δουλιά γιά τήν προπαγάνδη και τή μελέτη τών έργων τών μεγάλων κλασικών μας Μάρξ, Εγκελς, Λένιν και Στάλιν, πού άποτελούν άνεξάντλητο θησαυρό του επιστημονικού κομμουνισμού, βάση τής κομμουνιστικής διάπλασης του νέου άνθρώπου. Μά ή μελέτη τους είναι πλέρια και καρποφόρα όταν γίνεται συνδεμένη στενά μέ τά διδάγματα του Κόμματός μας, μέ τή μελέτη τών ντοκουμέντων του, όπου καθρεφτίζεται ή δημιουργική εφαρμογή τών γενικών νόμων και άρχών του μαρξισμού—λενινισμού στίς συνθήκες τής Αλβανίας, όπου γίνεται ή σύνθεση τής μεγάλης πείρας τής επανάστασης μας, τής πείρας τής πάλης του Κόμματος και του λαού μας ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τό σύγχρονο ρεβιζιονισμό.

Ή μελέτη τών ντοκουμέντων και τής ιστορίας του Κόμματος βοηθεϊ τους κομμουνιστές και τους εργαζόμενους νά άφομοιώσουν καλύτερα και γρηγορότερα τή γενική γραμμή, τό στυλ και τή μέθοδο του στην επίλυση τών προβλημάτων, νά άφομοιώσουν τό μαχητικό πνεύμα και τήν ύψηλή έμμογή στίς άρχές πού χαρακτηρίζει τό Κόμμα μας. Χρησιμεύει σ' αυτούς γιά νά καταλάβουν ότι είναι τό Κόμμα μας, ή πείρα του, ή σοφία του πού μάς διδάσκει πώς νά παλαιώομε γιά τήν οικοδόμηση του σοσιαλισμού και τήν ύπεράσπιση τής πατρίδας, γιά νά προωθούμε πάντα τήν επανάσταση.

Ο μαρξισμός—λενινισμός δέ μαθαίνεται μόνο από τὰ βιβλία καί οὔτε μόνο στό σχολεῖο. Μαθαίνεται καί ἀφομοιώνεται μέ τήν ενεργό συμμετοχή στήν καθημερινή πάλη γιά τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, μέ τήν ἀδιάκοπη διεξαγωγή τῆς ταξικῆς πάλης, μέ τόν ἀποφασιστικό ἀγώνα ἐναντία στήν ἰμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστική περικυκλωσι. Γιά τήν κομμουνιστική διαπαιδαγώγηση καί τήν επαναστατική σφυρηλάτηση τῶν εργαζόμενων ἔχουν μεγάλα καθήκοντα ὄλο τό Κόμμα, μά καί ἡ ἐξουσία καί οἱ μαζικές οργανώσεις, οἱ ὁποῖες πρέπει νά τό θεωροῦν αὐτό σάν μιὰ ἀπό τίς κυριότερες κατευθύνσεις τῆς δράσης τους.

Ἡ μελέτη τῆς μαρξιστικῆς—λενινιστικῆς θεωρίας εἶναι ἀπαραίτητη, σέ πρώτη γραμμῆ, γιά τούς κομμουνιστές. Υπάρχουν κομμουνιστές πού λένε «μού εἶναι δύσκολο νά μελετήσω», μά δέ σκέφτονται ὅτι αὐτές οἱ ἀπόψεις εἶναι ἐπιζήμιες καί κάνουν μεγάλο λάθος πού μιλοῦν καί πράττουν ἔτσι. Δέν καταλαβαίνουν ὅτι πολλές ἀπό τίς ἐλλείψεις καί τίς ἀδυναμίες τους στή δουλιὰ προέρχονται ἀκριβῶς ἀπό τήν ἔλλειψη ἰδεοπολιτικῆς κατάρτισης. Εἶναι ἀναγκαῖο ὥστε οἱ κομμουνιστές νά σφυρηλατοῦν τή θέληση γιά ἀτομική μελέτη, γιά τή συνεχῆ ἀνοδο τοῦ ἰδεολογικοῦ, μορφωτικοῦ καί τεχνικό—επαγγελματικοῦ ἐπιπέδου τους. Δέν πρέπει νά λέγει κανένας ὅτι δέν ἔχει καιρό γιά μελέτη. Ὁ κομμουνιστής πού δέν ἐνδιαφέρεται γιά νά μάθει καί γιά νά πλαταίνει τόν ὀρίζοντά του, πού δέν προσπαθεῖ νά γνωρίσει καί νά ἀφομοιώσει τήν πλούσια πείρα τοῦ Κόμματος, θά στειρέψει καί δέ θά εἶναι στό ὕψος τοῦ καθήκοντος του, σάν πρωτοπόρος μαχητής.

Ἡ σχολή τοῦ Κόμματος «Β. Ι. Λένιν», τά φροντιστήρια καί οἱ ἄλλες μορφές διαπαιδαγώγησης στό

Κόμμα νά ανεβάζουν όλο καί ψηλότερα τό επίπεδο τής δουλιάς γιά μιά πιά βαθιά καί δημιουργική μελέτη καί άφομοίωση τοῦ μαρξισμού—λενινισμού καί τών διδαγμάτων τοῦ Κόμματός μας άπό τά στελέχη καί τούς κομμουνιστές.

Μεγάλο καθήκον γιά τόν εξοπλισμό μέ τή μαρξιστική—λενινιστική θεωρία, ιδιαίτερα τής νέας γενιάς, έχει τό σχολείο μας, όπου τίθονται οἱ βάσεις τής ιδεολογικής διάπλασης τής νεολαίας, όπου άποχτοῦνται οἱ συνήθειες καί οἱ μέθοδες μελέτης, όπου σφυρηλατεῖται ἡ ὑπομονή καί τό πάθος γιά μάθηση. Ιδιαίτερη σημασία έχει νά δώσει τό σχολείο στους μαθητές καί τούς φοιτητές όχι μόνο μαρξιστικές γνώσεις, μά νά διαπλάσσει τήν επαναστατική τους κοσμοαντίληψη, νά τούς δώσει τό κλειδί γιά νά προσανατολιστούν καί γιά νά παλαίβουν σωστά στή ζωή.

Μεγάλα καθήκοντα προβάλλουν καί στά ινστιτούτα καί τίς έδρες τών κοινωνικών επιστημών, άπό τά όποια ζητεῖται νά ανεβάσουν τή δουλιά τους σέ νέο ποιοτικό επίπεδο, γενικεύοντας καλύτερα τή θεωρητική καί πραχτική πείρα τοῦ Κόμματος καί νά γίνουν προπαγανδιστές της. Οἱ εργαζόμενες μάζες, τό σχολείο, τό σύστημα τής διαπαιδαγώγησης τοῦ Κόμματος, έχουν άκόμα άνάγκη γιά ποικίλες έκδόσεις καί κείμενα διαφόρων επιπέδων, μέ βαθύ περιεχόμενο, γραμμένα μέ σοφήνεια καί κατανοητά. Ὑπάρχουν όλες οἱ δυνατότητες ώστε μέ μιά καλύτερη οργάνωση καί συντονισμό τής δουλιάς τών επιστημονικών καί έκδοτικών ιδρυμάτων, τών άνώτατων σχολών, τών διαφόρων συντάξεων, νά ικανοποιούνται καλύτερα οὔτές οἱ άνάγκες.

Ἡ βελτίωση τής προπαγάνδησης τής μαρξιστικής—λενινιστικής θεωρίας καί τής μελέτης της έξαρ-

τάται πολύ από τη δουλιά των κομματικών οργανώσεων και επιτροπών, από τις όποιες ζητείται να εμβαθύνουν στο περιεχόμενο αυτής της δουλιάς και να άσκούν συνεχή ελεγχο για την όσο πιο καλή έχτέλεση του μεγάλου καθήκοντος που έχει τό Κόμμα για τη διαπαιδαγωγή των κομμουνιστών, των στελεχών και των μαζών. Ζητείται να παλαίσουν ώστε ή διαπαιδαγωγική δουλιά να οικόδομηθεί πάνω στά προβλήματα που βγάξει ή ζωή και πάνω στά φαινόμενα που άνησυχούν τους ανθρώπους, ώστε αυτή να γίνεται πιο καταληπτή και πιο πειστική, διαφοροποιημένη και μέ γερά επιχειρήματα, σέ συνούτιση μέ τις αυξανόμενες άπαιτήσεις των μοζών. Γι' αυτό τό σκοπό να χρησιμοποιούνται καλύτερα ή μέθοδος επιχείρησης, οί άντιπαραθέσεις και οί μαζικές συζητήσεις, που έδοσαν άρκετά θετικά άποτελέσματα, να εκμεταλλευόμαστε όσο πιο άποτελεσματικά όλα τά μέσα προπαγάνδας και να τελειοποιούνται οί μορφές της.

Μεγάλο και ιδιαίτερο ρόλο στή διαπαιδαγωγή των μαζών έπαιξαν και παίζουν ο τύπος, οί εκδόσεις και ή ραδιοφωνία και τηλεόραση. Υστερα από την 4-η Όλομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του Κόμματος έγινε ολόπλευρη πάλη ενάντια στίς άδυναμίες και τίς ελλείψεις, τίς εκδηλώσεις φιλελευθερισμού και την ελλειψη επαγρύπνησης, που παρατηρήθηκαν σέ μερικά όργανα του τύπου, σέ μερικές εκδόσεις και σέ άρκετές έκπομπές της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης. Αύτά έκαμαν βελτίωση, μά και στό μέλλον πρέπει να άφιερωθει φροντίδα για να άναπτυχθεί τό ταξικό μαχητικό πνεύμα και ή προλεταριακή τους κομματικότητα, για ν' άνεβεί ή ποιό-

τητα και τό ιδεοπολιτικό επίπεδο τών δημοσιευμάτων και τών εκπομπών, για νά βαθύνει ή γραμμή τών μαζών. Ετσι θά εκπληρώσουν όλο και καλύτερα τό ρόλο σά βοηθοί του Κόμματος για τήν κομμουνιστική διάπλαση και τήν κινητοποίηση τών εργαζόμενων για τήν εκπλήρωση τών καθηκόντων που προβάλλουν στή χώρα.

4. —ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΟΜΕ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΤΗΝ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Στά χρόνια που μάς χωρίζουν από τό έκτο Συνέδριο έγιναν μεγάλα βήματα για τήν εφαρμογή τών προσανατολισμών του Κόμματος στον τομέα τής παιδείας, κουλτούρας, τέχνης και επιστήμης. Αύτοί οί σημαντικοί τομείς συμπεριλήφθηκαν δραστήρια στή μεγάλη πάλη που διεξάγει όλος ο λαός μας για τή σοσιαλιστική οικοδόμηση τής χώρας.

Τό Κόμμα έδειξε πάντοτε ιδιαίτερη φροντίδα για τήν **παιδεία**, για τήν άδιάκοπη άνοδο του ιδεολογικού και επιστημονικού της έπιπεδου.

Εφαρμόζοντας τό μαρξιστικό—λενινιστικό πρόγραμμα που έγκρινε ή 8η Ολομέλεια τής Κεντρικής Επιτροπής στα 1968 και τό έκτο Συνέδριο του Κόμματος για τήν έπαναστατικοποίηση τής παιδείας, τό σχολείο μας εκανε μεγάλες αλλαγές και σημείωσε πολλά άποτελέσματα στο δυνάμωμα του ιδεολογικού άξονα, στην εφαρμογή τών τριών συστατικών: μάθημα, παραγωγική δουλιά, σωματική και στρατιωτική άγωγή, στην άνοδο του έπιστημονικού επιπέδου και στή σύνδεση του σχολείου

μέ τη ζωή. Επιτελέστηκε άξιόπαινη δουλιά για την κατάρτιση τών σχεδίων, τών προγραμμάτων και τών νέων διδαχτικών κειμένων για όλες τις κατηγορίες τών σχολείων. Τελειοποιήθηκε και διευρύνθηκε τό εκπαιδευτικό σύστημα. Δημιουργήθηκαν οί δυνατότητες ώστε οί μαθητές και οί φοιτητές νά αποκτήσουν περισσότερες γνώσεις, νά προετοιμαστούν καλύτερα για την παραγωγή και την άμυνα, νά διαπαιδαγωγηθούν και νά σφυρηλατηθούν μέ τό πνεύμα τής εργατικής τάξης, μέ τήν προλεταριακή πειθαρχία και ήθική. Τό σχολείο μας παγιώνεται όλο και περισσότερο σά σοσιαλιστικό σχολείο, μέ πρωτότυπα χαρακτηριστικά και μέ λαϊκό χαρακτήρα. Τό σχολείο δυναμώνει παραπέρα τό ταξικό επαναστατικό πνεύμα του.

Αυτό τό προτσές διεξήχθηκε διαμέσου σκληρής ταξικής πάλης ενάντια στίς συντηρητικές και φιλελευθεριστικές, γραφειοκρατικές και τεχνοκρατικές αντίληψεις και πραχτική, ενάντια στίς άστικές και ρεβιζιονιστικές επιδράσεις και δανεισμούς, πού κριτικάρίστηκαν έντονα και στήν τέταρτη και έβδομη Όλομέλεια τής Κεντρικής Επιτροπής. Παρ' όλη τήν πάλη πού έγινε, τά μεγάλα καθήκοντα πού έθεσε ή εκπαιδευτική μεταρύθμιση για τήν επαναστατικοποίηση του περιεχόμενου του μαθήματος και τής διπαιδαγωγικής, δέν έκπληρώθηκαν πλέρια. Υπάρχουν άκόμα: ελλείψεις και αδυναμίες πού πρέπει νά ξεπεραστούν, υπάρχουν προβλήματα πού λύνονται μέ δυσκολία και ταλαντεύσεις, προπαντός αυτά πού συνδέονται μέ τήν πλέρια έναρμόνιση τών τριών συστατικών. Στή: μέθοδο δουλιάς τών οργάνων τής παιδείας υπάρχουν άκόμα εκδηλώσεις πραχτικισμού και γίνονται λίγες προσπάθειες για μελέτες και γενίκευση τής πραχτικής του σχολείου μας.

Αρνητική επίδραση στήν εφαρμογή τοῦ προγράμματος πού καθόρισε τό Κόμμα γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας ἀσκησαν οἱ πρῶν ἰθύνοντες τοῦ Υπουργείου Παιδείας καί Κουλτούρας μέ τήν ἐπιζήμια δουλιά τους, πού χαρακτηρίζονταν ἀπό φιλελευθεριστικό καί γραφειοκρατικό πνεῦμα, ἀπό ρηχότητα καί νωθρότητα.

Τό δυνάμωμα τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχόμενου ὅλης τῆς δουλιᾶς τοῦ σχολείου ἀποτελεῖ καί γιά τό μέλλον τή βασική καί πιο σημαντική ἀποψη τῆς εφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος γιά τήν ἐπαναστατικοποίηση τῆς παιδείας. Πρωταρχικό εἶναι νά γίνει δουλιά γιά μιὰ ὅσο βαθύτερη ἀφομοίωση τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, τῆς θεωρητικῆς σκέψης καί τῶν διδαγμάτων τοῦ Κόμματός μας, τά ὅποια νά τεθοῦν ὅλο καί καλύτερα στά θεμέλια τοῦ προτσῆς τῆς διδασκαλίας καί τῆς διαπαιδαγώγησης, νά διέπουν ὅλες τίς ὕλες. Ἡ βιβλιακή ἐκμάθηση τοῦ μαρξισμοῦ, πού παρατηρεῖται ἀκόμα στό σχολεῖο, ὅπως καί ἡ βραδύτητα πού ὑπάρχει στό καθρέφτισμα τῆς πείρας τοῦ Κόμματος καί τῆς σοσιαλιστικῆς μας οικοδόμησης στά κείμενα καί στήν πορεία τῆς διδασκαλίας, ἐμποδίζουν τό δυνάμωμα τοῦ διαπαιδαγωγικοῦ καί διαμορφωτικοῦ ρόλου τοῦ σχολείου. Γι' αὐτό τεῖθεται τό σημαντικό καθήκον γιά τή βελτίωση τῶν προγραμμάτων, κειμένων καί διαλέξεων τῶν ὕλῶν τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, τήν ἐξασφάλιση στενῆς σύνδεσης τοῦ μαθήματος μέ τή ζωή, μέ τή μεγάλη δουλιά καί πάλι πού κάνει ὁ λαός κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος, τήν πλατιά ἐκμετάλλευση τῶν μελετῶν καί τῶν γενικεύσεων πού γίνονται στό πεδίο τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν.

Ο διαπαιδαγωγητικός ρόλος του σχολείου για την ολόπλευρη κομμουνιστική διάπλαση της νέας γενιάς θά δυναμώσει ακόμα περισσότερο ώστε το σχολείο και ή νεολαία νά συμπεριληφτοῦν στην ταξική πάλη για την ανάπτυξη της επανάστασης και για την επίλυση τών συγκεκριμένων προβλημάτων της σοσιαλιστικής οικοδόμησης της χώρας.

Θέτοντας στό σχολείο τό καθήκον της εισαγωγής τών τριών συστατικών και της εναρμόνισής τους, τό Κόμμα επιδιώκει νά πετύχει δύο μεγάλους στόχους: τήν επαναστατική διαπαιδαγώγηση και σφυρηλάτηση της νεολαίας και τήν άνοδο της ποιότητας όλης της δουλιάς του σχολείου. Μά στην πραχτική, παρά τίς προσπάθειες πού εγιναν και τά άποτελέσματα πού σημειώθηκαν, βρισκόμαστε ακόμα στην άρχική φάση της επίλυσης αυτού του προβλήματος. Εκείνο πού ζητείται είναι ή πλέρια και οργανική συγχώνευση τών τριών συστατικών, σέ περιεχόμενο και μέθοδο, ώστε νά άλληλοσυμπληρώνονται.

Τό σχολείο, σά χώρος στον οποίο εφαρμόζεται ή παιδαγωγική επαναστατική μαρξιστική—λενινιστική σκέψη του Κόμματος μας, έχει καθήκον ώστε τίς καλύτερες επιτεύξεις σέ αυτό τό πεδίο νά τίς γνωρίσει και νά τίς μελετήσει, νά τίς διαδόσει και νά τίς προωθήσει, μέ σκοπό τήν εξασφάλιση μιάς διδασκαλίας και διαπαιδαγώγησης πío δημιουργικής και πío καρποφόρας. Αυτό άποτελεί πλατιά και σημαντική σφαίρα της επιστημονικής δουλιάς στον εκπαιδευτικό τομέα.

Σημαντικό πρόβλημα μένει ή παραπέρα μαζικοποίηση του σχολείου και τελειοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος, διαμέσου της δημιουργίας ενός πío πλατιού και πío ποικίλου δικτύου σχολεί-

ων, προπαντός επαγγελματικών, μέ απόσπαση και χωρίς απόσπαση από τή δουλιά.

Το πανεπιστήμιο και οί άλλες άνώτατες σχολές, όπου προετοιμάζονται οί ειδικοί διαφόρων πεδίων, έχουν καθήκον νά βγάλουν στελέχη καταρτισμένα και σφυρηλατημένα πολιτικά και ιδεολογικά, μέ πλατύ πολιτιστικό ορίζοντα, εξοπλισμένα μέ βαθιές επιστημονικές γνώσεις, προετοιμασμένα για τή ζωή. Σέ συνεργασία μέ τά υπουργεία και τήν Ακαδημία Επιστημών νά διεξάγουν πίο οργανωμένη δουλιά για τή μεταπτυχιακή ειδικευση τών στελεχών. Ιδιαίτερη φροντίδα πρέπει νά άφιερώσουν οί άνώτατες σχολές στις μελέτες και έρευνήσεις, σάν άπαραίτητο όρο και για τήν άνοδο του επιπέδου όλης τής διδαχτικής τους δουλιάς.

Οί μεγάλες επιτυχίες πού σημείωσε ή λαϊκή μας παιδεία, είναι καρπός τής άκούραστης δουλιάς τής μεγάλης στρατιάς τών δασκάλων και παιδαγωγών, οί όποιοι, μέ υψηλή συνείδηση και άπέραντη αγάπη για τό τιμημένο τους επάγγελμα προσφέρουν πολύτιμη συμβολή στην έπαναστατική διαπαιδαγώγηση τής νεολαίας. Αυτούς πρέπει νά τους χαρακτηρίζει τό άγωνιστικό κομμουνιστικό πνεύμα, τό πάθος και ή υψηλή εύθύνη για τή δουλιά, ή επιμονή για τήν τελειοποίηση τής δεξιότητας τής διδασκαλίας και τής διαπαιδαγώγησης, ή πάλη ενάντια σέ κάθε ξένη εκδήλωση και επίδραση. Τό σχολείο και οί εκπαιδευτικοί νά παρακολουθούν από κοντά τό προτσές τής επαναστατικής ανάπτυξης τής χώρας, τής οικονομίας, τής κουλτούρας καθώς και τήν επιστημονική και τεχνική πρόοδο στόν κόσμο.

Τό Κόμμα έδειξε άδιάκοπη φροντίδα ώστε ή **κουλτούρα**, ή **λογοτεχνία** και οί **τέχνες** νά ανάπτυσσονται καθαρές και υγιείς, νά ακολουθοϋν βη-

μα πρὸς βῆμα τοὺς επαναστατικούς μετασχηματισμούς τῆς χώρας καὶ νὰ δυναμώνουν ὄλο καὶ πῖο πολὺ τὸ σοσιαλιστικὸ τους περιεχόμενο, τὸ μαχητικὸ χαρακτήρα, τὸ λαϊκὸ πνεῦμα καὶ τὴν εθνικὴ φυσιογνωμία.

Ἡ τέταρτη Ὀλομέλεια τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς κριτίκαρε αὐστηρὰ μερικές ἐπιζήμιες ἐκδηλώσεις πού σχετίζονταν με ἀπομιμήσεις τοῦ ξένου ἀντιδραστικοῦ, μέ τὸ στραβὸ χειρισμὸ τῶν ἀντιθέσεων τῆς κοινωνίας μας, μέ θεωρητικολογίες πού ὑποτιμούσαν τὴ λαϊκὴ δημιουργία κλπ. Ἐθεσε σοβαρὰ καθήκοντα σ' ὄλο τὸ μέτωπο τῆς κουλτούρας. Ἡ ἐφαρμογὴ τους εδοσε νέα ὄρμη στὴν ἀνάπτυξη τῆς λογοτεχνίας καὶ τῶν τεχνῶν, σ' ὄλη τὴν πολιτιστικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ δράση. Μεγάλη πρόοδος ἐπιτελέστηκε σ' ὄλα τὰ πεδία, στὴ λογοτεχνία καὶ στὴ μουσικὴ, στὴν κινηματογραφία καὶ στὸ θέατρο, στὴ ζωγραφικὴ καὶ στὴ γλυπτικὴ, στὴν ὄπερα καὶ στὸ μπαλέτο.

Οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ καλλιτέχνες ἦταν πάντα κοντὰ στὸ Κόμμα, σὰ βοηθοὶ του στὴν πάλι γιὰ τὴν κομμουνιστικὴ διαποικιστικὴ τὴν μαζῶν. Πορόλληλα μέ τίς ἐμπειρες δημιουργικὲς δυνάμεις βγήκον νέα τολέντα, πού δίνουν τὴ συμβολὴ τους στὴν παραπέρα ἀνάπτυξη τῆς λογοτεχνίας καὶ τῶν τεχνῶν μας.

Ἡ πραγματικὴ τέχνη δυναμώνει τὰ νεωτεριστικὰ τῆς χαρακτηριστικὰ καὶ ἀποχτάει υψηλὸ κολλιτεχνικὸ ἐπίπεδο, ὅταν ἐνσαρκώνει επαναστατικὸ περιεχόμενο καὶ ὅταν καθοδηγεῖται ἀπὸ κομμουνιστικὰ ἰδανικά. Γι' αὐτὸ τὸ **αδιάκοπο δυνάμωμα τῆς προλεταριακῆς κομματικότητας μένει πάντα βασικὸ καθήκον γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς κουλτου-**

ρας καί τών τεχνών μας, γιά τήν πρόοδό τους στό δρόμο τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Στήν καλλιτεχνική δημιουργία τό καλύτερο καθρέφτισμα μερικών μεγάλων θεμάτων, ὅπως τό θέμα τοῦ ἡγεμονικοῦ ρόλου τῆς ἐργατικῆς τάξης στήν κοινωνία, τών ἐπαναστατικῶν μετασχηματισμῶν τοῦ σοσιαλιστικοῦ μας χωριοῦ, τῆς ἐπαναστατικοποιητικῆς δύναμης τών κομμουνιστῶν, ὁ χειρισμός τών κύριων θεμάτων καί τών ἀπαφασιστικῶν στιγμῶν τῆς ιστορίας τοῦ λαοῦ μας, καί προπαντός τοῦ Ἐθνικο-ἀπελευθερωτικοῦ Αγώνα καί τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, εἶναι ἀπαραίτητη ἀπαίτηση γιά νά καταστήσομε τή λογοτεχνία καί τίς τέχνες μας ἀκόμα πιό ἐπαναστατικές.

Ἡ τέχνη μας τοῦ σοσιαλιστικοῦ ρεαλισμοῦ, μέ τά ἐπαναστατικά της ἰδιαιτερότητά καί μέ ἐπιδίωξη τήν ἐξυπερέταση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τοῦ λαοῦ ὀρθώνεται ἀντιμέτωπα πρὸς τήν εκφυλισμένη, ξεπεσμένη ἀστική καί ρεβιζιονιστική τέχνη, ἀντιτάσσεται στήν ἀντιδραστική, ἀπαισιόδοξη καί συνθηκόλογη φιλοσοφία. Ἡ λογοτεχνία καί οἱ τέχνες στή Σοβιετική Ἐνωση τέθηκαν πλέρια κάτω ἀπὸ τήν κυριαρχία τῆς νέας ἀστικῆς τάξης καί οἱ συγγραφεῖς καί οἱ καλλιτέχνες μετατράπηκαν σέ κάστα στήν ὑπηρεσία τῆς ἀντεπανάστασης καί τῆς σωβινιστικῆς καί ἐπεχτατικῆς πολιτικῆς τοῦ σοβιετικοῦ σοσιαλιμπεριαλισμοῦ. Ἡ ἀρνήση τών μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων, τά θέματα ἀπογοήτευσης καί ἀστικοῦ οὐμανισμοῦ, ἢ πλέρια ἀπομάκρυνση ἀπὸ τόν θετικό ἥρωα, τό κλείσιμο κάθε ἐπαναστατικῆς προοπτικῆς εἶναι χαρακτηριστικά τῆς ρεβιζιονιστικῆς λογοτεχνίας καί τέχνης.

Τό σοσιαλιστικό περιεχόμενο τῆς τέχνης συνδέεται στενά μέ τόν ἐθνικό λαϊκό χαρακτήρα. Στίς

σημερινές συνθήκες, όταν οί άμερικάνοι ιμπεριαλιστές καί οί σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές, ξεκινώντας άπό τούς σκοπούς τους γιά παγκόσμια κυριαρχία, γιά τήν πνευματική καί πολιτική ύποδούλωση τών λαών, διαδίδουν τίς κοσμοπολιτικές ιδέες, τής λεγόμενης διεθνοποίησης τής τέχνης καί τής κουλτούρας, πολύ μεγάλη σημασία παίρνει ή πάλη γιά τή διαφύλαξη τής εθνικής κουλτούρας τών λαών. Οί λαοί διαφυλάσσοντας καί αναπτύσσοντας τήν εθνική, δημοκρατική καί επαναστατική τους κουλτούρα, υπερασπίζονται τήν άνεξαρτησία, τήν ύπαρξη καί τίς παραδόσεις τους κι έτσι προσφέρουν τή συμβολή τους στό θησαυρό τής παγκόσμιας κουλτούρας.

Η σοσιαλιστική μας κουλτούρα ποτέ δέν κλείστηκε σέ εθνικό καβούκι. Έπωφελήθηκε άπό τά καλύτερα επιτεύγματα τής παγκόσμιας προοδευτικής κουλτούρας καί άπό τήν άλλη μεριά, όντας φορέας τών ιδανικών του λαού μας γιά λευτεριά, άνεξαρτησία καί σοσιαλισμό, ήταν καί είναι προσιτή καί γιά τούς άλλους λαούς.

Ο εθνικός χαρακτήρας καί τό λαϊκό πνεύμα πραγματοποιούνται μέ τήν πιστή άπεικόνιση τής πραγματικότητας, άπό τίς θέσεις τής μαρξιστικής-λενινιστικής ιδεολογίας, μέ τήν άφομοίωση κριτικά καί άπό ταξικές θέσεις όλης τής πείρας τής κουλτούρας μας, τής παλιάς προοδευτικής παράδοσης καί του επαναστατικού καινούργιου, μέ τήν ισχυρή στήριξη στή λαϊκή δημιουργία. Ο εθνικός λαϊκός χαρακτήρας εκφράζεται όχι μόνο στή δημιουργία, μά καί στήν έχτέλεση καί τήν ερμηνεία της.

Η καθυστέρηση πού διαπιστώνεται στήν πραγματοποίηση του εθνικού πνεύματος καί φυσιογνωμίας σέ μερικά είδη τέχνης, καί προπαντός στήν άρ-

χιτεχτονική απαιτεί νά γίνουν μελέτες και μεγαλύτερη εξερευνητική δουλιά.

Οί συγγραφείς και οί καλλιτέχνες, καθοδηγούμενοι από τά διδάγματα του Κόμματος, νά στραφούν πρὸς τή ζωή του λαού, νά δημιουργήσουν μιά τέχνη γιά τό λαό, όμορφη, ξεκάθαρη και κατανοητή άπ' όλους, μιά τέχνη βαθύτατα λαϊκή. Ή ζωή του λαού, ό έξυπνος λόγος του, ή ψυχολογία και τό λαϊκό χιούμορ νά πιάσουν μεγαλύτερη θέση στά λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα, ιδιαίτερα στά σκηνικά έργα.

Αυτά τά καθήκοντα τά πραγματοποιούν καλύτερα εκείνοι οί καλλιτέχνες πού εργάζονται άδιάκοπα γιά τήν άνοδο του ιδεολογικού μαρξιστικού—λενινιστικού τους επιπέδου, πού κατέχουν τά διδάγματα του Κόμματος, πού κάνουν δραστήρια πολιτική ζωή, πού ζούν εντατικά μέ τίς μάζες και πού γνωρίζουν βαθιά τό δρόμο τής ιστορικής επαναστατικής εξέλιξης του λαού και τής κουλτούρας μας. Τήν επαναστατική τέχνη τήν κάνουν οί επαναστάτες καλλιτέχνες, ή καρδιά τών όποιων πάλλει μαζί μέ τήν καρδιά του λαού. Απ' αυτούς απαιτείται νά καθρεφτίζουν σωστά στά έργα τους τά βασικά προτσές και τάσεις τής ανάπτυξης τής επανάστασης μας, τίς αντίθεσεις τής ζωής κοί νά καταπολεμοῦν κάθε εκδήλωση φορμαλισμού και σχηματικότητας στό χειρισμό τους, νά εφαρμόζουν πιστά και δημιουργικά τή μέθοδο του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, πού στέκει στή βάση τής προλεταριακής τέχνης, στήν όποια άνήκει τό μέλλον.

Ή σοσιαλιστική μας κουλτούρα διεισδύει πίο βαθιά στους κόλπους του λαού και από μέρα σε μέρα γίνεται άναπόσπαστο μέρος τής ζωής του. Αύξήθηκε ή έκδοση βιβλίων και ή παραγωγή κίνημα-

τογραφικών ταινιών και διευρύνθηκε τό δίχτυο τών πολιτιστικο—καλλιτεχνικών κέντρων σ' όλη τή χώρα. Μεγάλη ανάπτυξη ποσοτική και ποιοτική πήρε ή έρασιτεχνική κίνηση, ή όποια, παράλληλα μέ τήν επαγγελματική τέχνη, παίζει σπουδαίο ρόλο στήν πρόοδο τής νέας κουλτούρας μας και στή διαπαιδαγώγηση τών μαζών. Ανέβηκε στή σκηνή ή μάζα, ό άνθρωπος τής δουλιάς, ό εργάτης και ό συνεταιριστής, οί γυναίκες και οί νεολαίοι, οί γερόντοι και τά παιδιά.

Τό Κόμμα άπαιτεί ώστε ή μαζική πολιτιστική δουλιά νά άνεβεί σέ υψηλότερο επίπεδο. Γι' αυτό είναι άναγκαίο νά σχηματιστεί μιά πιά πλατιά αντίληψη για τήν κουλτούρα, βλέποντάς τη σ' όλες τίσ διάφορες άπόψεις τής ζωής, καθώς και για τόν μορφωμένο άνθρωπο. Νά άξιοποιηθούν σωστά όλα τά μέσα πού εθεσε στήν ύπηρεσία τών μαζών τό κράτος, νά βρεθούν μορφές και δρόμοι ώστε ή κουλτούρα νά πάει έκει πού ζούν και εργάζονται οί μάζες. Σήμερα, πού τό Κόμμα παλαίβει για τόν περιορισμό τών διαφορών άνάμεσα στήν πόλη και τό χωριό, και στό μέτωπο τής κουλτούρας προβάλλουν σημαντικά καθήκοντα για τήν άνοδο του πολιτιστικού έπιπέδου τής άγροτιάς, δραστηριοποιώντας πλατιά τόσο τίσ δυνάμεις του χωριού, όσο και τίσ δυνάμεις τής πόλης.

Οί κομματικές όργανώσεις πρέπει νά εκτιμήσουν περισσότερο τό μεγάλο ρόλο πού παίζουν ή κουλτούρα, ή λογοτεχνία και οί τέχνες στή διαπαιδαγώγηση τών μαζών και νά τίσ θεωρήσουν σημαντικούς τομείς τής δράσης τους, δείχνοντας ιδιαίτερη φροντίδα για τήν πολιτική και ιδεολογική διαπαιδαγώγηση τών δημιουργών. 'Η καθοδήγηση του Κόμματος, ή συνεπής έφαρμογή τής γραμμής και

τών οδηγιών του σ' αυτά τὰ πεδία είναι άποφασιστικά για τήν ανάπτυξη τους σε σωστό δρόμο. Σημαντικά καθήκοντα προβάλλουν και στά κρατικά όργανα νά αυξήσουν τό ενδιαφέρο για τήν κουλτούρα και τίς τέχνες, καθώς και για νά τελειοποιήσουν τίς μορφές και μέθοδες διεύθυνσής τους.

Η Ένωση Συγγραφέων και Καλλιτεχνών, μέ τήν καθοδήγηση τού Κόμματος, νά δυναμώσει τή δουλιά για τήν ιδεο—αισθητική και επαγγελματική διαπαιδαγώγηση τών δημιουργών και νά γίνει άκομα περισσότερο κέντρο ένθάρρυνσης τής δημιουργικότητας και πλατιάς συζήτησης τών φιλοσοφικών, ήθικών και αισθητικών προβλημάτων της από θέσεις προλεταριακής κομματικότητας.

Στά πλαίσια τών πολύπλευρων προσπαθειών για τήν εφαρμογή τών άποφάσεων τού βου Συνεδρίου τού Κόμματος σημειώθηκαν επιτυχίες και στό πεδίο τής ανάπτυξης τής **επιστήμης** και τού επιστημονικού πειραματισμού. Στή χώρα μας τώρα λειτουργούν διάφοροι επιστημονικοί οργανισμοί, ινστιτούτα και κέντρα ερευνών μέ καθορισμένα προφίλ, έχτός από τίς εδρες τών άνωτάτων σχολών. Σημαντική επιτυχία ήταν και ή ίδρυση τής Ακαδημίας Επιστημών.

Σ' αυτό τό διάστημα διεξήχθησαν μιά σειρά μελέτες και σημαντικά επιστημονικά και τεχνικά πειράματα στό πεδίο τής γεωλογίας και τών ορυχείων, τής ύδροενεργειακής, τής γεωργίας κλπ. Αρκετές άξιόλογες μελέτες εγιναν επίσης στό πεδίο τών κοινωνικών προβλημάτων, τού Αντιφασιστικού Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα, τής ιστορίας, τής άρχαιολογίας και τής άλβανικής γλώσσας.

Τό τωρινό στάδιο ανάπτυξης τής χώρας και τά μεγάλα καθήκοντα πού μάς αναμένουν, άπαιτούν ώ-

στε οἱ ἐπιστημονικὲς μελέτες καὶ ἐρευνες νὰ μετατραποῦν σὲ γενικὴ μέθοδο, πού νὰ διαπερνᾷ καὶ νὰ δίνει τό προβάδισμα σὲ κάθε δουλιὰ, νὰ βοηθᾷ αποτελεσματικὰ στὴν ἐπίλυση τῶν ἐπίκαιρων καὶ ἀπώτερων προβλημάτων τῆς οἰκοδομησῆς τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τῆς ἀμυνας τῆς πατρίδας. Μεγάλα καθήκοντα προβάλλουν στὴν ἐπιστῆμη γιὰ τὴ σχεδίαση καὶ οἰκοδόμηση τῶν μεγάλων ὑδροτεχνικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἔργων, γιὰ τὴν ἀνακάλυψη καὶ ἐκμετάλλευση τῶν πρώτων υλῶν καὶ τοῦ ἄλλου φυσικοῦ πλοῦτου, γιὰ τὴν ἐξεύρεση νέων δρόμων ἐντατικοποίησης τῆς γεωργίας κλπ.

Ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστῆμης θέτει σὰν πολὺ σοβαρὸ ζήτημα τὴν αὐξηση τῶν προσπαθειῶν γιὰ μελέτες σὲ μερικὰ πεδία, ὅπως στὴ βιολογία, γενετική, μαθηματικά, φυσικὴ, χημεία, φυσιολογία κλπ, χωρὶς τὰ ὅποια δέ μπορεῖ νὰ λυθοῦν μὲ ἐπιτυχία πολλὰ προβλήματα ἀνάπτυξης τῶν εφαρμοσμένων ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνικῆς προόδου καὶ οὔτε μπορεῖ νὰ γίνει γερὴ προετοιμασία τῶν διαφόρων ἐιδικῶν καὶ τῆς νέας γενιάς στό σχολεῖο μας.

Μεγάλες προοπτικὲς ἀνοίγονται γιὰ τὴν καρποφόρα ἀνάπτυξη τῶν κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν ἐπιστημῶν, ἔχοντας σὰ βασικὸ τους στόχο τὴν ἐπιστημονικὴ μελέτη καὶ γενίκευση τῆς ἐπαναστατικῆς καὶ πραχτικῆς σκέψης τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ λαοῦ μας. Σημαντικὸ πεδίο ἀποτελοῦν οἱ μελέτες γιὰ τὴν ἱστορία, τὴ ζωὴ, τὴ γλῶσσα καὶ τίς μορφωτικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας.

Ὅπως τόνιζε συνεχῶς τό Κόμμα, ἡ τεχνικό—ἐπιστημονικὴ ἐπανάσταση στὴ σοσιαλιστικὴ κοινωνία μας δέ μπορεῖ νὰ προωθηθεῖ μόνο ἀπὸ μερικὰ ἐξειδικευμένα ἰδρύματα ἐρευνῶν. Αποφασιστικὸ στόν ἐπιστημονικὸ πειραματισμὸ εἶναι ἡ δραστήρια προ-

σέλκυση τών πλατιών μαζών τών έργατῶν καί α-
 γροτῶν, τών στελεχῶν καί τών ειδικῶν τῆς πα-
 ραγωγῆς. Τά ἐξειδικευμένα ιδρύματα καί κέντρα ἐ-
 πιστημονικῆς ἐρευνητικῆς δουλιᾶς νά συνδέσουν πῶς
 στενά τή δρᾶση τους μέ τό μαζικό επιστημονικό
 πειραματισμό, νά γενικεύσουν τήν πρωτοπόρα πεί-
 ρα καί νά διαδώσουν τίς ἐπιστημονικές γνώσεις στίς
 μάζες. Αὐτός εἶναι καί ὁ δρόμος γιά τήν προφύλα-
 ξή τους ἀπό τίς ἀσθένειες τοῦ γραφειοκρατισμοῦ,
 τεχνοκρατισμοῦ καί διανοητικισμοῦ.

Στήν τωρινή φάση δημιουργήθηκαν ὅλες οἱ δυ-
 νατότητες σέ ὑλικο—τεχνικά μέσα καί σέ ἀνθρώπους
 γιά νά λύσομε μέ τίς δυνάμεις μας πολλά περίπλοκα
 οικονομικά, ἰδεοθεωρητικά, πολιτιστικά καί τεχνικό—
 ἐπιστημονικά προβλήματα, πού μᾶς ἀναμένουν. Γι'
 αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητο νά δυναμώσει περισσότερο
 ἢ ἐμπιστοσύνη τών στελεχῶν, τών ειδικῶν καί τών
 ἐργαζόμενων στίς δημιουργικές δυνάμεις καί ἱκανό-
 τητές τους, γνωρίζοντας καί εφαρμόζοντας ταυτό-
 χρονα, σύμφωνα μέ τίς συνθήκες μας, καί τά ἐπι-
 τεύγματα τῆς παγκόσμιας ἐπιστήμης καί τεχνικῆς.

Ἡ πραγματοποίηση τών καθηκόντων στό πε-
 δίο τῆς ἐπιστήμης ἀπαιτεῖ τή λήψη παραπέρα μέ-
 τρων γιά τήν προετοιμασία καί τήν ἐξειδίκευση τών
 ἐπιστημονικῶν στελεχῶν τών διαφόρων κλάδων καί
 τήν ἐνίσχυση τῆς ἀπαραίτητης ὑλικῆς βάσης.

Ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνικό—
 ἐπιστημονικῆς ἐπανάστασης θέτει μεγάλα καθήκον-
 τα στά ιδρύματα ἐρευνῶν καί στίς ἀνώτατες σχο-
 λές γιά τήν ἀνοδο τῆς ποιότητος καί τῆς ἀποτε-
 λεσματικότητος τών ἐπιστημονικῶν μελετῶν καί ἐ-
 ρευνῶν σέ πάλῃ μέ τίς ξένες τεχνοκρατικές καί δια-
 νοητικιστικές, ἰδεαλιστικές καί μεταφυσικές ἀντιλή-
 ψεις. Ἰδιαίτερος ρόλος ἀνήκει στήν Ακαδημία Ἐπι-

στημών, προπαντός για μιά καλύτερη χρησιμοποίηση και συντονισμό των ερευνητικό—επιστημονικών δυνάμεων και μέσων.

Τά κρατικά όργανα από τή βάση και ως τό κέντρο, κάτω από τήν καθοδήγηση τού Κόμματος, πρέπει νά αύξήσουν πολύ τή φροντίδα τους για τήν οργάνωση, σχεδιοποίηση και ανάπτυξη τής δράσης των έρευνητικο—επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών, νά θέτουν συγκεκριμένα καθήκοντα και νά ζητούν λογαρισμό για τήν εκπλήρωσή τους, νά δώσουν όλη τήν αναγκαία βοήθεια για τήν επίλυση, των προβλημάτων πού γεννιούνται.

V

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἡ οικοδόμησις τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν Ἀλβανία, ἡ πάλη τοῦ λαοῦ μας γιά τό δυνάμωμα τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καί τῆς ἀμυνας τῆς πατρίδας, οἱ προσπάθειες γιά ἓνα σίγουρο μέλλον δέν εἶναι ξεκομμένες ἀπό τή διεθνή κατάστασις στήν ὁποία ζοῦμε, ἀπό τό γενικό ιστορικό προτσές τῆς σημερινῆς παγκόσμιας ἐξέλιξης.

Τό Κόμμα παρακολούθησε καί ἀναλυσε πολύ προσεχτικά τά γεγονότα καί τή δημιουργία τῶν νέων καταστάσεων, τίς κατευθύνσεις καί τίς ἐπιδιώξεις τῶν διαφόρων πολιτικῶν δυνάμεων πού δρουν στό διεθνή στίβο καί τήρησε πάντα σωστή στάσις ἀρχῶν, ἀπόλυτα σύμφωνη μέ τά διδάγματα τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, μέ τά ἔθνη καί τήν ἀπελευθέρωσις τῶν λαῶν.

θεωρούμενη στή γενικότητα, ἡ σημερινή διεθνῆς κατάστασις παρουσιάζεται ἀρκετά περίπλοκη, γεμάτη μέ μεγάλες ἀντιθέσεις καί ἀντιπαραθέσεις, πού περιέλαβαν τώρα ολόκληρη τήν ὑδρόγειο καί ὅλες τίς ἀπόψεις τῆς σημερινῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας. Ἀντιμέτωπα μέ τόν ἱμπεριαλισμό, τό σοσιαλιμπε-

ριαλισμό και την άγρια επιθετική και έπεχτατική δράση τους, αντιμετώπιζα με την άστική τάξη, τά διεθνή μονοπώλια και τη βάρβαρη εκμετάλλευσή τους, αντιμετώπιζα με την αντίδραση και τη βία και τρομοκρατία της στέκουν με πολλαπλασιασμένες δυνάμεις τό παγκόσμιο προλεταριάτο και οί άκατάβλητοι επαναστάτες, στέκουν οί λαοί πού άγωνίζονται για λευτεριά και δημοκρατία, για σοσιαλισμό. Ο κόσμος βρίσκεται σε μία φάση πού ή ύπόθεση τής επανάστασης και τής εθνικής άπελευθέρωσης τών λαών δέν είναι μόνο πόθος και προοπτική, μά και πρόβλημα πού ζητάει λύση.

Τά τελευταία χρόνια σ' όλες τίς καπιταλιστικές χώρες παρατηρείται ισχυρή άνοδος τής πάλης τού προλεταριάτου. Οί εργάτες και οί εργαζόμενες μάζες παλαίβουν παντού με άυταπάρνηση ενάντια στην πολιτική καταπίεση και την οικονομική εκμετάλλευση, για την υπεράσπιση τών δημοκρατικών δικαιωμάτων και για την εξασφάλιση μιάς καλύτερης ζωής. Εκείνο πού διακρίνει αυτή την πάλη, είναι ή εϋρυνση τού κύκλου τών αιτημάτων τών εργαζομένων, τά όποια όλο και περισσότερο ξεπερνούν τά οικονομικά πλαίσια. Οί άπεργίες, οί διαμαρτυρίες, οί διαδηλώσεις τών εργαζόμενων στίς Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής, στην Αγγλία, Γαλλία, Σοβιετική Ένωση, Πολωνία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία κλπ, πού συχνά μετατρέπονται σε αιματηρές συγκρούσεις με την άστική τάξη και με τούς καταπιεστικούς της μηχανισμούς, χτυπούν τά ίδια τά θεμέλια τής άστικής και ρεβιζιονιστικής εξουσίας. Σ' αυτές τίς σκληρές συγκρούσεις με τό κεφάλαιο και την άστική τάξη ή εργατική τάξη και

οί πλατιές εργαζόμενες μάζες δυναμώνουν όλο και περισσότερο τήν επαναστατική τους συνείδηση, προετοιμάζονται και σφυρηλατούνται ακόμα περισσότερο για τίς μελλοντικές ταξικές μάχες. 'Η τωρινή πάλη τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου επιβεβαιώνει ξανά τή βασική θέση τοῦ μαρξισμού—λενινισμού ότι στόν άστικό και ρεβιζιονιστικό κόσμο ή εργατική ταξη και ή επαναστατική της πάλη δέ μπορεί νά καταβληθούν ούτε μέ τή βία, ούτε μέ τή δημαγωγία. Παρά τήν πίεση, τή δημαγωγία και τή μεγάλη έξαπατητική και άντιπερισπαστική προπαγάνδα τής άστικής τάξης και τών συμμάχων της, ή τάση νά άποσπαστεῖ από τήν όπορτουνιστική και υπονομευτική έπιροή τής σοσιαλδημοκρατίας και τών ρεβιζιονιστών, πού δυστυχώς επεξεργάζονται άκόμα σημαντικό μέρος τής εργατικής τάξης, ευρύνεται και βαθαίνει. 'Η άνάπτυξη και τό δυνάμωμα τών νέων μαρξιστικών—λενινιστικών κομμάτων είναι ολοζώντανη μαρτυρία ότι τό προλεταριάτο δέν έχασε ποτέ τήν εμπιστοσύνη στό μαρξισμό—λενινισμό, ότι βλέπει σ' αυτόν τό ισχυρότερο όπλο στήν πάλη ενάντια στήν άστική τάξη και για τή νίκη τής επανάστασης.

Κάθε μέρα όλο και σέ υψηλότερο επίπεδο, τόσο σέ περιεχόμενο, όσο και σέ ένταση, άνεβαίνει τό άπελευθερωτικό κίνημα τών λαών. 'Η κοσμοϊστορικής σημασίας νίκη τών λαών τοῦ Βιετνάμ, τής Καμπότζης και τοῦ Λάος, ή όποία ήταν νίκη όχι μόνο ενάντια στόν άμερικάνικο ιμπεριαλισμό, μά και ενάντια στίς συνωμοσίες, τίς ραδιουργίες και τίς επεμβάσεις τοῦ σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμού, επιβεβαίωσε ότι παρά τήν ίσχή και τό μεγάλο πλούτο τους, παρά τά σύγχρονα πολεμικά μέσα πού διαθέτουν, οί υπερδυνάμεις δέν είναι σέ θέση νά ύποτάξουν τούς

λαούς και τίς χώρες, έστω και μικρούς, όταν είναι άποφασισμένοι νά άγωνιστοϋν μέχρι τέλους και νά κάνουν κάθε θυσία. Αϋτή ή νίκη επιβεβαίωσε τή θέση ότι ή λευτεριά και ή άνεξαρτησία καταχτοϋνται και περιφρουροϋνται με τό ντουφέκι, με πάλη, ότι ή στρατηγική τοϋ λαϊκού έθνικοαπελευθερωτικού πολέμου είναι νικηφόρα στρατηγική.

Εϋρύ μέτωπο πάλης ενάντια στον άμερικάνικο ιμπεριαλισμό, τό σοβιετικό σοσιαλιμπεριαλισμό και τίς άλλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις άντιπροσωπεϋουν σήμερα ή Ασία, Αφρική και Λατινική Αμερική. Οί λαοί αϋτών τών ήπειρών κάνουν μεγάλες και ολόπλευρες προσπάθειες για τό δυνάμωμα τής πολιτικής άνεξαρτησίας, για τήν άπόσπαση από τήν άποικιοκρατική και νεοαποικιοκρατική κυριαρχία. Ολοι σήμερα είμαστε μάρτυρες τών άποφασιστικών προσπαθειών πού κάνουν οί άφρικανικοί λαοί για τή γενική τους χειραφέτηση μετά τήν έξοδο από τή μακραίωνη σκλαβιά. Η άπόχτηση τής άνεξαρτησίας από μέρους τών χωρών πού πριν από λίγο καιρό ήταν κάτω από τήν πορτογαλική άποικιοκρατική κυριαρχία, ύποκίνησε άκόμα περισσότερο τόν άγώνα ενάντια στό ρατσισμό και τή φυλετική διάκριση στή Ροδεσία και στή Νότια Αφρική.

Σ' ανάπτυξη και σ' εϋρυνση είναι και ή πάλη τών προοδευτικών και δημοκρατικών δυνάμεων ενάντια στό φασισμό και τήν αντίδραση. Η άνατροπή τών διχτατορικών καθεστώτων σε μερικές χώρες, ό άγώνας τών πατριωτών τής Βραζιλίας και τής Βολιβίας, τής Ταϊλάνδης και τής Μαλαισίας, ή άντίσταση τών λαών τής Χιλής, τής Αργεντινής και τής Ινδονησίας ενάντια στά φασιστικά καθεστώτα κατάφεραν βαριά πλήγματα στίς δυνάμεις τής αντίδράσης και στους ιμπεριαλιστές ύποστηριχτές τους-

Οί λαοί τοῦ Ἰνδικοῦ Ωκεανοῦ, τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας καί τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς παλαίβουν ἐπίμονα γιά τήν ἀπομάκρυνση τῶν βάσεων καί τῶν πολεμικῶν στόλων τῶν ὑπερδυνάμεων. Παντοῦ οἱ λαοί αφυπνίζονται καί ἀποχτούν περισσότερη συνείδηση τοῦ κινδύνου πού παρουσιάζει γιά τή ζωή τους ἡ ἐπιθετική, ἐπεχτατική καί ἡγεμονιστική πολιτική τοῦ ἀμερικάνικου ἱμπεριαλισμοῦ καί τοῦ σοβιετικοῦ σοσιαλιμπεριαλισμοῦ.

Οἱ χώρες πού βαδίζουν μέ συνέπεια στό σοσιαλιστικό δρόμο, ἀποτελοῦν ἀτράνταχτο στήριγμα καί δίνουν ενεργό βοήθεια στούς επαναστατικούς καί ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνες τῶν λαῶν. Αὐτές οἱ χώρες ἀντιπροσωπεύουν ἀναντικατάστατο παράγοντα γιά τή νίκη τῆς ἐπανάστασης. Ἡ σοσιαλιστική Ἀλβανία θεωρεῖ τιμή της πού παραστέκει στή μεγάλη πάλη τοῦ προλεταριάτου καί τῶν λαῶν, ὄλων ἐκείνων πού παλαίβουν γιά τό σοσιαλισμό, τή λευτεριά καί τήν ἀνεξαρτησία. Δουλεύοντας ακούραστα γιά τήν οἰκοδόμηση τῆς νέας ζωῆς, συντρίβοντας τίς λυσσαλέες ἐπιθέσεις τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, τοῦ σύγχρονου ρεβιζιονισμοῦ καί τῆς ἀντικομμουνιστικῆς ἀστικής τάξης, ἔδωσε καί δίνει τή συμβολή της γιά τήν υπεράσπιση καί τήν προώθηση τῆς ὑπόθεσης τοῦ πραγματικοῦ σοσιαλισμοῦ.

Εἶναι αὐτή ἡ εὔρυνση καί τό βάθαιμα τῆς επαναστατικῆς πάλης τοῦ προλεταριάτου, εἶναι αὐτή ἡ μεγάλη ἔνταση τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα τῶν λαῶν, εἶναι οἱ νίκες τοῦ σοσιαλισμοῦ, ὅλα μαζῶ, πού ἐξασθένισαν ἀκόμα περισσότερο τόν ἱμπεριαλισμό καί τό σοσιαλιμπεριαλισμό, πού ὄξυναν τίς ἀντιθέσεις καί τράνταξαν τά θεμέλια τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος.

Ἀμεσο ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς πάλης καί τῶν

ανάποφευχτων αντιθέσεων του συστήματος τους είναι και η πολύ σοβαρή κρίση που διέρχονται σήμερα όλες οι καπιταλιστικές και ρεβιζιονιστικές χώρες. Σ' όλο το διάστημα, ύστερα από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, οι οικονομικές κρίσεις διαδέχονταν ή μιá τήν άλλη. Μά ή τωρινή κρίση είναι ή μεγαλύτερη, είναι κρίση που περιέλοβε όχι μόνο τίς αναπτυγμένες χώρες, μά και τίς λιγότερο αναπτυγμένες, είναι κρίση οικονομική μά και πολιτική και ιδεολογική, στρατιωτική και πολιτιστική, είναι κρίση τής βάσης και του εποικοδομήματος του άστικο—ρεβιζιονιστικοϋ συστήματος.

Αρχικά αύτή ή κρίση εμφανίστηκε μέ τή μορφή ύφεσης των ρυθμών τής παραγωγής και αύξησης του πληθωρισμού. Ή κρίση εγινε πίο βαριά και πήρε εύρύτερες διαστάσεις, γιατί περιπλέχτηκε και μέ τή βαρύτατη ενεργειακή κρίση καθώς και μέ τή συναλλαγματική κρίση, οί όποιες συγκλόνισαν όλες τίς καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικές χώρες. Μερικές άπ' αύτές, όπως ή Ιταλία, Αγγλία, Πολωνία, Γιουγκοσλαβία κλπ, περνούν τώρα εξαιρετικά δύσκολες περιστάσεις.

Διακριτικό γνώρισμα τής σημερινής κρίσης είναι ότι αναπτύσσεται στίς συνθήκες μεγάλης όξυνσης όλων των διμπεριαλιστικών αντιθέσεων και του άνταγωνισμού των ύπερδυνάμεων για τό μοίρασμα των άγορών και των σφαιρών έπιροής. Ή βαθύτατα επιθετική πολιτική του άμερικάνικου ιμπεριαλισμού και του σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμοϋ, ή δίψα τους για παγκόσμια κυριαρχία και ήγεμονία οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση των κρατικών δαπανών για τή συντήρηση των στρατιωτικών δυνάμεων και βάσεων στό εξωτερικό, για «στρατιωτικές βοήθειες» και διάφορες επιχορηγήσεις πρός

τά αντιδραστικά καθεστώτα. Αυτό δημιούργησε μεγάλη ένταση στην οικονομία των υπερδυνάμεων και των συμμάχων τους, οί όποιοι είναι ύποχρεωμένοι νά επωμίζονται όχι μικρό μέρος τής κρίσης. 'Η στρατιωτικοποίηση τής οικονομίας των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, ή αύξηση σέ πρωτοφανείς διαστάσεις των στρατιωτικών δαπανών και προϋπολογισμών των κατασταλτικών μηχανισμών, γενικά τό ξόδεμα των έσόδων και του εθνικού πλούτου για μή παραγωγικούς σκοπούς, κάνουν άκόμα βαθύτερους τούς κλονισμούς.

Τήν κρίση τήν οξύνει παραπέρα και ό ξέφραινος συναγωνισμός ανάμεσα στίς άστικές και ρεβιζιονιστικές χώρες, καθώς και ό συναγωνισμός τους μέ τίς αναπτυσσόμενες χώρες, πού είναι κυριότεροι παραγωγοί πρώτων ύλών. 'Η δράση του νόμου τής άνισόμερης πολιτικής και οικονομικής ανάπτυξης των καπιταλιστικών χωρών έβγαλε τήν Κοινή Αγορά, τήν Ιαπωνία, τόν Καναδά κλπ στό πεδίο πάλης για άγορές και προνόμια και άμφισβήτησης τής άμερικάνικης κυριαρχίας στή σφαίρα τής εξαγωγής κεφαλαίων.

'Η τωρινή κρίση άπόδειξε ξανά ότι ό καπιταλισμός, σάν κοινωνικό σύστημα, ποτέ δέ μπορεί νά γλυτώσει από τίς αντιθέσεις και τίς πληγές του, ότι είναι άνίκανος νά εξασφαλίσει ταυτόχρονα τά ύπερκέρδη του και νά διατηρήσει μιá εσωτερική κοινωνική ισορροπία. 'Η ζωή έπιβεβαιώνει έτσι συνεχώς τή θεωρία του Μάρξ και του Λένιν ότι οί οικονομικές κρίσεις είναι συνοδοιπόροι του καπιταλιστικού συστήματος, ότι έφόσον θά ύπάρχουν ή άτομική ιδιοκτησία και ή καπιταλιστική εκμετάλλευση, θά ύπάρχουν και οί οικονομικές κρίσεις.

Όλα τὰ καπιταλιστικά καί ρεβιζιονιστικά κράτη προσπαθούν νά φορτώσουν στή ράχη τών εργαζόμενων μαζών τίς συνέπειες τής κρίσης. Καί στήν πραγματικότητα παντού ή άστική τάξη, οί μονοπωλητές καί όλοι οί εκμεταλλευτές, γιά νά διατηρήσουν άθιχτο τό επίπεδο τών κερδών τους, αύξησαν τήν καταπίεση καί τήν εκμετάλλευση τοῦ προλεταριάτου καί τών εργαζομένων, λιγοστεύοντας τά μέσα διαβίωσης καί περιορίζοντας τά δικαιώματά τους. Σ' αυτές τίς στιγμές σοβαρής κρίσης τών ιμπεριαλιστικών, σοσιαλιμπεριαλιστικών δυνάμεων καί τής άστικής εξουσίας κάθε χώρας πετάζονται στό δρόμο εκατομμύρια εργάτες, ό αριθμός τών όποιων μέχρι τώρα άνήλθε σέ περίπου 100 εκατομμύρια, ό πληθωρισμός άναπτύσσεται μέ καλπασμό, οί τιμές τών άναγκαίων ειδών διαβίωσης γίνονται άπρόσιτες. Στή σημερινή καπιταλιστική καί ρεβιζιονιστική κοινωνία συμβαίνει εκείνο τό φαινόμενο πώλωσης, γιά τό όποιο έχει μιλήσει ό Μάρξ: από τή μιά μεριά αύξάνει ή φτώχεια τών εργαζομένων, από τήν άλλη αύξάνουν τά πλούτη τών καπιταλιστών.

Αυτή τή βαριά κατάσταση, αυτή τήν άγρια καταπιεστική καί εκμεταλλευτική πολιτική, τό μεγάλο κεφάλαιο καί ή εξουσία του, ή σοσιαλδημοκρατία, οί ρεβιζιονιστές καί οί άλλοι ομορπονιστές τή συνοδεύουν μέ μεγάλη έξαπατητική προπαγάνδα, ή όποια επιδιώκει νά πείσει τίς εργαζόμενες μάζες ότι οί τωρινοί συγκλονισμοί είναι δήθεν περαστικό φαινόμενο, ότι καθετί θά επανέλθει στή θέση του, γι' αυτό πρέπει νά ύπομείνουν τό βαρύ φορτίο πού επεσε πάνω τους καί νά μή ζητούν νά βρουν τά αίτια καί νά εξοργίζονται. Προσπαθούν μέ κάθε τρόπο νά άποτρέψουν τό μεγαλύτερο, τήν επανάσταση, πού είναι ό μόνος δρόμος γιά τή σωτηρία

μιά και καλή από τήν κρίση και από τό εκμεταλλευτικό καπιταλιστικό και ρεβιζιονιστικό σύστημα.

Γι' αυτό τόν επαναστατικό σκοπό ή άστική τάξη και ή εξουσία της εκμεταλλεύονται και τά συνδικάτα, όπου έχουν εντάξει τό προλεταριάτο και τούς εργαζόμενους τών περισσότερων άστικών χωρών. Αύτή ή οργάνωση είναι δήθεν δημοκρατική, δήθεν ξεκομμένη από τό πατρονάτο και από τά διάφορα «δημοκρατικά», «σοσιαλιστικά» και λοιπά κόμματα. Στην πραγματικότητα αυτά τά λεγόμενα συνδικάτα, πού τά επεξεργάζονται άνοιχτά τά άστικά κόμματα και πού καθοδηγούνται από τήν εργατική άριστοκρατία, παλαίβουν μέ όλα τά μέσα και τρόπον, για νά εκφυλίσουν τούς εργαζόμενους και για νά σαμποτάρουν τήν επαναστατική πάλη τους. Και οϊ νόμοι πού σχετίζονται μέ τή δράση και τήν πάλη τών εργατών για τά οικονομικά, κοινωνικά και λοιπά αιτήματα καταρτίστηκαν και δοσιμετρήθηκαν από τό μεγάλο κεφάλαιο ετσι πού κάθε δράση νά διεξάγεται μεσα στά πλαίσια πού επιτρέπει ή άστική τάξη, τίποτε νά μή θίγει τά συμφέροντά της και ιδιαίτερα νά μή άπειλεί τά θεμέλια της καπιταλιστικής έξουσίας. Όταν είναι άδύνατο νά άντιμετωπιστούν οϊ εξεγέρσεις τών εργατών και τού λαού μέ τίσ ψευτοδημοκρατικές μορφές ή μέ τίσ λογοκοπικές μέθοδες τών κοινοβουλίων, τότε επεμβαίνει τό άστικό κράτος μέ νόμους, μέ τή βία, μέ τό βούρδουλα. Αυτό συμβαίνει τώρα στίς περισσότερες χώρες όπου ή κρίση όξυνε τίσ άντιθέσεις άνάμεσα στή δουλιά και τό κεφάλαιο και ή έξεγερση τών εργαζόμενων άπέναντι στήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε γίνεται όλο και πιό ισχυρή.

Σ' αυτές τίσ συνθήκες ό κίνδυνος του φασισμού γίνεται όλο και πιό άπειλητικός. Είναι γνωστό ότι

όταν τό κεφάλαιο μπαίνει σέ άδιέξοδο καί βρίσκεται κάτω άπό τά ισχυρά χτυπήματα τής εργατικής τάξης, είναι υποχρεωμένο ή νά χρεωκοπήσει ή νά έγκαθιδρύσει τή φασιστική διχτατορία καί νά βαδίσει πρós τόν πόλεμο. Αυτός ό κίνδυνος τοῦ φασισμού είναι φανερός στήν Ισπανία, στήν Ιταλία καί σέ άρκετές άλλες χώρες. Άν στίς τελευταίες εκλογές στήν Ιταλία τό φασιστικό κόμμα, πού ονομάζεται Ιταλικό Κοινωνικό Κίνημα, άπώλεσε ψήφους, αυτό δέν είναι ήττα, τίς φαλαγγίτικες δυνάμεις του τίς έμπασε στό Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα.

«Η μεγάλη σημασία όλων τών κρίσεων, έλεγε ό Β. Ι. Λένιν, έγκειται στό ότι βγάζουν στά φόρα, ό, τι δέ φαίνεται, άπορίπτουν εκείνο πού είναι συμβατικό, επιφανειακό, μικρό, σαρώνουν τά πολιτικά σκουπίδια, ξεσκεπάζουν τά πραγματικά αίτια τής **πάλης τών τάξεων** πού διεξάγεται στήν πραγματικότητα».¹

Τά πολιτικά, οικονομικά καί κοινωνικά γεγονότα τοῦ σημερινού κόσμου, τά αίτια πού τά δημιουργούν, οί συνθήκες στίς όποιες δροῦν καί οί ανταγωνιστικές δυνάμεις πού παίρνουν μέρος σ' αυτά, διαφέρουν πολύ κατά τό χαρακτήρα, τά συμφέροντα, τή σταθερότητα καί τίς μορφές πάλης πού χρησιμοποιούνται. Για νά κάνομε ξεκάθαρο τό Κόμμα καί τό λαό, για νά προσανατολιζόμαστε σωστά σέ κάθε ενέργεια καί σέ κάθε κατάσταση, είναι άπαραίτητο νά πιανόμαστε άπό τά βασικά, άπό τά ζητήματα άρχής καί νά κάνομε σ' αυτά μαρξιστική

1. Β. Ι. Λένιν. Απαντα, τόμος 24, σ. 219, αλβανική έκδοση.

—λενινιστική ανάλυση. Διαφορετικά είναι δύσκολο νά καταλήξεις σέ σωστά καί χρήσιμα συμπεράσματα.

Τό Κόμμα μας είναι τής γνώμης ότι ή σημερινή κατάσταση στόν κόσμο είναι συγκεχυμένη καί σά συνέπεια δέν υπάρχει θέση γιά αὐτοικανοποίηση, γιά ήσυχία ή ευφορία. Γι' αὐτό ή ἀνάλυση, ή ἐχτίμηση καί ή συνεπής καί τοξική στάση ἀπέναντι στήν πολιτική καί τή δράση τής ιμπεριαλιστικής ἀστικής τάξης τών δυό ὑπερδυνάμεων, στίς σημερινές συνθήκες, παίρνει πρωταρχική σημασία γιά ὅλες τίς ἐπαναστικές δυνάμεις, γιά ὅλα τά ἔθνη καί τούς λαούς πού ἀγωνίζονται γιά ἀπελευθέρωση καί ἀνεξαρτησία, γιά εἰρήνη καί ἀσφάλεια ἀνάμεσα στά κράτη. Ἡ στάση ἀρχόν σ' αὐτά τά βασικά ζητήματα ἀποτελεῖ τή μόνη σωστή βάση γιά τόν καθορισμό μίας συνεπούς ἐπαναστατικής στρατηγικής καί ταχτικής, ἀποτελεῖ τό κριτήριο διάκρισης καί ἐχτίμησης τών προοδευτικῶν δυνάμεων ἀπό τίς ἀντιδραστικές δυνάμεις.

Τά γεγονότα καί οἱ συγκεκριμένες ἐνεργεῖες, ή ἀντικειμενική πραγματικότητα, μάς οδηγούν στή διαπίστωση ὅτι στό σημερινό κόσμο οἱ δυό ὑπερδυνάμεις, οἱ Ἐνωμένες Πολιτεῖες τής Ἀμερικής καί ή Σοβιετική Ἐνωση, εἶναι οἱ μεγαλύτερες καί πιό ἐπικίνδυνες ἐπιθετικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις πού γνώρισε ή ἱστορία. Οἱ ὑπερδυνάμεις, χωριστά ή ἐνωμένες, στό ἴδιο μέτρο καί στόν ἴδιο βαθμό, ἐκπροσωποῦν τόν κυριότερο ἐχθρό γιά τό σοσιαλισμό, γιά τή λευτεριά καί τήν ἀνεξαρτησία τών ἐθνῶν, τή μεγαλύτερη δύναμη γιά τήν ὑπεράσπιση τών καταπιεστικῶν καί ἐκμεταλλευτικῶν συστημάτων, τόν ἀμεσο κίνδυνο γιά νά ρίξουν τήν ἀνθρωπότητα σ' ἓναν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο.

Ὁ κόσμος προσέκρουσε καί προσκρούει στίς ἐ-

πιθητικές και έπεχτατικές βλέψεις του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Από τή λήξη του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου και μέχρι σήμερα ό άμερικάνικος ιμπεριαλισμός άκολούθησε πολιτική και διεξήγαγε εγκληματική δράση ενάντια στον κομμουνισμό και τή λευτεριά και τήν άνεξαρτησία των λαών. Ηταν ό άμερικάνικος ιμπεριαλισμός εκείνος που εξαπέλυσε τή βάρβαρη επίθεση στην Κορέα, τό Βιετνάμ και διέπραξε τά πιο άποτρόπαια εγκλήματα που γνώρισε ή άνθρωπότητα, ήταν αυτός που επενέβηκε στό Κογκό, που κατάπνιξε τή δομινικανική επανάσταση, που μετέφερε τον πόλεμο στό Λάος και τήν Καμπούτζη, που άναψε τή φωτιά στη Μέση Ανατολή και οργάνωσε τό φασιστικό πραξικόπημα στη Χιλή και τήν Αργεντινή.

Ο άμερικάνικος ιμπεριαλισμός, σαν ιμπεριαλισμός που είναι, εριξε τά πλοκάμια σε όλες τις ήπειρους και παντού δυναμώνει τις θέσεις του με όλους τους τρόπους, με «βοήθειες», με ύποδουλωτικές πιστώσεις, με ποικίλες συμφωνίες και σύμφωνα, με στρατιωτικές βάσεις που έχτείνονται σε πολλές χώρες, με ώμές επεμβάσεις στις εσωτερικές υποθέσεις των άλλων, μέχρι και με ενοπλες επιθέσεις. Ολα αυτά είναι επαίσχυντα χαρακτηριστικά του άγριου άμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Οί πολλοί συμβιβασμοί και οί χωρίς άρχές υποχωρήσεις των χρουστσιοφικών δεν έκαμαν τον άμερικάνικο ιμπεριαλισμό ούτε πιο ήπιο, ούτε πιο εύγενικό. Αυτός εξακολουθεί να είναι πολιτικό και οικονομικό φρούριο του καπιταλιστικού εκμεταλλευτικού συστήματος, μεγάλος υπερασπιστής τής άποικιοκρατίας και νεοαποικιοκρατίας, έμπνευστής του φυλετισμού και άρχιχωροφύλακας τής διεθνούς αντίδρασης. Τό Κόμμα μας εμμένει πάντα στην άποψη

ότι ό αμερικάνικος ιμπεριαλισμός είναι επιθετικός και θά είναι επιθετικός, έστω κι ένα μόνο δόντι νά τοῦ μείνει.

Σά συνέπεια τών επαναστατικών και άπελευθερωτικών αγώνων, τοῦ αδιάκοπου έκφυλισμοῦ και τών άξεπέραστων εσωτερικών αντίθέσεων, ό παγκόσμιος ιμπεριαλισμός άπώλεσε πολλές θέσεις. Αρκεί νά άναφέρομε τήν εξάρθρωση τοῦ άποικιακοῦ συστήματος και τήν άνεξαρτησία πού άπόχτησαν πολλές χώρες. Στο μέλλον ό ιμπεριαλισμός θά χάσει και άλλες άκόμα περισσότερες θέσεις. Ταυτόχρονα όμως ό ιμπεριαλισμός, και ιδιαίτερα ό αμερικάνικος ιμπεριαλισμός, θ' αύξήσει και τίς προσπάθειες για νά έπαναχτήσει τίς χαμένες θέσεις και νά καταλάβει νέες. Αύτή είναι ή διαλεχτική τής άνάπτυξης και τής κατάπτωσης τοῦ ιμπεριαλισμοῦ. **Γι' αυτό, όπως στο παρελθόν, και τώρα, ή συνεπής και αδιάκοπη πάλη για τό ξεσκέπασμα τής πολιτικής και τή συντριβή τών επιθετικών σχεδίων τοῦ ιμπεριαλισμοῦ, μ' έπικεφαλής τόν αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, άποτελει άπαραίτητο δρο για τήν υπεράσπιση τής λευτεριάς και τοῦ σοσιαλισμοῦ, για τή νίκη τής επανάστασης και τήν απελευθέρωση τών λαών.**

Οἱ λαοί τοῦ κόσμου βρίσκονται σέ μεγάλη σύγκρουση και μέ τόν άλλο, τό ίδιο επικίνδυνο και βάρβαρο έχθρό, τό σοβιετικό σοσιλιμπεριαλισμό. Η πολιτική τών σοβιετικών ρεβιζιονιστών είναι χαρακτηριστική επιθετική άποικιακή και νεοαποικιακή πολιτική, πού στηρίζεται στή δύναμη τοῦ κεφολαίου και τών όπλων. Η πάλη πού διεξάγει σήμερα ή Σοβιετική Ένωση για νά καταλάβει στρατηγικές θέσεις στή Μέση Ανατολή, ή επέχταση στή Μεσόγειο, στόν Ατλαντικό και Ινδικό Ωκεανό, τό άπλωμα τών πλοκαμιών της στήν Αφρική και Λατινική

Αμερική, οί πιέσεις προς τήν Ευρώπη καί ή ανάμιξη στίς υποθέσεις τής Άσίας, φέρουν όλα τή σφραγίδα αυτής τής πολιτικής. Έτσι όπως οί άμερικάνοι ιμπεριαλιστές καί οί σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές παλαίβουν παντού για νά σβήσουν τίς φλόγες τής επανάστασης καί τών άγώνων τών λαών για άπελευθέρωση.

Σέ άμλλα μέ τόν άμερικάνικο ιμπεριαλισμό οί σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές σκαρώνουν άντεπαναστατικές συνωμοσίες καί ραδιουργίες ενάντια στους λαούς, ύποκινούν διενέξεις καί διχόνοιες ανάμεσα στά έθνη, προσπαθούν νά άσκήσουν έλεγχο καί υπαγόρευση παντού όπου μπορούν.

Τό Κόμμα μας τόνιζε πάντα ότι κάθε ανταπάτη ή ταλάντευση όσοδήποτε μικρή, στή στάση προς τή σημερινή Σοβιετική Ένωση, εμπεριέχει καταστροφικές συνέπειες για κείνες τίς πολιτικές δυνάμεις καί κινήματα πού εξακολουθούν νά πιστεύουν στή δημαγωγία καί τήν απάτη τής Μόσχας.

Γιά νά έφαρμόσουν τήν πολιτική του έπεχτατισμοϋ καί τής ήγεμονίας, ό ιμπεριαλισμός, ό σοσιαλιμπεριαλισμός καί ό διεθνής καπιταλισμός δημιούργησαν μιά σειρά στρατιωτικούς, πολιτικούς, οικονομικούς, πολιτιστικούς κλπ οργανισμούς καί ιδρύματα, τά όποια σήμερα είναι τά κυριότερα όπλα καί μέσα κυριαρχίας πάνω στους λαούς. Ταυτόχρονα επεξεργάστηκαν καί μιά ολόκληρη σειρά θεωριών, άντιλήψεων καί θέσεων, μέ τίς όποιες έπιδιώκουν νά έξαπατήσουν καί εκφοβίσουν τους λαούς, νά δικαιολογήσουν τήν ήγεμονία καί τήν καταπίεση, νά επεξεργαστούν τίς σκέψεις τών ανθρώπων στήν κατεύθυνση πού αυτοί επιθυμούν. 'Η στρατιωτική έπιδρομή, ό οικονομικός έπεχτατισμός καί ή ιδεολο-

γική επίθεση αποτελούν τή βάση τής γενικής γραμμής αὐτῶν τῶν εχθρῶν, κύριος σκοπός τῶν οποίων εἶναι νά συντρίψουν τό σοσιαλισμό, νά καταπνίξουν τήν επανάσταση, νά διαιωνίσουν τό ὑποδουλωτικό τους σύστημα.

Σ' αὐτές τίς συνθήκες καθήκον τῶν επαναστατῶν καί τῶν λαῶν εἶναι ὥστε σ' αὐτή τή γενική καί ολόπλευρη επίθεση τῶν εχθρῶν νά ἀντιπαρατάξουν τήν ενωμένη καί ἀποφασιστική τους πάλῃ σέ ὅλα τά μέτωπα καί σέ ὄλες τίς κατευθύνσεις, νά ξεσκεπάσουν καί συντρίψουν ὅλα τά ὅπλα καί τίς βάσεις τους, ἔστω κι ἂν αὐτά εἶναι πολιτικά ἢ οικονομικά, στρατιωτικά ἢ ιδεολογικά.

Ὅπως πρὶν, καί τώρα, οἱ κυριότερες βάσεις στίς ὁποῖες στηρίζεται καί πραγματοποιεῖται ὅλη ἡ ἡγεμονιστική καί ἐπεχτατική πολιτική τῶν ὑπερδυνάμεων, τό κύριο προπύργιο τῶν ἰμπεριαλιστικῶν τους συστημάτων, τά βασικά ὅπλα ἀνταγωνισμοῦ καί προετοιμασίας γιά πόλεμο εἶναι τό NATO καί τό Σύμφωνο τής Βαρσοβίας, εἶναι οἱ πολίτικο—στρατιωτικές συμμαχίες τῶν καπιταλιστικῶν καί ρεβιζιονιστικῶν χωρῶν, οἱ στρατιωτικές βάσεις καί τά στρατεύματά τους στίς ξένες χώρες.

Τό NATO καί τό Σύμφωνο τής Βαρσοβίας, μαζί μέ τοὺς ἀστικούς καί ρεβιζιονιστικούς στρατοὺς τῶν χωρῶν μελῶν, μένουν τό κύριο προπύργιο τοῦ καπιταλιστικοῦ καί ρεβιζιονιστικοῦ συστήματος καί ἡ μεγαλύτερη ἐνοπλη δύναμη κρούσης ἐνάντια στήν επανάσταση καί τό σοσιαλισμό, τή λευτεριά καί ἀνεξαρτησία τῶν λαῶν. Οἱ στρατιωτικοὶ συνασπισμοὶ εἶναι οἱ ὑποστηρικτές τῶν εσωτερικῶν ἀντιδραστικῶν, ἀντιπατριωτικῶν καί καταλυτῶν τής εθνικῆς κυριαρχίας δυνάμεων, πού πουλοῦν καί ὑποτάσσουν τή χώρα στοὺς ξένους. Τό NATO καί τό

Σύμφωνο της Βαρσοβίας ήταν και μένουν όργανα προετοιμασίας και εξαπόλυσης του πολέμου.

Γιά την εξυπηρέτηση της επίθετικής, καταπιεστικής και εκμεταλλευτικής πολιτικής δημιουργήθηκαν τό ΣΟΑ¹ και ή Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά. Διαμέσου του ΣΟΑ, πού είναι σοβιετο—ρεβιζιονιστικός οργανισμός για την ύποδούλωση των χωρών μελών, ή Σοβιετική Ένωση εφαρμόζει στίς δορυφόρες χώρες τή νεοαποικιακή πολιτική της, καταληστεύει τόν πλούτο και συγχωνεύει τήν οικονομία τους στό σοβιετικό κράτος. Ή Σοβιετική Ένωση φτώχυνε τούς συμμάχους της οικονομικά, τούς εδεδεσε χεροπόδαρα, τούς επιβάλλει τίς τιμές πού θέλει, καθορίζει, σύμφωνα μέ τά συμφέροντά της, τήν ανάπτυξη τής οικονομίας τους, τούς παραχωρεί όσο θέλει και όταν θέλει τήν αναγκαία πρώτη ύλη όσο για τή λειτουργία τής βιομηχανίας, ενώ για τήν πρόοδό της ούτε μπορεί νά γίνει λόγος. Οί πιστώσεις πού ή Σοβιετική Ένωση παρέχει στους δορυφόρους της, είναι πιστώσεις ύποδουλωτικές.

Ενας τέτιος αντίδραστικός οργανισμός όπως τό ΣΟΑ είναι και ή Εύρωπαϊκή Κοινή Αγορά, ή όποια είναι μεγάλη ένωση των μονοπωλίων και των καπιταλιστικών τράστ για τήν άγρια εκμετάλλευση του προλεταριάτου και των εργαζόμενων μαζών τής Εύρώπης και των λαών του κόσμου.

Άπό τήν ίδρυσή της, ή Κοινή Αγορά είχε σά σκοπό τήν εξεύρεση τρόπων βάρβαρης καταλήστευσης σέ όφελος των μεγάλων τράστ και κονσέρν και τή διάσωση του καπιταλισμού από τίς κρίσεις και τούς κλονισμούς. Στο διεθνές πεδίο ή Κοινή Αγορά

1. Σύμφωνο Οικονομικής Αλληλοβοήθειας.

είναι μεγάλη νεοαποικιακή δύναμη, ή οποία όχι μόνο ανταγωνίζεται τις υπερδυνάμεις για την εκμετάλλευση των αναπτυσσόμενων χωρών, αλλά προσπαθεί νά διατηρήσει και νά επαναφέρει τά παλιά προνόμια των πρώην άποικιακών δυνάμεων σ' αυτές τις χώρες.

Παρόλο πού επίσημα οί Ενωμένες Πολιτείες της Αμερικής βρίσκονται έξω από την Κοινή Αγορά, διαμέσου της συνύφανσης τού άμερικάνικου κεφαλαίου μέ τό κεφάλαιο κάθε μιάς από τις χώρες μέλη, είναι οί ΕΠΑ πού εμμεσα παίζουν σ' αυτή πολύ μεγάλο ρόλο. Ή Κοινή Αγορά ήταν και είναι ισχυρό στήριγμα τού άμερικάνικου ιμπεριαλισμού ενάντια στό σοσιαλιμπεριαλιστικό συνασπισμό. Ή Κοινή Αγορά μαζί μέ τό NATO άποτελεί οργανωμένα μετόπισθεν και βάση τού άμερικάνικου ιμπεριαλισμού στην άμλλα και τόν ανταγωνισμό του μέ την άλλη ιμπεριαλιστική δύναμη, μέ τή ρεβιζιονιστική Σοβιετική Ενωση.

Τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας, τό αλβανικό κράτος και ό άλβανικός λαός είναι ενάντια στό NATO και τό Σύμφωνο τής Βαρσοβίας, ενάντια στό ΣΟΑ και την Κοινή Αγορά, γιατί αυτοί οί οργανισμοί είναι βασικά όργανα τής έπεχτατικής πολιτικής των δύο υπερδυνάμεων, γιατί καταπιέζουν, εκμεταλλεύονται και φτωχαίνουν τόσο τούς λαούς τής Εύρώπης, όσο και τούς λαούς των αναπτυσσόμενων χωρών, ύπονομεύουν τόσο την επανάσταση, όσο και την άπελευθέρωση των λαών, είναι ύποδουλωτικά όργανα.

Ή Σοβιετική Ενωση δηλώνει ότι δημιουργήθηκε μία «κοινότητα ίσων και λεύτερων σοσιαλιστικών κρατών», μά σ' αυτή τή «συμμαχία» κυριαρχεί ή σοβιετική πυγμή. Ή κοινότητα αυτή δέν έχει τίποτε τό σοσιαλιστικό, είναι άντιμαρξιστική

καί πατόκορφα μιά άπάτη γιά νά κρατεί τούς λαούς κάτω άπό τό ζυγό τοῦ σοσιαλιμπεριαλισμοῦ.

Οί μονοπωλητές τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, άστοί καί ρεβιζιονιστές, μιλοῦν πολύ γιά τή δημιουργία τῆς λεγόμενης Ενωμένης Εὐρώπης. Μέχρι τώρα συγκροτήθηκε κάποια Εὐρωπαϊκή «Επιτροπή», μέ «κοινοβούλιο», μέ «κοινή κυβέρνηση», μέ μερικούς τυπικούς νόμους, πού έθεσαν καθήκον τους νά δημιουργήσουν τήν κρατική ενοποίηση τών εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Γίνονται σχέδια ώστε αὐτή ἡ Εὐρώπη νά έχει κοινό στρατό εξοπλισμένο ώς τά δόντια καί «ισχυρή» καπιταλιστική οικονομία γιά νά αντιμετώπισει, τάχα, τίς δύο ὑπερδυνάμεις. Στήν πραγματικότητα σκοπός τῆς δημιουργίας τών κρατῶν τῆς Ενωμένης Εὐρώπης είναι ἡ εξάλειψη τῆς έννοιας τῆς εθνότητας τών διάφορων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἡ συγχώνευση καί άμαλγαμάτωση τῆς κουλτούρας καί τών παραδόσεών τους, μέ άλλα λόγια, ἡ εξάλειψη τῆς προσωπικότητας τών λαῶν καί τών κρατῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κάτω άπό τήν διεύθυνση τῆς αντιδραστικῆς κοσμοπολιτικῆς άστικῆς τάξης αὐτῆς τῆς ἡπείρου.

Αὐτή τήν «ενωμένη Εὐρώπη», τό αντιδραστικό περιεχόμενό της, καταδίκασε καί ξεσκέπασε ὁ Λένιν άπό τό 1915, όταν έγραφε:

«Άπό τήν άποψη τών οικονομικῶν συνθηκῶν τοῦ ιμπεριαλισμοῦ, δηλαδή άπό τήν άποψη τῆς εξαγωγῆς τοῦ κεφαλαίου καί τοῦ μοιράσματος τοῦ κόσμου ανάμεσα στίς «προοδευμένες» καί «πολιτισμένες» άποικιακές δυνάμεις, οί Ενωμένες Πολιτείες τῆς Εὐρώπης στίς συνθήκες τοῦ κα-

πιταλισμού ή είναι άπραγματοποιήσιμες ή είναι αντιδραστικές». Καί τπό πέρα: «Ασφαλώς υπάρχουν δυνατότητα νά συναφτοϋν **προσωρινές** συμφωνίες ανάμεσα στους καπιταλιστές καί άνάμεσα στά κράτη. Άπ' αυτή τήν πλευρά, υπάρχουν δυνατότητα νά δημιουργηθοϋν καί οι Ενωμένες Πολιτείες τής Εϋρώπης, σά μιά συμφωνία τών εϋρωπαϊών καπιταλιστών... μά γιατί; Μόνο καί μόνο γιά νά καταπνίξουν άπό κοινού τό σοσιαλισμό στήν Εϋρώπη».¹

Ο παγκόσμιος καπιταλισμός, πού βαδίζει άσταμάτητα πρός τίς κρίσεις καί τήν κατάρπωση, όπως έχουν προβλέψει μέ τόση μεγολοφυΐα οι Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν καί Στάλιν, έφτασε τώρα στό στάδιο του σάπιου ιμπεριαλισμού. Γιά νά σωθει, συγκρότησε νέες μορφές εκμετάλλευσης τών μαζών, όχι μόνο σέ εθνική, μά καί σέ παγκόσμια κλίμακα, δημιούργησε τήν τελευταία καί πιό τελειοποιημένη μορφή καταλήστευσης, τή νεοαποικιοκρατία, δημιούργησε χρηματιστικούς δεσμούς καί οικονομικές καί στρατιωτικές συμμαχίες, γιά νά διατηρήσει κάτω άπό ολοκληρωτική ή μερική εξάρτηση πολλά κράτη, πού περιλοβαίνονται σ' αυτόν πού λέγεται «δεϋτερος κόσμος», «τρίτος κόσμος», «άδέσμευτος κόσμος» ή «άναπτυσσόμενες χώρες». Ολες αυτές οι ονομασίες, πού αναφέρονται στίς διάφορες πολιτικές δυνάμεις πού δρουν σήμερα στόν κόσμο, συγκαλύπτουν καί δέ βγάζουν στήν επιφάνεια τόν ταξικό χαρακτήρα τών πολιτικών αυτών δυνάμεων, τίς βασικές αντίθεσεις τής εποχής μας, τό πρόβλημα κλειδι πού

1. Β. Ι. Λένιν. Απαντα, τόμος 21, σελ. 370 καί 372, άλβανική έκδοση.

δεσπόζει σήμερα σε εθνική και παγκόσμια κλίμακα, την αμείλιχτη πάλη πού διεξάγεται ανάμεσα στον άστικο—ιμπεριαλιστικό κόσμο, από τη μιά μεριά, και τό σοσιαλισμό, τό παγκόσμιο προλεταριάτο και τούς φυσικούς συμμάχους του, από την άλλη.

Εκείνο πού μπορεί νά δείξουν αυτές οί ονομασίες και οί χωρισμοί, είναι ή αναλογία τής έπιροής και τής δύναμης τού παγκόσμιου διεθνούς ή εθνικού κεφολαίου στά διάφορα κράτη και περιοχές τού κόσμου. Μπορεί νά δείξουν, επίσης, τά πιό ισχυρά ή λιγότερο ισχυρά σημεία στήριξης τού ιμπεριαλισμού και τού σοσιλιμπερισλισμού. Μπορεί νά δείξουν και τήν ύπαρξη τών πόθων τών λαών νά ζήσουν λεύτεροι και άνεξάρτητοι από τίς ύπερδυνάμεις. Μά, βλέποντας τό ζήτημα μέ ταξικό κριτήριο, σ' αυτά τά κράτη, μέ καμιά εξαίρεση, υπάρχουν άνταγωνιστικές τάξεις, ύπάρχει ή έκμετάλλευση τού ανθρώπου από τόν άνθρωπο, πάνω στό προλεταριάτο και τούς εργαζόμενους αυτών τών χωρών κυριαρχεί ή άστική τάξη μέ τούτη ή εκείνη τή μορφή. Ο μαρξισμός—λενινισμός μάς διδάσκει ότι στήν εποχή μας οί χώρες χωρίζονται σύμφωνα μέ τό κοινωνικό σύστημα πού επικρατεί σ' αυτές, σε άστικο—καπιταλιστικές χώρες και σε σοσιαλιστικές χώρες. Οί θεωρίες σχετικά μέ τή λεγόμενη ενδιάμεση κατάσταση τής μή καπιταλιστικής ανάπτυξης, πού μέ μεγάλο ζήλο προπαγανδίζουν οί χρουστσιοφικοί ρεβιζιονιστές, άποσκοπούν νά σαμποτάρουν τούς ειλικρινείς σοσιολιστικούς πόθους πού υπάρχουν σε άρκετές χώρες, νά προκαλέσουν ιδεολογική σύγχυση, νά ύπονομεύσουν τόν άγώνα τών προοδευτικών δυνάμεων.

Και όσον άφορά τήν έχτίμηση τής πολιτικής πού ακολουθούν οί κυβερνήσεις τών διάφορων κρατών,

οί μαρξιστές ξεκινούν, επίσης, από τόν ταξικό χαρακτήρα, από τή στάση πού αύτές οί κυβερνήσεις καί οί χώρες τηρούν πρός τόν ίμπεριαλισμό καί τό σοσιαλισμό, πρός τό λαό τους καί τήν αντίδραση.

Μέ βάση αυτά τά διδάγματα τό επαναστατικό κίνημα καί τό προλεταριάτο εκπονούν τή στρατηγική καί ταχτική τους, βρίσκουν τούς πραγματικούς συμμάχους τους καί ενώνονται μ' αυτούς στόν άγώνα ενάντια στόν ίμπεριαλισμό, τήν άστική τάξη καί τήν αντίδραση. Οί ονομασίες «τρίτος κόσμος», «άδέσμευτα» ή «άναπτυσσόμενα» κράτη δημιουργούν άυταπάτες στίς πλατιές μάζες πού άγωνίζονται για εθνική καί κοινωνική άπελευθέρωση, ότι δήθεν βρέθηκε καταφύγιο νά προφυλαχτούμε από τήν άπειλή τών ύπερδυνάμεων. Αύτές οί ονομασίες κρύβουν εκείνη τήν πραγματική κατάσταση τής πλειοψηφίας αύτών τών χωρών, οί οποίες, μέ τόν έναν ή τόν άλλο τρόπο, είναι δεμένες καί εξαρτημένες πολιτικά, ιδεολογικά καί οικονομικά, τόσο μέ τίς ύπερδυνάμεις, όσο καί μέ τίς πρώην άποικιακές μητροπόλεις.

Οί γιουγκοσλάβοι ρεβιζιονιστές ύπερασπίζουν τήν ιδέα τών «άδέσμευτων χωρών». Σύμφωνα μ' αυτούς, εδώ κατατάσσονται εκείνες οί χώρες πού δέ δεσμεύονται μέ στρατιωτικά σύμφωνα μέ τίς μεγάλες ίμπεριαλιστικές καί ρεβιζιονιστικές δυνάμεις, κυρίως μέ τό ΝΑΤΟ καί τό Σύμφωνο τής Βαρσοβίας. Μά χωρίς νά είναι τυπικά συμμετόχα σ' αυτούς τούς δύο στρατιωτικούς συνασπισμούς, πολλά άπ' αυτά τά κράτη είναι πλέρια δεσμευμένα μέ πολλά σύμφωνα καί συμφωνίες μέ τίς ύπερδυνάμεις καί τίς μεγάλες καπιταλιστικές δυνάμεις, τόσο πού ή λέξη άδέσμευτος άντηχεί εντελώς κούφια.

Αύτή τήν κατάσταση του κινήματος «τών άδέσμευτων» εδειξε καί ή Διάσκεψη του Κολόμπο. Μέ

δυσκολία συγκάλυψε τις αντιθέσεις και τις αντίθετες πολιτικές επιδιώξεις που άκολουθούν οι χώρες και ομάδες κρατών που συμμετείχαν. Αύτη τή φορά κανένας δέ μίλησε και δέν καταφέρθηκε άνοιχτά και ονομαστικά ενάντια στις Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής και τή Σοβιετική Ένωση, στήν επιθετική και εμπρηστική πολιτική κοί δράση τους. Μά βρήκαν εύλογο και συμφερτικό νά επιτεθούν στή Γαλλία!

Ανάμεσα σέ άρκετά κράτη που ισχυρίζονται ότι είναι αδέσμευτα, συνάφτηκαν στρατιωτικά αμυντικά και επιθετικά σύμφωνα, στά όποια παίρνουν μέρος και ιμπεριαλιστικές δυνάμεις. Αύτά τά σύμφωνα δέν τά κατάγγειλε κανένας άπό αύτούς που παίρνουν μέρος. Ό σοβιετικός σοσιαλιμπεριαλισμός προσπαθεί νά ιδρύσει τό «Σύμφωνο άσιατικής άσφάλειας», αύριο ενα παρόμοιο «για τήν άφρικανική άσφάλεια» κλπ. Όλα αύτά είναι διάφορες μορφές οργάνωσης, ώστε μιá αδέσμευτη τάχα χώρα νά μετατραπεί στήν πραγματικότητα σέ χώρα ύποδουλωμένη άπό κάθε άποψη.

Τό σύνθημα τών «αδέσμευτων χωρών» δίνει τήν άπατηλή εντύπωση τής δημιουργίας μιás ομάδας κρατών που έχουν τή δυνατότητα «νά αντιπαρατεθούν» στους συνασπισμούς τών υπερδυνάμεων, δίνει τήν εντύπωση ότι αύτές ο! χώρες, όλες χωρίς εξαίρεση, είναι αντιιμπεριαλιστικές, ενάντια στόν πόλεμο, ενάντια στήν ύπαγόρευση τών άλλων, είναι «δημοκρατικές», μάλιστα και «σοσιαλιστικές». Αυτό βοηθεί στό δυνάμωμα τών ψευδοδημοκρατικών και αντιλαϊκών θέσεων τών διευθυντικών ομάδων μερικών κρατών που παίρνουν μέρος στά «αδέσμευτα», δημιουργεί τήν εντύπωση στους λαούς αύτών τών χωρών ότι όλες οι σχέσεις, όποιουδήποτε είδους και φύσης, που οι ήγέτες συνάφτουν και δια-

λύουν μέ τούς ιμπεριαλιστές και τούς σοσιαλιμπεριαλιστές, ανοιχτά ή κρυφά, τά κάνουν όχι μόνο σά «λαϊκές κυβερνήσεις», μά και σάν ομάδα κρατών «στήν όποια πρέπει νά ύπολογίσουν και τίς ύπερδυνάμεις».

Τό Κόμμα μας φρονεί ότι στούς λαούς πρέπει νά μιλήσομε ανοιχτά για τίς καταστάσεις, γιατί μονάχα έτσι βοηθεΐται ή πραγματική ένωση τους, ή ένωση τών πραγματικών αντιιμπεριαλιστικών και προοδευτικών κρατών και κυβερνήσεων. Για τήν ένωση τών λαών στόν άγώνα για λευτεριά, άνεξαρτησία και κοινωνική πρόοδο, ένάντια σέ κάθε καταπίεση και εκμετάλλευση από όποιονδήποτε, πρώτα πρέπει νά καθοριστούν τά όρια, πρέπει νά γίνει ξεκάθαρο ποιός είναι ό κυριότερος εχθρός τους, ένάντια σέ ποιόν πρέπει νά άγωνιστούν και μέ ποιόν πρέπει νά ένωθούν.

Εχθροί τους είναι ό ιμπεριαλισμός, ό σοσιαλιμπεριαλισμός και ή διεθνής μεγαλοαστική τάξη, πού άκολουθούν έπεχτατική και εκμεταλλευτική πολιτική πρós τίς χώρες τής Ασίας, Αφρικής και Λατινικής Αμερικής. Οί ύπερδυνάμεις και τό παγκόσμιο κεφάλαιο θελουν νά διατηρήσουν άθιχτους όλους τούς διεθνείς θεσμούς και μορφές πού ιδρύθηκαν από τήν παλιά άποικιακή περίοδο. Καί όταν θίγονται, εστω και λίγο, όπως είναι ή περίπτωση τής αύξησης τών τιμών τών πετρελαίων και μερικών πρώτων υλών, ρίχνονται στά ούράνια και δέ διστάζουν νά άπειλήσουν και μέ πόλεμο εκείνους τούς λαούς και εκείνες τίς χώρες πού θέλουν νά έγκαθιδρύσουν τήν κυριαρχία στόν εθνικό τους πλούτο, πού άγωνίζονται για δικαιοσύνη και ισότητα στίς παγκόσμιες οικονομικές άνταλλαγές και σχέσεις.

Όμως, αύτή ή καταλήστευση και ή άγρια έκ-

μετάλλευση δέ μπορεί νά συνεχιστεί αιώνια. Ἡ οικονομική εξάλειψη τῆς αποικιοκρατίας τώρα μῆκε στήν ἡμερήσια διάταξη καί τό νέο αὐτό επαναστατικό προτσές πού βγήκε στήν παγκόσμια σκηνή, τίποτε δέ μπορεί νά τό σταματήσει. Οἱ λαοί ἔχουν τό αναμφισβήτητο δικαίωμα νά ἐγκαθιδρῦσουν τήν πλέρια κυριαρχία στό φυσικό τους πλούτο καί νά τόν εθνικοποιήσουν. Τίποτε δέ θά ἐμποδίσει τήν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου, ὅσο μακρά καί σκληρή κι ἂν εἶναι ἡ ἀντίσταση καί ἡ ἀντεπίθεση τῶν ἱμπεριαλιστῶν καί τῶν ἄλλων ἐκμεταλλευτῶν. Τίποτε δέ μπορεί νά ἐμποδίσει τόν ἀγῶνα τῶν λαῶν γιά ἰσότητα στίς διεθνείς ἀνταλλαγές καί τήν ἐκμετάλλευση τῶν ἐσόδων πού εξασφαλίζουν ἀπό τήν πούληση τῶν πρώτων ὑλών γιά τήν ἀνάπτυξη τῆς βιομηχανίας καί τῆς κουλτούρας, γιά τή βελτίωση τῆς διαβίωσής τους.

Ἡ πάλη τῶν λαῶν γιά οικονομική ἀνεξαρτησία στρέφεται ἐνάντια στίς ὑπερδυνάμεις, ἐνάντια στά μονοπώλια τῶν ἱμπεριαλιστικῶν κρατῶν, ἐνάντια στίς πολυεθνικές εταιρεῖες. Γι' αὐτό, τό προλεταριάτο, ὅλοι ἐκεῖνοι πού εἶναι ὑπέρ τῆς επανάστασης καί τοῦ σοσιαλισμοῦ, πρέπει νά συνδέσουν στενά τόν ἀγῶνα τους μέ τόν ἀγῶνα τῶν λαῶν γιά λευτεριά καί ἀνεξαρτησία. Αὐτό γίνεται μόνο καταπολεμώντας ἀποφασιστικά τήν ἀστική τάξη τῆς χώρας σου, καταπολεμώντας τόν ἱμπεριαλισμό καί τούς ληστρικούς πολέμους. Αὐτή εἶναι καί ἡ πιό ἀποτελεσματική καί ἄμεση βοήθεια πού τό προλεταριάτο δίνει στό ἀπελευθερωτικό κίνημα τῶν λαῶν.

Ἡ ἐπιθετική πολιτική καί ἡ ἀντεπαναστατική δράση τῶν ὑπερδυνάμεων, τῆς διεθνούς μεγαλοαστικής τάξης καί τῆς ἀντίδρασης διεξάγεται ἀνάμεσα σέ μεγάλες καί ἀσυμβίβαστες ἀντιθέσεις πού

ό ιμπεριαλισμός και ό σοσιαλιμπεριαλισμός έχουν ανάμεσά τους και ανάμεσα σ' αυτούς και τούς συμμάχους τους. Αυτές οι αντίθεσεις, πού είναι σημείο τής αδυναμίας τους και τών μεγάλων πληγμάτων πού τούς κατάφερε ό επαναστατικός άγώνας τού προλεταριάτου και τής άπελευθέρωσης τών λαών, επιβεβαιώνουν πάλι τίς άθάνατες θέσεις τών Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν σχετικά μέ τήν ανάπτυξη τής άστικής κοινωνίας και τήν προλεταριακή στρατηγική τής επανάστασης.

Η μεγάλη κρίση πού μαστίζει τίς δυό ύπερδυνάμεις και τούς συμμάχους τους, έπίδράει πολύ στήν εξασθένηση τών επιθετικών συμμαχιών που σκάρωσαν οι ίδιες. Αύτή ή κρίση τράνταξε πολλά κράτη τού κόσμου σ' όλες τίς ήπείρους και προκάλεσε τή βασίμη ύποψία, ότι ή συμφορά πού τούς βρήκε χειρί τήν πηγή της στίς επιθετικές και ληστρικές ενέργειες τού άμερικάνικου ιμπεριαλισμού και τού σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμού. Αύτή ή ύποψία προξένησε ρωγμές στίς συμμαχίες, μισοαπόσπαση και πλέρια απόσπαση άπ' αυτές τίς συμμαχίες, πότε δηλωμένη και πότε συγκαλυμμένη, μά πάντα δρώσα και διαβρωτική, ή ελλειψη εμπιστοσύνης πρός αυτούς αύξάινει συνεχώς.

Τώρα είναι ολοφάνερο γεγονός πώς τόσο οι άμερικάνοι ιμπεριαλιστές όσο και οι σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές δέ μπορεί νά άσκήσουν όπως έπιθυμούν τή σχετική ήγεμονία στους συνεταίρους τους στό συνασπισμό τού NATO και τό Σύμφωνο τής Βαρσοβίας. Οι βαθιές ρωγμές στά στρατιωτικά, οικονομικά και πολιτικά συγκροτήματα τού ιμπεριαλισμού και τού σοσιαλιμπεριαλισμού γίνονται καθημερινά και πίο άνησυχαστικές για τίς ύπερδυνάμεις. Οι φυγόκεντρες δυνάμεις, είτε τών δυτικών

αστικών καπιταλιστικών κρατών, είτε των ανατολικών ρεβιζιονιστικών κρατών, γίνονται καθημερινά πιά έκδηλες και πιά δραστήριες.

Στό ρεβιζιονιστικό συνασπισμό ό σοβιετικός σοσιαλμπεριαλισμός παρακολουθεί αυστηρά ώστε να μή συμβεί καμιά απόπειρα απόσπασης στις γραμμές των «συμμάχων» του. Παρόλα αυτά, ή πολιτική εχθρότητα και οι ιδεολογικές διαφωνίες, άν όχι τόσο έκδηλες, όπως στην Τσεχοσλοβακία την εποχή του Ντούμπσεκ, υπάρχουν παντού σιωπηλές και εκδηλώνονται σέ διάφορες μορφές και πεδία, προπαντός στά οικονομικά ζητήματα. Όλες οι δυσარέσκειες πού εκδηλώνονται στις σχέσεις ανάμεσα στις ρεβιζιονιστικές χώρες και τή Σοβιετική Ένωση, συγκαλύπτονται μέ τή θεωρία τής «περιορισμένης κυριαρχίας» και τής «οικονομικής συγχώνευσης» του Μπρέζνιεφ, πού σημαίνει, μέ άλλα λόγια, ότι για τό συμφέρο του «σοσιαλισμού» αυτές οι χώρες πρέπει να διατηρήσουν τή σοβιετική υπαγόρευση και να μή έναντιωθούν σ' αυτή.

Οί προστριβές των ανατολικών ρεβιζιονιστικών κρατών μέ τή Σοβιετική Ένωση, οι δυσαρέσκειές τους ύποκινούνται άκόμα περισσότερο από τον άμερικάνικο ιμπεριαλισμό και τους συμμάχους του. Οί Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής καταβάλουν μεγάλες προσπάθειες να έξασθενίσουν τό σοσιαλμπεριαλισμό, να χαλιναγωγήσουν τους ήγεμονιστικούς του πόθους, να διασπάσουν τους δορυφόρους τής Σοβιετικής Ένωσης και να τους κάνουν μέ τό μέρος τους.

Αυτή είναι και ή επιθυμία των σοβιετικών δορυφόρων. Και αυτοί έτρεφαν και τρέφουν έλπίδα να αναπτύξουν αυτή την τάση μέ τή βοήθεια των Ένωμένων Πολιτειών τής Αμερικής. Τώρα ό άμερικά-

νικος ιμπεριαλισμός, γνωρίζοντας τήν οικονομική αδυναμία τής Σοβιετικής Ενωσης, τήν επείγουσα ανάγκη πού έχει για τεχνολογία και προπαντός τή μεγάλη ανάγκη για τήν αποδέσμευση εσωτερικών κονδυλίων και τή χρησιμοποίησή τους για εξοπλισμούς, προσπαθεί νά έπωφεληθει όσο περισσότερο και νά εφαρμόσει τά σχέδιά του. Παρέχει πιστώσεις στή σοβιετική κυβέρνηση, μά και στίς άλλες ρεβιζιονιστικές χώρες, ύποκινώντας ταυτόχρονα και τά δυτικά καπιταλιστικά κράτη νά επενδύσουν κεφάλαια σ' αυτές τίς χώρες. Αύτή ή επιχείρηση διευκολύνεται και από τό γεγονός ότι σ' αυτές τίς περιόδους κρίσης τό κεφάλαιο τής Δυτικής Εύρώπης ζητεί νά έπεχταθει οικονομικά όπου μπορεί.

Η ρίβιζιονιστική Σοβιετική Ένωση, παρά τίς προσπάθειες νά κρατήσει τούς δορυφόρους κάτω από τό στρατιωτικό και πολιτικό ζυγό, ύποταγμένους οικονομικά και δεμένους μέ πολλές άτσάλινες αλυσίδες, ύποχρεώνεται νά τούς επιτρέψει: νά έρθουν σ' επαφή μέ τίς Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής και μέ τίς μεγάλες καπιταλιστικές χώρες τής Δυτικής Εύρώπης, νά ζητούν και νά παίρνουν πιστώσεις απ' αυτές. Φυσικά, μαζί μέ τήν πίστωση εισχωρεί και ή πολιτικό—οικονομική ύποθήκευση και είναι άκριβώς αυτό πού άνησυχεί πιό πολύ τούς σοσιαλιμπεριαλιστές.

Από τήν πλευρά τους και οί σοβιετικοί προσπαθούν νά δημιουργήσουν κάποια ρωγή για νά εισχωρήσουν στίς δυτικές χώρες. Αύτές οί χώρες έκαμαν μεγάλο θόρυβο για ό, τι συνέβαινε στήν Πορτογαλία, για επέμβαση τής Σοβιετικής Ένωσης διαμέσου του ρεβιζιονιστικού κόμματος του Κούνιαλ. Και πραγματικά μιά τέτια άπόπειρα έγινε. Ο θόρυβος όμως έγινε περισσότερο για μπούγιο παρά ά-

πό τό φόβο έγκατάστασης τών σοβιετικών στήν Τιβητική Χερσόνησο.

Μεγάλη όξυνση πήραν τώρα καί οί αντίθεσεις μέσα στίς πολιτικές, στρατιωτικές καί οικονομικές συμμαχίες στίς όποιες ήγείται ό άμερικάνικος ιμπεριαλισμός. Οί εριδες καί ό άνταγωνισμός άνάμεσα στά μονοπώλια τής Δυτικής Ευρώπης καί τής Ιαπωνίας καί τά μονοπώλια τών Ενωμένων Πολιτειών μπήκαν σέ νέα φάση όπου ή κάθε πλευρά επιζητεί νά εξασφαλίσει γιά τόν εαυτό της όσο περισσότερες θέσεις υπεροχής, προνόμια καί εύνοιες. Οί αντίθεσεις άνάμεσά τους αύξήθηκαν άκόμα περισσότερο σάν άποτέλεσμα τής ενεργειακής κρίσης καί τής κρίσης πρώτων ύλών, του περιορισμού τής σφαιρίας εξαγωγής κεφαλαίων καί τής αύξησης τών δυσχεριών γιά τήν εξασφάλιση κερδών διαμέσου τής νεοαποικιακής πολιτικής.

Επιβεβαιώνεται πλέρια ή άνάλυση καί ή πρόβλεψη του Στάλιν, ό όποιος άπό τό 1952 ελεγε:

«Άπό εξωτερική άποψη φαίνεται σάμπως καθετί πηγαίνει «καλά»: οί Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής έβαλαν στό παχví τή Δυτική Ευρώπη, Ιαπωνία καί άλλες καπιταλιστικές χώρες ή Γερμανία (Δυτική), Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία, Ιαπωνία, πού έπесαν στά πλοκάμια τών ΕΠΑ, έχτελούν μέ δουλοπρέπεια τίς διαταγές τών ΕΠΑ. Μά θά ήταν λάθος νά νόμιζει κανείς ότι αύτή ή «εύόδωση» μπορεί νά συνεχιστεί «έπ' άπειρο», ότι αύτές οί χώρες θά άνέχονται πάντοτε τήν κυριαρχία καί τό ζυγό τών Ενωμένων Πολιτειών τής Αμερικής, ότι δέ θά

προσπαθήσουν νά βγοῦν ἀπό τήν ἀμερικάνικη σκλαβιά καί νά τεθοῦν στό δρόμο ἀνεξάρτητης ἀνάπτυξης».¹

Στά πλαίσια τῶν δυτικῶν συμμαχιῶν οἱ μεγαλύτερες Ἰριδες εἶναι οἱ Ἰριδες ἀνάμεσα στίς Ἐνωμένες Πολιτείες καί τήν Κοινή Ἀγορά, οἱ ὅποιες, καί κάτω ἀπό τήν πίεση καί τίς διάφορες μανούβρες τοῦ σοβιετικοῦ συνασπισμοῦ, τείνουν νά ἀύξηθοῦν.

Ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, γιά νά ἀποτρέψουν τό προτσές τῆς επικύρωσης καί τῆς παγίωσης τῆς Κοινῆς Ἀγοράς, οἱ Ἐνωμένες Πολιτεῖς προσπαθοῦν νά ἐπεξεργαστοῦν τά μέλη της ἕνα-ένα καί νά τά βάλουν τό ένα ἐνάντια στό ἄλλο. Ἰδιαιτέρα προσπαθοῦν νά ἐμποδίσουν τή γερμανο—γαλλική προσέγγιση, ἐξασθενίζοντας τή Γαλλία καί ὑποστηρίζοντας τήν Ὁμοσπονδιακή Γερμανία καί τήν Ἀγγλία, παράλληλα μέ τήν ὑποδούλωση τῶν ἄλλων ἀδύνατων μελῶν.

Πρέπει νά πούμε ὅτι καί οἱ χώρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, παρά τοῦς οργανισμούς πού ἔχουν δημιουργήσει, δέν ἔπαυσαν νά καταβάλουν μεγάλες ἰδιαίτερες προσπάθειες ποιά ἀπ' αὐτές νά εξασφαλίσει ὅσο πῶ πολλῆς ἐκχωρήσεις καί ἀγορές σ' ὅλο τόν κόσμο. Αὐτό εἶναι φυσικά συναγωνισμός πρός τίς δυό ὑπερδυνάμεις, ἀλλά, σέ σύγκριση μέ τήν οικονομική, στρατιωτική καί πολιτική δύναμη τῶν δυό μεγάλων, καί ἰδιαιτέρα τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ, αὐτές εἶναι ἀδύνατες. Ἐτσι, αὐτά τά κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης δέ μπόρεσαν νά βουτήξουν ὅπως πρέπει τό δάχτυλο «στό μέλι», ὄχι μόνο στό

1. I. B. Στάλιν. «Οικονομικά προβλήματα τοῦ σοσιαλισμοῦ στήν ΕΣΣΔ», Τίρανα, 1968, σελ. 39, αλβανική ἐκδοσις.

οικονομικό πεδίο, στίς αναπτυσσόμενες χώρες, μά και ή πολιτική γνώμη τους άκούεται ελάχιστα, γιά νά μή ποϋμε ότι δέν άκούεται καθόλου. Ο άμερικάνικος ιμπεριαλισμός εχει δημιουργήσει μιά τέτια κατάσταση, πού όχι μόνο εξάλειψε τίς δυνατότητες οικονομικής επέμβασης αύτών τών χωρών, μά έκλεισε και τό στόμα τών συνεταιίρων του στή συμμαχία.

Απ' αύτή τήν κατάσταση, όπως μάς διδάσκει ό μαρξισμός—λενινισμός τό προλεταριάτο και οί επαναστατικές δυνάμεις εξάγουν τό καθήκον τής έντασης τής ολόπλευρης πάλης τους ενάντια στόν άμερικάνικο ιμπεριαλισμό, τό σοβιετικό σοσιαλιμπεριαλισμό, ενάντια στήν αντίδραστική καπιταλιστική άστική τάξη, τήν πάλη γιά τό βάθαιμα τών αντίθέσεων και διαφωνιών πού ύπάρχουν ανάμεσα στους έχθρους τους. Οί εχθροί δέν πρέπει νά άφεθοϋν ήσυχoi γιά νά έχουν καιρό νά συνεννοηθοϋν, νά συσπειρώσουν τίς δυνάμεις και νά οργανωθοϋν γιά νά πολεμήσουν μέ νέες δυνάμεις τήν επανάσταση, τό σοσιαλισμό, τους λαούς. Σ' αύτή τήν πάλη σύμμαχοι του προλεταριάτου είναι όλοι εκείνοι πού καταπιέζονται και ύποφέρουν από τους ιμπεριαλιστές, από τήν άστική τάξη και την αντίδραση, πού θέλουν τή λευτεριά και τήν ανεξαρτησία τών λαών τους, είναι εκείνοι πού εναντιώνονται στόν ιμπεριαλισμό και σοσιαλιμπεριαλισμό και στά ήγεμονιστικά τους σχέδια.

Τό Κόμμα μας πιστό στα συμφέροντα τής επανάστασης, του σοσιαλισμού και τών λαών, θά υποστηρίξει τό προλεταριάτο και τους λαούς πού είναι ενάντια στίς δυό ύπερδυνάμεις και ύπέρ τής συντριβής τους, ενάντια στήν καπιταλιστική και ρεβιζιονιστική άστική τάξη και ύπέρ τής ανατροπής της.

Οἱ ὑπερδυνάμεις, σέ κρίσεις καί γεμάτες ἀντιθέσεις ἀνάμεσά τους, σέ ἀντιθέσεις μέ τούς συμμάχους, καθώς καί μέ τούς λαούς, προσπαθοῦν νά βροῦνε νέες μορφές συνεργασίας στίς διαφωνίες τους, νά επινοήσουν νέες δημαγωγικές θεωρίες, νά καταρτίσουν νέα ὑποδουλωτικά σχέδια καί νά κάνουν νέο μοίρασμα τῶν σφαιρῶν ἐπιροῆς καί τῶν ἀγορῶν.

Ποτέ ὁ κόσμος δέν ὑποβλήθηκε σέ τέτιο ἀντιπερισπασμό καί σέ τέτια προπαγανδιστική καί διπλωματική καμπάνια οἶον ἡ σημερινή, πού κάνουν οἱ ἱμπεριαλιστές καί οἱ σοσιαλιμπεριαλιστές καί πού εχει σκοπό νά ἐξωραΐσει τήν ἡγεμονιστική καί ἐπεχτατική πολιτική τῶν ὑπερδυνάμεων, νά δικαιολογήσει τίς ἐπιδρομές καί νά καμουφλάρει τίς προετοιμασίες γιά πόλεμο. Τόσο στήν Ἀνατολή, ὅσο καί στή Δύση οἱ ἰθύνοντες ἱμπεριαλιστικοί καί σοσιαλιμπεριαλιστικοί κύκλοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα βρίσκεται σέ κατάσταση «ύφεσης τῆς ἐντασης», ὅτι ὁ «ψυχρός πόλεμος» καί ἡ επικίνδυνη ἀντιποράτοξη γιά ἀναμέτρηση ἀνάμεσα στίς ὑπερδυνάμεις παραχώρησαν τή θέση στήν «ύφεση», τήν εἰρηνική συνύπαρξη, τή «διεθνή ἄρμονία», τή «γεωνική ἀσφάλεια» κλπ, ὅτι οἱ κίνδυνοι ἐέρασαν καί διαλύθηκαν τά σύννεφα τοῦ πολέμου καί τῆς καταστροφῆς. Μ' αὐτά τά πομπώδη συνθήματα οἱ ὑπερδυνάμεις, ἡ ἀστική τάξη καί ἡ διεθνῆς ἀντίδραση ἐπιδιώκουν νά ἐξαπατήσουν τούς λαούς, νά ἐξασθενίσουν τήν ἀντίστασή τους καί νά ἐγκαταστήσουν τόν ἱμπεριαλιστικό ἐλεγκο καί κυριαρχία.

Ἡ Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας δέ συμβιβάζεται καί καταγγέλλει δημόσια τίς λεγόμενες θεωρίες σχετικά μέ τήγ ἀνάγκη διατήρησης τῆς «ἰσοροπίας ἀνάμεσα στίς ὑπερδυνάμεις» σάν ὄρο ἡ σά βάση τῆς ἀποτροπῆς τοῦ πολέμου καί ὑπε-

ράσπισης τής ειρήνης. Απορίπτει τίς ἱμπεριαλιστικές αντιλήψεις διατήρησης τῶν «σφαιρῶν ἐπιροῆς» δήθεν σάν παράγοντα σταθερότητας καί ασφάλειας, τίς αντιλήψεις τής «περιορισμένης κυριαρχίας» καί τοῦ εξαρτημένου κόσμου», τής «διπόλωσης», τήν πολιτική εκβιασμοῦ κλπ. Αὐτές οἱ λογόμενες «θεωρίες καί δόγματα», πού ἐπινοήθηκαν στή Μόσχα καί στήν Οὐάσιγκτον, ἀποβλέπουν στή δημιουργία μίας συνθηκόλογης αντίληψης ὅτι κανένα κράτος καί κανένα ἔθνος δέ μπορεῖ νά ζήσει ἐξω ἀπό τήν κυριαρχία καί τήν κηδεμονία τής μιάς ἢ τής ἄλλης ὑπερδύναμης.

Ἡ ἱστορία τής Εὐρώπης ἀπόδειξε ὅτι ἡ «ἰσοροπία δυνάμεων» τῶν μεγάλων δυνάμεων ἦταν πάντα ὄπλο στά χέρια τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων γιά τήν κατάπιξη τῶν ἐθνικοαπελευθερωτικῶν καί επαναστατικῶν κινήματων. Ἡ ἐπέμβαση ἦταν πάντα ὄπλο τοῦ συστήματος ἰσοροπίας, γιά τήν ἀποκατάστασή της ὅταν διασαλεύεται, ἢ γιά τή διαφύλοξή της νά μή διασαλευτεῖ.

Ἡ εἰρήνη καί ἡ διεθνῆς ἀσφάλεια στήν Εὐρώπη καί στόν κόσμο δέν πετυχαίνονται μέ τήν ἀποκατάσταση τής «ἁρμονίας» ἢ τής «ἰσοροπίας» τῶν ὑπερδυνάμεων, μά μέ τήν πάλη ἐνάντια στίς ἱμπεριαλιστικές πιέσεις καί ἐπεμβάσεις, μέ τίς προσπάθειες γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν λαῶν, μέ τήν ἐνίσχυση τής ἀνεξαρτησίας καί τής ἐθνικῆς κυριαρχίας.

Οἱ ὑπερδυναμίες διεξάγουν μεγάλο ἐμπόριο ὀπλων, τό ὅποιο γίνεται ἢ πιό κερδοφόρα ἐπιχείρηση στίς μέρες μας. Μέ μιά πρώτη ἀπλή ματιά, φαίνεται σάμπως αὐτά τά ὄπλα αὐξάνουν καί δυναμώνουν τήν πολεμική ικανότητα τῶν χωρῶν πού τά παίρνουν. Στήν πραγματικότητα αὐτό τό ἐμπόριο ἀποτελεῖ νέα θηλιά στό λαιμό τῶν ἀγοραστών,

αλυσίδες πού τούς δένουν χειροπόδαρα. Αύτά τά όπλα όχι μόνο δέ μπορεί νά χρησιμοποιηθούν ποτέ ενάντια σέ ενδεχόμενη επίθεση τών πουλητών και τών συμμάχων τους, μά δέ μπορεί νά χρησιμοποιηθούν χωρίς τήν άδεια τους και ενάντια σ' όποιονδήποτε.

Μέ τό εμπόριο όπλων οί ύπερδυνάμεις ύποκινούν μικρές άμιλλες εξοπλισμών ανάμεσα σέ μικρές και μεσαίες χώρες, πού γίνονται μετά αίτια γιά έριδες και συγκρούσεις ανάμεσα σέ γείτονες, ύποκινούν τοπικούς πολέμους, πράγμα πού άνοίγει τό δρόμο στόν έπεχτατισμό και τόν ήγεμονισμό τών Ενωμένων Πολιτειών τής Αμερικής και τής Σοβιετικής Ένωσης. Μέ τό εμπόριο όπλων, καθώς και μέ τήν πολεμική ψύχωση, τήν όποία αναπτύσσουν μέ μεγάλη προπαγανδιστική ένταση, οί δύο ύπερδυνάμεις προσπαθούν νά διεισδύσουν ιδιαίτερα στήν Αφρική, στή Μέση Ανατολή, στή Λατινική Αμερική και στήν Ασία.

Σ' αυτές τīs χώρες οί Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής και ή Σοβιετική Ένωση συναγωνίζονται ανάμεσά τους. Γιά νά ύποτάξουν τις διάφορες χώρες αυτών τών περιοχών, δημιουργούν και έγκαθιστούν κλίκες, τάχα μέ άπελευθερωτική άπόχρωση, και τīs βάζουν σέ διένεξη ανάμεσά τους σύμφωνα μέ τήν άρχή «διαίρει και βασιλευε». Στήν πραγματικότητα, είτε ό άμερικάνικος ιμπεριαλισμός, άνοιχτά και άγρια, είτε ό σοβιετικός σοσιαλιμπεριαλισμός, επίσης τό ίδιο άγρια, μά καμουφλαρισμένα μέ ψευτοσοσιαλιστική προπαγάνδα, οξύνουν τīs σχέσεις, ύποδαυλίζουν και διογκώνουν τīs άντιθέσεις ανάμεσα στους λαούς και πρός τό συμφέρον τους, έγκαθιστούν σέ διάφορες χώρες ναυτικές βάσεις, δημιουρ-

γοῦν στρατιωτικές συμμαχίες, συνάπτουν ὑποδουλωτικές εμπορικές συμφωνίες κλπ.

Ενα ἀπό τὰ πιά χαρακτηριστικά παραδείγματα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς τῶν δυό ὑπερδυνάμεων εἶναι ἡ Μέση Ανατολή, ὅπου κυριότερο ζήτημα εἶναι τὸ ζήτημα τῶν πετρελαίων. Οἱ πόλεμοι ἀνάμεσα στοὺς ἀραβικοὺς λαοὺς καὶ τὸ Ἰσραήλ, ἡ κατάσταση ἀνάμεσα στοὺς ἰδίους τοὺς ἀραβικοὺς λαοὺς ποὺ βρίσκονται διασπασμένοι καὶ σέ διαφωνίες ἀνάμεσά τους, ἡ ὁποία ὀξύνεται ἀπὸ τίς σοβιετο—ἀμερικάνικες ραδιουργίες, εἶναι ἀπόροια αὐτοῦ τοῦ βασικοῦ προβλήματος, τῶν προσπαθειῶν τῶν δυό ὑπερδυνάμεων νά καταλάβουν τίς πηγές πετρελαίων. Γι' αὐτὸ τὸν πλοῦτο χύθηκε καὶ χύνεται τὸ αἷμα τῶν ἀραβικῶν λαῶν. Ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς βοθηεῖ ἀνοιχτὰ τὸ Ἰσραήλ γιὰ νά κρατεῖ διασπασμένο τὸν ἀραβικὸ κόσμον. Ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις τάχα βοθηεῖ τοὺς ἀραβικοὺς λαοὺς, πουλώντας τους ὅπλα, ἐνῶ στέλνει στό Ἰσραήλ πολὺ σοβιετοεβραϊκὸ πληθυσμὸ, ποὺ χρησιμοποιεῖται σάν κρέας γιὰ τὰ κανόνια ἐνάντια στοὺς ἀραβικοὺς λαοὺς.

Ταυτόχρονα οἱ ὑπερδυνάμεις προσπαθοῦν καὶ νά παραγκωνίσουν ἢ μιὰ τὴν ἄλλη. Ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς, παρά τὴν ξεκάθαρη φιλικὴ πρὸς τὸ Ἰσραήλ θέση του, ὄχι μόνον προσπάθησε καὶ διατήρησε στὴν κατεύθυνσή του τὴ «φιλία» μὲ τὴ Σαουδικὴ Αροβία καὶ μὲ τὰ ἐμίράτα τοῦ Περσικοῦ Κόλπου, μὰ κατόρθωσε νά ὑπονομεύσει καὶ τίς θέσεις τῶν σοβιετικῶν σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ. Ἡ καταγγελία ἀπὸ μέρους τῆς Αἰγύπτου τοῦ αἴγυπτο—σοβιετικοῦ συμφώνου, καθὼς καὶ τὸ διώξιμο ἀπὸ τὰ λιμάνια τῆς

τοῦ επιθετικού σοβιετικού στόλου, είναι ἤττα καὶ ὄχι νίκη γιὰ τὸ σοβιετικὸ σοσιαλιμπεριαλισμὸ.

Τώρα σ' αὐτὴ τῆ λεκάνη εἶναι περισσότερο οἱ ἀμερικάνοι πού ὑπαγορεύουν τὰ σχέδιά τους. Φυσικά οὔτε ὁ σοβιετικὸς σοσιαλιμπεριαλισμὸς κάθεται μέ τὰ χέρια σταυρωμένα. Προσπαθεῖ νά ἀντισταθμίσει τὴν ἀπώλεια στὴν Αἴγυπτο, διατηρώντας τίς θέσεις πού κατέχει ἀκόμα σέ καμιὰ ἀραβικὴ χώρα, ἢ ζητώντας νά εξασφαλίσει καμιὰ νέα βάση, πιάνοντας καινούργιους «φίλους».

Στὴν ἀφρικανικὴ ἡπειρο ἢ διαμάχη ἀνάμεσα στὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις μόλις εχει ἀρχίσει καὶ βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὴ λήξη της. Ὁ ἀμερικάνικος Ἰμπεριαλισμὸς ἐγκατέστησε ἐκεῖ βάσεις ἀπὸ καιρό. Τὰ Ἰμπεριαλιστικά του συμφέροντα συνδυάζονται ἐδῶ καὶ μέ τὰ συμφέροντα τῶν συμμάχων του τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἀπὸ κοινού δημιουργοῦν ἰσχυρὸ φραγμὸ στὴ σοβιετικὴ διείσδυση σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ.

Τὰ γεγονότα στὴν Αγκόλα διατυμπανίζονται σὰ μεγάλη σοβιετικὴ «ἐπιτυχία», πράγμα πού χρησιμεύει στὸ σοσιαλιμπεριαλισμὸ γιὰ νά αὐτοκαλεῖται τάχα ἀπελευθερωτὴς τῶν λαῶν. Αὐτὸ χρησιμεύει, ἐπίσης, καὶ στὸν ἀμερικάνικο ἰμπεριαλισμὸ καὶ σ' ὅλο τὸν παγκόσμιο κάπιταλισμὸ γιὰ νά ὑποδαυλίζει τὴν ψύχωση τῆς ἀντικομμουνιστικῆς φοβίας καὶ πολέμου, παρόλο πού ὁ κομμουνισμὸς δέν εχει νά κάμει τίποτε σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση. Ἡ τωρινὴ πάλη τῶν ἀφρικανικῶν λαῶν εἶναι ἐξέγερση ἐνάντια στὴν ἐπέμβαση καὶ τὴν καταλήστευση ἀπὸ τίς δυὸ ὑπερδυνάμεις.

Οἱ μεγάλες Ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις ἐκμεταλλεύονται πολὺ τὴ δύσκολη οἰκονομικὸ—κοινωνικὴ κατάσταση τῶν λαῶν, τῶν χωρῶν καὶ τῶν κρατῶν

της Αφρικής, όπου υφαίνουν και ξεϋφαίνουν χίλιες δυό ραδιουργίες. Αυτές είναι ατέλειωτες ραδιουργίες, πού γίνονται για τήν εξασθένιση τής αναγέννησής αυτής τής μεγάλης ηπείρου μέ πληθυσμό πού δυστυχούσε αιώνες, μά μέ άρχαίο πολιτισμό, μέ νέα δύναμη και ενεργητικότητα, τήν όποία ό ιμπεριαλισμός, ό σοσιαλιμπεριαλισμός και τό παγκόσμιο κεφάλαιο δέν επιτρέπουν νά διοχετευθεϊ στό σωστό δρόμο τής προόδου, τής λευτεριάς, τής δημοκρατίας, τής ανεξαρτησίας και τής πλέριας κυριαρχίας αυτών τών κρατών.

Τό Κόμμα μας υπερασπίζει τή θέση ότι, τόσο όταν οί υπερδυνάμεις προσεγγίζουν, όσο και όταν τρώγονται, τά σπασμένα τά πληρώνουν οί άλλοι. 'Η συνεργασία και ό ανταγωνισμός ανάμεσα στις υπερδυνάμεις παρουσιάζουν τίσ δυό πλευρές μιάς αντιφατικής πραγματικότητας, είναι ή κυριότερη έκφραση τής ίδιας ιμπεριαλιστικής στρατηγικής για την αρπαγή τής λευτεριάς τών λαών και την κυριαρχία στόν κόσμο. Αυτά άποτελοϋν τόν ίδιο κίνδυνο, γι' αυτό οί δυό υπερδυνάμεις είναι οί κυριότεροι και μεγαλύτεροι έχθροί τών λαών, γι' αυτό δέ μπορεΐς νά στηριχτείς ποτέ σ' έναν ιμπεριαλισμό για νά καταπολεμήσεις ή για νά γλυτώσεις άπό τόν άλλο.

Υπάρχουν κράτη πού, όταν αισθάνονται τήν άπειλή τής μιάς ή τής άλλης υπερδύναμης, συνδέουν τήν άμυνά τους μέ τή στρατιωτική προστασία τών Ενωμένων Πολιτειών τής Αμερικής ή τής Σοβιετικής Ένωσης. Μά ή στρατιωτική προστασία τών υπερδυνάμεων είναι μιά άπατηλή προστασία, γιατί επιδιώκει νά μετατρέψει τήν «προστατευόμενη» χώρα σέ προτεκτοράτο. Τό θέσιμο κάτω άπό τήν

«προστατευτική όμπρέλλα» τών υπερδυνάμεων συνοδεύεται πάντοτε μέ πολιτικές καί οικονομικές παραχωρήσεις, μέ έκχωρήσεις στό πεδίο τής εθνικής κυριαρχίας καί μέ περιορισμούς στό πεδίο τής λήψης αποφάσεων σχετικά μέ τά εσωτερικά καί τά εξωτερικά ζητήματα.

Οί λαοί δέν πρέπει νά πέσουν στήν παγίδα του λεγόμενου «άντιμπεριαλιστικού μετώπου», πού ρεκλαμάρουν οἱ σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές, στό όποιο αὐτοί ζητοῦν νά μπάσουν καί νά επεξεργάζονται όλους εκείνους πού είναι καί παλαίβουν ενάντια στόν αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Νά προσχωρήσεις σ' αὐτό τό «μέτωπο» σημαίνει νά θυσιάσεις τά ύψιστα συμφέροντα τής χώρας σου, νά έκθέσεις τό λαό στόν κίνδυνο, νά γίνεις ραγιάς καί κρέας γιά τά κανόνια γιά τούς σκοπούς τών σοσιαλιμπεριαλιστών. Οί αντίθεσεις πού έχει ή Σοβιετική Ενωση μέ τίς Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής δέν είναι αντίθεσεις ανάμεσα στό σοσιαλισμό καί τόν ιμπεριαλισμό, όπως προσπαθει νά τίς πλασάρει ή Μόσχα, μά αντίθεσεις ανάμεσα σέ δυό μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Απορίπτοντας τή δημαγωγία καί τήν έξαπατητική ταχτική του «άντιμπεριαλισμού», πού κηρύσσουν οἱ σοβιετικοί ρεβιζιονιστές, ταυτόχρονα πρέπει νά κλωτσήσεις καί τόν «άντισοσιαλιμπεριαλισμό», πού προπαγανδίζουν οἱ Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής καί ή παγκόσμια μονοπωλιακή άστική τάξη. Οἱ λαοί δέ μπορεῖ ν' αφήσουν τόν έαυτό τους νά μετατραποῦν σέ θύματα του άνταγωνισμού τών Ενωμένων Πολιτειών καί τής Σοβιετικής Ενωσης καί νά γίνουν παιχνίδια τών ιμπεριαλιστικών έλιγμών τους.

Οἱ άστοί καί οἱ ρεβιζιονιστές προπαγανδιστές

μιλούν τώρα πολύ για την «άσφάλεια των συνόρων», για τή «μή χρησιμοποίηση βίας», για τή «ειρηνική συνεργασία» κλπ και σάν υπόδεγμα παρουσιάζουν τή Διάσκεψη του Ελσίνκι. Τό Κόμμα μας διακήρυξε στον κατάλληλο καιρό τήν άποψη του γι' αυτή τή διάσκεψη, τήν όποία άποκάλεσε «Διάσκεψη τής εύρωπαϊκής άνασφάλειας». Εμείς τήν καταδικάσαμε από τήν άρχή και άρνηθήκαμε νά πάρομε μέρος σ' αυτή. Ενεργήσαμε έτσι ξεκινώντας από μαρξιστική—λενινιστική άνάλυση των γεγονότων. Ηθελαν αυτή τή διάσκεψη όχι μόνο οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές, μά και οί άμερικάνοι ιμπεριαλιστές. Τήν ήθελαν σάν καταπράύνηση για νά περάσουν τήν κρίση, για νά ξαναδυναμώσουν, για νά άναλάβουν και για νά δημιουργήσουν τήν αύταπάτη ότι ή Εύρώπη εξασφαλίζεται, ότι δέ θά τής έπιτεθούν οί σοβιετικοί, επειδή θά τήν ύπερασπίσουν οί άμερικάνοι. Όσο για τά μάτια οί ύπερδυνάμεις ήθελαν νά δημιουργήσουν στήν ήπειρό μας μιά παγοποιημένη κατάσταση, προπαντός στίς σχέσεις άνάμεσα στους δύο συνασπισμούς Ανατολής Δύσης.

Ή διάσκεψη του Ελσίνκι ήταν κωμωδία όπου κυριότεροι ήθοποιοί ήταν ή Σοβιετική Ένωση και οί Ένωμένες Πολιτείες. Όλοι οί άλλοι πού πήραν μέρος σ' αυτή, τόσο πριν, όσο και μετά, δέν πιστεύουν στήν όφελειά της, Κοιλοπονοϋσε τό βουνό και γέννησε ποντίκι. Στήν πραγματικότητα, τίποτε δέν άλλαξε από τήν προηγούμενη κατάσταση, μόνο γίνονται προσπάθειες για νά δημιουργηθεί άτμόσφαιρα σάμπως άνάμεσα στά κράτη τής Εύρώπης άποκαθίσταται ενα πολιτικό—ιδεολογικό στάτους κβό και μιά πιά άναπτυγμένη οικονομική συνεργασία άνάμεσα στά κράτη, μέ εξαίρεση τήν Αλβανία. Σ' όλες αυτές τίς κατευθύνσεις όχι μόνο δέν

επιβεβαιώθηκε τό στάτους κβό, μά γεννήθηκαν και νεες διενέξεις, όπως ή διένεξη ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία.

Ο θόρυβος των ηγετών του Κρεμλίνου για τό «ειρηνικό πνεύμα υστέρα από τή διάσκεψη του Ελσίνκι» αυξήθηκε, μά μαζί μ' αυτό αυξήθηκαν και οι περιοδείες του σοβιετικού πολεμικού στόλου, ό όποιος τώρα άρχισε νά παραβιάζει μέ άλαζονεία και τή θαλάσσια κυριαρχία των φιλελεύθερων βόρειων χωρών και νά διεκδικεί τήν επιβολή τής κυριαρχίας του σ' όλες τις Βόρειες θάλασσες.

Όσον άφορά τάχα τήν ευρωπαϊκή ασφάλεια άπό εναν παγκόσμιο πόλεμο, αυτή ή ασφάλεια δέν ε-καμε κανένα βήμα πρós τά μπρός. Μάλιστα αυτό είναι κάτι πού δέ μπορεί νά πραγματοποιηθεί, γιατί ούτε ή Ανατολή, ούτε ή Δύση μπορεί νά άφοπλιστούν και νά κάμουν τήν παραμικρή άπόπειρα σ' αυτή τήν κατεύθυνση, γιατί θά ζημίωσαν τόσο ή Σοβιετική Ένωση, όσο και οι Ένωμένες Πολιτείες τής Αμερικής. Οι δύο αυτές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις δέν κάνουν τίποτα άλλο παρά προσπαθούν νά αύξήσουν τά επιθετικά πολεμικά όπλα και τά άτομικά όπλα. Οι συνομιλίες SALT δέν εδσαν επίσης κανένα άποτέλεσμα, μένουν σέ στασιμότητα. Οι διαπραγματευόμενες πλευρές κάνουν μόνο άκαρπες κουβέντες.

Η καμπάνια γύρω από τόν άφοπλισμό πού κάνουν οι ύπερδυνάμεις, τά άτέλειωτα σχέδια και προσχέδια, οι διασκέψεις και οι συνομιλίες πού διεξάγονται άπό χρόνια, είναι μπλόφες και ψέματα πού ζητούν νά συγκαλύψουν τόν εξοπλισμό. Επιδιώκουν νά υποχρεώσουν τους άλλους λαούς και κράτη νά συμβιβαστούν και νά επιτρέψουν τή νομιμοποίηση του πυρηνικού μονοπωλίου και των σύγχρονων ό-

πλων των Ενωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Σοβιετικής Ένωσης, να αναγνωριστεί σ' αυτές τό δικαίωμα γιά άνεξέλεγκτο και άπεριοριστο εξοπλισμό και γιά άδιάκοπη τελειοποίηση τής τεχνολογίας των όπλων μαζικής εξόντωσης.

Οϊ ιμπεριαλιστές και οϊ σοσιαλιμπεριαλιστές γνωρίζουν ότι, διαφυλάσσοντας τά άποθέματα και τό μονοπώλιο παραγωγής σύγχρονων όπλων, διαφυλάσσουν και τόν εκβιασμό, τήν άπειλή, τό φόβο και τήν άβεβαιότητα πού προξενεί στους άλλους ή στρατιωτική τους μηχανή, διαφυλάσσουν εκείνη τή διαρκή πίεση πού άσκούν τά όπλα και χωρίς νά έκπυρσοκροτήσουν.

Τά προβλήματα του πολέμου και τής ειρήνης άπασχόλησαν και άπασχολούν συνεχώς τούς λαούς τής Γής, τίς πλατιές εργαζόμενες μάζες, οϊ όποιες δέν επιθυμούν νά πέσει ξανά πάνω στην άνθρωπότητα μιá νέα καταστροφή. Ο κίνδυνος είναι πραγματικός. Οϊ ύπερδυνάμεις προετοιμάζονται γιά παγκόσμιο πόλεμο και, γι' αυτό τό σκοπό, έχτός από τήν άσυγκράτητη άμιλλα έξοπλισμών, προσπαθούν νά δημιουργήσουν τίς συνθήκες πού κρίνουν κατάλληλες, ώθώντας τίς άστικές κλίκες στις διάφορες χώρες, τή μιá ενάντια στην άλλη, κεντρίζοντας τά έθνικιστικά αισθήματα γιά νά ρίξουν τούς λαούς σέ πόλεμο άνάμεσά τους κλπ. Ολη αυτή ή δραστηριότητα και αυτές οϊ βρωμερές μέθοδες των ύπερδυνάμεων οδηγούν στό δρόμο τής προετοιμασίας ενός νέου παγκόσμιου πολέμου.

Αυτές οϊ προετοιμασίες συνοδεύονται μέ πολλούς εκβιασμούς και άπειλές, πού σκαρώνονται από τόν άμερικάνικο ιμπεριαλισμό, από τό σοβιετικό σοσιαλιμπεριαλισμό, ή και από άλλα άστικά καπιταλιστικά κράτη. Δημιούργησαν γνώμες ότι ό μελ-

λοντικός πόλεμος πού προετοιμάζεται και πού μπορεί νά εξαπολυθεί από τή μιά ή από τήν άλλη υπερδύναμη, είτε γενικός πόλεμος είτε τοπικός, θά είναι κεραυνοβόλος και σύντομος πόλεμος, τόσο πού μέσα σέ τρεις-τέσσερις μέρες οἱ σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές θά μπορέσουν νά καταλάβουν ὅλη τή Γιουγκοσλαβία (γιατί ὅσο γιά τήν Αλβανία, ὅπως νομίζουν αὐτοί, «τήν ἔχουν μόνο μιά μπουκιά»!!) και μέσα σέ δέκα μέρες τά σοβιετικά τάνκς θά βρίσκονταν στίς ἀνατολικές ἀκτές τοῦ Ἀτλαντικοῦ, στήν Πορτογαλία! Μιά τέτια, ἀπατηλή ψύχωση, καλλιεργεῖται καθημερινά ἀπό τήν προπαγάνδα τῶν υπερδυνάμεων γιά νά εκφοβίσουν τά κράτη και τοὺς λαούς, νά ἐξασθενίσουν τήν ἀμυνά τους, νά χαλαρώσουν τήν ἐπαγρύπνηση και τό ἠθικό τῶν λαϊκῶν μαζῶν, νά καταβάλουν τό επαναστατικό ἀγωνιστικό πνεῦμα τους σέ υπεράσπιση τῆς λευτεριάς και τῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ γνώμη τοῦ Κόμματός μας εἶναι ὅτι αὐτή ἡ προπαγάνδα και αὐτές οἱ ἀποψεις ἀντιπροσωπεύουν μιά εἰδική στρατηγική και ταχτική γιά τήν ἐπιβολή τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ και σοσιαλιμπεριαλιστικοῦ ἐλέγχου και κυριαρχίας στήν ἐθνική πολιτική, οικονομική και στρατιωτική ζωὴ ὅλων τῶν κρατῶν. Γι' αὐτό σάν τέτιες, πρέπει νά καταπολεμηθοῦν ἀποφασιστικά. Ὅσον ἀφορὰ τήν «Αλβανία—μπουκιά», προσοχή κύριοι, γιατί ἡ σοσιαλιστική Αλβανία εἶναι γερό κόκκαλο, πού σκαλώνει στό λαιμό και σέ πνίγει! Ἀν οἱ σοβιετικοί σοσιαλιμπεριαλιστές ἐπιχειροῦσαν κανένα τυχοδιωχτισμό ἐνάντια στή χώρα μας, θά πάθαιναν ἀνεπανόρθωτη ἡττα.

Τό ἴδιο πράγμα λέμε και γιά τόν ἀμερικάνικο ἱμπεριαλισμό. Ἀν θά τολμοῦσε νά κάνει μιά τέτια ἐπιδρομή, κι αὐτός δέ θάβγαине ζωντανός. Τά δι-

δαγματα τής ήττας στό Βιετνάμ καί στήν Καμπότζη είναι πολύ νωπά.

Η λευτεριά καί ή ανεξαρτησία κάθε χώρας έξαρτώνται κυρίως από τή στάση άν άποφασίζεις νά ζήσεις ελεύθερος καί όρθιος, ή σκλάβος καί γονατισμένος. Όταν είσαι άποφασισμενος νά ζήσεις ελεύθερος καί όρθιος, τότε άποκρούεται ό εκβιασμός, άναζωογονούνται οί δυνάμεις, αύξάινει ή γενναιότητα τού λαού καί είναι δύσκολο στόν επιδρομέα νά σού έπιτεθεΐ. Ετσι σκέφτεται ό λαός μας καί κάνει ξεκάθαρη αύτή τή γνώμη γιά όποιονδήποτε εχθρό πού νομίζει ότι θά μπορέσει νά κάμει «έναν περίπατο» καί στήν Αλβανία. Ο λαός μας ποτέ δέ φοβήθηκε καί δέ φοβάται όποιαδήποτε μεγάλη ή μεσαία δύναμη, όσοδήποτε εξοπλισμένη κι άν είναι, πού θά τολμήσει νά έπιτεθεΐ στή χώρα μας. Θά άντισταθεΐ γενναία, μέ έξυπνάδα καί μέ όλα τά μέσα πού διαθέτει καί είναι πεπεισμένος ότι θά νικήσει τούς επιδρομείς, όποιοιδήποτε κι άν είναι. Αύτή ή στάση στηρίζεται στή γερή πραγματικότητα τής χώρας μας, στήν άτσάλινη ενότητα τού λαού, στόν ύψηλό σκοπό τής υπεράσπισης μέ κάθε θυσία τής λευτεριάς, τής ανεξαρτησίας τής πατρίδας καί τών μεγάλων νικών τής σοσιαλιστικής οικοδόμησης, πού ρίζωσε τό Κόμμα σέ κάθε άνθρωπο, μεγάλο καί μικρό στηρίζεται στήν εντατική στρατιωτική προετοιμασία όλου τού λαού στρατιώτη καί στήν έδαφική μορφολογία τής άλβανικής γής. «Περίπατο» δέ θά μπορέσουν νά κάμουν στήν Αλβανία οί επιδρομείς. Εδώ θά βρούνε τό θάνατο. Οί εχθροί γιά ενα πράγμα νά είναι βέβαιοι, ότι δέ θά μπορέσουν νά βάλουν πόδι στό εδαφός μας, ότι τά όπλα καί οί βόμβες τους δέ θά μπορέσουν ποτέ νά κάμψουν τή

μεγάλη αντίσταση, τήν ηρωική ψυχή καί τά φλογερά πατριωτικά αισθήματα του άλβανικού λαού.

Ο Λένιν μάς διδάσκει ότι ό πόλεμος άρχίζει όταν οί αντίθέσεις βαθαίνουν καί όξύνονται στόν υπέρτατο βαθμό, όταν τά λόγια, ή προπαγάνδα καί οί «οικονομικές» μεταρρυθμίσεις δέ μπορούν πιά νά τόν φρενάρουν. Οί ιμπεριαλιστές καί οί σοσιαλιμπεριαλιστές βαδίζουν πρός τόν πόλεμο. Μά δέν είναι εντελώς ελεύθεροι νά ενεργούν όπως θέλουν. Σ' αυτό τό ζήτημα επιδρούν πολλοί παράγοντες. Ο πόλεμος μπορεί ν' άρχισαι στην Εύρώπη, όπως μπορεί ν' άρχισαι καί στην Άσία, ενάντια στή σοσιαλιστική Κίνα, ή σ' άλλες περιοχές, λόγω χάρη στή Μέση Ανατολή, όπου περιπλέχτηκαν τόσο πολύ οί αντίθέσεις καί όπου διαδραματίζονται τόσο επικίνδυνα γεγονότα. Καμιά περίπτωση δέ μπορεί νά άποκλειστεί.

Γιά τούς λαούς έχει σημασία νά μή πέσουν σέ μοιρολατρία, νά μή μετατραπούν σέ άδρανείς παρατηρητές καί νά μή αϊφνιδιαστούν, νά είναι προετοιμασμένοι για τό χειρότερο καί νά παλαίβουν ώστε αυτό τό κακό νά μή συμβεί.

Ο μαρξισμός—λενινισμός μάς διδάσκει ότι ό ιμπεριαλισμός καί οί ύποκινητές τού πολέμου πρέπει νά έξασθενήσουν διά μέσου τών επαναστατικών καί τών άπελευθερωτικών άγώνων τών λαών. Αν ό ιμπεριαλιστικός επιθετικός πόλεμος δέ μπορεί νά άποτραπεί, τότε καθήκον τών επαναστατών καί τού προλεταριάτου είναι νά τόν μετατρέψουν σέ άπελευθερωτικό πόλεμο.

Πρέπει νά γίνει ξεκάθαρο στους λαούς ότι εχθροί τής επανάστασης καί τού παγκόσμιου προλεταριάτου, εχθροί τής λευτεριάς καί τών καταπιεσμένων έθνών, ύποκινητές καί υπαίτιοι τού πολέμου

είναι ό αμερικάνικος ιμπεριαλισμός, ό σοβιετικός σοσιαλιμπεριαλισμός και ή αντίδραστική άστική τάξη κάθε χώρας. Αύτες οί δυνάμεις αποτελοϋν και άντιπροσωπεϋουν τόν άγριο παγκόσμιο καπιταλισμό, πού εχει τήν πηγή και τήν ίσχή του στην άπάνθρωπη εκμετάλλευση τών μαζών και τών λαών. Ακριβώς ενάντια σ' αύτές τίς άγριες δυνάμεις, ενάντια στην ιδεολογία και τίς διάφορες μορφές οργάνωσής τους, αρχίζοντας από τά διάφορα αντίδραστικά και δημαγωγικά κόμματα, από τά τράστ, τίς πολυεθνικές ενώσεις και τούς μικρότερους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, από τίς τράπεζες και τίς πολιτικές και στρατιωτικές συμμαχίες ως τούς έπιθετικούς τους στρατούς και, τέλος, ως τήν καταστροφή συθέμελα τής εξουσίας τους, είναι άναγκαίο νά οργανωθεί σκληρός, συνεπής και άποφασιστικός άγώνας.

Οί σημερινές συνθήκες άπαιτοϋν τή διεξαγωγή αύτοϋ τοϋ ανήλεου και πολύπλευρου άγώνα άπ' όλους τούς λαούς τής Γής, άπ' όλους τούς προοδευτικούς ανθρώπους πού έχουν στην καρδιά και σκοπό τής πάλης και τής ζωής τους τά πραγματικά και τά πλέρια συμφέροντα τών λαών τους. Αύτός ό άγώνας θά είναι όσο πιο άποφασιστικός, συνεχής και σέ άνοδο άν κατευθύνεται από τό παγκόσμιο προλεταριάτο και από τήν πρωτοπορία του, τό κομμουνιστικό κόμμα, πού καθοδηγείται από τήν αλάθευτη θεωρία τού μαρξισμού—λενινισμού.

Οί ιμπεριαλιστές και οί σοσιαλιμπεριαλιστές έχουν στενούς συμμάχους τήν αντίδραστική άστική τάξη κάθε χώρας όπου έχτεινεται ή έπιροή τους. Αύτοί οί σύμμαχοι είναι μασιάς και βούρδολάς τους, πού τούς συντηροϋν και εξοπλίζουν για νά δημιουργήσουν τή δύναμη κρούσης σέ μία παγκόσμια πυρ-

καγιά καί ενάντια στους λαούς πού σηκώνονται σ' επανάσταση ενάντια στους εσωτερικούς καί τούς εξωτερικούς καταπιεστές. Γι' αυτό αυτές τίς δύο δυνάμεις δέ μπορείς νά τίς ξεχωρίσεις. Χωρίς νά καταπολεμήσεις τή μιά, δέ μπορείς νά καταπολεμήσεις τήν άλλη, χωρίς νά καταπολεμήσεις τήν εσωτερική αντιδραστική δύναμη, ώς πού νά τήν άνατρέψεις, δέ μπορείς νά καταπολεμήσεις τόν εξωτερικό εχθρό, δέ μπορείς νά άποτρέψεις τόν πόλεμο. Πρέπει νά καταστρέψεις όλα τά είδη τών βάσεων τών υπερδυνάμεων πού έχουν έγκαταστήσει καί δημιουργήσει σέ μιά χώρα, γιατί έτσι τούς έξασθενίζεις καί καταστρέφεις τήν παγκόσμια έπιροή καί τή δύναμη πού τή στηρίζουν στήν ύποδουλώση τών λαών καί τών χωρών.

Γιά μάς τούς μαρξιστές—λενινιστές είναι άπαραίτητο νά εργαστούμε ώστε νά ζωογονήσουμε τό επαναστατικό πνεύμα στίς μάζες του̃ προλεταριάτου καί τών στενότερων συμμάχων του, τής άγροτιάς, τών εργαζόμενων μαζών, τών προοδευτικών ανθρώπων καί τών πατριωτών. Αυτό πρέπει νά τό κάνομε οπωσδήποτε, γιατί όλοι οἱ έχθροί συναγωνίζονται γιά νά συντρίψουν τό σοσιαλισμό, νά καταπνίξουν τήν επανάσταση, νά ύποδουλώσουν τούς λαούς.

Πρέπει νά στηριχτοῦμε στήν κινητοποίηση καί στή δύναμη τών λαών, στήν ενότητα όλων εκείνων πού έπιθυμοῦν νά άποτινάξουν τόν ιμπεριαλιστικό—ρεβιζιονιστικό ζυγό. Εμεῖς είμαστε υπέρ τής ενότητας του̃ παγκόσμιου προλεταριάτου καί όλων τών πραγματικά αντιιμπεριαλιστικών καί φιλοπρόοδων δυνάμεων, οἱ όποιες μέ πάλη θά συντρίψουν τά επιθετικά σχέδια τών Ιμπεριαλιστών καί σοσιαλ-ιμπεριαλιστών ύποκινήτων του̃ πολέμου.

Τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας καί ό Αλβανικός λαός, συνεπείς στή μαρξιστική-λενινιστική τους γραμμή, ήταν καί είναι ενάντια στίς δυό υπερδυνάμεις, ενάντια στό ληστρικό ιμπεριαλιστικό πόλεμο, ενάντια στή μονοπωλιακή άστική τάξη καί τή διεθνή αντίδραση. Γι' αυτό καί στό μέλλον δέν θά άψυχήσουν τίς δυνάμεις τους καί θά παλαίψουν μαζύ μέ όλους τούς άλλους αντιιμπεριαλιστικούς καί αντισοσιαλιμπεριαλιστικούς λαούς, μέ όλα τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, μέ όλους τούς έπαναστάτες καί τό παγκόσμιο προλεταριάτο, μέ όλους τούς προοδευτικούς άνθρωπος, γιά νά άποτύχουν τά σχέδια καί οί μανούβρες τών εχθρών, νά θριαμβεύσει ή ύπόθεση τής λευτεριάς καί τής ασφάλειας τών λαών.

Η χώρα μας θά βρεθεί σέ κάθε στιγμή πλάι σ' όλους εκείνους τούς λαούς, πού άπειλείται ή λευτεριά, ή ανεξαρτησία καί καταπατείται τό δικηο τους. Αύτή τή στάση τή διακηρύξαμε συνεχώς καί όχι μόνο σέ καλούς καιρούς, μά καί σέ δύσκολους καιρούς, οί λαοί τής Γής νά είναι βέβαιοι ότι ή σοσιαλιστική Αλβανία είναι μ' αυτούς καί δέ φοβάται τίς θυσίες.

Τά σημαντικά καθήκοντα πού έθεσε τό 6ο Συνέδριο τού Κόμματος στό πεδίο τής εξωτερικής πολιτικής καί τών σχέσεων τής χώρας μας μέ τίς άλλες χώρες, πραγματοποιήθηκαν μ' επιτυχία. Η ζωή καί ή εξέλιξη τών γεγονότων επιβεβαίωσαν πλέρια τήν ορθότητα τής μαρξιστικής—λενινιστικής γραμμής καί τής στάσης τού Κόμματός μας στό πεδίο τής εξωτερικής πολιτικής.

Ἡ διεθνῆς θέση τῆς Ἀλβανίας εἶναι ἀκλόνητη. Ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας δῆλωσε ανοιχτά, χωρὶς δισταγμὸ καὶ μὲ θάρρος τίς γνώμες της γιὰ τὰ διεθνή γεγονότα καὶ προβλήματα, τήρησε πάντα συνετὴ καὶ ἀκλόνητη στάση σὲ υπεράσπιση τῶν συμφερόντων τῆς σοσιαλιστικῆς μας πατρίδας, τῶν λαῶν, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς γενικῆς ασφάλειας.

Τὸ κύρος καὶ τὸ γόητρο τῆς χώρας μας ἀνεβαίνουν ἀδιάκοπα. Οἱ λαοί, οἱ επαναστάτες καὶ οἱ προοδευτικοὶ ἄνθρωποι ἀκούνε καὶ σέβονται τὴ φωνὴ καὶ τὸ λόγο τῆς σοσιαλιστικῆς Ἀλβανίας. Οἱ πολλοὶ φίλοι καὶ καλοθελητές της ἀγαποῦν καὶ ἐκτιμοῦν τὴ σοσιαλιστικὴ Ἀλβανία γιὰ τὴν πεντάκαθαρη πολιτικὴ της ἀρχῶν.

Ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας εχει δική της ανεξάρτητη ἐξωτερικὴ πολιτικὴ. Ἀποσκοπεῖ ὥστε οἱ ἀπόψεις της σχετικά με τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ νὰ ἀρέσουν στοὺς προοδευτικοὺς λαοὺς, στὶς προοδευτικὲς ἐπαναστατικὲς δυνάμεις, τοὺς πραγματικοὺς μαρξιστὲς—λενινιστὲς. Αὐτὸ ἐμῆς δὲν τὸ κρύβουμε. Αὐτὸ συνταντίζεται καὶ μὲ τὰ συμφέροντα ὅλων τῶν λαῶν, καθὼς καὶ μὲ τὰ συμφέροντα ἐκείνων τῶν κρατῶν τοῦ κόσμου που σέβονται τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς χώρας μας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τίς διαφορὲς στό οἰκονομικο—κοινωνικὸ καθεστῶς.

Τὸ σοσιαλιστικὸ μας κράτος δὲν ἐπεμβαίνει στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις καμιάς χώρας μὲ τὴν ὁποία ἐχει διάφορες πολιτικὲς, οικονομικὲς καὶ πολιτιστικὲς σχέσεις. Αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι τὸ ἄλβανικὸ κράτος, χάρις αὐτῶν τῶν σχέσεων, ἢ χάρις τῆς καλῆς γειτονίας μὲ τὰ γειτονικά κράτη καὶ τῆς πολιτικῆς μὴ ἐπέμβασης στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις, νὰ μὴ ἐκφράζει τὴ γνώμη του γιὰ τὴ διεθνή πολιτικὴ γενικά,

καθώς και τήν ιδεολογική και πολιτική στάση αυτών των κρατών, ετσι όπως έχουν και αυτά τό δικαίωμα νά έκφράσουν τίς απόψεις τους γιά τήν ιδεολογική και πολιτική στάση τοῦ άλβανικοῦ κράτους.

Είμαστε τῆς γνώμης ὅτι αὐτή ἡ στάση δέν πρέπει νά ἐμποδίσει τή σύναψη οικονομικών, πολιτιστικών και πολιτικών σχέσεων σ' ἐκεῖνα τά πεδία πού κρίνομε ὅτι ὑπάρχουν κοινά συμφέροντα, γιὰτί αὐτά συμβάλλουν στή φιλία τών λαών. Εμεῖς, ἀπό τήν πλευρά μας, αὐτές τίς σχέσεις θά τίς ἀναπτύξομε μόνο κάτω ἀπό τό πρίσμα τοῦ μαρξισμού—λενινισμού. Οἱ ἄλλοι ἔχουν δικαίωμα και μπορεῖ νά κρίνουν αὐτές τίς σχέσεις κάτω ἀπό τό πρίσμα τών ιδεολογιών τους.

Ἡ Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ετσι πρέπει ν' ἀναπτυχθοῦν οἱ σχέσεις μέ τά γειτονικά της κράτη, καθὼς και μέ τίς ἄλλες χώρες πού εχομε διάφορες σχέσεις. Μά οἱ ηγέτες μερικών κρατῶν νομίζουν, και αὐτό ἀπορέει ἀπό τίς πολιτικές και ιδεολογικές τους ἀπόψεις, ὅτι νά διατηρεῖς σχέσεις καλῆς γειτονίας, στίς μορφές πού εἰπώθησαν παραπάνω, σημαίνει ἡ καθεμιά ἀπό τίς δύο πλευρές νά σιωπεῖ γιά τήν ιδεολογική γραμμή πού ἀκολουθεῖ ἡ ἄλλη. Αὐτοί εἶναι τῆς γνώμης ὅτι νά κάνεις ἐμπόριο μέ μιά χώρα, σημαίνει νά παύσεις τήν πολεμική, νά μή ἐκφράζεις τίς ἀπόψεις σου γιά τήν πολιτική και τήν ιδεολογία πού ἀκολουθεῖ αὐτή ἡ χώρα. Ἡ πολεμική πού κάνομε εἶναι πάντα βασισμένη και μετρημένη. Βάζει κριτικά σέ φῶς ἐκείνη τή στάση και ἐνέργειες πού παίρνουν διεθνή χαρακτήρα, πού ἐπιδρουν ἀρνητικά στόν κόσμο ἡ πού βλάπτουν και τά συμφέροντα τοῦ κράτους μας.

Εἶναι γνωστό ὅτι ἀνάμεσα στίς διάφορες χώρες ἀναπτύσσονται και προβάλλουν συνεχῶς ἀντιθέσεις

μέ πολιτικό και ιδεολογικό χαρακτήρα, μάλισμα καμιά φορά και πολύ βαθιές. Ανεξάρτητα όμως από αυτά, ανάμεσα στη χώρα μας και σε μιά σειρά κράτη, υπάρχουν σχέσεις καλής γειτονίας, καθώς και οικονομικές, εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις. Οί διαφορετικές πολιτικές και ιδεολογικές απόψεις δέ στέκουν εμπόδιο σ' αυτή τήν κατεύθυνση.

Οί ιμπεριαλιστές και οί σοσιαλιμπεριαλιστές ισχυρίζονται ότι δέν πρέπει νά επιτρέπεται στά μικρά κράτη νά ύψώνουν τόσο πολύ τή φωνή τους. γιά τά διάφορα προβλήματα όσο και τά μεγάλα κράτη. Τό άλβανικό κράτος, είναι αλήθεια μικρό κράτος, μά δέ μπορεί νά παραδεχτεί μιά τέτια άποψη. Απορίπτει αυτόν τόν ισχυρισμό διάκρισης από μεγάλη σφωβινιστική δύναμη. Ή χώρα μας δέν παραδέχεται νά είναι ή διεθνής πολιτική μονοπώλιο μόνο τών μεγάλων κρατών. Αυτό τό μονοπώλιο τό στηρίζουν στην οικονομική τους δύναμη και στά ισχυρά μέσα προπαγάνδας πού διαθέτουν, μέ τά όποια προσπαθούν νά δημιουργήσουν τήν πεποίθηση και τήν ψύχωση ότι ό κόσμος δέ μπορεί νά βρει ποτέ σταθερότητα, παρά μόνο κάτω από τήν κηδεμονία τους. Μέ άλλα λόγια, αυτό σημαίνει ότι, όποιος επιθυμεί νά ζει, εννοείται, στη σκλαβιά, πρέπει νά μή μιλάει, μά νά είναι γλυκόλογος και νά χαμογελάει μπροστά στά έγκλήματα, τούς έκβιασμούς, τά ψέματα και νταραβέρια τών μεγάλων ή τών μεσαίων ιμπεριαλιστικών, καπιταλιστικών και ρεβιζιονιστικών δυνάμεων. Τέτιους ισχυρισμούς τούς συνοδεύουν, όπως ειπώθηκε, μέ τήν ψύχωση τού πολέμου και μέ τήν άμεση και εμμεση άπειλή πού άσκοϋν στό ενα ή τό άλλο κράτος, μέ τήν άπειλή και διακοπή καμιάς πίστωσης πού τούς ύποσχέθηκαν κλπ. Εκείνα τά κράτη πού ύποτάσσονται

στους πολιτικούς εκβιασμούς και φοβούνται τόν πόλεμο, είτε μεγάλα ή μεσαία είναι βρίσκονται συνεχώς σε πυρετό και, άν όχι πλέρια, χάνουν πολύ τήν εμπιστοσύνη στίς δυνάμεις τους.

Οί άστοί και ρεβιζιονιστές πολιτικοί χρησιμοποιούν πολλές διοβολίες, πλαστούς τρόπους και συμπεριφορά, κολακειές και ύποκριτική στάση σύμφωνα μέ τίς συγκυρίες πού δημιουργούνται στήν παγκόσμια κατάσταση. Ολοι τους προσπαθούν νά δημιουργήσουν, και ώς ένα βαθμό δημιούργησαν, τήν άποψη ότι ετσι πρέπει νά ενεργεί καθένας, γιατί ετσι γίνεται ή «πολιτική». Σύμφωνα μ' αυτούς, νά κάνεις «πολιτική» θά πει ν' αλλάζεις σημαία σε κάθε εποχή και σε κάθε περίπτωση, νά τά έχεις κολά μέ τόν έναν και μέ τόν άλλο, όχι για νά τού κάνεις καλό, αλλά για νά τόν εξαπατήσεις, νά τού άποκρύψεις τόν πραγματικό σκοπό, σκεπάζοντάς τον μέ χαμόγελα. Εξάλλου οί πολιτικάντηδες αυτού τού είδους άποσκοπούν νά δημιουργήσουν τήν άπατηλή και πολύ επιζήμια εντύπωση ότι εκείνοι πού υπερασπίζονται άνοιχτά τά δικαιώματα τών λαών, πού δέν κρύβουν τίς άπόψεις τους για τά κράτη και τίς ηγεσίες αυτών τών κρατών, δέν είναι επιδέξιοι πολιτικοί, αλλά άνθρωποι άκαμπτοι κοί σεχαριστές.

Εμείς, οί Αλβανοί, είμαστε ένας λαός πού δέ φοβούμαστε κανέναν, πού δέ φοβούμαστε ούτε τίς επιθέσεις τών έχθρών, πολύ περισσότερο τίς συκοφαντίες, γιατί είμαστε πεπεισμένοι για τή σωστή γραμμή μας και άποφασισμένοι νά τήν υπερασπιστούμε. Εμείς και για πόλεμο, άν μάς επιτεθούν, τό ντουφέκι τό έχομε έτοιμο, μά έχομε και τή γλώσσα έτοιμη νά άπαντήσουμε στίς συκοφαντίες τών έχθρών.

Ο αστικός και ρεβιζιονιστικός κόσμος νομίζει ότι εμείς είμαστε άπομονωμένη χώρα. Αυτό είναι θεώρηση με καπιταλιστικό—ρεβιζιονιστικό μάτι. Οί ιμπεριαλιστές και οί ριβιζιονιστές θεωρούν άπομονωμένη εκείνη τή χώρα πού έκλεισε τίς θύρες εισβολής με τίς ύποδουλωτικές πιστώσεις, με τούς τουρίστες και τούς κατασκόπους, με τήν παρηκμασμένη κουλτούρα και τόν εκφυλισμό. Άπ' αυτή τήν οπτική γωνία εμείς είμαστε πραγματικά και θά μείνομε συνειδητά άπομονωμένη χώρα. Μά άπ' αυτό, στό λαό μας, εκτός άπό καλό δέν προκύπτει κανένα κακό. Ή χώρα μας προοδεύει και άνθίζει, ό λαός ζεί πολύ καλά. Άν ένεργούσαμε διαφορετικά, θά γινόμασταν σκλάβοι. Έμείς γνωρίσαμε τή φασιστική σκλαβιά και τίς ρεβιζιονιστικές πιέσεις και επιθέσεις, γι' αυτό δέ μάς έξαπατούν εύκολα με τά συνθήματα και τούς τρόπους τους ζωής. Έμείς δέν επιτρέπομε και δέ θά έπιτρέψομε νάμπούν στήν Αλβανία φασίστες, κατάσκοποι και πράχτορες, άνθρωποι πού θέλουν νά μπάσουν λαθραία τόν άστικό και ρεβιζιονιστικό εκφυλισμό. Έμείς όμως επιτρέπομε και χαιρόμαστε νά μάς ερχονται έδώ τίμιοι και άγογοι άνθρωποι, κολοθελητές τής Αλβανίας, τοῦ άλβανικοῦ λαοῦ, φίλοι τής χώρας μας, έστω και άν έχουν πεποιθήσεις διαφορετικές άπό τίς δικές μας. Εκτιμούμε τά φιλικά τους αισθήματα, τή φιλική στάση πρὸς τόν άλβανικό λαό. Ολους αὐτούς, πού είναι έκπρόσωποι τής πλειοψηφίας τής άνθρωπότητας, εμείς τούς δεχόμαστε. Μ' αὐτούς είμαστε φίλοι, με τούς λαούς πού άγωνίζονται γιά τή λευτεριά και τά δικαιώματά τους είμαστε φίλοι, με τούς προλετάριους και τούς έπαναστάτες μαρξιστές—λενινιστές είμαστε φίλοι. Με τούς καπιταλιστές και τούς ρεβιζιονιστές πού έπιθυμοῦν νά ύποδουλώσουν και νά καταπιέσουν

τούς λαούς και τις προοδευτικές ιδέες τους, ήμασταν και θά είμαστε εχθροί.

Οἱ καπιταλιστές και οἱ ρεβιζιονιστές μετρούν τήν ἀπομόνωση μέ τό ἐμπόριο. Ἐμεῖς κάναμε και κάνομε ἐμπόριο μέ όλες τίς χώρες, μέ ἐξαίρεση τίς Ἐνωμένες Πολιτείες τῆς Ἀμερικής, τή Σοβιετική Ἐνωση, τήν Ἰσπανία, τό Ἰσραήλ και μέ μερικά ἀλλα κράτη ὅπου κυριαρχοῦν οἱ φασίστες και οἱ ρατσιστές. Μά και τό ἐμπόριο εἶναι μέ ἀμοιβαίو ὄφελος. Οἱ καπιταλιστές ἔχουν ἀνάγκη γιά τά ἐμπορεύματά μας, ὅπως ἔχομε και ἐμεῖς ἀνάγκη γιά μερικά ἐμπορεύματά τους. Ἀν κάποιος σκέφτεται ὅτι ἢ Ἀλβανία θά πεθάνει σέ περίπτωση πού κανένα κράτος γιά κακοῦς σκοποῦς δέν τῆς πουλεῖ αὐτά τά ἐμπορεύματα, κάνει μεγάλο λάθος. Ἡ ρεβιζιονιστική Σοβιετική Ἐνωση ἐφάρμοσε ἐναντίον μας ἀγριο ἀποκλεισμό, μά ἢ Ἀλβανία ζεῖ και μπορεῖ νά ζήσει και χίλια χρόνια χωρίς ἐμπόριο μέ τοῦς σοβιετικούς ρεβιζιονιστές και ἐνάντια στόν ἀποκλεισμό τους.

Οἱ πολιτιστικές ἀνταλλαγές μέ διάφορες χώρες εἶναι ἐνα πολὺ καλό πρᾶγμα, πού τό ἐφαρμόσαμε και ἐπιθυμοῦμε νά τό ἐφαρμόσομε και στό μέλλον, μά μέ βάση τήν ἀμοιβαία συμφωνία και ἰσότητα. Ἐκεῖνοι πού ἐπιθυμοῦν νά ἔχουν πολιτιστικές σχέσεις μέ μάς, πρέπει νά σέβονται τίς παραδόσεις, τά ἔθιμα, τά αἰσθήματα και τά γούστα μας. Ἡ Ἀλβανία δέ δέχεται τήν παρηκμασμένη κουλτούρα. Και οἱ ἄλλοι ἔχουν τό δικαίωμα νά δέχονται ἀπό μας ἐκεῖνα τά θεάματα, ἐκεῖνες τίς κινηματογραφικές ταινίες, ἐκεῖνα τά βιβλία, πού θεωροῦν κατάλληλα γιά τή χώρα τους. Και αὐτό εἶναι ἐνα ἀμοιβαῖο ζήτημα. Ἡ χώρα μας ἐφαρμόζει αὐτή τήν πραχτική μέ πολλά κράτη. Ἡ Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας

χει πολιτιστικές σχέσεις έκτος από τη σοσιαλιστική Κίνα, πού είναι σύμμαχός μας, και μέ αδερφές χώρες όπως τό Βιετνάμ και ή Κορέα, μά και μέ τή Γαλλία, μέ τίς σκανδιναβικές χώρες, μέ τήν Αίγυπτο και μέ αρκετές άλλες χώρες.

Επιθυμούμε νά αναπτύξομε παραπέρα αυτές τίς σχέσεις και κάθε χρόνος πού περνάει δημιουργούνται δυνατότητες νά τίς διευρύνομε περισσότερο. Φυσικά, έμεις έχομε τήν τέχνη, τή μουσική, τή λογοτεχνία, τίς παραδόσεις και τήν κουλτούρα μας, τίς όποιες τίς αγαπούμε και επιθυμούμε νά τίς γνωρίσουν και οί άλλοι. Έμεις όμως έχτιμούμε και τήν παγκόσμια προοδευτική κουλτούρα, παίρνομε απ' αυτή και διαδίδομε στή χώρα μας εκείνο πού μάς χρειάζεται και μάς εξυπηρετεί.

Τό Κόμμα μας αφιέρωσε πάντα τήν άπαιτούμενη σημασία και φροντίδα στό ζήτημα τής ανάπτυξης και διεύρυνσης τών διεθνών σχέσεων τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας σ' όλα τά πεδία μέ τά κράτη πού είναι υπέρ του σεβασμού τών γνωστών άρχών τής ισοτιμίας, κυριαρχίας και εδαφικής άκεραιότητας, τής μη επέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις και του άμοιβαίου οφέλους. Στα χρόνια πού πέρασαν από τό 6ο Συνέδριο του Κόμματος ή δράση τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας στη διεθνή κονίστρα άνέβηκε και δυνάμωσε άδιάκοπα. Σήμερα ή χώρα μας έχει διπλωματικές σχέσεις μέ 74 κράτη. Η Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας παίρνει ενεργό μέρος και λέει τό λόγο της στον ΟΕΕ και σε πολλούς διεθνείς οργανισμούς, συσκέψεις και διασκέψεις για προβλήματα πού άπασχολούν σήμερα τήν ανθρωπότητα.

Εμμένοντας μέ άφοσίωση και συνέπεια στις άρχές του μαρξισμού—λενινισμού και του προλεταρια-

κοῦ διεθνισμού στήν εξωτερική πολιτική, τό Κόμμα Εργασίας καί ἡ Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Αλβανίας ἀπέβλεπαν, σέ πρώτη γραμμῇ, νά ἀναπτύξουν καί δυναμώσουν τίς σχέσεις ἀδερφικῆς φιλίας καί ἀγωνιστικῆς ἐνότητος, τῆς συνεργασίας καί ἀμοιβαίας βοήθειας μέ τή Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας. Ἡ φιλία καί ἡ στενή συνεργασία πού συνδέουν τοὺς δύο λαούς, τά δύο κόμματα, τίς δύο χώρες μας ἀτσαλώθηκαν καί σφυρηλατήθηκαν στή μεγάλη ταξική πάλη ἐνάντια στόν ἰμπεριαλισμό καί τό ρεβιζιονισμό, ἐνάντια στήν ἡγεμονιστική πολιτική τῶν δύο ὑπερδυνάμεων, τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καί τοῦ σοβιετικοῦ σοσιαλἰμπεριαλισμοῦ, καί ἐνάντια σ' ὅλες τίς ἀντιδραστικές δυνάμεις στόν κόσμο, στόν κοινό ἀγώνα γιά τήν οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τό θρίαμβο τῆς ὑπόθεσης τῆς ἐπανάστασης καί τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ. Τό Κόμμα Εργασίας τῆς Αλβανίας καί ὁ ἀλβανικός λαός εἶναι πιστοί φίλοι καί σύμμαχοι τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Κίνας καί τοῦ κινέζικου λαοῦ. Οἱ δύο λαοί καί οἱ δύο χώρες μας εἶναι συναγωνιστές τοῦ ἰδίου ἰδανικοῦ καί ἐμπνέονται ἀπό τοὺς ἴδιους σκοπούς καί διεθνιστικά καθήκοντα. Καμιᾶ συκοφαντία καί ἐπινόηση τῆς ἀστικο—ρεβιζιονιστικῆς προπαγάνδας δέ μπορεῖ νά συσκοτίσει τό μαρξιστικό—λενινιστικό χαρακτήρα καί τή ζωτικότητα τῆς ἀλβανο—κινέζικης φιλίας. Τό Κόμμα καί ὁ λαός μας θά ἐργαστοῦν ἀδιάκοπα γιά νά διατηρήσουν καθαρῇ καί ἰσχυρῇ τήν ἀδερφική φιλία καί συνεργασία μέ τό μεγάλο κινέζικο λαό, τό ἐνδοξο Κομμουνιστικό του Κόμμα, μέ τή μεγάλη Λαϊκή Κίνα.

Οἱ κομμουνιστές καί ὁ ἀλβανικός λαός χαίρονται ὑπερβολικά γιά τίς ἐπιτυχίες πού πραγματοποιήσε ὁ ἀδερφός κινέζικος λαός, μέ τήν καθοδήγη-

ση τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Κίνας, στήν επανάσταση καί τή σοσιαλιστική οικοδόμηση στήν Κίνα, στήν ταξική πάλη γιά τό δυνάμωμα τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καί τήν ενίσχυση καί πρόοδο τῆς Πατρίδας του. Ἡ νίκη τῆς Μεγάλης Πολιτιστικῆς Προλεταριακῆς Επανάστασης, ἡ συντριβή τῶν ἀντεπαναστατικῶν συνωμοσιῶν τοῦ Λίου Σιάο Τσί, τοῦ Λίν Μπιάο καί τοῦ Τέν Χσιάο Πίν δημιούργησαν επαναστατική κατάσταση καί δυνάμωσαν τίς θέσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ καί τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου στήν Κίνα.

Οἱ ιστορικές νίκες πού κατάχτησε ὁ κινέζικος λαός στήν ἐνδοξη επανάστασή του καί τήν οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἡ ἴδρυση τῆς νέας Λαϊκῆς Κίνας καί τό ὑψηλό γόητρο πού εχει στόν κόσμο συνδέονται ἀμεσα μέ τό ὄνομα, τά διδάγματα καί τήν καθοδήγηση μεγάλου ἐπαναστάτη, τοῦ σύντροφου Μάο Τσέ Ντούν. Τό ἔργο αὐτοῦ τοῦ ἐξοχου μαρξιστή—λενινιστή ἀποτελεῖ συμβολή στόν πλουτισμό τῆς επαναστατικῆς θεωρίας καί πράξης τοῦ προλεταριάτου. Οἱ κομμουνιστές καί ὁ ἀλβανικός λαός θά θυμοῦνται πάντα μέ ἐχτίμηση τό σύντροφο Μάο Τσέ Ντούν, ὁ ὅποιος ἦταν μέγας φίλος τοῦ Κόμματος καί τοῦ λαοῦ μας.

Τό Κόμμα καί ὁ λαός μας χαιρετίζουν αὐτές τίς νίκες τοῦ Κόμματος καί τοῦ κινέζικου λαοῦ καί τούς εὐχονται νέες επιτυχίες. Τό Κόμμα καί ἡ χώρα μας ὑποστηρίζουν ισχυρά τό δικαίωμα τοῦ ἀδερφοῦ κινέζικου λαοῦ καί τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας νά ἀπελευθερώσουν τό ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ ἐδάφους τους, τήν Ταϊβάν.

Ὁ λαός καί τό Κόμμα μας χαιρέτισαν τή μεγάλη νίκη πού ἔδρεψε ὁ βιετναμικός λαός με τόν ἐνόπλο ἀγώνα του ἐνάντια στόν ἀμερικάνικο ἴμπε-

ριαλισμό και τούς υπηρέτες του. 'Η απελευθέρωση του Νότιου Βιετνάμ και ή ένωση όλης τής χώρας σ' ενα μόνο κράτος σημείωσε τήν εκπλήρωση των ύψηλών εθνικών πόθων του βιετναμικού λαού, για τούς οποίους έκαμε άναρίθμητες θυσίες. Έμεις θά διαφυλάσσομε και θά δυναμώνομε παραπέρα τήν άγωνιστική φιλία πού συνδέει τις δυό άδερφές χώρες μας.

Η Δημοκρατία μας εχει σχέσεις άδερφικής φιλίας και συνεργασίας μέ τή Λαοκρατική Δημοκρατία τής Κορέας. Τό Κόμμα και ό λαός μας υποστηρίζουν τή δίκαιη υπόθεση του κορεάτικου λαού για τήν απελευθέρωση τής Νότιας Κορέας και τήν επανένωση τής χώρας και τόν άγώνα του ενάντια στην επιθετική πολιτική του άμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Ανάμεσα στον άλβανικό λαό και τόν καμποτζινό λαό υπάρχει στενή άδερφική φιλία και ισχυρή άγωνιστική άλληλεγγύη, πού σφυρηλατήθηκαν στον άγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τούς συνεργάτες του. Έμεις θά προσπαθήσομε ώστε, μέ βάση αυτή τή φιλία, νά αναπτυχθούν ακόμα περισσότερο οι σχέσεις ανάμεσα στη Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας και τή Δημοκρατική Καμπούτζη.

Ο άλβανικός λαός χαιρέτισε μέ χαρά τό νικηφόρο επιστέγασμα του μακροϋ άγώνα του λαοτινού λαού ενάντια στους άμερικάνους ιμπεριαλιστές επιδρομείς και τούς ντόπιους αντίδραστικούς και τήν ίδρυση τής Λαοκρατικής Δημοκρατίας του Λάος. Είμαστε υπέρ τής ανάπτυξης των φιλικών σχέσεων ανάμεσα στις δυό χώρες, προς τό συμφέρο των δυό λαών μας και τής πάλης ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τήν αντίδραση.

Η Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας ήταν και είναι πάντα υπέρ τής ανάπτυξης ομαλών σχέσεων μέ

τά γειτονικά κράτη μέ βάση τις γνωστές αρχές τής Ισοτιμίας, τοῦ σεβασμοῦ τής κρατικής κυριαρχίας καί τής εδαφικῆς ακεραιότητος, τής μὴ επέμβασης στίς εσωτερικές υποθέσεις του ἄλλου καί του ἀμοιβαίου οφέλους. Ἡ ἀνάπτυξη τῶν σχέσεων πού βασιζονται στήν πολιτική καλῆς γειτονίας ἀνταποκρίνεται στά συμφέροντα καί τούς πόθους τῶν γειτονικῶν κοί τῶν βαλκανικῶν λαῶν νά ζοῦν σέ φιλία καί ἀμοιβία κατανόηση.

Μέ τή Γιουγκοσλαβία ἡ χώρα μας διατηρεῖ ομαλές ἐμπορικές καί πολιτιστικές σχέσεις, ὠφέλιμες τόσο γιά μᾶς, ὅσο καί γιά τήν ἴδια.

Ἡ πολιτική μας πρός τή Γιουγκοσλαβία δέν ἀλλάξε καί οὔτε θά ἀλλάξει, σέ περίπτωση πού καί ἡ γιουγκοσλάβικη κυβέρνηση θά τηρήσει ἀπογοηστία ἀπέναντί μας. Εκείνο πού δήλωσε τό Κόμμα Ἐργασίας τής Ἀλβανίας, ὅτι σέ περίπτωση ἐνδεχόμενης ἐπίθεσης τής Σοβιετικῆς Ἐνωσης ἡ καμιάς ἄλλης δύναμης ἐναντία στή Γιουγκοσλαβία, ὁ ἄλβανικός λαός θά σταθεῖ πλάϊ στούς λαούς τής Γιουγκοσλαβίας, εἶναι ἀνεξάλειπτη δήλωση. Ὁμως σ' αὐτή τή στάση τής Ἀλβανίας πρέπει ν' ἀνταποκριθεῖ ἡ γιουγκοσλάβικη πλευρά μέ σωστές καί ἀπογοηστίες ἐνέργειες ἀπέναντί μας.

Τό γιουγκοσλάβικο κράτος, φυσικά, ἔχει δικαίωμα νά ἀσκεῖ ἐκείνη τήν πολιτική πού βρίσκει πιό λογική, μά, ἐπίσης, καί τό ἄλβανικό κράτος, ἔχει δικαίωμα νά κριτικάρει ἐκείνες τις ἐνέργειες πού βλάπτουν τήν καλή γειτονία ἀνάμεσα στίς δύο χώρες μας. Ἡ γιουγκοσλάβικη κυβέρνηση κάνει παραχωρήσεις, παρέχει εὐκολίες καί δέχεται στά λιμάνια της πολεμικά πλοία τοῦ ἐπιθετικοῦ στόλου τῶν σοβιετικῶν σοσιαλιμπεριαλιστῶν. Αὐτό εἶναι δική της δουλιά, μά αὐτό ἐνδιαφέρει καί τήν Ἀλβανία, τις

άλλες βαλκανικές χώρες και τις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου.

Τό Κόμμα μας, σάν πραγματικό μαρξιστικό—λενινιστικό Κόμμα, τήρησε πάντα σωστή στάση όσον άφορά τούς άλβανούς άδερφούς μας πού ζούν στό εδαφός τους, στην Κοσόβα, τή Μακεδονία και τό Μαυροβούνι. Είναι μάταιες και πολύ επιζήμιες οϊ προσπάθειες πού κάνουν μερικές γιουγκοσλάβικες άρχές για νά δημιουργήσουν εχθρότητα ανάμεσα στους Άλβανούς τής Γιουγκοσλαβίας και τή Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας. Έμεϊς, οϊ Αλβανοί, είμαστε οϊ ίδιοι πού ήμασταν και προηγούμενα και όπως μέχρι τώρα, τηρούμε και θά τηρούμε πάντα μαρξιστική—λενινιστική στάση προς τούς λαούς τής Γιουγκοσλοβίας, καθώς και προς τό πρόβλημα του άλβανικού πληθυσμού στη Γιουγκοσλοβία. Οϊ άδερφικοί δεσμοί αίματος και γλώσσας μέ τούς Άλβανούς τής Κοσόβας, Μακεδονίας και του Μαυροβούνιου, οϊ δεσμοί εθνικών παραδόσεων και εθίμων μάς δίνουν τό δικαίωμα, χωρίς νά έπεμβαίνομε στις εσωτερικές ύποθέσεις του γιουγκοσλάβικου κράτους και σεβόμενοι τούς διεθνείς κανόνες, νά ένδιοφερόμαστε ώστε αυτοί νά χαίρουν όλα τά δικαιώματα, τις ελευθερίες και τά πλεονεχτήματα πού έχουν και οϊ άλλοι λαοί τής γιουγκοσλάβικης Όμοσπονδίας. Και εδώ δέν πρόκειται για κανένα γεωργικό συνεταιρισμό στην Αλβανία, πού έχει μακεδονικό πληθυσμό και πού χαίρει όλα τά δικαιώματα σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας, και ούτε για καμιά άνύπαρχη μαυροβουνιώτικη μειονότητα στην Αλβανία, όπως ισχυρίζεται ή γιουγκοσλάβικη προπαγάνδα. Όταν γίνεται λόγος για τά άδέρφια μας πού ζούν στη Γιουγκοσλαβία, πρό-

κειται για πάνω από 1 εκατομμύριο και 500 χιλιάδες Αλβανούς.

Εμείς ήμασταν και είμαστε τής γνώμης, και αυτό είναι επιθυμία μας, να μη επαναληφτούν ποτέ ή στάση και οι άποτρόπαιες πράξεις τής εποχής του Ράνκοβιτς, ώστε ο άλβανικός πληθυσμός στη Γιουγκοσλαβία να μη καταδιώκεται, να μη άφθεθεί σε άθλιότητα, ώστε προς τήν περιοχή τής Κοσόβας να μη γίνεται διάκριση στό πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό πεδίο, να άπολαβαίνει ισότιμη μεταχείριση όπως οι άλλες εθνότητες. Θά θεωρούνταν μή φιλική πολιτική προς τή Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας να έπιτραπούν όποιουδήποτε χαρακτήρα άπόπειρες τών σοβιετικών ρεβιζιονιστών να βλάψουν τή χώρα μας άπό τήν Κοσόβα.

Τους λαούς τής Γιουγκοσλοβίας τους θεωρούμε άδερφούς λαούς και είμαστε πεπεισμένοι ότι αυτοί, είτε τώρα, είτε στό μέλλον, δέ θά έπιτρέψουν ώστε τό έδαφος τής πατρίδας τους να γίνει όπως ή Τσεχοσλοβακία. Δέ θά δεχτούν τό ζυγό όποιουδήποτε, δέ θά έπιτρέψουν ούτε τά σοβιετικά τάνκς του Συμφώνου τής Βαρσοβίας, ούτε τά τάνκς του άμερικάνικου ίμπεριαλισμού να «περιφέρονται» λεύτερα στό γιουγκοσλάβικο έδαφος. Ανεξάρτητα ότι με τό γιουγκοσλάβικο κράτος και τήν Ένωση Κομμουνιστών τής Γιουγκοσλαβίας έχομε άσυμβίβαστες άντιθέσεις άρχών στην ιδεολογία και τήν πολιτική, για τίς όποιες ούτε σιωπήσαμε και ούτε θά σιωπήσομε και στό μέλλον, έχομε σέβας και έμπιστοσύνη στους λαούς τής Γιουγκοσλαβίας, γιατί ή ιστορία έδειξε ότι είναι γενναίοι λαοί.

Όσον άφορά τίς σχέσεις με τήν Ελλάδα, άπό μέρους μας οι σχέσεις αυτές βασίζονται στην πολιτική καλής γειτονίας, τής μή επέμβασης στις έσω-

τερικές ύποθέσεις του άλλου, του άμοιβαίου οφέλους, του σεβασμού τής εδαφικής άκεραιότητας, τής κυριαρχίας και τής εθνικής άνεξαρτησίας. Εμείς ζήτησαμε και επιθυμούμε νά ζήσουμε σέ φιλία μέ τόν άδερφό ελληνικό λαό και κάναμε και συνεχίζουμε νά κάνουμε δλες τίς προσπάθειες ώστε οί σχέσεις ανάμεσα στίς δυό χώρες μας νά δυναμώνουν συνεχώς. Η σημερινή ελληνική κυβέρνηση ζήτησε και συνεχίζει νά τηρεί φιλική στάση πρός τή χώρα μας. Αυτό είναι πρός τό συμφέρο τών δυό χωρών και σέ ζημία τών κοινών μας έχθρών.

Εμείς κατανοούμε ότι ή ελληνική κυβέρνηση είναι κυβέρνηση συνασπισμού κομμάτων και ότι στήν αντιπολίτευση εχει πολλούς αντίπαλους. Τό καθένα άπ' αυτά τά κόμματα εχει τή δική του στάση. Φυσικά, αυτή είναι μία εσωτερική υπόθεση τών Ελλήνων. Παρόλα αυτά, έμεις φρονούμε και επιθυμούμε ώστε ή φιλία, ή συνεργασία και οί σχέσεις καλής γειτονίας ανάμεσα στήν Ελλάδα και τήν Αλβανία νά θεωρούνται άπ' όλα αυτά τά κόμματα σάν κάτι τό καλό τόσο για τήν ίδια τήν Ελλάδα, όσο και για τήν Αλβανία.

Σέ κάθε εποχή και σέ κάθε περίσταση ό άγωνας του άλβανικού λαού για τήν υπεράσπιση τής άνεξαρτησίας, τής λευτεριάς και τής κυριαρχίας του είναι ταυτόχρονα και σέ όφελος τής υπεράσπισης τής λευτεριάς και τής άνεξαρτησίας τής Ελλάδας και του λαού της. Έμεις τό λέμε αυτό στόν άδερφό ελληνικό λαό μέ άνοιχτή καρδιά, γιατί είμαστε άπόγονοι εκείνων πού τόν βοήθησαν και του σάθηκαν πιστοί ως τό τέλος στήν επανάσταση του 1821, όταν οί άλλοι τόν έγκατέλειψαν και τόν πρόδοσαν. Η φιλία ανάμεσα στους δυό λαούς μας

σφυρηλατήθηκε στόν κοινό άγώνα ενάντια στόν ιταλικό φασισμό καί τούς γερμανούς ναζί στες.

Έμεϊς, οί Αλβανοί, επιθυμούμε ώστε ή πολιτική μας μέ τό ελληνικό κράτος νά μήν είναι πρόσκαιρη καί συγκυριακή πολιτική, μά ρεαλιστική, φιλική καί σταθερή πολιτική ανάμεσα στους δυό λαούς. Οσο γιά τούς μοναρχοφασίστες καί τούς λεγόμενους έξαλλους βόρειο—ήπειρώτες, οί όποιοι από καιρό σέ καιρό μέ τούς παράλογους ισχυρισμούς τους προσποθοϋν νά δημιουργήσουν όξυμένη άτμόσφαιρα στίς σχέσεις ανάμεσα στίς δυό χώρες μας, επιθυμούμε νά πούμε ότι οί κραυγές τους προκάλεσαν μεγάλους γέλωτες στους άνθρωπους τής ελληνικής μειονότητας, πού ζει εύτυχισμένη στήν Αλβανία. Έμεϊς, λέμε σ' αυτούς: συνεχίστε, άν θέλετε, τό παλιό σας επάγγελμα νά είστε «βόρειο—ήπειρώτες», γιατί δέ σάς φοβούμαστε ούτε έμεϊς, ούτε ή ελληνική μειονότητα στήν Αλβανία, γιατί Αλβανοί καί Έλληνες μειονοτικοί είναι στενά συνδεμένοι καί σάν άδέρφια μεταξύ τους.

Έχομε τήν πεποίθηση ότι στήν Ελλάδα υπάρχουν λογικοί πολιτικοί πού βλέπουν τά προβλήματα ρεαλιστικά καί είναι βέβαιοι ότι από τή σοσιαλιστική Αλβανία δέ θά ερθει σ' αυτούς ποτέ Κακό καί ότι ή φιλία τών Αλβανών εχει άξία γι' αυτούς, έτσι όπως εχει καί γιά μάς άξία ή φιλία τού ελληνικού λαού.

Οσον άφορά τήν πέρα από τή θάλασσα γείτονα, Ιταλία, εχομε ομαλές διπλωματικές σχέσεις, προσπαθούμε ν' αναπτύξομε εμπορικές καί πολιτιστικές σχέσεις. Μά είναι εύνόητο ότι αυτό δέν έξαρτάται μόνο από τήν πλευρά μας. Επιθυμούμε καί προσπαθούμε νά είμαστε φίλοι μέ τόν ιταλικό λαό. Η επιθυμία αυτή άπορεί από τά καθαρά αί-

σθήματα του άλβανικού λαού και από την όρθη πολιτική του σοσιαλιστικού μας κράτους. Ελπίζουμε ότι κάθε Ιταλός και κάθε ἴταλός πολιτικός, πού κρίνει ρεαλιστικά, σκέφτεται επίσης ότι ἡ φιλία μέ τήν Αλβανία είναι πολύ σημαντική και για τήν Ιταλία.

Σά συμπέρασμα, μέ αὐτές τίς τρεῖς γειτονικές χώρες ἐπιθυμοῦμε νά ζοῦμε σέ καλή γειτονία, σέ ἀνοιχτή συνεργασία, χωρίς ἐπέμβαση στίς εσωτερικές ὑποθέσεις του ἄλλου και χωρίς προσπάθειες ἀπό κανέναν για νά ἐπιβάλει, μέ τόν ἕναν ἢ τόν ἄλλο τρόπο, τίς ἀπόψεις του.

Ἀνάμεσα στήν Τουρκική Δημοκρατία και τήν Αλβανία ὑπάρχουν καλές σχέσεις. Αναπτύσσονται: ομαλά οἱ ἐμπορικές και πολιτιστικές ἀνταλλαγές. Δέν ὑπάρχει κανένα ἐμπόδιο ὡστε οἱ λαοί μας νά είναι πάντα φίλοι και νά ζοῦν σέ καλή γειτονία ἀνάμεσά τους.

Γιά τόν ἀδερφό βουλγάρικο λαό συνεχίζουμε νά τρέφομε ειλικρινή φιλία. Μά εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά τονίσουμε ὅτι στήν ἡγεσία του βουλγαρικού Κόμματος και κράτους δέν εχομε τήν παραμικρότερη ἐμπιστοσύνη, επειδή αὐτή ἡ ἡγεσία φέρθηκε ἐχθρικά πρὸς τή χώρα μας και ἐγινε ὄργανο στά χέρια τών σοβιετικών σοσιαλιμπεριαλιστών. Ἡ Βουλγαρία μετατράπηκε σέ χώρα πού σκαρώνει ραδιουργίες και σέ σοβιετικό προγεφύρωμα. Ἀπ' αὐτές τίς θέσεις ἀσκεῖ ἐκβιασμούς στίς γειτονικές χώρες, στή Γιουγκοσλαβία, τήν Τουρκία, τήν Ελλάδα και τήν Αλβανία. Εχοντας πίσω τους τούς σοσιαλιμπεριαλιστές, σέ μιά κατάλληλη στιγμή ἡ Βουλγαρία εἶναι ἐτοιμη νά καταλάβει τά Δαρδανέλλια και νά ἐπαναληφτεῖ ετσι τό Σύμφωνο του Ἁγίου Στεφάνου. Γι' αὐτούς τούς λόγους ἐπιθυμοῦμε ὡστε οἱ σχέσεις ἀνάμεσα στήν Τουρκία και τήν Ελλάδα νά βρουν

τό δρόμο τής καλύτερης καί καταλληλότερης λύσης γιά τούς δυό λαούς καί τά δυό βαλκανικά κράτη, μέ άνοιχτές καί ειλικρινείς συνομιλίες άνάμεσα στίς δυό πλευρές. Αύτή θά ήταν μεγάλη νίκη καί γιά μάς, τίς άλλες βαλκανικές χώρες.

Καί μέ τή Ρουμανία, σά βαλκανική χώρα, επιθυμούμε νά εχομε καλές σχέσεις καί νά τίς αναπτύσομε ομαλά. Χαιρετίζομε τίς προσπάθειες τού άδερφού ρουμανικού λαού γιά τήν πρόοδο καί τήν ευημερία τής πατρίδας του.

Έγινε καί γίνεται πολύς λόγος γιά τήν ολόπλευρη συνεργασία τών λαών τής Βαλκανικής, γιά βαλκανική διάσκεψη κλπ. Τό Κόμμα μας καί ή Κυβέρνηση τής Λαϊκής Δημοκρατίας τής Αλβανίας είπαν άπό καιρό τήν άποψη τους σχετικά μέ τή βαλκανική συνεργασία καί εξήγησαν τούς λόγους γιά τούς όποιους δέν πήραν μέρος στή ούσκεψη τής Αθήνας. Στή σημερινή κατάσταση τών Βαλκανίων, σύμφωνα μέ τήν άποψη μας, δέν υπάρχουν οί άπαραίτητες καί άναγκαϊες συνθήκες γιά μιά σύσκεψη καί πολυμερή συμφωνία. Εμείς είμαστε πεπεισμένοι ότι ή ανάπτυξη διμερών σχέσεων είναι, σήμερα, ό καλύτερος δρόμος γιά τή δημιουργία πνεύματος έμπιστοσύνης καί κατανόησης στά Βαλκάνια καί συνθηκών γιά τήν επίτευξη μιάς πραγματικής καί ειλικρινούς συνεργασίας πάνω σέ μιά πιό πλατιά βάση στό μέλλον.

Οί σχέσεις μας μέ τήν Αραβική Δημοκρατία τής Αίγύπτου, μέ τή Λαοκρατική Δημοκρατία τής Αλγερίας καί μέ άλλες άραβικές χώρες αναπτύσσονται όμολά σέ θετική κατεύθυνση, μέ βάση τήν πατροπαράδοτη φιλία πού υπάρχει άνάμεσα στόν άλβανικό λαό καί τούς άροβικούς λαούς, σέ όφελος τού άγώνα ένάντια στήν ήγεμονιστική επιθετική πολι-

τική τών δυό ιμπεριαλιστικών υπερδυνάμεων και τής αντίδρασης.

Γιά τούς άραβικούς λαούς τρέφομε ειλικρινή άγάπη και φιλία, πού θά συνεχίσουμε ν' αναπτύσσουμε άκόμα περισσότερο. Οϊ άροβικοί λαοί είναι προοδευτικοί και ειρηνόφιλοι λαοί, πού εδοσαν πολύπλευρη και άξιόλογη συμβολή στον πογκόσμιο πολιτισμό. Έμεϊς πιστεύουμε στην πλέρια άπελευθέρωση τών άραβικών λοών από τον ξένο καπιταλιστικό ζυγό και τούς αιμοχαρείς ιμπεριαλιστές και στην νίκη του δίκαιου άγώνα τους ενάντια στους Ισραηλίτες επιδρομείς.

Έμεϊς θά ύποστηρίξομε μέ δύναμη και άποφασιστικότητα τή δίκαιη ύπόθεση τών άραβικών λαών για τήν άπόκρουση τής ιμπεριαλιστικό—σιωνιστικής επιδρομής, για τήν άπελευθέρωση τών κατεχόμενων άραβικών εδαφών και τήν άντιμετώπιση τών συνωμοσιών του άμερικάνικου ιμπεριαλισμού και του σοβιετικού σοσιαλιμπεριαλισμού. Ο λαός και ή χώρα μας ύποστηρίζουν τό δίκαιο άγώνα του παλαιστινιακού λαού για τήν άπόκτηση τών εθνικών του δικαιωμάτων για τήν επιστροφή του στις εστίες πού του άρπαξε τό Ισραήλ, όργανο του άμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Συνδεόμαστε και ύποστηρίζομε τήν Οργάνωση για τήν Άπελευθέρωση τής Παλαιστίνης. Εύχόμαστε ώστε άνάμεσα στους άραβικούς λαούς νά άποκατασταθεϊ ισχυρή άγωνιστική ενότητα, πού άποτελει σίγουρη βάση τής νίκης τους ενάντια στους σιωνιστές και ιμπεριαλιστές εχθρούς.

Η Λαϊκή Δημοκρατία τής Αλβανίας διατηρεί φιλικές σχέσεις μέ τή Γαλλία, οϊ όποιες αναπτύσσονται προς τό συμφέρο τών δυό χωρών. Έμεϊς εκτιμούμε τό γαλλικό λαό, για τό επαναστατικό παρελθόν και τόν προοδευτικό του πολιτισμό. Έπι-

φανεῖς ἄνθρωποι τῆς ἐπιστήμης, τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ στή Γαλλία εἶναι εὐλικρινεῖς φίλοι τῆς Ἀλβανίας. Μὲ τὸ γαλλικὸ κράτος διατηροῦμε ὁμαλές σχέσεις, ἀνεξάρτητα πού οὔτε αὐτοὶ εἶναι σύμφωνοι μὲ τὸ καθεστῶς μας καὶ οὔτε ἔμεῖς μὲ τὸ καθεστῶς τους. Διαπιστώνομε ὅμως ὅτι ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις δὲν ἐπεμβαίνει στίς ὑποθέσεις μας.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τίς κυβερνήσεις τοῦ Βελγίου, τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ελβετίας, μὲ τίς ὀποιες οἱ διμερεῖς σχέσεις εἶναι ἀψογες. Διαπιστώνομε μὲ ἰκανοποίηση ὅτι οἱ σχέσεις τῆς χώρας μας μὲ τὴ Σουηδία, τὴ Νορβηγία, τὴ Φιλλανδία καὶ τὴ Δανία διευρύνονται ἀδιάκοπα καὶ ἐκτιμοῦμε τὴ ρεαλιστικὴ καὶ φιλικὴ στάση αὐτῶν τῶν χωρῶν πρὸς τὴν Ἀλβανία.

Ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Ἀλβανίας ἀποκατέστησε διπλωματικὲς σχέσεις μὲ πολλὰς χώρες τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς, Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ θὰ ἐργαστεῖ νὰ ἀναπτύξει, βαθμιαία καὶ μέσα στίς δυνατότητες, τίς ἀνταλλαγές σέ διάφορα πεδία μὲ τὸ Μεξικό, τὸ Περού, τὴν Τανζανία, τὸ Πακιστάν κλπ. Εἶναι πρόθυμη νὰ ἀποκαταστήσει σχέσεις καὶ μὲ ἄλλα κράτη πού τὸ ἐπιθυμοῦν, μὲ βάση τίς γνωστὲς ἀρχές τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στίς κυρίαρχες χώρες.

Μὲ τὴ Γερμανικὴ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία ἔχομε ἄλυτα προβλήματα ἀπὸ τὸ Δεύτερο Παγκόσμιον Πόλεμον. Στὴ χώρα αὐτὴ ζοῦν καὶ δροῦν πλεῖρα οἱ γερμανοὶ ρεβαντιστές. Ἡ πολιτικὴ τους εἶναι ἐπεχτατικὴ καὶ μὲ ἡγεμονιστικὰς τάσεις. Ἡ κυβέρνησις τῆς Βόννης, πού παρουσιάζεται σάν δημοκρατικὴ κυβέρνησις, ὑπερασπίζεται τὰ ἐγκλήματα τοῦ γερμανικοῦ φασισμοῦ καὶ δὲν κάνει οὔτε τὴν παραμικρότερη προσπάθεια γιὰ νὰ καταβάλλει τίς ἀποζημιώσεις γιὰ τίς καταστροφές πού προξένησε ἡ γερ-

μανική νσζιστική βαρβαρότητα στην Αλβανία και τό λαό της. 'Η κυβέρνηση τής Βόννης νά μή νομίζει ότι τό πρόβλημα αυτό θά παραμείνει προπαγανδιστικό ζήτημα, μά θά τό εγείρομε μέ αποδεικτικά και στοιχεία σέ όλους τούς διεθνείς οργανισμούς.

Από τότε πού στίς χώρες τής Ανατολικής Εύρώπης, βρίσκονται στην εξουσία οί ριβιζιονιστικές κλίκες, εφαρμόζοντας τυφλά τίς διαταγές τής σοβιετικής ρεβιζιονιστικής ήγεσίας, μπήκαν στό δρόμο τής εχθρότητας πρós τή σοσιαλιστική Αλβανία, οδήγησαν τίς σχέσεις μέ τή χώρα μας σ' ενα πολύ χαμηλό και περιορισμένο επίπεδο. Έφόσον άκολουθούν αυτό τό δρόμο, στίς σχέσεις μας μ' αυτές τίς χώρες δέ μπορεί νά ύπάρχει καμιά άλλαγή.

'Η στάση τής Αλβανίας πρós τή ρεβιζιονιστική Σοβιετική Ένωση, εχθρό τής Αλβανίας, τού σοσιαλισμού, τής λευτεριάς και τής άνεξαρτησίας όλων τών λαών, παραμένει άμετάβλητη. Μέ τούς σοσιαλιμπεριαλιστές τής Μόσχας ή χώρα μας δέν έχει και ούτε θά έχει κανένα είδος σχέσεων. 'Η Σοβιετική Ένωση άκολουθεί άπροκάλυπτους έπεχτατικούς σκοπούς, προπαντός στην κατεύθυνση τών Βαλκανίων και τής Μεσογείου. 'Ηγεμονιστικές βλέψεις έχει όχι μόνο πρós τή Ρουμανία, μά και πρós τήν Τουρκία, τή Γιουγκοσλαβία, τήν Ελλάδα και τήν Αλβανία. Αυτές τίς βλέψεις προσπαθεί νά τίς πραγματοποιήσει μέ επίθεση ή μέ άνατρεπτική δράση. Σ' αυτές τίς συνθήκες σ' εμάς, τίς βαλκανικές χώρες, τίθεται καθήκον νά έντείνουμε τήν πολιτική και στρατιωτική επαγρύπνηση και νά είμαστε έτοιμοι νά άντιμετωπίσουμε ένδεχόμενη επίθεση. Είναι γνω-

στό ότι οί εχθροί χτυπούν εκεί πού βρίσκουν αδυναμία και διάσπαση.

Η στάση μας προς τίς Ενωμένες Πολιτείες τής Αμερικής είναι γνωστή. Η Αλβανία και ό άλβανικός λαός δέ μερακώνονται επειδή δέν έχουν καμιά σχέση μέ τήν Αμερική, ή όποία άκολούθησε και άκολουθεϊ προς τή χώρα μας άγρια εχθρική πολιτική. Οπως στό παρελθόν, και στό μέλλον έμεις θά ξεσκεπάσομε και θά άποκρούσομε πάντα άποφασιστικά τήν επιθετική και ήγεμονιστική πολιτική του άμερικάνικου ίμπεριολισμοϋ, πού στρέφεται ενάντια στό σοσιαλισμό και τή λευτεριά και άνεξαρτησία των λαών.

Οσον άφορά τήν Αγγλία, αυτή είναι στενά συνδεμένη μέ τήν πολιτική των Ενωμένων Πολιτειών και στή στάση προς τήν Αλβανία βρίσκεται στίς ίδιες θέσεις. Σά συνέπεια και ή στάση μας δέ μπορεί νά είναι διαφορετική. Η Αγγλία πρέπει νά έπιστρέψει στον άλβανικό λαό τον άρπαγμένο χρυσό και νά άποζημιώσει τήν Αλβανία για τίς ζημίες πού έχει προξενήσει. Εμείς δέ θά παραιτηθούμε ποτέ άπ' αυτό τό δικαίωμα.

Τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας είναι πεπεισμένο ότι ή στάση τής σοσιαλιστικής Αλβανίας ήταν και είναι πάντοτε σωστή και ως ενα βαθμό εκφράζει και τούς πόθους όχι μόνο των προλεταρίων έπαναστατών, μά και των προοδευτικών ανθρώπων, οί όποιοι άρκετά πράγματα τά σκέφτονται όπως εμείς, μά πού για πολλούς λόγους δέ μπορούν νά πούν άνοιχτά.

Στήν ανάλυση τής κατάστασης, στά συμπεράσματα πού έξήγαγε, στίς έκτιμήσεις πού έκαμε και στή στάση πού τήρησε, τό Κόμμα μας ένήργησε και ενεργεί πάντα σέ στενή ενότητα μέ τό λαό.

Αυτός είναι ο λόγος που αυτή την πολιτική την υπερασπίζει ισχυρά όλο το Κόμμα, την υποστηρίζει και την εφαρμόζει όλος ο λαός. Εξ άλλου είναι αυτή η ενότητα, είναι αυτή η σωστή μαρξιστική—λενινιστική κατανόηση των διεθνών γεγονότων, είναι η άποφασιστική στάση αρχών προς τα ύψιστα συμφέροντα της σοσιαλιστικής μας πατρίδας, προς τη μεγάλη υπόθεση της επανάστασης, του σοσιαλισμού και της απελευθέρωσης των λαών, που αποτελούν τη γερή εγγύηση ότι η χώρα μας θα έχει πάντα άκλόνητες διεθνείς θέσεις, ότι θα βαδίζει πάντα σέ ασφαλείς δρόμους, μέ το μέτωπο ψηλά και ατρόμητη.

VI

Η ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΡΕΒΙΖΙΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ—ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Όπως στό παρελθόν, έτσι και στήν περίοδο άνάμεσα στά δυό συνέδρια, τό Κόμμα διεξήγαγε συνεπή ιδεολογική πάλη άρχών ενάντια στό σύγχρονο ρεβιζιονισμό, ξεσκέπασε άδιάκοπα τήν κακοποιό, άντιμαρξιστική, σοβινιστική και άντεπαναστατική δράση τών σοβιετικών ρεβιζιονιστών. Ή σοσιαλιστική Αλβανία και τό Κόμμα της Εργασίας άντιμετώπισαν μέ γενναιότητα και σύνεση όλες τίς εχθρικές Ιδεολογικές επιθέσεις, πολιτικές πιέσεις και στρατιωτικές άπειλές και εκμηδένισαν μέ σιδερένια πυγμή τις πολλές άντεπαναστατικές ενέργειες πού άνέλαβαν ενάντια στή χώρα μας οί διάφοροι ρεβιζιονιστές. Αύτή ή πάλη μεγάλης ιδεολογικής σημασίας έξόπλισε τά μέλη του Κόμματός μας και τά εκαμε όλο και πιό συνειδητά για τό μεγάλο κίνδυνο του σοβιετικού σύγχρονου ρεβιζιονισμού και τών οπαδών του.

Ή ζωή έπιβεβαίωσε ότι ό δρόμος τής ανοιχτής και άδιάλλαχτης πάλης πού διάλεξε τό Κόμμα μας για τό ξεσκέπασμα τών σοβιετικών ρεβιζιονιστών, ή άποφασιστική υπεράσπιση τών βασικών άρχών του μαρξισμού—λενινισμού και του προλεταριακού διεθνισμού, ήταν ό μόνος σίγουρος, σωτήριος και νικηφόρος δρόμος. Αυτό μάς παρακινεί και μάς ύποχρεώνει νά εΐμαστε πάντοτε ά-

ποφασισμένοι και ανένδοτοι μέχρι τέλους στην πάλη ενάντια στό ρεβιζιονισμό και σέ κάθε άλλο είδος οπορτουισμού.

Τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας άνάλυσε πλατιά και βαθιά τή ρεβιζιονιστική προδοσία και αύτή τήν άνάλυση τήν εκαμε μέ βάση τή θεωρία τών Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, τήν πείρα τής επαναστατικής πάλης του παγκόσμιου προλεταριάτου και τήν πείρα του.

Ο σύγχρονος ρεβιζιονισμός, πού πήρε τήν εξουσία στη Σοβιετική Ένωση και στίς λαϊκόδημοκρατικές χώρες τής Εύρώπης, μέ εξαίρεση τήν Αλβανία, πού εγκαταστάθηκε και σέ πολλά κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα του κόσμου, γεννήθηκε σαν ενα ισχυρό διεθνές αντίδραστικό ρεύμα. Αντιπροσωπεύει μία συσπείρωση ρευμάτων και αντιεπιστημονικών ψευδοθεωριών πού αντιπαράσσονται στό μαρξισμό—λενινισμό για να τον καταπολεμήσουν και τον εμποδίσουν να γίνει, ετσι όπως είναι, ισχυρό όπλο και αλάθευτη καθοδήγηση για δράση στα χέρια τής εργατικής τάξης και του μαρξιστικού—λενινιστικού της κόμματος, για τή συντριβή του καπιταλισμού συθέμελα και για τήν οικονομία στη θέση του της νέας σοσιαλιστικής κοινωνίας και ύστερα του κομμουνισμού.

Η κατάληψη τής εξουσίας από τους χρουστοιοφικούς ρεβιζιονιστές στη Σοβιετική Ένωση και σ' άλλες χώρες ήταν βαρύ πλήγμα για τό παγκόσμιο προλεταριάτο, για τήν επανάσταση. Η προδοσία τών ρεβιζιονιστικών κλικών στα κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα πού έγκατελειψαν τό μαρξισμό—λενινισμό και τήν επανάσταση και άκολούθησαν τή ρεβιζιονιστική Σοβιετική Ένωση, εκαμε άκόμη βαρύτερη τήν κατάσταση στό κομμουνιστι-

κό κίνημα. Οί ρεβιζιονιστές πού βρίσκονται ή δέ βρίσκονται στήν εξουσία, πήραν δρακόντεια μέτρα έναντία στους πραγματικούς κομμουνιστές και επαναστάτες, διεξήγαγαν συκοφαντική και δυσφημιστική προπαγάνδα έναντία στό μολσεβίκικο Κόμμα τού Λένιν, έναντία στό έργο και τή φυσιογνωμία τού Στάλιν, έναντία στίς σοσιαλιστικές νίκες πού πραγματοποιήθηκαν στή Σοβιετική Ένωση. Ανέλαβαν άγώνα γιά τήν κατάσβεση τής επανάστασης.

Σέ πρώτη γραμμή, οί χρουστσιοφικοί προσπάθησαν νά έξαπατήσουν τούς λαούς τής Σοβιετικής Ένωσης, νά καταπολεμήσουν τούς έσωτερικούς και έξωτερικούς αντίπαλους τους, νά έξαπατήσουν τή διεθνή κοινή γνώμη και νά δείξουν στόν καπιταλιστικό κόσμο ότι ή έποχή τού Στάλιν εληξε. Οί ρεβιζιονιστές έκαμαν τό δικό τους και συκοφάντησαν άκόμα παραπέρα μέ τή γλώσσα εκείνης τής προπαγάνδας, μέ τήν όποια χρόνια και χρόνια κατά σειρά ό διεθνής καπιταλισμός είχε έπιτεθει στόν έπιστημονικό σοσιαλισμό και στή διχτατορία τού προλεταριάτου. Αυτόι οί άποστάτες και προδότες τό έκαμαν αυτό και γιά νά κερδίσουν τήν έμπιστοσύνη τής παγκόσμιας άστικής τάξης και ιδιαίτερα τών άμερικάνων ιμπεριαλιστών.

Αυτό ήταν μεγάλη προκαταβολή και διαβεβαίωση πού έδωσαν οί χρουστσιοφικοί στό παγκόσμιο κεφάλαιο, ότι «έληξε» ή έποχή τών επαναστάσεων, άρχισε ή «εκτόνωση» ότι εξαλείφονταν ή θεωρία τής πάλης τών τάξεων τόσο μέσα στή Σοβιετική Ένωση, όσο και έξω άπ' αυτή, ότι άρχισαν ή «ειρηνική» συνύπαρξη και άμιλλα σέ κάθε πεδίο. Οί ρεβιζιονιστές θεωρητικοί, όπου κι άν βρίσκονταν, άρχισαν νά δικαιολογούν τήν έγκατάλειψη τής μεγάλης και ούσιώδικης Θέσης τού μαρξισμού—λενίνι-

σμού σχετικά με την βίαιη κατάληψη της εξουσίας, με επανάσταση, και να διαδίδουν την αυταπάτη της μετάβασης στο σοσιαλισμό με ειρηνικό δρόμο.

Σ' όλες αυτές τις κατευθύνσεις οι χρουστσιοφικοί πάλαιψαν μετωπικά. Ή στρατηγική του χρουστσιοφικού ρεβιζιονισμού, που στηρίζονταν στην αντιδραστική, ιμπεριαλιστική, άστική ιδεολογία, επιδίωκε τη μετατροπή της Σοβιετικής Ένωσης σε σοσιαλιμπεριαλιστική υπερδύναμη, για να κυριαρχήσει στον κόσμο και στους λαούς μαζί με τους Αμερικάνους.

Τό Κόμμα Εργασίας της Αλβανίας, με τόλμη και συνέπεια, ξεσκέπασε τη σατανική ταχτική που χρησιμοποίησαν οι χρουστσιοφικοί για να ρίξουν λάσπη στο μπολσεβικισμό και στο Στάλιν, στην επανάσταση και στον κομμουνισμό. Εδειξε ότι οι σοβιετικοί ρεβιζιονιστές έκοψαν οριστικά τις γέφυρες με τον κομμουνισμό, ότι θά μετάρτεπαν τη Σοβιετική Ένωση από κεντρο της παγκόσμιας επανάστασης, όπως ήταν στην εποχή του Λένιν και του Στάλιν, σε κέντρο της άντεπανάστασης. Τό Κόμμα μας προειδοποίησε ότι οι χρουστσιοφικοί ρεβιζιονιστές και οι οπαδοί τους στά διάφορα κόμματα και χώρες θά μετατρέπονταν σε ενθερμους συνεργάτες της άστικής τάξης και θά εργάζονταν, σε πρώτη γραμμή, για τή συντριβή του σοσιαλιστικού συστήματος, όχι μόνο στίς χώρες που αυτοί βρίσκονταν στην εξουσία, μά θά έκαναν, όπως και έκαμαν, κάθε προσπάθεια για να καταπολεμήσουν τό σοσιαλισμό και στην Αλβανία και στην Κίνα. Πρόβλεψε, επίσης, ότι αυτοί οι άγριοι εχθροί του κομμουνισμού θά εργάζονταν για τήν εξασθένιση και για τήν εξάλειψη της έμπιστοσύνης που τό παγκόσμιο προλεταριάτο και οι προοδευτικοί άνθρωποι έχουν στίς ιδέες των

Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, στη μελλοντική σοσιαλιστική και κομμουνιστική κοινωνία.

Τώρα πιά ή ζωή έπιβεβαίωσε πλέρια αυτές τίς προβλέψεις και κρίσεις του Κόμματος Εργασίας της Αλβανίας.

Η χρουστσιοφική προδοσία μετάτρεψε τή Σοβιετική Ένωση σέ ιμπεριαλιστική, επιθετική, νεοαποικιοκρατική δύναμη και σέ ύποκινητή του πολέμου. Η Σοβιετική κοινωνία άστικοποιήθηκε ως τούς παραμικρότερους πόρους της, ό καπιταλισμός παλιν-ορθώθηκε σ' όλα τά πεδία. Η ρεβιζιονιστική άστική διχτατορία, που άντιπροσωπεύεται από τό στρώμα των γραφειοκρατών, των τεχνοκρατών και των νέων σοβιετικών καπιταλιστών, κάνει τό νόμο παντού. Ξεχαρβαλώθηκαν συθέμελα ή προηγούμενη σοσιαλιστική βάση και τό εποικοδόμημα. Ο μεγαλορουσικός σωβινισμός έχει άναχθει σέ κυρίαρχη ιδεολογία, ή εθνική καταπίεση έγινε άναπόσπαστο μέρος της άστικής ταξικής πολιτικής, που άκολουθεί ή άρχουσα κλίκα.

Οί πρώην σοσιαλιστικές χώρες της Ανατολικής Εύρώπης που άκολουθήσαν τό άρμα του Χρουστσιόφ, κατάληξαν σέ άπλους ύποτελείς του Κρεμλίνου. Ο σύγχρονος ρεβιζιονισμός έδειξε στην πράξη ότι δέν είναι μόνο άντεργατική και άντεπαναστατική ιδεολογία, μά και ιδεολογία εθνικής καταπίεσης και δικαιολόγησης της ιμπεριαλιστικής σκλαβιάς. Τά ρεβιζιονιστικά κόμματα των χωρών της Ανατολικής Εύρώπης έγιναν κόμματα εθνικής προδοσίας. Οί ήγέτες τους, που καθαιρούνται και διορίζονται από τή Μόσχα σύμφωνα μέ τήν επιθυμία και τά σχέδιά της, παραδέχτηκαν δουλόπρεπα τήν άπεριόριστη σοβιετική κυριαρχία, καθώς και τά σωβινιστικά δόγματα σχετικά μέ τήν «ύπερεθνική σοσιαλιστική κουλτού-

ρα», σχετικά με τόν «άνθρωπο με γενική σοσιαλιστική εθνικότητα» κλπ, με τά όποια οί σοσιαλισμπεριαλιστές επιδιώκουν νά σβήσουν τήν εθνική οντότητα αρχαίων καί φημισμένων χωρών τής Ευρώπης, πού πρόσφεραν τόσα πολλά γιά τήν άνοδο τοῦ πολιτισμοῦ καί τής ιστορίας της.

Ἡ ζωή ἀπόδειξε, επίσης, ότι τά ψευτοκομμουνιστικά κόμματα τής Δυτικής Εὐρώπης, Λατινικής Αμερικής καί Ασίας, πού ἀσπάστηκαν τό ρεβιζιονισμό, δέν έχουν πιά τίποτε τό κομμουνιστικό. Δέν καθοδηγούνται πιά ἀπό τήν επιστημονική θεωρία τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ, μά καθοδηγούνται ἀπό ἀντιμαρξιστικές θεωρίες, μέ νοθεμένο περιεχόμενο καί μορφή, ἀν καί μερικά ἀπ' αὐτά, γιά νά καμουφλαριστοῦν, προσπαθοῦν νά διατηρήσουν ὡς ἓνα σημείο τή μαρξιστική φρασεολογία. Ὁλόκληρο τό πρόγραμμα τους, ἀν μπορεῖ νά ονομαστεῖ πρόγραμμα, ἔχει καταστήσει σέ μερικά ἀπλά μεταρρυθμιστικά αἰτήματα, τά όποια ὄχι μόνο δέν ἀπειλοῦν τό ἀστικό καθεστῶς, μά επιδιώκουν νά τό γλυτώσουν ἀπό μεγάλους συγκλονισμούς καί νά τό κάμουν πιό ἐφάρμοσιμο ἀπέναντί στίς νέες καταστάσεις.

Όταν ὁ χρουστσιοφικός ρεβιζιονισμός πρόβαλε στό στίβο τής τιάλης ἐναντία στό μαρξισμό—λενινισμό, ἡ ἀστική τάξη καί ὄλη ἡ διεθνής ἀντίδραση διακήρυξαν τό τέλος τοῦ σοσιαλισμοῦ, τό τέλος τοῦ διεθνούς κομμουνιστικοῦ κινήματος. Μά ὁ σοσιαλισμός καί ἡ ἐπανάσταση ὄχι μόνο ἀντιμετώπισαν τήν κοινή ἀστικο—ρεβιζιονιστική ἐπίθεση, τή μεγαλύτερη καί ἀγριότερη ἀντεπαναστατική θύελλα πού ἐξαπολύθηκε ποτέ ἐναντίον τους, μά μπόρεσαν νά σημειώσουν καί νίκες ιστορικής σημασίας γιά τήν επαναστατική καί προοδευτική ἀνάπτυξη τής ἀνθρωπότητας.

Ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου καί ἡ οἰκοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, πού προδόθηκαν ἀπό τούς ρεβιζιονιστές, προωθήθηκαν ἀπό τήν Ἀλβανία καί ἀπό τήν Κίνα, οἱ ὁποῖες στάθηκαν πιστές στό μαρξισμό—λενινισμό, τόν υπεράσπισαν ἀποφασιστικά καί κήρυξαν σφοδρή ιδεολογική πάλη στό χρουστσιοφικό ρεβιζιονισμό καί στους οπαδούς του. Ὁ κομμουνισμός δέ σβήστηκε, ὅπως ἐλπίζε ἡ ἀστική τάξη καί ὅπως βιάστηκαν νά χαροῦν οἱ οπορτουμιστές καί οἱ λικβινταριστές. Τό προλεταριάτο συσπείρωσε τίς δυνάμεις του καί, ὅπως εχει συμβεῖ καί στήν ἐποχή τοῦ Λένιν, μέ τή μεγάλη ἀπόσπαση ἀπό τή Δεύτερη Διεθνή, ἔβγαλε ἀπό τούς κόλπους του τά νέα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα. Αὐτά τά κόμματα ἐπωμίστηκαν τή μεγάλη ιστορική ἀποστολή νά ἐγείρουν καί προωθήσουν τήν ἐνδοξη ὑπόθεση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τοῦ προλεταριάτου γιά τήν κοινωνική καί ἐθνική ἀπελευθέρωση, τήν ὁποία πρόδωσαν καί πέταξαν πέρα οἱ ρεβιζιονιστές.

Ἡ ρεβιζιονιστική καμπάνια ἐρίξε ἀρκετή σκιά στά βασικά ζητήματα στρατηγικής καί ταχτικής τῆς ἐπανάστασης καί δημιούργησε ὄχι μικρή σύγχυση, ἡ ὁποία ἐθίξε πλατιά τμήματα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καί τῶν ἀντιμπεριαλιστικῶν δυνάμεων. Μά ὁ μαρξισμός—λενινισμός ἀντέξε σ' αὐτή τή λυσσαλέα καί σατανική καμπάνια καί βγήκε νικητής. Ἐνώ ὁ Χρουστσιόφ καί οἱ ἄλλοι μικροί θεωρητικοί τοῦ λεγόμενου «δημιουργικοῦ μαρξισμοῦ» χρεωκόμησαν ἐπαίσχιντα, ἡ ἐπιστήμη τῶν Μάρξ, Ἐνγκελς, Λένιν καί Στάλιν στέκει τυπωμένη γερά στό νοῦ καί στήν καρδιά ολόκληρου τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου, εἶναι πάντα ἀλάθευτη πυξίδα τῆς ἐπανάστασης καί τοῦ σοσιαλισμοῦ, νικηφόρο ὄπλο στίς

ταξικές μάχες του προλεταριάτου και των εργαζόμενων μαζών.

Τώρα όλο τό ρεβιζιονιστικό στρατόπεδο βρίσκεται σ' εξάρθρωση. Τά διάφορα τμήματα του σύγχρονου ρεβιζιονισμού διασπάστηκαν σέ ανταγωνιζόμενες εχθρικές ομάδες, πού ή καθεμιά προσπαθεί νά υπερασπίσει και νά προπαγανδίσει τόν «ιδιαιτερο δρόμο της πρὸς τό σοσιαλισμό», τόν «εθνικό της μαρξισμό». Κάθε ρεβιζιονιστικό κόμμα σκέφτεται και έργάζεται πώς νά πιάσει όσο πιά πολλές θέσεις υπεροχής και κυριαρχίας στίς γραμμές του παγκόσμιου ρεβιζιονισμού, πώς νά λουστράρει και νά ωραιοποιήσει τόν έαυτό του μπροστά στην άστική κοινή γνώμη.

Τό Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας είτε από καιρό ότι ό σύγχρονος ρεβιζιονισμός, έτσι όπως και ό παλιός, ό μπερνσταϊνισμός ή ό καουτσικισμός, δέ μπορεί νά δημιουργήσει μέ κανένα τρόπο εκείνη τή συνοχή, εκείνη τήν άτσάλινη ένότητα, πού μόνο ό μαρξισμός—λενινισμός, ή επιστημονική ιδεολογία τής εργατικής τάξης, είναι σέ θέση νά κάμει. Ο ρεβιζιονισμός είναι ταυτόσημος μέ τή διάσπαση, μέ τήν έλλειψη ένότητας, μέ τό σωβινισμό, μέ τήν άναρχία. Τό Κόμμα μας ήταν πεπεισμένο πώς τά ρεβιζιονιστικά κόμματα, μέ τό σύνθημα ότι είναι «άνεξάρτητα», «κυρίαρχα» και «ικανά» νά εφαρμόσουν μόνα τους στίς συνθήκες τής χώρας τους τή μαρξιστική—λενινιστική θεωρία, όχι μόνο θά ξεκόβονταν από τή Σοβιετική Ένωση και από τή λεγόμενη «σοσιαλιστική οικογένεια», μά θά έμπαιναν, όπως μπήκαν, σέ άσυμβίβαστες διενέξεις ανάμεσά τους.

Οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές έκαμαν πολλές προσπάθειες γιά νά συσπειρώσουν και κρατήσουν έ-

νωμένους γύρω τους όλους τούς ρεβιζιονιστές. Τούς χρειαζόνταν ουτό τό ένιαϊο μέτωπο τού ρεβιζιονισμού γιά νά άντιμετωπίσουν όχι μόνο τή μεγάλη ιδεολογική και πολιτική πάλη και πολεμική τού Κόμματος Εργασίας τής Αλβανίας, τού Κομμουνιστικού Κόμματος τής Κίνας και τών νέων μαρξιστικών—λενινιστικών κομμάτων, μά και τή συναγωνιστική δύναμη τού άμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Γιά νά πετύχουν και γιά νά ύπερασπίσουν αύτή τήν «ένότητα», οί χρουστσιοφικοί στηρίχτηκαν τόσο στή στρατιωτική και οικονομική τους ίσχή, προπαντός γιά νά κρατήσουν κάτω άπό ελεγχο τά κόμματα τών χωρών όπου βρίσκονται στήν εξουσία οί ρεβιζιονιστές, όσο και στίς μυστικές επιχορηγήσεις, πού στέλνονταν άπό τή Μόσχα προς τά ρεβιζιονιστικά κόμματα τών καπιταλιστικών χωρών. Μά παρ' όλα αύτά, δέν είχαν επιτυχία. Ή ζωή άπόδειξε ότι τά ρεβιζιονιστικά κόμματα, στό περιεχόμενο, δέ συμφωνούσαν και δέ συμφωνούν μέ τό σοβιετικό ρεβιζιονιστικό κόμμα. Τώρα αύτό καταβάλλει προσπάθειες νά διατηρηθούν τά προσχήματα, μά και αύτά κουτσαίνουν και έτσι ο! πατερίτσες, πάνω στίς όποιες στηρίζεται ή ρίβιζιονιστική ένότητα, σπάνε ή μιá ύστερα άπό τήν άλλη.

Πολλές και άδιάκοπες άπόπειρες έκαμαν οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές μέ τό Μπρέζνιεφ έπικεφαλής γιά τή σύγκληση συσκέψεων τών «κομμουνιστικών» κομμάτων τού κόσμου, στίς όποιες νά έπιβεβαιώνονταν ή «μαρξιστική—λενινιστική» ιδεολογική τους «ένότητα», μά αύτές οί άπόπειρες ήταν τό ίδιο σά νά κάνεις στάνη μέ λαγούς. Περισσότερο άπό δυό χρόνια εγινε συζήτηση γιά τή σύσκεψη τών ρεβιζιονιστών τής Εύρώπης και οί παρελκύσεις, οί περιπέτειες και τά άπρόοπτα σά συνέπεια τών άντι-

θέσεων που υπάρχουν, ήταν ατέλειωτα. Μά και ό-
ταν έγινε αυτή η σύσκεψη, όπως και καμιά άλλη
προηγούμενα, έδειξε ότι οι ρεβιζιονιστές είχαν βου-
τηχτεί βαθύτερα στο βόρβορο του οπορτουνισμού
καί της άντεπανάστασης.

Η άντιμαρξιστική διάσκεψη του Βερολίνου θά
μείνει στην ιστορία σά διάσκεψη διακήρυξης δημό-
σια του περάσματος του σύγχρονου ρεβιζιονισμού
σέ σοσιαλσωβινιστικές θέσεις, που υπεράσπιζε μέ-
χρι τώρα ή σοσιαλδημοκρατία, έγκατάληψης επί-
σημα και δημόσια τής ιδέας τής επανάστασης και
τής διχτατορίας του προλεταριάτου. Οί «ιδιαιτεροι
έθνικοί δρόμοι προς τό σοσιαλισμό» που διαφήμισε
καθένας για τόν εαυτό του στή σύσκεψη, έδειξαν
στήν πραγματικότητα τούς δρόμους που άκολου-
θούν τά ρεβιζιονιστικά κόμματα για νά προδόσουν
τό σοσιαλισμό, τά σχέδια και τίς μέθοδες που έφαρ-
μόζουν για νά ύπονομεύσουν τήν επανάσταση και
για νά διασπάσουν τό προλεταριάτο, για νά σαμπο-
τάρουν τόν άπελευθερωτικό άγώνα των λαών. Μέ
τό σύνθημα τάχα τής άνεξαρτησίας από ένα μόνο
διευθυντικό κέντρο ξεσηκώθηκαν ένάντια στην επι-
στημονική ιδεολογία του προλεταριάτου, τό μαρ-
ξισμό—λενινισμό και τόν προλεταριακό διεθνισμό, που
είναι ενα και άδιαίρετο. Η άντικατάσταση από μέ-
ρους τους τής άρχής του προλεταριακού διεθνισμού
μέ τή «διεθνή άλληλεγγύη» καθρεφτίζει τήν άντι-
κατάσταση τής προλεταριακής ιδεολογίας μέ τήν
άστική ιδεολογία. Άλληλεγγύη για τούς ρεβιζιονι-
στές σημαίνει άλληλεγγύη μέ τήν άστική τάξη και
καταπολέμηση του προλεταριάτου, άλληλεγγύη μέ
τούς ιμπεριαλιστές και καταπολέμηση των λαών.
Η «άλληλεγγύη» στή γλώσσα των ρεβιζιονιστών
είναι φόρμουλα δικαιολογίας που τούς επιτρέπει νά

ένωθοῦν μέ τό διάβολο καί τό γιό του, μέ τούς σοσιαλδημοκράτες καί μέ τό Βατικανό, μέ τίς πολυεθνικές εταιρείες καί μέ τούς φασίστες, μέ τό NATO Καί μέ τόν άμερικάνικο ιμπεριαλισμό, μ' όποιοιδήποτε πού είναι ένάντια στήν έπανάσταση, ένάντια στό προλεταριάτο καί τό σοσιαλισμό, μ' όποιοιδήποτε πού ύπερασπίζει τό καπιταλιστικό σύστημα Καί τήν καπιταλιστική εκμετάλλευση.

Η δήλωση τοῦ Βερολίνου, όπου καθένας πού πήρε μέρος έριξε τίς πολιτικο—ιδεολογικές άπόψεις του σά σέ βιβλίο έντυπώσεων στίς έκθέσεις, αντιπροσωπεύει πραγματικά ένα σπάνιο ντοκουμέντο αύτοξεσκεπάσματος τών ρεβιζιονιστών σάν άδιόρθωτων ομορτουμιστών καί άντικομμουνιστών.

Πραχτικά τό ρεβιζιονιστικό στρατόπεδο τώρα είναι χωρισμένο σέ μερικά όμορτουμιστικά ρεύματα, όπου τό καθένα έχει πάρει μιά άρκετά καθορισμένη πολιτική καί ιδεολογική φυσιογνωμία καί όπου τό καθένα παλαίβει νά κερδίσει τά πρωτεία στήν άναθεώρηση τοῦ μαρξισμού—λενινισμού καί στήν ύπονόμηση τής έπανάστασης, διακηρύσσοντας άνοιχτά τίς «ειδικές» «σοσιαλιστικές» θεωρίες του. Αυτό, άπό τή μιά μεριά, εκφράζει τό βαθμό έκφυλισμού τοῦ ρεβιζιονισμού, τήν πλέρια έξάθρωσή του καί, άπό τήν άλλη, καθρεφτίζει τίς προσπάθειες τοῦ ρεβιζιονισμού νά ύπηρετήσει καλύτερα τήν άστική τάξη καί νά γίνει πιό ραφινάτος στήν πάλη ένάντια στό μαρξισμό—λενινισμό καί τήν έπανάσταση.

Η κατάσταση στό ρεβιζιονιστικό στρατόπεδο είνου συνέπεια καί τής έπίμονής καί άδιάκοπης πάλης πού έκαμαν ένάντιον τους οί μαρξιστές—λενινιστές. Είναι νίκη τών μαρξιστικών—λενινιστικών μας κομμάτων καί τής επαναστατικής τους γραμμής, νίκη τήν όποία πρέπει νά οδηγήσομε πάντα πρός

τά μπρός, όξύνοντας ακόμα περισσότερο την επαγρύπνηση και συνεχίζοντας ακόμα πιό αποφασιστικά την ιδεολογική πάλη ενάντια στους σύγχρονους ρεβιζιονιστές όλων των αποχρώσεων, κοθώς και ενάντια σ' όλες τις αντιδραστικές ιδεολογίες. Οί έχθροί του κομμουνισμού τώρα αύξησαν ακόμα περισσότερο τόν αντίπερισπασμό τους ενάντια στό μαρξισμό—λενινισμό. Διασπασμένοι ή σέ ενότητα, έξαρτημένοι ή ανεξάρτητοι από τή Μόσχα ή από κάποιον άλλο, στό ρόλο τους σάν αντίκομμουνιστές, ενάντια στήν επανάσταση και τά κόμματα μας, ενάντια στό μαρξισμό—λενινισμό, παλαίβουν ενωμένοι.

Η ιμπεριαλιστική άστική τάξη και οί ιδεολόγοι της εργάστηκαν συνεχώς και έργάζονται ενάντια στόν κομμουνισμό. Επιδιώκουν νά έκφυλίσουν τό προλεταριάτο και τά επαναστατικά του κόμματα, πού είναι άσπονδοι έχθροί τους. Διαδίδοντας τήν ιδέα ότι τάχα ό μαρξισμός πάλιωσε, ότι είναι κάτι τό ξεπερασμένο, ότι οί βασικές θέσεις και άρχές του πρέπει νά «έπανερμηνευτοϋν» στίς νέες συνθήκες του 20ού αιώνα, ζητούν νά έπιτεθούν στό μαρξισμό και νά προκαλέσουν σύγχυση στίς πιό βασικές άρχές του. Η άστική τάξη και οί «θεωρητικοί» της, συμπεριλαβαίνοντας και τούς ρεβιζιονιστές, προσπαθούν νά άρνηθούν τήν άνάγκη τής επανάστασης και ιδιαίτερα τής βίαιης άνατροπής τής άστικής κοινωνίας, νά άπορίσουν τή διχτατορία του προλεταριάτου και τήν τοξική πάλη, προσπαθούν νά σβήσουν τον προλεταριακό διεθνισμό.

Όλη ή ύπονομευτική δουλιά τους ενάντια στή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία επιδιώκει, λοιπόν, νά παραμορφώσει τις βασικές της άρχές, ώστε νά μή είναι δραστικές. Η άστική τάξη προσπαθεί νά πετύχει τήν πλαισίωση κάθε αιτήματος του προ-

λεταριάτου στους άστικούς νόμους, στον ιστό τής αράχνης τής ψευτολευτερίας του λόγου, «τής δημοκρατίας», τών διεκδικήσεων στό πεζοδρόμιο. Αύτά τά αιτήματα προσπαθεί «νά λύνονται» από τούς ήγέτες τών κομμάτων και τών συνδικάτων στά ζεστά δωμάτια και μέ μαλακες πολυθρόνες τών καπιταλιστών πατρώνων ή τών τεχνοκρατών ύπαλλήτων τους.

Γιά τόν εκφυλισμό τών ανθρώπων, για τήν απονάρκωση τής επαναστατικής σκέψης και δράσης του προλεταριάτου και τών μαρξιστικών—λενινιστικών κομμάτων του, δροϋν άναρίθμητα άντιμαρξιστικά ρεύματα, γεννιούνται και διαδίδονται κάθε λογής ρεβιζιονιστικές και «άριστερίζουσες» «θεωρίες». Αύτά τά ρεύματα άποτελούν τήν πέμπτη φάλαγγα στους κόλπους τής παγκόσμιας επανάστασης για νά παραταθει ή ζωή του διεθνούς καπιταλισμού, καταπολεμώντας τήν επανάσταση από μέσα, ώστε νά μη ξεσπάσει, και, άν ξεσπάσει, οί πυροσβέστες νά τή σβήσουν και οί άπεργοσπάστες νά σπάσουν τή θέληση τής τάξης.

Μιά άπ' αυτές τίς ψευτοθεωρίες είναι ή θεωρία τής τεχνικό—έπιστημονικής επανάστασης. Σύμφωνα μέ τούς δημιουργούς της, αυτή ή επανάσταση κάνει περιττή τήν προλεταριακή επανάσταση του Μάρξ, γιατί τώρα, σά συνέπεια τής τεχνικό—έπιστημονικής επανάστασης, ο καπιταλισμός και οί καπιταλιστές έξασθένησαν, δέν παίζουν πιά κανένα ρόλο, γιατί έχουν τό λόγο ή τεχνική και οί τεχνοκράτες. Αυτό είναι μεγάλη μπλόφα. Ο κοπιτολισμός και οί καπιταλιστές όχι μόνο δέν εξαλείφτηκαν και δέν έξασθένησαν, μά καταπιέζουν και εκμεταλλεύονται τό προλεταριάτο και τούς έργοζόμενους όπως και προηγούμενα, συνεχίζουν νά κατέχουν τα

μέσα ποραγωγής, είναι οί πραγματικοί αφέντες, ενώ οί τεχνικοί κοί οί τεχνοκράτες δέν είναι παρά υπάλληλοι καί πειθήνιοι υπηρέτες τους.

Άλλοι «θεωρητικοί» προσποθούν νά «στηρίζουν σ' έπιχειρήματα» τήν αντικατάσταση τής επανάστασης μέ τή «λύση τών ζητημάτων τής ήμέρας», μέ τήν άλλαγή του «τρόπου ζωής», σύμφωνα μέ τίς δυνατότητες πού δημιούργησε ή κατοναλωτική κοινωνία. Εδώ φαίνεται όλοφάνερα ή προσπάθεια νά χαλαρωθεί ή πάλη τών τάξεων, νά μή προσβληθεί τό σύστημα, νά μή προσβληθεί ή άστική κοινωνία. Μά τό προλεταριάτο, γιά νά λύσει τίς κοινωνικές άδικίες, χρειάζεται τήν πολιτική εξουσία, τή δικτατορία του. Καί αυτό μπορεί νά έξασφολιστεϊ μόνο μέ βίαιη επανάσταση καί όχι μέ τήν άλλαγή του τρόπου ζωής σύμφωνα μέ τήν καταναλωτική κοινωνία.

Η άστική τάξη καί ό τύπος της έδωσαν καί δίνουν πολύ χώρο σ' όλους τούς προπαγανδιστές του άντικομμουνισμού από τό Μερκούζε ως τό Γκαροντί, από τό Γκίλας ως τό Φίσιερ. Εναντία στήν επανάσταση καί τόν κομμουνισμό άνθίζουν παντού οί άναρχικές προυντονικές θεωρίες ενώ ό τροτσκισμός έγινε τής μόδας.

Σ' αυτό τό πεδίο, γιά νά παρεμποδίσει τό προλεταριάτο στόν επαναστατικό του δρόμο, ό σύγχρονος ρεβιζιονισμός βοηθεϊ τήν ίμπεριολιστική αντίδραση μέ όλα τά μέσα καί τρόπους, άνοιχτά καί καμουφλαρισμένα, μέ κάθε είδους θεωρίες καί ψυτοεπιστημονικά φιλοσοφικά σλόγκαν. Πρώτος πού παραστάθηκε στόν παγκόσμιο καπιταλισμό καί πού ρίχτηκε μέ άσυγκράτητο ζήλο στήν πάλη ενάντια

στήν επανάσταση καί τό μαρξισμό—λενινισμό, είναι ό γιουγκοσλάβικος ρεβιζιονισμός, ό λεγόμενος «αύτοδιαχειριστικός σοσιαλισμός». Γεννημένος σάν όπορτουνιστικό ιδεολογικό ρεύμα καί σάν πολιτική πραχτική γιά νά ύπονομεύσει από τά μέσα τή σοσιαλιστική κοινωνία καί τά πραγματικά κομμουνιστικά κόμματα, μένει προτιμητέο όπλο τής διεθνούς ιμπεριαλιστικής άστικής τάξης στήν πάλη ένάντια στό σοσιαλισμό καί τά άπελευθερωτικά κινήματα. Ό κίνδυνος τοῦ γιουγκοσλάβικου ρεβιζιονισμοῦ έγκειται στό ότι προσφέρει έτοιμες ιδέες καί «δοκιμασμένους δρόμους» σ' όλους εκείνους πού τίθονται στό δρόμο τής ρεβιζιονιστικής προδοσίας καί τοῦ καπιταλιστικού έκφυλισμοῦ. Πρώτα οἱ χρουστσιοφικοί, καί αργότερα οἱ τολιατικοί καί οἱ άλλοι, έμπνεύστηκαν από τό γιουγκοσλάβικο ρεβιζιονισμό καί βρήκαν σ' αὐτόν ύποστήριξη καί ένθάρρυνση γιά νά καταπολεμήσουν τό σοσιαλισμό καί τή μαρξιστική—λενινιστική ιδεολογία.

Παρουσιαζόμενος σάν «άδέσμευτος σοσιαλισμός» από τό σοβιετικό «σοσιαλισμό», ό γιουγκοσλάβικος ρεβιζιονισμός κάνει σαμποταριστική καί ύπονομευτική δουλιά ανάμεσα στίς προοδευτικές δυνάμεις τών αναπτυσσόμενων χωρών, προσπαθεί νά μπάσει σέ λαθεμένο δρόμο τούς ειλικρινείς σοσιαλιστικούς πόθους καί επιθυμίες τους, άποπροσανατολίζει τίς προσπάθειες πού κάνουν πολλές άπ' αὐτές τίς δυνάμεις γιά νά έξαλείψουν τά άποικιακά ύπολείμματα καί γιά νά δημιουργήσουν έλεύθερα, δημοκρατικά καί ανεξάρτητα κράτη. Αναπτύσσει παντού καί όσο μπορεῖ μεγάλη δημαγωγία εργατικού τύπου καί είναι ό μεγαλύτερος ύπερασπιστής τών άναρχικών καί φιλελεύθερο—τροτσκιστικών άπόψεων. Αποδείχτη-

κε ότι ή τιτική «αυτοδιαχείριση» ήταν μιá έκλεκτική άστική διδασκαλία, πού στή Γιουγκοσλαβία οδήγησε σέ διαρκή πολιτική και ιδεολογική σύγχυση, σέ ασθενή και άνισόμερη οικονομική ανάπτυξη, σέ μεγάλη κοινωνική διαφοροποίηση, σέ εθνικές έριδες και εκφυλισμό τής πνευματικής ζωής.

Ή «αυτόδιαχειριστική δομή» πού περιέλαβε όλα τά πεδία και όλες τίς άπόψεις τής ζωής, ή εξάλειψη τού δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και τού ρόλου τής ενιαίας διεύθυνσης τού κράτους, ό άναρχικός όμοσπονδισμός, γενικά ή άντικρατική ιδεολογία, δημιούργησαν μεγάλο κομμάτιασμα τής εργατικής τάξης, άνταγωνιστική άντιπαράταξη άνάμεσα στά διάφορα τμήματά της και, τό χειρότερο, έντονο κλαδικό, τοπικιστικό και άτομικιστικό άστικό πνεύμα. Ή εργατική τάξη όχι μόνο δέν παίξει ήγεμονικό και διευθυντικό ρόλο στό γιουγκοσλάβικο κράτος και κοινωνία, μά μέ τό σύστημα τής αυτοδιαχείρισης τέθηκε άκριβώς σέ τέτιες συνθήκες πού νά μή είναι σέ θέση νά υπερασπίσει τά γενικά της συμφέροντα και νά δρά συμπαγής και ενωμένη.

Όπως πάντα, και στό μέλλον τό Κόμμα μας θά παλαίψει γιά τό ξεσκεπάσμα τής πλαστότητας και τού κινδύνου πού παρουσιάζει ή γιουγκοσλάβικη παραλλαγή τού ρεβιζιονισμού.

Ή ιδεολογική πάλη ένάντια στό σύγχρονο ρεβιζιονισμό είναι πλατιά και ολόπλευρη. Ετσι όπως μέχρι σήμερα, πρέπει νά χτυπηθούν και ξεσκεπαστούν άκόμα πιό άποφασιστικά οί θεωρίες και οί άπόψεις τών σοβιετικών ρεβιζιονιστών, ή όπορτουμιστική πραχτική τους. Όντας κυρίαρχη ιδεολογία μιás μεγάλης χώρας πού εχει στή διάθεσή της μεγάλα ύλικά και προπαγανδιστικά μέσα, ό χρουστσιοφικός ρεβιζιονισμός στέκει πάντοτε επικεφαλής

στό σημερινό ρεβιζιονιστικό μέτωπο. Οί θεωρίες του Μπερνστάιν και του Κάουτσκι κωδικοποιήθηκαν στο 20ο Συνέδριο, τό όποιο εγινε πηγή έμπνευσης και βάση όπου στηρίζονται όλα τά ρεβιζιονιστικά ρεύματα. Ο σοβιετικός ρεβιζιονισμός αντιπροσωπεύει τήν πληρέστερη και πιό έπεξεργασμένη «θεωρία» και πραχτική τής ρεβιζιονιστικής άντεπανάστασης, τήν άναθώρηση τής μαρξιστικής—λενινιστικής θεωρίας σ' όλα τά πεδία και για όλα τά ζητήματα.

Ο χρόνος επιβεβαίωσε ότι οί θέσεις τού 20ου Συνεδρίου δέν ήταν «άπλές ιδεολογικές διαστρεβλώσεις» ούτε λαθεμένη έχτίμηση τών καταστάσεων. Οί «χρουνιστιοφικές θεωρίες» αντιπροσώπευαν ένα δρόμο συνειδητά διαλεγμένο για τήν εξάλειψη τής διχτατορίας τού προλεταριάτου και τήν άποκατάσταση τού καπιταλισμού, ιδεολογικούς και πολιτικούς μηχανισμούς διαλεγμένους ειδικά για τή μετατροπή τής Σοβιετικής Ένωσης σέ ιμπεριαλιστικό κράτος και για τήν εξάλειψη τών εμποδίων στήν εφαρμογή τής σωβινιστικής πολιτικής μεγάλης δύναμης.

Τό 25ο Συνέδριο τού ρεβιζιονιστικού Κόμματος τής Σοβιετικής Ένωσης, πού συνήλθε στίς άρχές τούτης τής χρονιάς, έπιβεβαίωσε τούς σκοπούς τής σοβιετικής ήγεσίας νά βαδίσει μέ συνέπεια σ' αυτό τό δρόμο. Αυτό σημαίνει ότι και στό μέλλον θά συνεχιστεί ή ένταση εκείνης τής σκληρής ρεβιζιονιστικής ιδεολογικής επίθεσης ένάντια στό μαρξισμό—λενινισμό, ένάντια στίς πραγματικά σοσιαλιστικές χώρες, θά συνεχιστεί ή πάλη για τήν ύπονόμηση τής επανάστασης, για τήν καθυπόταξη και τό σαμποτάρισμα τών άπελευθερωτικών κινημάτων τών λαών.

Παρά τίς ήττες του, ό σοβιετικός ρεβιζιονισμός εξακολουθεί άκόμα νά άσκει έπιροή, όχι μόνο εκεί όπου άντιπροσωπεύει τήν κυρίαρχη κρατική ιδεολογία, μά και στά περισσότερα ρεβιζιονιστικά κόμματα, καθώς και σε μερικά έθνικοδημοκρατικά κόμματα τών άναπτυσσόμενων χωρών κλπ. 'Η καπηλεία μέ τό παρελθόν τής Σοβιετικής Ενωσης, μέ τό όνομα του Λένιν και του μπολσεβίκικου Κόμματος άκόμα δέν έξαντλήθηκαν και τό καμουφλάρισμα πίσω από τήν κομμουνιστική φρασεολογία τελειοποιήθηκε περισσότερο. Είναι ξεκάθαρο ότι χωρίς νά ξεσκεπαστεί ριζικά ή ιδεολογική πλατφόρμα του σοβιετικού ρεβιζιονισμού, πού άποτελεί και τή θεωρητική βάση τής ιμπεριαλιστικής του πολιτικής, δέ μπορεί νά άποκρουστεί μέ άποτελεσματικότητα και ό έπεχτατισμός και ό ήγεμονισμός του, δέ μπορεί νά πραγματοποιηθεί στό άπαιτούμενο μέτρο και μορφή και ή κινητοποίηση τών πραγματικών αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων, δέ μπορεί νά συντριβοϋν τά έπιθετικά σχέδια τών υπερδυνάμεων.

'Η ιστορική σημασία και άνάγκη νά ξεσκεπαστούν οι ιδεολογικές ρίζες του σοβιετικού ρεβιζιονισμού έγκειται και στό γεγονός ότι αυτό εξυπηρετεί και τήν ανακάλυψη όλων τών άλλων ομορτουριστών, οι όποιοι εικονικά παρουσιάζονται σαν αντίπολοι του σοβιετικού ήγεμονισμού, μά μέ τήν πολιτική και τή στάσή τους τόν υπηρετών.

Τό Κόμμα μας είναι τής γνώμης ότι ή συνέχιση και ή διεύρυνση τής ιδεολογικής πάλης ενάντια στό ρεβιζιονισμό γενικά και ενάντια στό σοβιετικό ρεβιζιονισμό ιδιαίτερα, τό βαθιμα αυτής τής μεγάλης πολεμικής πού αρχισε ύστερα από τή Σύσκεψη τής Μόσχας του 1960, άποτελεί σημαντικό και έπιταχτικό καθήκον για όλους τους

μαρξιστές—λενινιστές, για όλους τούς πραγματικούς επαναστάτες. Όπως τότε, έτσι και τώρα, σ' αυτούς ανήκει ή ιστορική αποστολή νά υπερασπίσουν τό μαρξισμό—λενινισμό από τίς ρεβιζιονιστικές επιθέσεις και διαστρεβλώσεις, νά υπερασπίσουν τήν επαναστατική γραμμή τού πραγματικού παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος από τίς επιδράσεις και τίς πιέσεις πού άσκούν σ' αυτή ή άστική τάξη και οί διάφορες όπορτουνιστικές δυνάμεις, νά υπερασπίσουν τόν προλεταριακό διεθνισμό έναντια στό σωβινισμό μεγάλης δύναμης τών σοβιετικών σοσιαλ-ιμπεριαλιστών και τόν άστικο εθνικισμό τών άλλων όπορτουνιστών. Τό σύνθημα τού Λένιν ότι χωρίς νά καταπολεμηθεί ό όπορτουνισμός δέ μπορεί νά καταπολεμηθεί ό ιμπεριαλισμός, μένει όσο επίκαιρο, τόσο και άπαραίτητο. Η υπεράσπιση τού μαρξισμού—λενινισμού είναι ζήτημα άρχών, δέ μπορεί νά στηριχτεί στίς συγκυρίες πού δημιουργούνται, μέ βάση τις όποιες οί εχθροί τού προλεταριάτου δένουν και λύνουν τά συμφέροντά τους.

Η χρουστσιοφική ιδέα, πού διατυμπάνισαν βροντόφωνα, ότι τώρα πιά πέρασε τάχα ό καιρός τών βίαιων προλεταριακών επαναστάσεων και ότι ή έξουσία μπορεί νά παρθει από τά χέρια τής άστικής τάξης «μέ ειρηνικό δρόμο», «μέ κοινοβουλευτικό δρόμο», άρесе πολύ στους ρεβιζιονιστές τών αδιάφορων χωρών τού κόσμου. Εκμεταλλευόμενοι αυτή τήν ιδέα, έκπόνησαν τέτια στρατηγική και ταχτική, πού νόμιζαν ότι θά τούς βοηθήσει νά άποχτήσουν τήν έμπιστοσύνη τής άστικής τους τάξης, ή όποια θά έβλεπε ότι τώρα πιά οί κομμουνιστές μαλάκωσαν, ότι δέν ύπάρχει πιά ό παλιός κίνδυνος πού διακήρυσσαν ό Μάρξ και ό Λένιν, ότι ή επανάσταση τους θά ει-

ναι «ειρηνική», «μεταρρυθμιστική», «ανθρωπιστική» επανάσταση.

Οί Ιταλοί ρεβιζιονιστές, μέ τόν Τολιάτι επικεφαλής καί μέ όλους τούς οπαδούς του ώς τόν Μπερλίγκουερ, αὐτόν τό σάρδο μεγαλογεωχτήμονα, ἀπό καιρό περίμεναν ν' ἀνάψει ἡ σπῖθα τῆς πάλης ἐναντία στό μαρξισμό—λενινισμό. Ἀπό νωρίς εἶχαν ἀκονίσει τά ὄπλα γιά τόν ἀντικομμουνιστικό πόλεμο ξεδιπλώνοντας τίς θεωρίες τους του «πολυκεντρισμοῦ» καί τών «μεταρρυθμίσεων δομῆς» στήν ἀρχή καί τοῦ «ιστορικοῦ συμβιβασμοῦ» ἀργότερα.

Τό Κόμμα μας ἀπό καιρό ξεσκέπασε τήν ὀπορτουμιστική φύση τών τολιατικῶν θεωριῶν καί τούς ἀντεπαναστατικούς σκοπούς τους. Ταυτόχρονα ἐξήγησε ὅτι οἱ τολιατικοί, ὠθούμενοι καί ὑποστηριζόμενοι, καί ἀπό τούς σοβιετικούς ρεβιζιονιστές, θά προχωρήσουν πιο πέρα στήν προδοσία τους, θά γίνουν οἱ πιο ἐνθερμοὶ σημαιοφόροι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ ὀπορτουμισμοῦ.

Καί τά γεγονότα δείχνουν ὅτι οἱ τολιατικοί ρεβιζιονιστές ἀπό τό αἶτημα γιά συνεργασία μέ τή σοσιαλδημοκρατία μετατράπηκαν οἱ ἴδιοι σέ σοσιαλδημοκράτες, ἀπό τό αἶτημα γιά τήν εφαρμογή τοῦ ἀστικοῦ συντάγματος ἐγιναν οἱ πιο ἐνθερμοὶ ὑπερασπιστές τοῦ ἀστικοῦ καθεστώτος, ἀπό εἰρηνικοὶ οδοιπόροι τοῦ δρόμου πρὸς τό σοσιαλισμό, μετατράπηκαν σ' ἐνοπλοὺς στρατιώτες τοῦ καπιταλισμοῦ.

Ἡ ἰταλική ρεβιζιονιστική ἡγεσία, ὅπως καί ὄλοι οἱ ἄλλοι ρεβιζιονιστές, καυχῆθηκε πολύ ὅτι, μέ τίς νέες θεωρίες της, εἶχε βρει τό κλειδί τῆς ἐξήγησης τών γεγονόνων τοῦ κόσμου, πού δέν τά εἶχαν προβλέψει οὔτε ὁ Μάρξ, οὔτε ὁ Ἐνγκελς, οὔτε ὁ Λένιν καί οὔτε ὁ Στάλιν, ὅτι εἶχε δώσει τίς πιο δημιουργικές

λύσεις στά προβλήματα τής επανάστασης. Μά τά φαινόμενα καί τά γεγονότα άνέτρεψαν όλες τίς θεωρίες καί τά κηρύγματα τών ρεβιζιονιστών.

Τέτια ήταν, άνάμεσα στ' άλλα, προπαντός τά γεγονότα τής Χιλής, τά όποια έβγαλαν στά φόρα όλη τήν κενότητα τών ρεβιζιονιστικών θεωριών καί τή μεγάλη ζημία πού προξενούν στήν επανάσταση. Οί ρεβιζιονιστές διατυμπάνισαν τή Χιλή τής εποχής του Αλέντε σάν τήν πιό άψογη έφαρμογή τής πάλης για σοσιαλισμό, πού ταίριαζε πλέρια μέ τά νέα ρεβιζιονιστικά στάνταρτ. Γι' αυτούς ή Χιλή έπιβεβαίωσε ότι γίνονταν τό πέρασμα προς τό σοσιαλισμό σέ κοινοβουλευτικό δρόμο καί μέ ειρηνικό τρόπο. Γι αυτούς ή Χιλή ήταν «ζωντανή άπόδειξη» τής έφαρμογής του λεγόμενου «πλουραλιστικού», «δημοκρατικού» καί «εθνικού» σοσιαλισμού, συγκεκριμένη πραγματοποίηση όλων τών θεωριών πού διατυμπάνισε ολόκληρη ή παγκόσμια ρεβιζιονιστική χορωδία.

Όμως αυτό πού για τό χιλιανό λαό άποτελεϊ μεγάλη, μά πρόσκαιρη καί περαστική τραγωδία, για τους σύγχρονους ρεβιζιονιστές είναι άνεπανόρθωτη ήττα, κατάρρευση τών χτισμένων στήν άμμο φρουριών, όλων τών όπορτουριστικών τους θεωριών.

Τό φασιστικό πραξικόπημα στή Χιλή διέψευσε ολοκάθαρα, όπως χρόνια πρωτύτερα στήν Ινδονησία, τις θεωρίες τών ρεβιζιονιστών σχετικά μέ τόν ειρηνικό καί τόν κοινοβουλευτικό δρόμο. Εδειξε ότι οί σιδερένιοι νόμοι τής ταξικής πάλης, τής επανάστασής καί τής άντεπανάστασης δέν αλλάζουν σύμφωνα μέ τά άρωστα όνειρα καί τίς ύποκειμενικές έπιθυμίες τών ρεβιζιονιστών.

Οί ίταλοί ρεβιζιονιστές, ύστερα από τά γεγονότα τής Χιλής, σάν ένθερμοι ύπηρέτες τής άστικής

τάξης πού είναι, έπεξεργάστηκαν πιά πέρα τίς «θεωρίες» τους, μπαίνοντας βαθύτερα στό δρόμο τής προδοσίας. Βγήκαν μέ τή θέση ότι γιά τή μετάβαση στό σοσιαλισμό, στίς «νέες συνθήκες» δέν άρκει πιά νά πάρουν οί κομμουνιστές τήν πλειοψηφία στή βουλή, μά πρέπει νά συνάψουν πρώτα ολόπλευρη συμμαχία καί μέ τά κυριότερα άστικά κόμματα. Έτσι γεννήθηκε ό «ιστορικός συμβιβασμός» μέ τό ίταλικό χρησητιανοδημοκρατικό κόμμα, κόμμα του Βατικανού καί τής Φιάτ, του ΝΑΤΟ καί τής Κοινής Αγοράς. Οί τολιατικοί ρεβιζιονιστές, παραπαιώντας στίς ρεφορμιστικές θεωρίες, ζητιανεύουν τώρα επίμονα άπό τή σοσιαλδημοκρατία καί άπό τούς χρησητιανοδημοκράτες μιά μερίδα άπό τά κέρδη πού άποκομίζει τό κερδοσκοπικό κεφάλαιο άπό τόν ιδρώτα του ίταλικού λαού.

Είναι δυστύχημα πού αυτοί οί άποστάτες, οί όποιοι ζητούν νά γίνουν διαχειριστές των υποθέσεων τής άστικής τάξης, συνεχίζουν νά εξαπατούν άκόμα τό ίταλικό προλεταριάτο. Μά έμεις εκφράζομε τήν πεποίθηση, ότι ή εργατική τάξη τής Ιταλίας θά βγει άπό τή στασιμότητα όπου τήν έριξαν. οί ρεβιζιονιστές καί τά ρεφορμιστικά άντεπαναστατικά συνδικάτα τους καί θά καταλάβει ότι στήν κατάσταση πού βρίσκεται ή Ιταλία ή πρέπει νά άδράξει τήν κόκκινη σημαία των Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν καί Στάλιν καί νά βαδίσει πρός τήν έπανάσταση, ή έρχεται ό φασισμός μέ τίς τόσο σοβαρές συνέπειες πού τόσο καλά γνώρισε.

Συμβαδίζουν μέ τούς ίταλούς ρεβιζιονιστές καί οί γάλλοι ρεβιζιονιστές, οί όποιοι έχουν γίνει ένθερμοι τελάληδες τής άστικής τάξης γιά επίθεση ενάντια στό μαρξισμό—λενινισμό κοί γιά τή δυσφήμισή του.

Τό ρεβιζιονιστικό κόμμα τῆς Γαλλίας εχει μετατραπεί τώρα πιά σέ κόμμα τῆς ἀστικής τάξης. Αυτό φάνηκε ολοκάθαρα καί στό 22ο Συνέδριό του, όπου ὁ γραμματέας του Ζιὼρζ Μαρσιέ παρουσίασε τή «στρατηγική» του τῆς μετάβασης στό σοσιαλισμό. Οἱ γάλλοι ρεβιζιονιστές ἀφαίρεσαν ὅλα τὰ προσωπεῖα. Επετέθηκαν στό μαρξισμό σέ εὐρύ μέτωπο καί στά βασικότερα ζητήματα. Δήλωσαν δημόσια ὅτι παραιτοῦνται ἀπό τήν ἐπανάσταση καί ἀπό τή διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ὅτι στό σοσιαλισμό τους θά φτάσουν χωρίς πάλῃ τῶν τάξεων καί ἀπολλατρίωση τῆς ἀστικής τάξης, χωρίς νά ἔχουν ἀνάγκη γιά τόν ἡγετικό ρόλο τοῦ προλεταριακοῦ κόμματος. Ὁ ρεβιζιονιστής Μαρσιέ τό ἀποκάλεσε αὐτό «σοσιαλισμό μέ γαλλικά χρώματα». Σ' αὐτό τό «σοσιαλισμό», πού εχει ὅλα τὰ χρώματα, λείπει μόνο τό κόκκινο, ὁ μαρξισμός—λενινισμός, τό χρώμα πού κάνει νά λυσοῦν καί νά τρομάζουν ἡ ἀστική τάξη καί οἱ προδότες.

Σύμφωνα μέ τό Μαρσιέ, θά φτάσουν στό σοσιαλισμό διαμέσου τῆς ἀνάπτυξης τῆς δημοκρατίας καί τῶν ἀστικῶν ελευθεριῶν. Σ' αὐτό τό σοσιαλισμό, ὅλοι θά ζοῦν σέ εἰρήνη, καί οἱ λύκοι, καί τὰ πρόβατα. Ἡ θέση τῆς δημοκρατίας καί τῶν ἀστικῶν ελευθεριῶν, σά δρόμος πρὸς τό σοσιαλισμό εἶναι μεγάλη ἀπάτη γιά τίς μάζες, λοῦστρος γιά τήν καπιταλιστική κοινωνία. Εἶναι γνωστό ὅτι στήν ἐποχή τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ δέ μπορεῖ νά ὑπάρχει ποτέ, μέσα στά πλαίσια τῆς ἀστικής κοινωνίας, ἀνοδική ἀνάπτυξη τῶν ελευθεριῶν καί τῆς δημοκρατίας γιά τίς μάζες. Αντίθετα, σ' αὐτή τήν περίοδο μεγάλη ἀνάπτυξη παίρνει ἡ αὐξηση τῶν δυνάμεων τῆς ἀντίδράσης, ἡ στρατιωτικοποίηση τῆς παραγωγῆς καί τῶν ἄλλων ἀπόψεων τῆς ζωῆς, ἡ κατα-

πίσημη του προλεταριάτου και των εθνών, πού φτάνει στην πιο άγρια και πιο βάρβαρη μορφή, στην μορφή του φασισμού. Μόνο η βίαιη επανάσταση και η εγκαθίδρυση της δικτατορίας του προλεταριάτου εξασφαλίζει και τις συνθήκες για την άνθιση της λευτεριάς και της δημοκρατίας για τις πλατιές λαϊκές μάζες.

Στην έκθεσή του στο 22ο Συνέδριο του ρεβιζιονιστικού Κόμματος της Γαλλίας ο μικροαστός Ζώρζ Μαρσιέ, δανειζόμενος τις αντιδραστικές θεωρίες των άστων ιδεολόγων, σύμφωνα με τις οποίες στην βιομηχανική κοινωνία ισοπεδώνονται τάχα οι τάξεις, είπε ότι τώρα «στη Γαλλία δέ μπορεί να γίνεται πια λόγος για προλεταριάτο, μά για εργατική τάξη». Μά, με μία μονοκοντυλιά ο ρεβιζιονιστής Ζώρζ Μαρσιέ δέ μπορεί να εξαλείψει τό προλεταριάτο, τό όποιο υπάρχει και παλαίβει για να θάψει τόν καπιταλισμό και τό ρεβιζιονισμό.

Οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές και οί ιδεολόγοι της άστικής τάξης όχι άσκοπα αλλάζουν τό όνομα του προλεταριάτου. Εδώ δέν πρόκειται για άπλό ζήτημα ονομασίας, μά για άρνηση της αναγκαιότητας να ανατραπούν οί κοινωνικές σχέσεις με επανάσταση, με βία. Οί ρεβιζιονιστές γνωρίζουν ότι άν θά γίνεται λόγος για προλεταριάτο, τό όποιο στον καπιταλισμό δέν διαθέτει τίποτε άλλο παρά τή δύναμη των χεριών του, τότε είναι άυτονόητο ότι αυτό πρέπει να παλαίβει ενάντια στους έκμεταλλευτές και τούς καταπιεστές του, πρέπει να σπάσει τά δεσμά. Ακριβώς άπ' αυτή τήν πάλη, πού έχει στόχο τή συθέμελη συντριβή της παλιάς έξουσίας του κεφαλαίου, φοβάται ή άστική τάξη. Γι' αυτό οί ιδεολόγοι και οί ύπηρέτες της τύπου Ζώρζ Μαρσιέ κάνουν τό παν να πείσουν τούς ανθρώπους ότι τό

προλεταριάτο σήμερα δέν είναι πιά τέτιο όπως τό χαρακτήρισε ό Μάρξ, δηλαδή εκμεταλλευόμενο από τούς καπιταλιστές, ότi δέν είναι πιά ή δύναμη τών χειρών του πού δημιουργεί τήν υπεραξία και τό κεφάλαιο, ότi τάχα τά μέσα παραγωγής δέ βρίσκονται ποιά στά χέρια τών καπιταλιστών, μά στά χέρια τών διαχειριστών, τών τεχνοκρατών.

Αρνούμενοι τήν ύπαρξη του προλεταριάτου σάν κύρια έπαναστατική δύναμη τής κοινωνίας, σά νεκροθάφτη του καπιταλισμού, οί ρεβιζιονιστές θέλουν ν' άνοιξουν δρόμο και σέ άλλες άντιμαρξιστικές θέσεις. Έφόσον δέν ύπάρχει προλεταριάτο, δέν ύπάρχει πιά άνάγκη ούτε για δίχτατορία του προλεταριάτου. Γι' αυτό τό πρόβλημα κλειδί τής θεωρίας του επιστημονικού σοσιαλισμού στην πραγματικότητα στό ρεβιζιονιστικό στρατόπεδο όλοι βρίσκονται στην ίδια θέση. Μά για λόγους ταχτικής, όσο για τά μάτια, κάποιος υπερασπίζει τή μορφή τής «δίχτατορίας του προλεταριάτου», όπως κάνουν οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές και τά κόμματα τών χωρών πού συγκαταλέγονται στή λεγόμενη σοσιαλιστική οικογένεια, άλλοι πετάζουν κάτω αυτή τή μάσκα, όπως κάνουν ό Μαρσιέ, ό Μπερλίνγκουερ και ό Καρίλιο. Στην πραγματικότητα από μέρος τών ρεβιζιονιστών τής Μόσχας αυτό είναι μπλόφα, γιατί ή δίχτατορία του προλεταριάτου δέν ύπάρχει πιά ούτε στή Σοβιετική Ένωση και ούτε στίς χώρες τής Ανατολικής Εύρώπης. Έκεϊ ύπάρχει μόνο μία δίχτατορία, ή καπιταλιστική, φασιστική δίχτατορία.

Στό ρεβιζιονιστικό σοβιετικό «συνασπισμό» γίνεται λόγος και για τή θεωρία τής πάλης τών τάξεων, μά κι αυτό όσο για τά μάτια, για έξαπατητικούς λόγους, γιατί ταξική πάλη μέ τή μαρξιστική—λενινιστική έννοια δέ διεξάγεται ούτε στή Σοβιέ-

τική Ένωση, ούτε στις άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Ένώ ο Μαρσιέ, ο Μπερλί νγκουερ και άλλοι διακηρύσσουν τη «συναδέλφωση στις διαφωνίες», συναδέλφωση και ένωση για να πάμε «στό σοσιαλισμό με μεταρρυθμίσεις» όλοι μαζί: άστοι, καπιταλιστές, εργάτες, άστυνομία, άστικός στρατός κλπ. Οί χρουστσιοφικοί από καιρό, διακήρυξαν ότι έσβησε ή πάλη των τάξεων μέσα στή Σοβιετική Ένωση. Μά στήν πραγματικότητα εκεί υπάρχει ή πάλη πού κάνει ή νέα άστική τάξη ενάντια στήν εργατική τάξη. Εκεί και στις άλλες ρεβιζιονιστικές χώρες υπάρχει και αναπτύσσεται ή πάλη τού προλεταριάτου ενάντια στήν άγρια εκμετάλλευση τής νέας άστικής τάξης και, όπως συμβαίνει στις σοβιετικές δημοκρατίες, στήν Πολωνία και άλλου, ή εργατική τάξη έξεγείρεται ενάντια στήν εκμετάλλευση. Σίγουρα αυτή ή πάλη θά γίνει άκόμα πιο ισχυρή στό μέλλον.

Ο Μάρξ, έπεξεργαζόμενος τή θεωρία τού επιστημονικού σοσιαλισμού, άπέριψε όλες τις παλιές μορφές σοσιαλισμού πού κήρυσσαν οί ουτοπιστές και άλλοι πιο πριν άπ' αυτούς. Δίδοξε τό παγκόσμιο προλεταριάτο να όργανωθεί και να παλαίψει και να έγκοθιδρύσει τό νέο κοινωνικό καθεστώς με βάση τόν επιστημονικό σοσιαλισμό. Ο Μάρξ ξεσκέπασε κοί άπέριψε τό «φεουδαρχικό σοσιαλισμό», τόν «παπαδίστικο σοσιαλισμό», τό «μικροαστικό σοσιαλισμό», τόν «άστικό» και τό «συντηρητικό σοσιαλισμό». Καταδίκασε και ξεσκέπασε αύστηρά τή «Φιλοσοφία τής άθλιότητας» του Προυντόν και εγραψε γι' αυτό τό σκοπό τό γνωστό έργο «Η άθλιότητα τής φιλοσοφίας».

Τώρα, ντυμένος όμως με διαφορετικά φορέματα, προσπαθεί να έπιβάλει στό γαλλικό προλεταριάτο

αύτη τή φιλοσοφία ό νέος προυντονικός Ζιώρζ Μαρσιέ. Όλοι οί ψευτομαρξιστές σάν αύτόν, μέ τίς θεωρίες τους τοῦ «δημιουργικοῦ μαρξισμού», προσπαθοῦν νά ἐξαπατήσουν τό προλεταριάτο, ἀφαιρώντας ἀπό τόν επιστημονικό σοσιαλισμό τίς βάσεις του. Δέν κάνουν τίποτε ἄλλο παρά ἐξαπατοῦν, όταν λένε ότι εἶναι ἀντικειμενικοί στή γνώση τών νόμων τῆς κοινωνικῆς ἐξέλιξης. Αυτοί στήν πραγματικότητα εἶναι λακέδες τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας, πού δημιούργησε ἡ καπιταλιστική καί ἰμπεριαλιστική ἀστική τάξη.

Αὐτή ἡ ρεβιζιονιστική δράση μέ τήν ἀπόχρωση κάποιας ἀνεξαρτησίας ἀπό τή Μόσχα, γιά νά ἐξαπατήσει τάχα τήν ἀστική τάξη τών χωρῶν τους, μά στήν πραγματικότητα γιά νά ἐξοπατήσει τό προλεταριάτο τους καί τό διεθνές προλεταριάτο, παίρνει μεγάλη ὀρμή σ' ὅλα τά ρεβιζιονιστικά κόμματα τών καπιταλιστικῶν χωρῶν. **Τό Κόμμα Ἐργασίας τῆς Ἀλβανίας εχει καθήκον νά ξεσκεπάσει αὐτή τή ρεβιζιονιστική δράση, ἡ ὁποία δέν εἶναι κάτι τό ξεχωριστό ἀπό τή δράση τών χρουστσιοφικῶν.**

Παρμένα στό σύνολό τους, τά ρεβιζιονιστικά ρεύματα πού γεννήθηκαν μέ βάση τήν ἀπομάκρυνση ἀπό τό μαρξισμό—λενινισμό καί τήν προδοσία τοῦ κομμουνισμού, εἶναι γέννημα τῆς συνθηκολόγησης μπροστά στή νέα κατάσταση στίς συνθήκες τῆς παραπέρα ὄξυνσης τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ καί τῆς πίεσης τῆς ἀστικῆς τάξης, στίς συνθήκες τῆς ἀύξησης τών ἀντιθέσεων ἀνάμεσα στό δυτικό καπιταλισμό καί τό σοβιετικό σοσιαλιμπεριαλισμό, γενικά στίς συνθήκες τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἀνάμεσα στίς δύο ὑπερδυνάμεις.

Ἡ ἀστική τάξη καί οἱ σοσιαλδημοκράτες πε-
τοῦν ἀπό τή χαρά γιατί οἱ ρεβιζιονιστές ἀπόριψαν
τῆ «λενινιστική κληρονομιά» καί τώρα παρουσιάζον-
ται σάν «έντιμοι εταίροι τῆς δημοκρατικῆς ἀντιπα-
ράθεσης». Μά βιάζονται πολύ ἡ ἀστική τάξη καί
οἱ λακέδες τῆς νά γιορτάσουν τῆ «νίκη».

Ἡ προδοσία καί ὁ οπορτουνισμός τῶν σοσιαλ-
δημοκρατῶν καί ρεβιζιονιστῶν ἡγετῶν ἔφερε σοβα-
ρές ζημιές στά ταξικά συμφέροντα τοῦ προλεταριά-
του, μά ἡ επαναστατική πάλη τῆς εργατικῆς τάξης
δέ μπορεῖ νά σβῆσει ποτέ. Οἱ οπορτουνιστές καί οἱ
ἀποστάτες ἔρχονται καί φεύγουν, μά τό προλετα-
ριάτο, ἡ ἰδεολογία του, ὁ μαρξισμός—λενινισμός μέ-
νουν ἀκατάβλητη δύναμη. Ἡ σοσιαλιστική επανά-
σταση καί ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου εἶναι
ἱστορική ἀναγκαιότητα καί δέν ὑπάρχει δύναμη πού
νά ἀποτρέψει τήν πραγματοποίησή τους.

Στά ρεβιζιονιστικά κόμματα τοῦ κόσμου συζη-
τεῖται ὁ ὀρισμός πού δίνουν οἱ Σοβιετικοί, οἱ Γάλ-
λοι, οἱ Γιουγκοσλάβοι καί ἄλλοι στόν προλεταριακό
διεθνισμό. Στήν πραγματικότητα συζητοῦν ἐναντία
στόν προλεταριακό διεθνισμό.

Στήν ἐκφραση «προλεταριακός διεθνισμός» ἡ ἴδια
ἡ λέξις προλεταριακός συνδέει ἀδιάρρηχτα τό διεθνι-
σμό μέ τό παγκόσμιο προλεταριάτο, τό συνδέει σ'
ἐνότητα πάλης ἐναντία στήν καπιταλιστική ἀστική
τάξη, ἐναντία στά τράστ καί τά μονοπώλια, ἐνάν-
τια στόν ἰμπεριαλισμό καί τό σοσιαλιμπεριαλισμό.
Προλεταριακός διεθνισμός εἶναι ἐκεῖνη ἡ ἐνότητα σκέ-
ψης καί δράσης τοῦ προλεταριάτου κάθε χώρας καί
γενικά τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου, γιά νά ἀ-
νατρέψει μέ τή βία τόν παλιό καπιταλιστικό κόσμο,
γιά νά συντρίψει συθέμελα τήν ἐξουσία τῆς ἀστικῆς
τάξης, γιά νά γίνει κύριος τῶν μέσων παραγωγῆς

καί καθετί άλλου πού χρησιμεύει στους καπιταλιστές γιά τήν εκμετάλλευση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν ἀνθρώπο.

Σκοπός τῆς προλεταριακῆς επανάστασης εἶναι ἡ εγκαθίδρυση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, διαμέσου τῆς ὁποίας πραγματοποιεῖται ἡ οικοδόμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ καί ἡ κατάπιξη τῶν υπολειμμάτων τῶν κυρίαρχων τάξεων. Αὐτά τά ὑπολείμματα, ἀν σβῆσει ἡ ταξική πάλη, ἀποπειρώνται συνεχῶς νά ξαναπάρουν τήν ἐξουσία καί νά παλινορθώσουν τό παλιό ἀστικό—καπιταλιστικό καθεστῶς, εἴτε μέ τό μανδύα τῆς «συνταγματικῆς μοναρχίας», τῆς «ἀστικῆς δημοκρατίας», τῆς «προοδευτικῆς δημοκρατίας» εἴτε, τέλος, μέ τό μανδύα τῆς ἀστικό—ρεβιζιονιστικῆς, σοσιαλιμπεριαλιστικῆς «σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας» κλπ.

Γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ προγράμματος του, εἴτε μίνιμουμ ἡ μάξιμουμ εἶναι αὐτό τό πρόγραμμα, τό προλεταριάτο κάθε χώρας πρέπει νά καθοδηγεῖται ἀπό τήν πρωτοπορεία του τό επαναστατικό κόμμα τῆς τάξης. Αὐτό τό κόμμα δέ μπορεῖ νά εἶναι παρά κομμουνιστικό κόμμα, κόμμα πού καθοδηγεῖται σ' ὅλη τήν πάλη του, πρὶν καί μετὰ τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας, ἀπό τίς ιδέες τοῦ μαρξισμού—λενινισμού. Τό επαναστατικό κόμμα τῆς εργατικῆς τάξης εφαρμόζει πάντοτε ἀσογα αὐτές τίς ιδέες, χωρὶς νά τίς διαστρεβλώνει καί χωρὶς νά παρεκλίνει ἀπ' αὐτές, τόσο στή διοργάνωσή του καί τῆ διοργάνωση τοῦ προλεταριάτου, ὅσο καί στήν καθοδήγηση τῆς επαναστατικῆς πάλης. Αὐτό τό κόμμα, θέτει τά διδάγματα τοῦ μαρξισμού—λενινισμού καί στή βάση τῆς κατάρτισης καί τῆς εφαρμογῆς τῆς πολιτικῆς τῶν συμμαχιῶν, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀναγκαῖες γιά διάφορα ζητήματα καί σέ διάφο-

ρες στιγμές, για την προετοιμασία, την οργάνωση και τη διεξαγωγή της επαναστατικής πάλης που θα οδηγήσει στην άνατροπή του καπιταλιστικού καθεστώτος. Σ' αυτή την έννοια και εφαρμογή του μαρξισμού—λενινισμού έγκειται ή ουσία του προλεταριακού διεθνισμού.

Σήμερα τό παγκόσμιο προλεταριάτο δέν είναι ενιαίος συνασπισμός, είναι διασπασμένο από διάφορες άστικές ιδεολογίες: καπιταλιστικές, ρεφορμιστικές, σοσιαλδημοκρατικές, «σοσιαλιστικές», ρεβιζιονιστικές κλπ. Όλες αυτές οί διάφορες πολιτικές ιδεολογίες και ρεύματα έχουν ένα μοναδικό αντικειμενικό σκοπό: νά διασπάσουν τό προλεταριάτο, νά μή τό άφήσουν νά συσπειρωθεί και νά οργανωθεί σά μεγάλη δύναμη και σά νεκροθάφτης του καπιταλισμού που είναι. Γι' αυτό, όλες αυτές οί άντιμαρξιστικές ιδεολογίες και ρεύματα είναι τό στήριγμα του τόπιου και του διεθνούς κεφαλαίου, είναι δυνάμεις ενάντια στην έπανάσταση, τό σοσιαλισμό και τόν προλεταριακό διεθνισμό.

Η διεθνής άλληλεγγύη τών έργατών και ό προλεταριακός διεθνισμός για μάς, τούς μαρξιστές—λενινιστές, άναπτύσσονται και έννοοϋνται μέ τό πρίσμα και σύμφωνα μέ τίς άρχές του Μάρξ και του Εγκελς, που εκφράζονται στό Κομμουνιστικό Μανιφέστο: «Προλετάριοι όλων τών χωρών, ένωθείτε!». Αυτό τό μόττο του Μάρξ και του Εγκελς στό όποιο στάθηκαν πιστοί και τό προώθησαν ό Λένιν και ό Στάλιν, είναι πάντοτε πολύ επίκαιρο, μαχητικό και επαναστατικό. Ήταν έκκληση της Πρώτης Διεθνούς πρός τούς εργάτες για ένωση, ήταν

έκκληση της Τρίτης Διεθνούς προς τούς εργάτες για ένωση.

Ἡ Δεύτερη Διεθνής πρόδωσε τό μαρξισμό και τά κόμματά της εγιναν κήρυκες τῆς άστικής τάξης, εγιναν ρεφορμιστικά κόμματα. Ἡ έκκληση τοῦ Μάρξ και τοῦ Ἐνγκελς «Προλετάριοι όλων τών χωρών, ενωθείτε!» δέν άνήκε πιά σ' αυτά.

Μέ τήν ίδρυση τῆς Τρίτης Διεθνούς ἡ έκκληση «Προλετάριοι όλων τών χωρών, ενωθείτε!» ξαναπήρε τό πραγματικό επαναστατικό νόημα τοῦ Κομμουνιστικοῦ Μανιφέστου. Αὐτή ἡ έκκληση ἀπόχτησε μεγαλύτερη έμπνευστική και έπστρατευτική δύναμη όταν ιδρύθηκε τό πρώτο σοσιαλιστικό κράτος στόν κόσμο, πού εγινε ο άξονας τοῦ συνθήματος τοῦ Μανιφέστου. Τό παγκόσμιο προλεταριάτο είχε τώρα τήν πρώτη πατρίδα ἀπελευθερωμένων εργατών.

Όταν ἡ Κόμιντερν ἀποφάσισε ότι ἡ ύπαρξη τῆς Τρίτης Διεθνούς δέν ἦταν πιά άναγκαία, γιατί τά κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα στόν κόσμο είχαν ιδρυθεί, δυναμώσει και σφυρηλατηθεί σέ ταξικούς άγώνες, ἡ φόρμουλα τοῦ Μάρξ «Προλετάριοι όλων τών χωρών, ενωθείτε!» έμεινε πάλι σά μιά ισχυρή έκκληση για ένωση.

Υστερα από τό Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, μέ τή νίκη ενάντια στό φασισμό και τήν αντιδραστική άστική τάξη, σέ πολλές χώρες τοῦ κόσμου ἡ εργατική τάξη κατέλαβε τήν εξουσία, έγκαθίδρυσε τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου και άρχισε τήν οικονομική τοῦ σοσιαλισμοῦ. Τό μόττο τών Μάρξ και Ἐνγκελς εγινε άκόμα πιά ισχυρό, γιατί οί ιδέες τών Μάρξ, Ἐνγκελς, Λένιν και Στάλιν θριάμβευσαν σέ πολλές χώρες και έπιβεβαιώνονταν έτσι στή ζωή ἡ επιστημονική θεωρία τοῦ μαρξισμού—λενινισμοῦ.

Όμως εμφανίστηκε ό σύγχρονος ρεβιζιονισμός, ό όποιός πήρε τήν εξουσία στή Σοβιετική Ένωση και σέ πολλές άλλες πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Πολλά κομμουνιστικά και εργατικά κόμματα του κόσμου παρέκκλιναν και πρόδοσαν τό μαρξισμό—λενινισμό, μετατράπηκαν σέ σοσιαλσωβίνιστικά, μάλιστα και σέ σοσιαλφασιστικά κόμματα. Σ' αυτή τήν κατάσταση, όταν αυτά τά ψευτοσοσιαλιστικά κράτη και ψευτοκομμουνιστικά κόμματα δέν είναι πιά ούτε διχτατορία του προλεταριάτου, ούτε κόμματα του προλεταριάτου, βρίσκονται ή δέ βρίσκονται στήν εξουσία, έκοψαν οριστικά τίς γέφυρες μέ τόν κομμουνισμό, μέ τό μαρξισμό—λενινισμό, μέ τόν επιστημονικό σοσιαλισμό, με' τό προλεταριάτο και τή διδασκαλία του, πού επεξεργάστηκαν οί Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν. Γι' αυτούς έχασε κάθε νόημα ή έκκληση «Προλετάριοι όλων τών χωρών, ενωθείτε!».

Τό κακό, ό κίνδυνος έγκειται στό ότι οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές, βρίσκονται ή δέ βρίσκονται στήν εξουσία, γιά νά καλυφτούν, συνεχίζουν νά χρησιμοποιούν αυτές τίς φόρμουλες πού είναι ή ηγετική ουσία τής διδασκαλίας μας, άπογυμνώνοντάς τες όλοτελα από τή διευθυντική και οργανωτική τους δύναμη. Οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές όχι μόνο πού στήν πράξη τίς εφαρμόζουν στό αντίθετό τους, μά και τίς διαστρεβλώνουν και τίς παραμορφώνουν μέ σατανικό και λεπτό τρόπο. Όλος ό σκοπός τών σύγχρονων ρεβιζιονιστών είναι νά παραμορφώσουν όλη τή μαρξιστική—λενινιστική διδασκαλία, νά δημιουργήσουν μία σειρά άλλες άντιμαρξιστικές θεωρίες, διατηρώντας μερικές διατυπώσεις, γιά νά έξαρθρώσουν τό προλεταριάτο μιάς χώρας ή τό παγκόσμιο προλεταριάτο, νά παρατείνουν τή ζωή τής καπιταλιστικής άστικής τάξης, νά άπομακρύνουν, άν όχι νά

εξαλείφουν εντελώς, τήν προλεταριακή επανάσταση, είτε σέ μιá μόνη χώρα όπου ώρίμασαν οί συνθήκες, είτε σέ μερικές χώρες ταυτόχρονα.

Άλλο μεγάλο κακό, όχι όμως άπροσπέραστο, είναι ότι οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές, πού κατέχουν τήν εξουσία, έπωφελήθηκαν από τήν προλεταριακή επανάσταση και τή διχτατορία του προλεταριάτου και έγιναν ύπερδυνάμεις ή σημαντικά κράτη, όπως ή Σοβιετική Ένωση. Ενώ τά ρεβιζιονιστικά κόμματα, μεγάλα ή μικρά, κάνουν κατάχρηση ιδιοποιούμενα τό παρελθόν και τόν προηγούμενο άγώνα πού διεξήγαγε τό προλεταριάτο τών χωρών τους σέ μαρξιστικό—λενινιστικό δρόμο. Οί σοβιετικοί ρεβιζιονιστές διασαλπίζουν: «έμεϊς είμαστε λενινιστές», «έμεϊς έμμένομε στό Λένιν», ενώ ποδοπάτησαν και πρόδωσαν τά διδάγματά του. Ετσι κάνουν και οί άλλοι. Τήν άγάπη, τήν έχτίμηση και τήν εμπιστοσύνη πού εχει τό προλεταριάτο για τούς μεγάλους ηγέτες του και τήν επαναστατική διδασκαλία τών Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, οί ρεβιζιονιστές προσπαθούν νά τά χαλαρώσουν, νά τά εξαφανίσουν, νά τά θέσουν σέ άμφιβολία.

Τό μεγαλύτερο κακό σ' αυτές τίς καταστάσεις είναι ότι στό προλεταριάτο ύπάρχει ή σωστή ιδέα, πού δημιουργήθηκε στή συνείδησή του σχετικά μέ τό πρώτο σοσιαλιστικό κράτος πού ίδρυσε ό Λένιν μέ τό θρίαμβο τής Όχτωβριανής Σοσιαλιστικής Επανάστασης, τή Σοβιετική Ένωση, ή όποία έγινε τό πρώτο Ισχυρό κράτος του προλεταριάτου και κολοσσιαία βάση για όλο τό παγκόσμιο προλεταριάτο. Τώρα αυτό τό κράτος δέν ύπάρχει πιά, γιατί οί ρεβιζιονιστές τό μετέτρεψαν σέ άντιπρολεταριακό κράτος. Αύτή ή κατάσταση μπορεί νά προκαλέσει και προκαλεϊ έξασθένιση, άβεβαιότητα στή

νίκη, γιατί θεληματικά ή άθελα δημιουργήθηκε ή λατρεία του «μεγάλου προλεταριακού κράτους». Αυτό έξασθενίζει την ένότητα του προλεταριάτου και τη «δριμύτητά» του στον άγώνα ενάντια στην καπιταλιστική άστική τάξη και τους προδότες του μαρξισμού—λενινισμού.

Η σημερινή κατάσταση στό διεθνές κομμουνιστικό κίνημα μοιάζει μέ την ήρωική περίοδο στην οποία άγωνίστηκαν και εργάστηκαν ό Μάρξ και ό Ένγκελς. Τό παγκόσμιο προλεταριάτο, έμεις, οί μαρξιστές—λενινιστές, πρέπει νά επανέλθομε στη διδασκαλία του Μάρξ και του Ένγκελς και νά τή μελετούμε, νά μελετούμε τή στρατηγική και τήν ταχτική τους του άγώνα και τής νίκης. Οί Μάρξ και Ένγκελς δέ ζούν πιά, μά ζεί και πρέπει νά μάς καθοδηγεί ή διδασκαλία τους. Αυτόι είναι άναντικατάστατοι καθοδηγητές μας.

Η σημερινή κατάσταση στό διεθνές κομμουνιστικό κίνημα μοιάζει μέ την περίοδο τής επαναστατικής πάλης άρχών των Λένιν, Στάλιν και του μπολσεβίκικου Κόμματος. Αυτόι είχαν μόνους και άλλανθαστους καθοδηγητές τό Μάρξ και τόν Ένγκελς. Επικεφαλής του ρούσικου προλεταριάτου, οδήγησαν τήν επανάσταση στη νίκη και έγκαθίδρυσαν τή διχτατορία του προλεταριάτου. Ό Λένιν και ό Στάλιν πέθαναν, τό μπολσεβίκικο Κόμμα τής Σοβιετικής Ένωσης μετατράπηκε σε ρεβιζιονιστικό κόμμα και τό πρώτο κράτος των προλετάρων μετατράπηκε σε άστικο — σωβινιστικό σοσιαλιμπεριαλιστικό κράτος. Ούτε ό Λένιν και ούτε ό Στάλιν είχαν τήν πείρα ενός προλεταριακού κράτους, μά αυτόι δημιούργησαν αυτό τό κράτος μέ βίαη επανάσταση και επαναστατική δουλιά, καθοδηγούμενοι βήμα προς βήμα

ἀπό τή διδασκαλία τών Μάρξ καί Ἐνγκελ, τήν ὁποία πλούτισαν παραπέρα.

Τώρα τό παγκόσμιο προλεταριάτο διαθέτει ἓνα μεγάλο θησαυρό, τή μαρξιστική—λενινιστική θεωρία καί πραχτική. Πρέπει νά τόν μελετάει καί εφαρμόζει μέ συνέπεια. Ἡ μελέτη καί ἡ ἀπογοή εφαρμογή τοῦ μαρξισμού—λενινισμού ἀπό τό προλεταριάτο καί τά ἐπαναστατικά κομμουνιστικά κόμματα του, σύμφωνα μέ τήν κατάστασι σέ κάθε χώρα καί στό διεθνή στίβο, ἡ ἀμείλιχτη πάλη ἐνάντια στό σύγχρονο ρεβιζιονισμό σέ κάθε μορφή ἐκδήλωσης, τό ξεσκεπάσμα τῆς ἀστικής ιδεολογίας, ἡ πάλη ἐνάντια στίς διασπαστικές, καταπιεστικές καί ἐκμεταλλευτικές ἐνέργειες τών ἐχθρών τῆς ἐργατικῆς τάξης, ὅλη αὐτή εἶναι πάλη γιά συνοχή, γιά τήν ἔνωσι τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου. Αὐτός εἶναι ὁ ἀπαραίτητος ὅρος γιά νά καταπολεμηθεῖ μ' ἐπιτυχία ὁ παγκόσμιος ἰμπεριαλισμός, ὁ σοσιαλιμπεριαλισμός, ἡ καπιταλιστική ἀστική τάξι καί ἡ παγκόσμια ἀντίδρασι. **Τό προλεταριάτο σ' αὐτό τό μεγάλο καί δύσκολο ἀγῶνα πρέπει νά δράσει μέ συσπειρωμένες τίς γραμμές, μά ἡ ἐνότητα τών γραμμῶν του πετυχαίνεται μονάχα ἀκολουθώντας καί εφαρμόζοντας πιστά τή μαρξιστική—λενινιστική διδασκαλία. Τό κόμμα μας βάδισε καί θά βαδίζει σ' αὐτό τό δρόμο. Εἶχε καί θά εχει πάντα ὁδηγό του μόνο τό μαρξισμό—λενινισμό.**

Ὁ προλεταριακός διεθνισμός εἶναι ιδεολογία τοῦ προλεταριάτου, εἶναι ἓνα ἀπό τά πιό ισχυρά ὄπλα καί προϋπόθεσι γιά τή νίκη τῆς ἐπανάστασι καί τήν οἰκοδόμησι τοῦ κομμουνισμού. Εἶναι ἓνας καί ἀδιαίρετος καί δέν ὑπάρχουν, ὅπως διακηρύσσουν οἱ

ρεβιζιονιστές, μερικοί διεθνισμοί, σοβιετικός, ιταλικός, γιουγκοσλάβικος, γαλλικός διεθνισμός κλπ.

«Ο πραγματικός διεθνισμός—έγραφε ο Λένιν από τον Απρίλη του 1917—είναι ένας και μόνον ένας: ή γεμάτη αυταπάρνηση δουλιά για την ανάπτυξη του επαναστατικού κινήματος και του επαναστατικού αγώνα στη χώρα σου, ή υποστήριξη (μέ προπαγάνδα, μέ συμπάθεια, μέ ύλική βοήθεια) ενός τέτοιου αγώνα, μιάς τέτιας γραμμής, και μόνον τέτιας, σέ όλες τίσ χώρες χωρίς εξαίρεση».)¹

Σέ πάλη για την υπόθεση τής επανάστασης και του κομμουνισμού, σέ πάλη έναντια στό σύγχρονο ρεβιζιονισμό, αναπτύσσονται, δυναμώνουν και καταχτούν επιτυχίες τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα των διαφόρων χωρών του κόσμου. Τό Κόμμα μας χαίρεται είλικρινά για τίσ νίκες τους, τίσ όποιες θεωρεί κοινές νίκες πού ανήκουν σ' όλο τό παγκόσμιο προλεταριάτο.

Η ύπαρξη των μαρξιστικών—λενινιστικών κομμάτων σ' όλες τίσ ήπείρους και περιοχές του κόσμου μαρτυρεί ότι τώρα σέ υπεράσπιση των συμφερόντων του διεθνούς προλεταριάτου, τής επανάστασης και του σοσιαλισμού, βγήκαν συνειδητοί υπερασπιστές, άποφασισμένοι επαναστάτες, πού άγωνίζονται μέ όλες τίσ δυνάμεις για τή μεγάλη υπόθεση του κομμουνισμού.

Μεγάλο μέρος των άδερφών κομμάτων εργάζονται σέ δύσκολες συνθήκες παρανομίας, επειδή τά

1. Β. Ι. Λένιν, Απαντα, τόμ. 24, σ. 63, αλβανική έκδοση.

φασιστικά καθεστώτα επιτίθενται εναντίον τους με τὰ πιά λυσσαλέα μέσα καταπίεσης καί τρομοκρατίας. Τά άλλα κόμματα είναι υποχρεωμένα νά ἀναπτύσσουν τή δράση τους σέ δύσκολες συνθήκες πάλης πού διεξάγουν ἐναντίον τους ἡ μεγαλοαστική τάξη, οἱ σοσιαλδημοκράτες καί οἱ ρεβιζιονιστές. Μά ὅλες αὐτές οἱ δυσκολίες καί περιστάσεις δέν ἀνέκοψαν τήν ἐπαναστατική ὁρμή τῶν μαρξιστῶν—λενινιστῶν κομμουνιστῶν, δέ μπόρεσαν νά σταματήσουν τήν παγίωση τῶν γραμμῶν τους, τή συνεχῶς ἀξζανόμενη ἐπιρῶή τῶν κομμάτων στήν ἐργατική τάξη καί τίς ἐργαζόμενες μάζες.

Πολλοί ἐπιφανεῖς ἀγωνιστές τοῦ μαρξιστικοῦ—λενινιστικοῦ κινήματος δολοφονήθηκαν βάρβαρα ἀπό τοὺς φασίστες ἐγκληματίες πού κυριαρχοῦν σέ ἀρκετές χώρες, πέθαναν ἀπό τὰ βασανιστήρια τῆς ἀστυνομίας ἡ στενάζουν ἀκόμα στίς σκοτεινές φυλακές τῆς ἀντίδρασης. Ἡ ἀποφασιστικότητα, τό θάρρος, τό υψηλό πνεῦμα αὐταπάρνησης καί ἀφοσίωσης πρὸς τή μεγάλη ὑπόθεση τοῦ προλεταριάτου, τοὺς μετάρπρεψε σέ φωτεινοὺς πυρσοὺς τοῦ ἀγῶνα τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν γιά τήν ἐθνική καί κοινωνική ἀπελευθέρωση.

Μέ πολύ βαθύ σεβασμό τιμοῦμε τή μνήμη τῶν ἀγαπημένων συντρόφων μας, Πέντρο Λέον Ἀρμπολέντα, πρῶτο γραμματέα τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Κολομβίας (μ—λ) Κάρλος Ντάνιελ, μέλος τῆς Ἐχτελεστικῆς Επιτροπῆς τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Βραζιλίας Θάκιν Ζίν, Πρόεδρο τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς καί Θάκιν Τσίτ, γραμματέα τῆς Κεντρικῆς Επιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Βιρμανίας Τσάρου Μαζουμντάρ, γενικό γραμματέα τοῦ Κομμουνιστικοῦ μαρξιστικοῦ—λενινιστικοῦ Κόμματος

Ινδίας καθώς και τή μνήμη των γενναίων ισπανών αγωνιστών του FRAP και των βάσκων πατριωτών. Η καθαρή φυσιογνωμία και ή επαναστατική ζωή τους θά μείνουν στίς καρδιές όλων τών πραγματικών πατριωτών και κομμουνιστών υψηλό παράδειγμα εμπνευσης, εγερτήριο σάλπισμα άγώνα ενάντια στην αίμοβόρα άστική τάξη και τήν αντίδραση.

Τό κόμμα Εργασίας της Αλβανίας έκφράζει την πλέρια διεθνιστική άλληλεγγύη του προς τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα. Οι άστοί και οί ρεβιζιονιστές θά επιθυμούσαν νά μή υποστήριζε και βοηθούσε τό Κόμμα μας τά νέα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα. Όμως αυτό δέ θά συμβεί ποτέ. Τό Κόμμα μας όπως πάντα και τώρα είναι τής γνώμης ότι ή διεθνιστική βοήθεια είναι σημαντικό καθήκον για τή λευτεριά ενός λαού, για τήν επανάσταση, για τήν κατανίκηση τής αστικής τάξης, του ιμπεριαλισμού και του σοσιαλιμπεριαλισμού. Αυτό μας τό δίδαξαν ό Μάρξ και ό Λένιν και αυτό τό δίδαγμα είναι πρώτιστο καθήκον τής πάλης του Κόμματός μας. **Όπως μάς βοήθησαν στό παρελθόν τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα και οί προοδευτικοί άνθρωποι παντοῦ στον κόσμο για τήν έθνική μας άπελευθέρωση και τήν εγκαθίδρυση τής δικτατορίας του προλεταριάτου, και έμεϊς εχομε καθήκον νά βοηθήσομε τό προλεταριάτο, τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα και όλες τīs προοδευτικές δυνάμεις, στον άγώνα που διεξάγουν, ώστε και οί λαοί τους νά κερδίσουν τή λευτεριά και τό σοσιαλισμό.**

Αυτή ή βοήθεια δέν είναι καθόλου επέμβαση στίς εσωτερικές υποθέσεις τών άλλων κρατών και ούτε έξαγωγή τής επανάστασης, όπως θέλουν νά τό ερμηνεύσουν αυτό οί ιμπεριαλιστές, οί σοσιαλιμπε-

ριαλιστές και μαζί μ' αυτούς όλοι οἱ ὑπηρετές τῆς ἀστικής τάξης. Ἐμεῖς ξέρομε γιατί τό κάνουν αυτό. Θέλουν νά είναι οἱ ἴδιοι ελευθέροι γιά νά καταπιέζουν τό προλεταριάτο και τούς λαούς, νά τούς κρατούν κάτω από τό ζυγό και νά τούς ἐμποδίζουν νά οργανωθούν και νά κάνουν ἐπανάσταση.

Μά ούτε και μπορούν νά συγκριθοῦν οἱ ἐνέργειές μας, οἱ σκέψεις μας, ἡ σωστή ἐννοια τῆς βοήθειάς μας πρὸς τούς λαούς και τούς επαναστάτες, μέ τίς επιθετικές ἐνέργειες τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, τοῦ ρεβιζιονισμοῦ και τῆς ἀντιδραστικῆς ἀστικής τάξης ἐνάντια στοὺς λαούς πού ἀγωνίζονται γιά ἀπελευθέρωση και ἐνάντια στά μαρξιστικά—λενινιστικά, προοδευτικά και ἐπαναστατικά κόμματα, πού τούς καθοδηγοῦν. Οἱ ἐνέργειές μας είναι μιὰ σωστή διεθνιστική συνεργασία, οἱ ἐνέργειές τους είναι ὠμές ἀποικιοκρατικές ἐπιθέσεις.

Τό Κόμμα Ἐργασίας τῆς Ἀλβανίας ὑποστηρίζει μέ ὅλες τίς δυνάμεις τόν επαναστατικό ἀγώνα τῶν μαρξιστικῶν—λενινιστικῶν Κομμάτων. Σύμφωνα μέ τὴν ἀποψή μας, κάθε μαρξιστικό—λενινιστικό κόμμα, σέ πρώτη γραμμῆ, στηρίζεται στό προλεταριάτο και στίς πλατιές λαϊκές μάζες τῆς χώρας του, μά ἔχει και πρέπει νά ἔχει και τὴν ὑποστήριξη τοῦ παγκόσμιου προλεταριάτου, τὴν ὑποστήριξη και τὴν ἀλληλεγγύη ὅλων τῶν πραγματικῶν μαρξιστικῶν—λενινιστικῶν κομμάτων τῶν διαφόρων χωρῶν, και πρῶτα ἀπ' ὅλα τῶν πραγματικῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν. Μά γιά νά εχει ἀδιάκοπα και ἀφειδώλευτα αὐτὴ τὴν ὑποστήριξη, είναι ἀπαραίτητο τό κάθε κόμμα νά καθοδηγείται μέ συνέπεια ἀπό τό μαρξισμό—λενινισμό, ἀπό τὴν ἰδολογία τοῦ προλεταριάτου.

Τά νέα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα ἀντιμετωπίζουν σήμερα ἀποφασιστικά τὴν ἀγρία και ὑ-

πουλη πάλη τής καπιταλιστικής και ρεβιζιονιστικής άστικής τάξης, καθώς και τής φανεράς και μυστικής τους άστυνομίας. Σ' αυτό τόν άγώνα οι σύντροφοί μας άπόχτησαν πλούσια πείρα, ή όποία τούς βοηθεϊ νά πάρουν τά άναγκαϊα μέτρα για νά άποκρούσουν τά πλήγματα πού μπορεί νά ερθούν από τίς πιό διάφορες κατευθύνσεις και μορφές. Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα δέν τρέφουν ποτέ ούτε τήν παραμικρότερη αύταπάτη για τήν «άστική δημοκρατία» και τίς συνδικαλιστικές ψευτοελευθερίες τών καπιταλιστικών χωρών.

Ταυτόχρονα οι μαρξιστές—λενινιστές επαναστάτες, όπως μάς διδάσκουν οι Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν, έκμεταλλεύονται και τίς νόμιμες συνθήκες, έχοντας πάντα ύπόψη ότι οι άρχές μας νά μη ξεσχιστούν στά βάτα πού φύτεψε ή άστική τάξη στό δρόμο τής επανάστασης. Οι πραγματικοί κομμουνιστές δέ λησμονούν ούτε στιγμή αυτά τά διδάγματα, μά παλαίβουν νά γίνουν σάρκα και όστά τους, γιατί έτσι τά νέα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα μπορούν νά καθοδηγήσουν μ' έπιτυχία τόν άγώνα του προλεταριάτου, τών δημοκρατικών και φιλελεύθερων δυνάμεων, τόν άγώνα πού δέν είναι ούτε εύκολος, ούτε χωρίς στερήσεις, ούτε χωρίς θυσίες. Για τά μέλη τών πραγματικών επαναστατικών μαρξιστικών—λενινιστικών κομμάτων, οι μεγάλες θυσίες ήταν, είναι και θά είναι στην ήμερής—σια διάταξη, και αυτά είναι ένσυνείδητα γιατί κάνουν αυτές τίς θυσίες χάρη τών ύψηλών συμφερόντων τής επανάστασης και του σοσιαλισμού. Χωρίς αυτές τίς θυσίες, χωρίς τήν πάλη μέ ύψηλή επαναστατική αύταπάρνηση, δέ μπορεί νά επιτευχθεί ή νίκη. Στο παράδειγμα τών θυσιών κάθε μαρξιστικού—λενινιστικού κόμματος βαδίζει μπροστά

τό προλεταριάτο κάθε χώρας, καθώς και τό διεθνές προλεταριάτο. Αυτό κάνει νά ριζώσει στό προλεταριάτο ή εμπιστοσύνη στό μαρξισμό—λενινισμό καί στήν πρωτοπορεία του, τό κομμουνιστικό μαρξιστικό—λενινιστικό κόμμα. Τό κόμμα σφυρηλατείται σέ άδιάκοπες συγκρούσεις καί μάχες ώσπου νά φτάσει στήν τελική νίκη.

Η άστική τάξη φοβάται τίς επαναστατικές διοργανώσεις του προλεταριάτου καί τής πρωτοπορείας του. Φαινομενικά, οί καπιταλιστές καί οί ρεβιζιονιστές προσποιούνται ότι ύποτιμούν τά νέα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, μά αυτή ή περιφρονητική τάχα στάση τους δέν είναι καθόλου πραγματική. Φοβούνται τούς επαναστάτες, γι' αυτό σιωπηλά ή άνοιχτά προετοιμάζουν τό χτύπημα. Οί μεγάλοι ηγέτες τής επανάστασης μάς δίδαξαν ότι παράλληλα μέ τή νόμιμη πάλη, πρέπει νά οργανώσομε καί τήν παράνομη πάλη. Τό Κόμμα μας ήταν καί είναι τής γνώμης ότι αυτή ή δεύτερη διοργάνωση, ή παράνομη πάλη, είναι ή μεγαλύτερη εγγύηση γιά τήν έξασφάλιση τής νίκης. Χωρίς αυτή τή διοργάνωση, ή μεγάλη δύναμη κρούσης τής άστικής διχτατορίας, όταν βρίσκει τήν κατάλληλη στιγμή, κάνει θραύση καί συντρίβει κάθε αντίσταση του προλεταριάτου καί τής πρωτοπορείας του.

Πολλούς νόμους θέσπισε καί θεσπίζει συνεχώς ή άστική τάξη ένάντια σ' αυτή τή διοργάνωση. Εχτός από τή διαρκή παρακολούθηση καί τά πλήγματα ένάντια στους μαρξιστές—λενινιστές καί τούς επαναστάτες, ύποκινεί τήν έγκληματικότητα, τήν άναρχική καί τρομοκρατική πάλη, προετοιμάζει, ύποστηρίζει καί θέτει σέ κίνηση τίς φασιστικές συμμορίες οί όποιες σκοτώνουν, επιτίθενται στίς μάζες καί τίς λεηλατούν στους δρόμους, καί αυτό τό κά-

νουν γιά νά τρομοκρατούν τόν εργαζόμενο λαό, γιά νά τοῦ μπάσουν τό φόβο. Αὐτές οἱ επιχειρήσεις ὀδηγοῦν τελικά ὡς τήν ἐγκαθίδρυση τῆς φασιστικῆς διχτατορίας σέ αὐτή ἢ ἐκείνη τήν καπιταλιστική χώρα.

Ὁμως μ' αὐτές τίς διοργανώσεις καί ενέργειες ἡ ἀστική τάξη προσπαθεῖ ἐπίσης, ἀπό τή μιά μεριά, νά δημιουργήσει σύγχυση στίς μάζες, καί ἀπό τήν ἄλλη νά παρουσιάσει, γιά δυσφήμιση, αὐτές τίς ἐπιχειρήσεις, σάν ἐνέργειες τῶν κομμουνιστῶν καί τοῦ ἐπαναστατικοῦ προλεταριάτου. Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα ἔχουν πάντα ὑπόψη αὐτές τίς μανούβρες καί τούς ἐλιγμούς τῶν ταξικῶν ἐχθρῶν καί ἀγωνίζονται νά τίς ξεσκεπάσουν καί τίς συντρίψουν.

Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα προσκρούουν καθημερινά σέ μιά ἐκκωφαντική δημαγωγική, ψευτοδημοκρατική, ψευτομαρξιστική, φιλοφασιστική προπαγάνδα, πού ἀναπτύσσει ἡ ἀντιδραστική ἀστική τόξη σέ κάθε καπιταλιστική χώρα, καθώς καί ὁ σοσιαλιμπεριαλισμός καί τά προδοτικά ρεβιζιονιστικά κόμματα στόν κόσμον. Σκοπός τῶν ἐχθρῶν εἶναι νά ἐπιδράσουν στούς ἀδιαμόρφωτους καί ἀσφύρηλάτους επαναστάτες γιά νά τούς ἀποπροσανατολίσουν. Νομίζουν ὅτι ἀπό μιά τόσο μεγάλη δημαγωγική προπαγάνδα, βαθμιαία καί ἀνεπαίσθητα μποροῦν νά δημιουργήσουν ἐπικίνδυνες αὐταπάτες στίς γραμμές τῶν μαρξιστικῶν—λενινιστικῶν κομμάτων, μέ σκοπό νά μειώσουν τόν επαναστατικό τους ρυθμό καί νά βαδίσουν πρὸς τήν ἐξασθένηση, τόν εκφυλισμό καί τήν ἐξάλειψή τους.

Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα ἀντιμετωπίζουν αὐτές τίς πολύπλευρες ἐπιθέσεις καί μανούβρες τῶν ἐχθρῶν δυναμώνοντας ἀδιάκοπα τό κόμμα, ἀποβλέποντας πάντα περισσότερο στήν ποιότητα

παρά στην ποσότητα για την αύξηση των γραμμών του. Παράλληλα μ' αυτό δίνουν σημασία στη θεωρητική διαπαιδαγώγηση των μελών του κόμματος με τό μαρξισμό—λενινισμό, στην αδιάκοπη σφυρηλάτησή τους στην καθημερινή επαναστατική δράση, για να γίνουν πρωτοπόροι αγωνιστές, άκαμπτοι σε κάθε περίπτωση. Αυτά τὰ κόμματα έχουν ὑπόψη τους τό γνωστό γεγονός ότι, άν δέ δυναμώσουν τίς γραμμές τους μέ μέλη ιδιαίτερης ποιότητας, οἱ εχθροί πού είναι έξασκημένοι καί έχουν μεγάλη πείρα στην υπονόμευση των επαναστατικών κομμάτων, θά μπάσουν στίς οργανώσεις τούς πράχτορές τους, για να υποκινήσουν διάσπαση καί φράξιες στίς γραμμές του κόμματος, για να τό έξασθενίσουν καί τό διαλύσουν.

Ο Λένιν καί ο Στάλιν μάς διδάσκουν ότι ἡ ἐχτίμηση των ἀνθρώπων πού γίνονται δεχτοί στίς γραμμές του κόμματος δέ στηρίζεται στά λόγια, μά στά έργα. Οἱ κομμουνιστές δοκιμάζονται καί σφυρηλατοῦνται σε συγκεκριμένες επαναστατικές επιχειρήσεις, όπου ἀπαιτεῖται ωριμότητα, μά καί ἀνδρεία, καί ὑψηλό πνεῦμα θυσίας καί αὐταπάρνησης. Τέτιες ἀρετές ὑπάρχουν, σε πρώτη γραμμῆ, στά καλύτερα στοιχεία τῆς εργατικῆς τάξης, τῆς φτωχῆς, καταπιεσμένης καί δυστυχισμένης ἀγροτιάς, στίς γραμμές τῆς καθαρῆς, ἀγνῆς καί επαναστατικῆς νεολαίας.

Μπροστά στον ἀγριο ἐχθρό πού παρουσιάζεται μέ πολλές ὄψεις, πού προσπαθεῖ να διεισδύσει μέ κάθε τρόπο στίς γραμμές μας, τὰ μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα κατανοοῦν καί τήν ἀνάγκη πού ἔχει ἡ ἐργατικῆ τάξη κάθε χώρας για ἐνότητα, για μιὰ πραγματικῆ επαναστατικῆ καθοδήγηση, για τό μαρξιστικό—λενινιστικό της κόμμα, τό ὅποιο εἶναι

μόνο ενα, γιατί ένας είναι ο μαρξισμός—λενινισμός και γιατί οί προλετάριοι δέν έχουν ανάμεσά τους διαφορετικά και αντίθετα συμφέροντα. Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα απόκτησαν πολύτιμη πείρα στήν πάλη γιά τήν ενότητα τών μαρξιστικών—λενινιστικών δυνάμεων. Παλαιΐβουν τόσο ενάντια στή στενή σεχταριστική, ύποκειμενική στάση, όσο και ενάντια στό φιλελευθεριστικό πνεύμα τής ενότητας χάρη τής ενότητας, πού μπορεΐ νά θέσει σέ κίνδυνο και εκείνο πού οίκοδομήθηκε μέ τόσες δυσκολίες και τόσους κόπους. Γιά τούς μαρξιστές—λενινιστές δέν είναι παραδεχτές οί ενώσεις εξω από τίς άρχές και τήν επαναστατική δράση ή ενώσεις πού μπορουν νά μπάσουν στό κόμμα τό πνεύμα τοϋ οπορτουνισμού, τοϋ φιλελευθερισμού, τοϋ δογματισμοϋ και τοϋ σεχταρισμοϋ.

Τά μαρξιστικά—λενινιστικά μας κόμματα προετοιμάζουν τήν επανάσταση και βρίσκονται σέ πάλη μέ τόν ιμπεριαλισμό, τό σοσιαλιμπεριαλισμό και τήν αντιδραστική άστική τάξη. Γιά νά νικήσουν σ' αυτή τήν πάλη συγκροτούν μιά σωστή και κατάλληλη στρατηγική και ταχτική, πού έπιτρέπει σ' αυτά νά εξασφαλίσουν πιστούς συμμάχους από τά διάφορα στρώματα τών εργαζόμενων μαζών, σέ πρώτη γραμμή τή φτωχή άγροτιά. Σ' αυτή τήν κατεύθυνση οί Μάρξ, Ένγκελς, Λένιν και Στάλιν μάς άφησαν πολύτιμότητα διδάγματα. Αύτά τά διδάγματα πρέπει νά τά βαθύνομε στίς συνθήκες τής εποχής πού ζοϋμε, χωρίς νά έξαπατούμαστε από τά ειρηνιστικά συνθήματα, από τόν άστικό κοινοβουλευτισμό και τό άστικό έκλογικό σύστημα.

Μεγάλη έφεδρεία τής επανάστασης στίς χώρες πού κυριαρχεί τό κεφάλαιο είναι ή νεολαία. Έκατομμύρια είναι τώρα οί μάζες τών άνεργων νέων,

πού έγκατάλειψε και άφησε χωρίς καμιά ελπίδα και προοπτική ή άστική τάξη. Μεγάλη άγανάχτηση κοχλάζει στίς καρδιές τους ενάντια στίς κοινωνικές άδικίες. Συγκεντρώνονται και αναπτύσσονται μεγάλες δυνάμεις επαναστατικών εκρήξεων. Καθήκον τών μαρξιστών—λενινιστών είναι νά ένώσουν τήν όρμή τής νεολαίας, τούς επαναστατικούς της πόθους μέ τήν όρμή και τούς πόθους τής έργατικής τάξης, νά τήν καθοδηγήσουν σέ σωστό δρόμο, πού όδηγεϊ στήν άπελευθέρωση όλης τής κοινωνίας από τό ζυγό τοῦ μεγάλου κεφολαίου.

Η ύπόθεση τής ενότητας και τών συμμαχιών σέ διάφορα μέτωπα και οργανώσεις όπου τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα δέν κρύβουν ποτέ τήν προσωπικότητά τους, είναι πρωταρχικό και πολύ λεπτό πρόβλημα. Ένα λάθος στή γραμμή, ή μη σωστή και μή ελαστική στάση, ή περιφρόνηση τών προοδευτικών ιδεών γι' αυτή τή φιλία και αυτή τήν ενότητα πού δημιουργεΐται στόν άγώνα, συνεπάγεται μεγάλους κινδύνους.

Τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα τών διαφορών χωρών έχουν τούς ίδιους έχθρους και διεξάγουν τόν ίδιο άγώνα, στηριζόμενα στίς ίδιες βάσεις άρχών, στά διδάγματα τοῦ μαρξισμού—λενινισμού. Μά ό άγώνας τους δέ μπορεί νά εΐναι πανόμοιος, δέ μπορεί νά διεξαχθεΐ έξω από τίς συνθήκες και τίς περιστάσεις τής κάθε χώρας. Εΐναι άδύνατο νά δοθούν συνταγές σχετικά μέ τή δράση σέ πολύμορφες και πολύπλοκες καταστάσεις πού δημιουργούνται και πού δέ μπορεί νά προβλεφτούν και άν δοθούν τέτιες συνταγές δέ φέρνουν πάντα όφελος. Αντίθετα, μερικές φορές, προσπαθώντας νά εφαρμόσουν μιá άκαμπτη γραμμή πού δέν ταυτίζεται ούτε μέ τό μαρξισμό—λενινισμό, μά ούτε και μέ τίς συγκεκριμέ-

νες συνθήκες τής κάθε χώρας, όπου αναπτύσσουν τή δράση τους τὰ μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, μπορεί νά προκαλέσουν ζημία καί κινδύνους.

Στήν εποχή της ή Κόμιντερν διεξήγαγε μεγάλη καί πολύ ωφέλιμη δράση γιά τήν οργάνωση καί τή σφυρηλάτηση τών κομμουνιστικών κομμάτων. Δημιουργήθηκε τήν εποχή πού ήταν απαραίτητο ώστε ό μαρξισμός—λενινισμός νά διεισδύσει βαθιά στή μάζα τού παγκόσμιου προλεταριάτου, σάν επιστημονική θεωρία, τήν εποχή πού ήταν αναγκαία ή διασάφηση τού επαναστατικού στοιχείου πού ήταν μολυσμένο από τίς όπορτουνιστικές ιδέες τής σοσιαλδημοκρατίας τής Δεύτερης Διεθνούς καί ή συνειδητοποίησή του στους άγώνες γιά τή συνεπή εφαρμογή τών ιδεών τού Μάρξ καί τού Ένγκελς. Ιδρύοντας νέα μαρξιστικά—λενινιάτικα καί εργατικά κόμματα στόν κόσμο, ή Κόμιντερν προσπαθούσε νά τά βοηθήσει νά γίνουν ανεξάρτητα από τά άστικά κόμματα καί νά τά ρίξει καί στόν άγώνα ενάντια σ' αυτά καί ενάντια στους καπιταλιστές πάτρωνες. Ετσι, τήν εποχή τού Λένιν καί τού Στάλιν, όρθοπόδησαν καί δυνάμωσαν τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, τά όποια πέρασαν, θά λέγαμε, από νηπιακό στάδιο, σέ ένα άνώτερο στάδιο επαναστατικής ώριμότητας καί οργάνωσης.

Οϊ ρεβιζιονιστές επιτίθενται άγρια στό μεγάλο έργο τής Κόμιντερν, άκριβώς γιατί ίδρυσέ καί ανάπτυξε τά κομμουνιστικά κόμματα στόν κόσμο, διαμέσου τών όπόιων, διαπαιδαγωγήθηκαν τά έκατομύρια τού προλεταριάτου πώς νά άγωνιστούν ενάντια στήν άστική τάξη τής χώρας τους, ετσι πού

αυτή ή τάξη νά μή μπορούσε νά διαιώνιση τήν εξουσία της. Οί σύγχρονοι ρεβιζιονιστές, καί μαζί μ' αυτούς καί ή άστική τάξη, έπιτίθονται άδιάκοπα στήν Κόμιντερν καί τή συκοφαντούν ότι τάχα είχε γίνει όργανο τής Σοβιετικής Ενωσης καί του Στάλιν. Μά εκείνη τήν έποχή ή Κόμιντερν ήταν ένας άπαραίτητος οργανισμός, πού πρόσφερε μεγάλη συμβολή για τό δυνάμωμα τής επανάστασης, για τή νίκη του σοσιαλισμού. Τό παγκόσμιο προλεταριάτο είχε τή μεγάλη τύχη γιατί ή Σοβιετική Ενωση τής εποχής του Λένιν καί του Στάλιν εγινε ισχυρό στήριγμα του προλεταριακού άγώνα σ' όλο τον κόσμο.

Υπάρχουν άνθρωποι πού δέν παραλείπουν νά λένε ότι ή Κόμιντερν είχε κάμει λάθη. Δέν αποκλείεται νά έχουν γίνει λάθη, μά λάθη παραβίασης των μεγάλων άρχών δέν εγιναν. Εξάλλου πρέπει νά κατανοηθεΐ ότι καί εκείνα τά λάθη πού μπορεί νά διαπιστώθηκαν, εγιναν ή συνειδητά από στοιχεία πού παρέκκλιναν καί πού μπόρεσαν νά διεισδύσουν στο παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα, ή, μερικά, καί από άπειρους επαναστάτες. Στην Κόμιντερν έφταναν έσφαλμένες καί άνακριβείς πληροφορίες καί κατά συνέπεια, Θεληματικά ή άθελα, μή όντας σωστά πληροφορημένη, έπαιρνε σε μερικές περιπτώσεις καί λαθεμένες αποφάσεις. Νά μή λησμονούμε επίσης τίς δύσκολες συνθήκες τής άστικο—φασιστικής τρομοκρατίας στίς όποιες άσκοϋσαν τή δράση τους τά κομμουνιστικά καί εργατικά κόμματα μέ τά τμήματά τους στην Κόμιντερν. Οί σημερινοί έπικριτές τής Κόμιντερν δέν κατανοούν ότι τά κομμουνιστικά καί εργατικά κόμματα εκείνης τής εποχής έπρεπε νά

βρουν και δημιουργήσουν συμμαχίες με προοδευτικά στοιχεία και ομάδες και πού άλλαζαν τις θέσεις τους. Έτσι, οι οδηγίες που εδινε ή Κόμιντερν ήταν ωφέλιμες για καθορισμένη δράση και καθορισμένο χρόνο, ενώ αργότερα, όταν δημιουργούνταν νέες συγκυρίες, αυτές οι οδηγίες έχαναν την αξία τους.

Εδώ δε σκοπεύουμε να αναλύσουμε τη δράση της Κόμιντερν, και ούτε να θέσουμε ζήτημα δημιουργίας κοί πάλι ενός τέτοιου όργανου σε διεθνή κλίμακα. Αυτό δεν είναι κατάλληλο για τον καιρό μας και δε θα εφερε τα όφελη που αναμένονται από τους επαναστατικούς αγώνες που διεξάγουν και θα διεξάγουν παντού στον κόσμο τα μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα. Το Κόμμα μας είναι της γνώμης, ότι εμείς, τα μαρξιστικά—λενινιστικά και εργατικά κόμματα, κατανοώντας σωστά τον άλλοτε μεγάλο ρόλο της Κόμιντερν την εποχή του Λένιν και του Στάλιν, εχομε καθήκον να δυναμώνουμε και σφυρηλατούμε συνεχώς τη στενή συνεργασία ανάμεσα στα κόμματά μας, φυσικά χωρίς να εξαρτούνται και να παίρνουν διαταγές από τό ενα ή τό άλλο. Σά διεθνιστές κομμουνιστές, είναι ανάγκη να ανταλλάσουμε την πείρα ανάμεσά μας και, στις συνθήκες της κάθε χώρας, ό καθένας να δράει με βάση τό μαρξισμό—λενινισμό. Αυτό, φυσικά, είναι απαραίτητο, γιατί και ή άστική τάξη, και οι ρεβιζιονιστές αναπτύσσουν τη συνεργασία ανάμεσά τους και αυτό τό κάνουν με πολλές μορφές και με πολλούς τρόπους, μέχρι και τις ταχτικές συγκεντρώσεις τις λεγόμενες «διεθνείς». Για μάζ ό σκοπός τους είναι ξεκάθαρος. Σε πρώτη γραμμή παλαίβουν να διατηρήσουν την έκμεταλλευτική έξουσία τους σε βάρος του λαού και, με πολλές ραδιουργίες που σκαρώ-

νουν, νά καταπολεμήσουν, τό προλεταριάτο γιά νά μή οργανωθεί, νά μή σφυρηλατηθεῖ μέ τά διδαγματα τοῦ μαρξισμού—λενινισμού καί νά μή ἐγκαθιδρύσει μέ ἐπανάσταση τό σοσιαλισμό καί τόν κομμουνισμό.

Νομίζομε ὅτι ἡ συνεργασία ἀνάμεσα στά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, σέ πραγματικά ἐπαναστατικό δρόμο, πρέπει νά εἶναι πολύπλευρη. Ἡ ἀνταλλαγή τῆς πείρας μπορεῖ νά εἶναι διμερῆς ἢ πολυμερῆς. Μπορεῖ νά ωριμάσουν καί οἱ συνθήκες ὥστε νά φτάσομε σέ μιά μεγάλη συγκέντρωση τῶν ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν κομμουνιστικῶν καί εργατικῶν μαρξιστικῶν—λενινιστικῶν κομμάτων. Αὐτό τό σημαντικό ζήτημα τό Κόμμα μας τό ἔχει θέσει ἀπό καιρό, ἀπό τό 5ο Συνέδριό του. Τό Κόμμα μας εἶναι ἀποφασισμένο νά ὑπερασπίσει καί εφαρμόσει τή μεγάλη ἀρχή. τῆς ἐπαναστατικῆς συνεργασίας ἀνάμεσα στά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα.

Ἐμεῖς, οἱ ἄλβανοί κομμουνιστές, διαβεβαιώνομε τά ἀδέρφια μας τῶν κοινῶν ἰδανικῶν καί τούς συναγωνιστές μας τῶν ὄπλων, ὅτι ὅπως μέχρι σήμερα, θά ἀγωνιστοῦμε ἀποφασιστικά, ἐνάντια στοὺς κοινούς εχθροὺς γιά τή. νίκη τῆς ἐπανάστασης καί τοῦ μαρξισμού—λενινισμού, Ἡ διεθνῆς εργατική τάξη καί τά μαρξιστικά—λενινιστικά κόμματα, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ λαοὶ πού ἀγωνίζονται ἐνάντια στίς ὑπερδυνάμεις, ἐνάντια στήν ἀστική ταξὴ καί τὴν ἀντίδραση, εἶχαν καί θά ἔχουν πάντα στό Κόμμα Ἐργασίας τῆς Ἀλβανίας, στήν εργατική τάξη καί τόν ἄλβανικό λαό ἕναν πιστό σύμμαχο, σίγουρο στήριγμα καί βοήθεια. Αὐτό ἐμεῖς τό θεωροῦμε σάν τό βασικό διεθνιστικό μας καθήκον, τό ὅποιο θά ἐκπληρωσομε ἀποφασιστικά καί μέ ὑψηλή συνείδηση.

* * *

Σύντροφοι καί συντρόφισσες αντιπρόσωποι.

Τελειώνοντας τούτη τήν έκθεση, ή Κεντρική Επιτροπή εκφράζει τήν πλέρια εμπιστοσύνη καί πεποίθηση ότι οἱ κομμουνιστές, ή εργατική τάξη, ὅλοι οἱ εργαζόμενοί μας θά ἀνασκουμπωθοῦν στή δουλιά μέ νέα καί ισχυρή επαναστατική ὁρμή, γιά νά πραγματοποιήσουν τά μεγάλα καθήκοντα πού θά μάς θέσει τό 7ο Συνέδριό μας.

Νά εργαστούμε σύντροφοι, μέ πολλαπλασιασμένες δυνάμεις, ἀκούραστα, γιά νά δυναμώνομε καί σφυρηλατοῦμε ὅλο καί πιό πολύ τή μαρξιστική—λενινιστική ἐνότητα τῶν γραμμῶν τοῦ Κόμματος, τήν ἀτσάλινη ἐνωση τοῦ λαοῦ γύρω ἀπό τό Κόμμα, γιά νά ἀνεβάσομε σέ υψηλότερη βοθμίδα καί νά κάνομε πιό αποτελεσματικό τόν ηγετικό ρόλο τοῦ Κόμματος σ' ὅλα τά πεδία, σ' ὅλη τή ζωή της χώρας.

Μά ἀγωνιστοῦμε ἀκατάπανστα γιά νά εφαρμόζομε ὅλη καί καλύτερα τή σωστή μαρξιστική—λενινιστική γραμμή τοῦ Κόμματος, ή ὁποία εἶναι ή γραμμή πού εξασφαλίζει τό παρόν καί ἐγγυάται τό μέλλον τῆς σοσιαλιστικῆς Πατρίδας καί τοῦ ηρωικοῦ λαοῦ μας. Νά ἀφομοιώνομε καί νά εφαρμόζομε ἀποφασιστικά τά διδάγματα τοῦ Κόμματος καί νά ὀδηγοῦμε πάντα πρός τά μπρός τή σοσιαλιστική οἰκοδόμηση στήν Ἀλβανία.

Ἀς κινητοποιηθοῦμε ολοκληρωτικά καί μέ μεγάλο ἐνθουσιασμό γιά τήν πραγματοποίηση καί ὑπερεχτέλεση τοῦ νέου πεντάχρονου σχεδίου. Ἀς ἀφομοιώνομε τή μαρξιστική—λενινιστική ἐπιστήμη, ἀς ἀφομοιώνομε ὅσο περισσότερες γνώσεις, νά γίνομε ταλαντούχοι εργαζόμενοι καί πιστοί στίς ἀρχές

μαχητές για τήν παραπέρα ένίσχυση και πρόοδο τής σοσιαλιστικής μας Πατρίδας. Όλοι, ό λαός μέ επικεφαλής και στίς πιό δύσκολες θέσεις τούς κομμουνιστές, νά άφομοιώνομε τή Στρατιωτική μας Τέχνη, νά είμαστε έπάγρυπνοι και πλέρια έτοιμοι για νά κάνομε και τήν ύπέρτατη θυσία για τήν υπεράσπιση τής Πατρίδας άπό κάθε κίνδυνο.

Μέ μπροστάρη τό Κόμμα και μέ επικεφαλής τή σημαία τοῦ μαρξισμού—λενινισμού, εμπρός, σύντροφοι, για νέες νίκες, για τήν ευτυχία και τήν εύημερία τής Πατρίδας, για τήν υπεράσπιση τής καθαρότητας τοῦ μαρξισμού—λενινισμού, για τήν περιφρούρηση και τή νίκη τής Επανάστασης!

Ζήτω ό ήρωικός και εργατικός λαός μας!

Ζήτω τό ένδοξο Κόμμα Εργασίας τής Αλβανίας, πιστός, συνετός και σίγουρος καθοδηγητής τοῦ λαοῦ μας!

Δόξα στό μαρξισμό—λενινισμό!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
I	
ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ—ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ	13—34
II	
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	35—89
1. —Η ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ—ΚΥΡΙΟΣ ΠΑΡΑΤΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΥΝΑΜΩΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	41
2. —ΝΑ ΑΝΕΒΕΙ ΣΕ ΑΝΩ ΓΕΡΗ ΒΑΘΜΙΔΑ Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑ ΒΑΣΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	54
3. —ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΜΕ ΥΨΗΛΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	68
4 —ΝΑ ΑΝΕΒΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΠΑΡΑΠΕΡΑ Η ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ	73
5. —ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΟΜΕ ΠΙΟ ΨΗΛΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	80
6. —ΝΑ ΕΝΝΟΗΘΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ ΣΩΣΤΑ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΟΥ	85
III	
ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΣΥΝΕΧΩΣ ΤΟ ΚΟΜΜΑ, ΝΑ ΑΝΑΠΤΥΣΟΜΕ ΠΑΡΑΠΕΡΑ ΤΟΝ ΗΓΕΤΙΚΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟ	90—130
1 —Η ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ Σ' ΟΛΗ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ—ΕΓΓΥΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΡΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	91

	Σελίδα
2. —ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΑΔΙΑΚΟΠΑ ΤΗΝ ΠΡΟ- ΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ	107
3. —ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΝΟΜΕ ΑΔΙΑΚΟΠΑ ΤΟΥΣ ΔΕ- ΣΜΟΥΙ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΜΑΖΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΚΟΙ- ΝΩΝΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	117
IV	
Η ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΙΔΕΟΛΟ- ΓΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ	131—191
1. —ΝΑ ΔΙΕΞΑΓΟΜΕ ΣΩΣΤΑ Κ Μ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙ- ΚΑ ΤΗΝ ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ . .	131
2. —Ο ΗΓΕΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑ- ΞΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡ- ΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΑΖΩΝ . .	
3. —ΝΑ ΑΦΟΜΟΙΩΘΟΥΝ ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΜΑΡ- ΞΙΣΜΟΥ—ΛΕΝΙΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΤΕΝΗ ΣΥΝ- ΔΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑ- ΤΟΣ ΜΑΣ	171
4. —ΝΑ ΑΝΕΒΑΣΟΜΕ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ, ΤΗΝ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ	178
V	
Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ	192—250
VI	
Η ΠΑΛΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΡΕΒΙ- ΖΙΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΟ—ΛΕΝΙΝΙ- ΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜ	260—310